

Duoniam quidē. **B.** Lucas te omnib⁹ q̄ fecit ih̄s et docuit v̄sq̄ in diem qua assumpt⁹ est sermōne facturus. primo eoz qui te eo falsa scriperunt redarguit audaciam. Scribit aut̄ historico stilo. Mag⁹ enī in te scribendis reb⁹ q̄ exp̄mendis p̄ceptis studium habuit. et historico moe te narratione sumpli exordium. et eam historiā plena digestatione p̄sequitur.

Beda. Nota ea causa maxime scriptissime euangelii ne pseundo euangelisti esset facultas p̄dicandi. qui sub nomine christi apostolorūq; conati sunt sectas perfidig in ducere.

Multi. Beda. Non tam numerosita te q̄ heretum diversitate. Qui nō sp̄ssancti munere conati. sed vacuo labore conati. magis ordinantur narrationē q̄ historię texerent veritatem.

Conati. Ambro. Conat⁹ qui incipit nec perficit. qui suis virib⁹ nō gr̄e dei que irrigat confidit. qui quod ab alijs dictū videt abolerere intendit. Non conatur qui diuino spiritu res et dicta ministrā te cepta compleat.

Cōplete. Ambro. Redundant per universum mundum. metes fidelium rigant et confirmant.

Ambro. Quod redundant in nullo deficit. et de p̄pleto nemo dubitat. cum fidē assetus astruit. exitus probat.

Nobis. Beda. Non solum iacens et lucas auditu didicent que scriberent. sed etiā mattēus et iohannes multa de infantia. pueritia. genealogia saluatoris. alijs narrantib⁹ diciderunt.

Clinderunt et mi. r̄c. Ambro. Semina virtus est in homine perfecto intentio et actio. v̄trangs notat in apostolis fuisse et visionem. id est. intentio nem. et ministeriū. id est. actionem. ut per id quod viderint dinē cognitio nis intelligatur intentio. per id q̄ ministri fuerunt eorum actio declaretur.

Ambro. Hoc verbum non prolatuū. sed substantiuū interiori mente videtur. Unde moyses dicit. quia populus videbat vocem. que non solet videri sed audiiri. Audivit petrus verbum quando dictū est ei. Veni post me faciam te p̄f̄bo. Ministrat quādō tollit crucem et sequitur xp̄m.

Omnia. Beda. Non omnia que assetus. sed de omnib⁹ que ad fidem legentiū confirmandā credit idonea. Ex consulo enim multa p̄ḡterit que alijs dicunt. ut diuersa in euangelio gratia resulgeret. et proprijs quibusdam libri singuli mysterio. nō gestorūq; miraculis emineret.

Ambro. Prolixiorē notat hunc euangelij libuz q̄ alioz euangeli starum. Unde et a paulo landatur. quia omnia assetus est. non q̄ omnia scriperit. que nec mundus capit.

Theophile. Beda. Theophilus amans tēm̄. vel amatus a deo. Qui amat tēm̄. vel a deo vult amari. ad se putet euangelij scribi. et vt bonū depositū sibi p̄mēdarī. Non nona theophilo promittunt. sed eadē quibus est eruditus. ut quo quid ordine a domino ḡstum dictum ve sit agnoscat. quia perfectus non solum in ih̄esum credere sed et fidē perpetue diuinatatis et temporaneę dispensationis illi⁹ tebet ordinem nosse.

Fuit in diebus. Ambro. Titulus sacerdotalis hostia. Per vitulum ergo hoc euangelij figurat. in quo a sacerdotib⁹ inchoatur. et in vitulo summatur. id est. in chalco qui pro mundi vita immolatur.

Sacer. quidam r̄c. Impletuit ordinez. dixit regem et regionē in qua fuit. sacerdote et gentem eius et uxorem illius indicat.

Beda. Amb. Non solum a parentib⁹. sed etiam a progenitorib⁹ nobilitas baptiste monstratur. Non seculari potestate sublimis. sed religione Tales enim parentes p̄gnancis habere debuit. ut quasi iure nature insuam fidē aduentus christi p̄dicaret.

Amb. Docet diuina scriptura in his quos commendare volumus. non solum mores sed etiam parentes oportere laudari. ut quasi hereditario in re puritatem habere videant illi quos laudam⁹. Nobilitatn itaq; iobes baptista parentibus. miraculis morib⁹. mūnere. passione. sic sa. muel. sic ysaac a parentib⁹ nobilitatem pietatis accepit. quaz postoris reliquit.

Zacharias. Zacharias. memor domini. Qui apparat angelus a textris altaris; q̄ ei qui in eoz domini est demonstratur mysterium.

De ui-abia. B. Abia: pater dominus. Et aptuz fuit ut in tē pore officij patris domini concept⁹ esset iste qui patrē dominū predicaret.

Cum daniel cultū domus domini ampliaret. ministeria sacerdotum. in. xxiiij. sortibus dūlūt. In quib⁹ familiam abia te qua Zacharias sors octaua contigit. ut p̄geo noui testamenti in octaua sortis vice nascat⁹. q̄ p̄ octo noui. sicut per septem testamentū declaratur vetus.

Elisabeth. Elisabeth di mei saturitas significat mariā que plena deo fuit.

Erant aut̄ am.

Beda. Ambrosius. Plena landatio que genus in maioribus. mores in equitate. officium in sacerdotio. factum in mandatis. iudicium in iustificationib⁹ comprehendit.

Justi ante deum. r̄c. Ambro. Non enim omnis qui iustus est ante homines. iustus est ante deum. Alter enim vident homines. alter deus. homines in facie. tens in corde. Neocq; fieri potest. ut aliquis affectata bonitate populari. iustus videatur michi. iustus tamen non sit ante deum. si iusticia non ex mentis simplicitate formetur. sed adulatio simuletur.

Mandatis et iustisi. r̄c. Ambro. Beda. Prins mandatum. secunda est iustificatio. cum enim mandatis celestib⁹ obedimus in mandatis dei incedimus. Cum recte et congrue iudicamus. tenere domini iustificationē videmur.

Sine querela. r̄c. Ecce temperata iusticia. Plerunq; durior iusticia hominum querelam provocat. Unde apostolus. Providentes bona. non tantū coram deo. sed etiam coram omnib⁹ hominib⁹. Et ecclesiastes. Ne sis multum iustus. Vel incedentes ī om̄. et ius. sine querela. i. sine conscientia vanē laudis.

Et nō erat illis. Beda. Diuinitus procuratum fuit ut de prouectis diuī fructu coniugij priuatis iohannes nascetur. ut inopinato ortu prolis et ipsis donum dei gratias afficeret. Et ceteros stupor miraculi pararet auditui futuri propler. Unde postea subditur. Posuerunt omnes qui audierant in corde suo dicentes. Quisputas puer iste erit?

Factum est autem cum. Cum ex p̄cepto moysi uno sacerdote decedente. unus succedere iubatur. tempore dauid statutum est. ut vias sim ministrantes per octonus dies a sabbato usq; ad sabbatum tempore viciis singuli castimonię studerent. nec interea domū tangerent.

In or. vi. Ambro. Zacharias designat sūmnus sacerdos. qui v̄o tūm

annī tempore solus intrat templum. cum sanguine quem offert pro populo. Qui tunc sorte querebat. cū verus sacerdos adhuc ignorabat qui in ceterum permaneret. et tunc vices erant. nūc perpetuitas. Solus intrat. qd illū significat cui? sacrificii non esset omnime cum ceteris.

Sorte. Beda. Non nona tunc sorte elect? qn incensum erat adolens. sed pulsa sorte plect? cū primū ex ordine sui pontificat? in vice abia succederet. Hec solenitas septimo mense celebrabat. et dies expiatōnis sine propitiōis vocabat.

qn sol? pontifex introibat in secundū tabernaculum cum sanguine. In quo significat Iesu sacerdos qui impleta dispensatio camis celi secreta subiit. vt ppi cū ficeret nobis p̄m et interpellaret pro peccatis eoz qui adhuc p̄forib⁹ expedit orantes. et diligēt aduentū ei? Vulcre igit̄ ea die de scensio eius p̄ angelū nunciata. qua ei? per legē ascensio figurabat qd qd descendit ipse est qd ascendit qd quodammodo dō dicie. dū ille p̄mititur precursurus.

Ingressus. x. Ambrolui. Ingreditur zaharias templū. christus in mariā ipsa orat libtate captivitate. Apparuit autē dixit veit. qd an ibi erat Zaharias turbatur. i. in dei adueniēte christo.

Apparuit. Ambro. De teoxel de angelis dicitur apparet qui nō p̄nt p̄uideri. s̄z repentinō aspectu vietur. nec in potesta-

te nostra est illos videre. s̄z in potestate illoꝝ est apparet et videri qn voluit. Et bene in templo iuxta altare et a textis apparet. qd veri sacerdotis aduenit et ministerū sacrificij ministralis et celestis doni gaudium quod p̄ textam significat predicat.

Et zaharias. Ambro. Solem? turbari et a nostro affectu alienari. qn perstringimur superioris potestatis occursu. Sed sicut hūani refecit est terribilitate angelice benignitatis est paudente de suo aspectu blandiendo solari. Contra demones si quos sua p̄nitia territos senserint. aplice horrore pertinet. Quoniam exauit. Exaudita est. magis qd perfici. Rogasti p̄ liberatiōne plebis. et donatus est tibi p̄cursor.

Ambro. Multa divina bñficia hic sunt p̄gesta. Primum de p̄cipitationis fructus. deinde sterilis partus. tū letitia plurimorum et magnitudo virtutis. Altissimi etiā p̄pha. p̄mittit. Quinetia ne qd eēt dubitatio futuri nomē de sigl. Tantis igit̄ suis votū fluētib⁹. nū immerito diffidētia pena plectit silēt. Johannem. Beda. Singularis meriti est indicū quotiens homini bus a deo vel imponit nomen vel mutat. vt abram qui pater multarum gentium erat futur⁹. abrahā est vocat⁹. Jacob qui deū vidit. israel est appellatus. Jobes ergo interpretat⁹ in quo est grā. vel dñi grā. Primo grā sterilibus parētib⁹ donat. deinde ipsi iohanni qui magnū coram dñi futurus. et sp̄s sancto ex utero matris replend⁹. Postremo filiis israel. quos ad dominum erat conuersurus.

Gaudium. Beda. Merito gaudet pater qd in senectute natū et p̄ talis grā accepit filiū gaudet alij qb̄ regni celestis euāgelistare ingressū. Hato p̄cursori mlti gaudet. nato dñi gaudiū magnū nūciatur. qd erit om̄i p̄plo. qd hū salutē multj p̄dicat. ille vero omnib⁹ dat.

Ambrosius. Gaudium et exultatio. Monentur parentes nō minus grās agere. p̄ ortu scō et filioꝝ qd pro meritis. Nō enī pūnū mun⁹ teiē. dare liberos. propagatores generis. successionis heredes. Jacob in generatōe. mlti filiōꝝ gaudet. abrahā fili⁹ datur. zaharias exauditur. Dūmū igit̄ mun⁹ est fecunditas patētis. Agant igit̄ p̄s grās. qd genuerūt. fili⁹ qd generati-

Patres quia honorantur premijs coniugij.

Tunc et siceram. Beda. Migne corā deo virtus est p̄dicare in festo gaudia celestia. terrenas felicias spernere. ob ludū lascivitatis puelle capite truncari. Cui⁹ ordinē magnitudinis subiungit. Vīnū et sicerā nō bibet. Sicerā interpretatur ebrietas. quo nomine signatur omne poculū dei quacūq; materia factū qd inebriare possit. Decet autē vas celesti gl̄ie mancipati a seculi illecebris abstinere.

Et sp̄sancto. Beda. Cū intrate beatam maria in utero genitricis exultauit. et p̄cursionis sue officiū qd ad potuit impletuit. Recdū erat illi sp̄s vītē. et iā erat sp̄s grē.

Et multos filiorū israel conuertet.

Et p̄vī natū p̄ius predicit. p̄vī moritur ad dominū deum ipsorū. Et ipse p̄cedet ante illū in spiritu et vir-

ture helie. vt conuertat corda pa-

trum in filios. et incredibiles ad

prudentiam iustorū: parare dñō

plebem perfectam. Et dixit zaharias ad angelum. Unde hoc sciā?

Ego enī suz sener. et vīror mea pro-

cessit in diebus suis. Et respon-

dens angelus dixit ei. Ego suz ga-

briel qui asto ante deum. et missus

es virtutē habuit abstinentię et patientię et pruerēdi anni p̄ploꝝ et p̄fidia ad fidem. sp̄m autē p̄plicandi habuit.

Conuertat corda. Beda. Corda patrū in filios querit. dum sp̄alem sanctorū antiquoꝝ et scientiā p̄plos p̄dicādo infundit. Prudentia vero iustorū est. non de legis operib⁹ iusticiā p̄sumere. sed ex fide salutē querere. vt quis in lege positi legis iusta p̄ficat. grā in tei se saluandos per xp̄m intelligent. iustus enī ex fide viuit. Quia siā qd diuiti⁹ incredui. et per iustitiam imbuti. et per belyā sunt imbuēdi. fere eadē xp̄ba que angel⁹ de iobē malachias p̄dictit de helyā.

Ande hoc sciām. Beda. Si homo eēt qd promittet impune liceat querere signū. sed cū angel⁹ sit qui. promittit non tecet dubitare.

Beda. Propter altitudinē promissorū dubitat signū inquirens quō credere valeat cui angelī visio. et allocutio pro signo sufficere debuerat. Unū tacendo merito diffidētia pena luit. cui cadē taciturnitas. et signū dei qd quesuit. et infidelitatis eslet pena quam meruit.

Ante deum. Beda. Cū ad nos venīt angeli. sic exteri⁹ implent ministerū. et tū ante deū interi⁹ per p̄tēlationē assistāt. Quia et si angelus est sp̄s circūscript⁹. sum⁹ sp̄s qd teus ē incircūscript⁹. intra quē cavit angelus quoqū mouetur vel mittatur.

Beda. Allegi. Per zahariā sacerdotē sacerdotiū in deoꝝ. per clausit lex signū. que sacerdotiū doctrinis exercitata. quasi virtutū auxilio sp̄ales filios deo gignere detebat. Sed quasi sterilis erat. qd nemine ad p̄fectū ducebatur. nec iannā celi aperiebat. Ambro erat iusti. qd lex bona et mandatū iustū et sanctū. et sacerdotiū legale scdm dispensationē illi⁹ t̄pis bonū scū et iustū. Ambro processerat in diebus suis. qd legalis tenetio tēpore moy si quasi adolescentia fuit. et effloruit. s̄z adueniēte xp̄o iā incurvat ad senū cū et sacerdotiū ordo per ambitōnes et p̄tētiones pontifici p̄fuditur. et ipsa lex per traditōes phariseoz discisa min⁹ abilē ad generandū. Ingriditur zaharias tēplū. qd sacerdotiū ē intrare in sanctuarū. et intelligere nouissimā mysteriōꝝ celestū. Fōis orat mltitudo. qd dū mystica penetrare neqt̄

necesse est ut humiliter intendat doctoz monitis. **D**ū altari ihuimiamam imponit; nascaturz iohm agnoscit; qz dū doctores altiori flāma divinae lectiois arderent; grām dei per ibelū xp̄m venturā de interiori litteraz medulla q̄si de vulva elisabeth proditurā reperit. **E**t hoc per angelū; qz lex per angelos ordinata in manu mediatoris. Non credens mutus fit; qz mutus est qui spūalem sensum in brā non intelligit. et talis magister quasi verbi et ratōnis exp̄ers poplū non docet; sed quasi tacitis nutibz innuit; qz necrationē attedit sacrificiorū. nec curat scire dicta propletarū. **M**uto permanēte zacharia p̄cipit eli sabeth iohānē; qz licet pontifices et pharisei. nec ipsi intrent. nec auditores in interiora legis intrare permittant. interiora tñ legi sacris xp̄i abundant. **C**oncēptum elisabeth quinq̄ mensibz occultat. siue qz moyses legifer quī; qz libris mysteria xp̄i pabolatim designat. seu quia ip̄a lex xp̄i dispensationē in quinq̄ mīndī etatibus personatorū facta vel dicta s̄igurat. **E**t id qz incarnationis xp̄i vel sexta sc̄i etate futura. vel ad implicationem legis erat. p̄ futura recte sexto mē se concepti iohannis christi incarnationis nūciatur.

Et ipse erat. Si ne voce corporales actus indicare molientes nec exprimens voluntatē. Cui similis p̄ples iudiciorū. actuum suorū impotens reddere rationem.

Cum implēti sūt. Quia vici suę tempo re pontifices templi mīndī officijs manipulati nō solum a p̄plici uxorū sed etiam a domoz in gressu abstinebant.

Nostris aut̄ sacerdotibz quibz non carnalis succellio; sed spūialis p̄fectio queritur; qui quotidie p̄festo debent esse altari. perpetua castitas indicitur.

Occultabat. Amb. **O**ccultat; qz partus sui erubescit statē. ne in se nectute libidini vacasse videatur que etiā in iumento nō debet exerceri nisi causa sobolis. Et tñ letatur carere obprobrio sterilitatis; qz obprobriū est mulieribz non habere filios. non habere premia nuptiarū. **P**ropterea ipse nuptias celebrant. et coitus carnalis in tempore congruo generationi excusat.

Hinc datur intelligi qz iam nō quenibz inter se p̄iungali cōcubitu. neqz enim ea que senilem non erubesceret coitum. erubesceret partum.

Beda. Erubescit on⁹ parentis. quādū nescit mysteriū religionis s̄z qz

occultat se qz genuit filiū. veniēte beata maria exultat. qz genuit prop̄p̄tā que ante erubesceret benedicit. et que dubitauerat firmatur. et clamat. **E**cce ut facit est v. f. t.

Amb. Occultat se xp̄e pudicitā. vt probaret si vir es qz conceperat.

Mēlibz quinq̄. hoc est quinq̄ milibz sc̄i siue quinq̄ libris moysi auferre ob

probriū sterilitatis. et p̄ceptionis in senectute inter homines. quod non fuit obprobrium apud deum.

Quia sic fecit. Beda. Hesta sunt huc inquit iohs crisostom⁹ mense

septēbri. octauo kls octobris. luna. xi. qn̄ celebrabat ieiuniū cenopbegiz in

eq̄noctio qn̄ incipit nor crescere. qz ille p̄cipiebat qui dixit. **N**e oportet mihi illū aut̄ cre. Minorata. n̄ fuerat lux a tenebris. cū hū legē dō sacrificia

offerrent qz iam cessare dūt cū baptista p̄cipitur. **E**t ideo p̄ eius mut⁹ fit; qz

oportet sacerdotalia sacrificia cessare veniēte sacerdote qz p̄ peccatis oīm se offerret. **In die ieiuniorū p̄ceptio iohis p̄dicitur**; qz per ipsum afflictio penitentie erat predicanda.

In mense aut̄ sexto. Hiero. Sicut sexto mense m̄-ē g.-an.-a.-d. in ciuitate gallegi; ita sexto millenario missus est christus.

Gabriel. Beda. Ideo angeli ex noīe aliquā signant. vt ex ipso nomine quid ministraturi veniāt demonstret. **G**abriel fortitudo dei; qz illum nūc at qz ad tebellādū dyabolū veniebat.

Ad virginem de sponsatam. Nulla erat dyabolo seducta morte intulit. p̄tra mulier ab āglo edocta salutem edidit.

Beda. De tēpō sata voluit nasci. vt p̄ ioseph tereret ordo generatōis. et ne q̄si adultera lapidaret. **I**n qz ipudicis virginibz occasio tollit ne dicant matrē dñi fuisse infamata. **E**t vt ḥgo solatū viri. et testē virginatatis h̄et. et vt dyabulus mysterium ignoraret. Fides etiā marie ḥbis maior. ascribitur. et mendacij cā remouetur. **V**idetur enim culpā obſtrasse voluisse mendacō innupta virgo.

Maluit dñs alijs de suo ortu qz dñmis pudore dubitāt. **S**ci ebāt enī lubricā famā pudoris. nec voluit ortus sui fidē mīris iniurias astruere.

Ambro. **M**ysti. Maria de sponsata. b̄ virgo. typus est ecclēz qz est immaculata; sed nupta. **C**ōcipit nos dñspū virgo. parit nos sine gemitu virgo. **E**t iō fortasse maria alij nupta. ab alio repleta qz singlē ecclesiē spū qui

dem replentur. tamen ad specie temporalis sacerdotis.

Ave gratia plena. Greg. **V**ere grā plena. que prima inter feminas virginitatē glōsū mun⁹ teo obtulit. qz etiā iō āglico visu et alloquio meruit perfici. que gratia totius auctorē mīndo edidit. **D**ñs tecū. quā nouo castitatis amore ad celestia sustulit. et post mediātē hūana natura. om̄i plenitudine diuinitatē consecravit. **B**enedicta tu in mīleribz. que sine exemplo mīlebs cōdicionis et virgo et mater est. et deum genuit.

Turbata est. **Z**Quia nesciebat si p̄teritū an futurū esset quod angelus dixit.

B. Trepidare virginū est. et ad oēs viri ingressus pauere. et om̄es affatus vereri. **H**inc discant mulieres propositū pudoris imitari. **S**olam sine comite angelus reperit. ne quo genere de hoīs depranaretur affatu.

Qualis esset i. s. Amb. **E**t verecundia panet. et prudētia nouā bñdictōis formulā miratur. Erubuit elisabeth te culpa; maria te verecū dia.

In muliere enī modus adhibetur. in virgine grā pudorū augetur.

Et ait. Turbatā insolita salutatione q̄si familiarius nota vocat ex nomine. Ne timeat inbet. et q̄re grā plenā vocauerit. plenius explicat.

Ihesum. **J**esus saluator. siue salutaris. **I**pse enī salūn faciet n̄ pulum iſrl. sed suū p̄plum. siue ex p̄epatio. siue ex circūcisione in vnū ouile sub uno pastore congregatum.

Dic erit ma. Beda. Amb. Non qz an partū virginis magnus non fureit; sed qz potentia quā fil⁹ dei naturalis h̄z homo ex ipse erat acceptus?

ut una sit persona: homo et deus?

Beda. Johannes magnus ut homo coram domino. Hic magnus ut deus et dei filius. Johannes magnus merito abstinentie: quod vinum et siceram non habet: hic magnus potentia naturae: quod cum peccatoribus comedit.

Bedem. Beda. Id est: istud plebem cuius David et filii eius tempore regni gubernacula regnabunt. Huius regnum spirituale datum est christo: qui disposuit est a deo ut de semine David incarnaretur: qui illa gente in perpetuum roget regnum. Et non solum in una gente uideor: sed regnabit in domo iacob in eternum: hoc est in tota ecclesia que per fidem et professio nem christi ad patriarchas pertinet sortem.

Sive in illis quod te patriarchas forte nati sunt in his qui te oleastro incisi in oiliuam bouam sunt inserti.

Quo modo fit et Ambro. Quod sara risit de permissione dei et maria dixit. Quo modo fiet istud quod virum non cogit: cui non fuerunt muti sicut zacharias? Sed sara et maria non dubitauit faciendo quod permittitur sed modum requirunt. Zacharias qui negat se scire: negat se credere: et alii auctoritate sue dei querit: et ideo accipit signum tacendi: quod signa non fidelibus in fidibus dantur.

Beda. Legerat maria virginem parturam: non dubitabat: sciebat enim quia impetrabat eum ab angelo nunciabatur. Sed quod modo fieret non legerat: nec ab angelo audierat: quo ordine impleri debet requiritur: quod hoc myste rium a seculis absconditus a prophetis non predictus: angelo est reservatus.

Spiritu sanctus. Spus superueniens in virginem et mentem illius a sorde vicioz castificauit: ut celesti esset digna partu: et in utero eius redi ptoz corpus sua operatione non virili semine creauit de carne virginis. Unde etiam idem spus nominatur virtus altissimi.

Spus nomen est omnis gratia que a deo inspiratur. Virtus alibi obsequiis absconde in egypti fugiendo.

Vel virtus alterius. Potest utraqz saluatoris natura intelligi: quia umbra a lumine et corpore obiecto solet formari. Et virgo sicut purus homo plenitudinem divinitatis capere nequibat: sed virtus altissimi obumbrat: dum in corpore lux divinitatis corpus suscepit humanitatem: ut sic possit deum pati.

Sanctum. Iesus nascitur factus: qui conditione nature corruptibilis vinceret: et promissione copule carnalis conceptus non est. Quia conditione corruptibilis natura constricti: per gratiam possumus sacrificari. Et congruit ut quod contra morem virgo concepit: supra morem humanam consueudinam dei filium generet.

Et ecce. Beda. Ne virgo desperet de partu: accipit exemplum sterilis annis paritura: ut discat omnia deo possibiliqz: quod ordini nature videtur contraria.

Vel non quasi incredulam exemplum hortatur ad fidem: sed credenti que au derat ampliora replicat mysteria: ut quod deum virgo erat paritura: propter cursorum quoqz de anno sterili nasciturum agnosceret.

Connata tua. Quia de tribu leui: id est de tribu dei.

Beda. Legimus quod aaron qui de tribu leui erat: accepit uxorem de tribu iuda elisabeth sororem naason. Et in posteris dauid legimus quod iuda pontifex uxorem habuit de tribu regali ioseph filiam ioram: unde utregis tribus regalis et sacerdotalis erant pueri. Hinc maria et elisabeth cognatae. Et congruit: ut de utraque tribu mediator nascatur: qui regnat in eternum: et est sacerdos in eternum secundum ordinem melchisedech. Et puerit ut eius altera de spiritu precepit: altera spiritu repleta prophetauerit. Secundum carnem quoque videatur fuille cognatae: quae secundum spiritum spiritus cognitio nis consortio non carebant.

Ecce anno. Non singularitate meriti se extollit: sed singulis condicioneis et dignitatibus per oiam meorum: se ancillam illius esse fateatur: cuius mater eligitur: et cum magna devotioe promissione angelus optat impleri.

Et discessit. Et discessit maria in diebus illis:

Ambro. Liquet et faciendum creditur: que quomodo fieri possunt. Et ut concipiatur et partur: que in virginitate permanere disponit. Secundum tangit quod ipsa uenerat castitatem modo fiet istud: quoniam virum non cognosco. Et respondens angelus dixit ei. Spiritus sanctus superueniet in te: et virtus altissimi obumbrabit tibi. Ideoque et quod nasceretur ex te sanctus: vocabitur filius dei.

Ecce elisabeth. Et factum est ut audiuit salutationem marie elisabeth: exulta quia fecerat aduentum domini. Quia infans in utero eius: et repleta est spiritu sancto elisabeth: et exulta.

Ambro. Non tam clamosa est deuota: sed quia dona dei cognovit. Propterea maius uoce magna et dixit. Bene tant maiores spiritu parvulus: non solum inter milites benedicunt: sed inter benedictas maiorum beatitudine insignis.

dicta tu inter mulieres. et benedictus non sicut ali homines benedicit: sed sicut apostolus ait: Qui super omnia deus benedictus in seculis: et per quem benedictio uenit alius.

Ambro. Quasi quantum bonum michi accedit quod mater domini mei uenit ad me: et quia mea fructus uentris tuus. Et unde iustitia. Quibus meis meritis. hoc michi ut ueniat mater domini mei ad me. Ecce enim ut facta est uox salutatois tue in auribus meis.

animi minoribus superior: ut minor adiunctor: unde cito beneficia aduentus marie et domine precium decideratur dum subditur. Et factum est ut a.s.m.

Et intrauit. Hinc discit sancte mulieres quam sedulitate pregnantibus teante exhibere cognatis.

Et salutauit. Beda. Prior salutat: quod tecum ut quanto castior: tanto humilior sit.

Ut audiuit. Beda. Ambro. Ordine nature prior elisabeth audiuit vocem sed ratione mysterium prior: iohannes exultat: quod prior sentit gratiam: quod sic illa marie sic ille domini sentit aduentum.

Exultauit. Quia lingua non poterat: animo exultante salutat: et lingue precognitionis officium inchoat. Ecce apparet quod angelus dixerat: spiritus sanctus replebitur adhuc ex utero matris lug.

Et repleta. Beda. Ambro. Non prius repleta: mater quam filius: sed filius repletus repicit et matrem. Maria ante conceptum elisabeth per conceptum repletur.

Benedicta tu. Beda. Ambro. Connivit ubi euangelij cum spiritu psalmi: in quo promitti David: te fructu ventri tui perficit. Et eadem voce maria benedicatur ab elisabeth quia a gabriel: ut et angelus et hoibo reveranda: et cunctis feminis preferenda monstretur.

Et unde hoc. Beda. Ambro. Non ignorat spiritus sancti esse operationem spiritus proprio a mente domini ad perfectum sui pignori salutem: sed non sui meriti sed spiritus domini facit esse meritos: quod id est spiritus quod perfectus domini dedit: pater beatitudinem prestat.

Mater do. Sicutio miraculorum mysteriorum cognoscere mentem domini. verbo fera deo plena est.

Ali facta est uox. Ipso momento quo vox intrat ad aures corporis

virtus sp̄nalis cor intrat audientis. et non solū matrē; sed etiā sobolem amo re aduenientis accedit.

Exultauit. Beda. Reuelātē spū quo impleta erat: intelligit quid ex ultatio infantis significet. venisse matrē illius cui p̄cursor erat futur. Et quē ante onus parentē erubescerat: dñ nesciret mysterium religionis: iam bñ dicit. Et qng se occultabat q̄ p̄cepere filiū: iactat se q̄ genuit. pp̄ham. Et que in occulto cognoverat: his q̄ siml aderant et audiebat. palā euāgeliāt dices. Beata q̄ credi disti. Credidit virgo ybi sacerdos negavit.

Et beata. Apa ret mariam non dubi tasse: sed credidisse: et ideo fructū p̄secutam esse. Apparet etiā elsa leib ipsa verba ange li ad mariaꝝ dicta per spiritum intellexisse.

Ambro. Beda. Longue an̄ iohannē elisabeth. et ante domi ni generationem pro p̄bet maria. vt sicut peccati in initio a muliere egipit: ita in initio salutis bona a muliere inchoarent.

Magnificat a nia m. d. B. Non dona sibi spiritualiter concessa profiter. tēm de bñficiis dei quibus genēal hūano generi i cēnū p̄sule n̄ desistit enierat. Quasi tanto munere me dñs sublimauit: vt n̄lo lingue officio explicare possum sed totū aūmī interiori affectuz magnis grāz laudib⁹ offero. Totū qd vino-totuz qd sen tio. totū qd discerno. in ei⁹ magnitudine cō templāda. in eius p̄cēp̄ obkuādis ipēdo

B. Noz. Quęc̄q̄ ania credit: p̄cipit et generat verbū tei. et opa tei agnoscit. Sit ergo in singulis ania marie vt deū magnificet. sit in singulis spiritus marie: vt exultet in teo. Et si scđm carnē vna est mater christi: hm spiritū omnū fructus est christus. Magnificat domi⁹ non q̄ ei aliquid humana vox adiungat: sed q̄ magnificat in nobis. dum aūma nostra que ad imaginē dei creata est: per iusticiā se christo conformat qui est imago patris. Et sic dum ipsum christum imitando magnificat: quadam participatione magnitudinis eius fit sublimior: vt illam imaginem splendido bonoꝝ colo re factor. et quadā emulatōne virtus in se videatur exprimere.

Et exultauit z. Beda. Quia terrena nō curo. prospic̄tas nō emollit me. aduersitas non frangit: sed sola illi⁹ memoria delectat a quo sal⁹ speratur eterna. illius diuinitate letor. cu⁹ temporali p̄ceptōne mea caro fetatur.

Quia respexit hu. Beda. Ecce q̄ vilia de se sentit. et totū grē attri buit. suo iudicio se humilem sentit. Sed respectu gratie sic sublimatam: vt voce cunctaz gentium beatitudine eius p̄cipua dicatur. vt sicut per super bian euḡ mox intravit in mundum: sic per humilitatem marie vīte introitus pandatur. Ideo etiam magnificat anima mea dñm: quia michi magna dignatus est facere. nichil meis meritis tribuo: sed magnitudinē ad illum refero. qui essentialiter potens ē: et de paruis et infirmis magnos facit et fortis.

Quia fecit michi mq. Quia in me carnem sumpsit. et me a peccatis mundavit. et dona spiritus sancti michi contulit.

Et sanctū. Beda. In grecō agyon. quod sonat extra terram. q̄ no minū eius consecrati. non in terraz p̄uerionē: sed in celis debet habere.

Et mia. B. A sp̄nib⁹ tonis ad generalia dei iudicia se p̄uerit. et totū humani generis statū describens. quid superbi. quid bñiles mereātur. quid filii ade per liberz abitru. quid filii dei sint per grām explicat. Quasi. non michi soli feiat magna: sed etiā omnib⁹ timentib⁹ eum. in omni progenie iu-

deoz et gentiū. Vel in omēs progenies totius mundi quas credituras p̄g udit. Comendata misericordia in timētib⁹: subdit qd p̄ceptores mereātur.

Fecit potentia in b. s. Beda. Id est ipso dei filio per quē omnia facta sunt: per quē omnia potest. Per qd brachiu d̄sp̄lit sup̄bos mente cor dis sui. Initū totius mali superbia. per quā p̄m̄ bō exul factus est. in qua perseverantib⁹ ḡuor vindicta future dispersionis reseruatur.

Depositū potētes de. z. Beda. Paulus pro superbia te sede legalis doctrina depositus ob humiliatē ad euangelizandā fidem sublimatur. Sic etiā fit sepe ī alijs. Superbi qui supra mensurā se extollunt. idem potētes: q̄ non in dei s̄ in sua virtute p̄fidūt. qui deponuntur: q̄ omnis qui se exaltat humiliabitur. et qui se humiliat exaltabitur.

Esurientes implenit bonis: et exultauit humiles. Esurientes implenit bonis: et exaltauit humiles. Suscep̄tus egrū fūel recordatus israel puerū suum: memorari miseri cordis sue. Hic locutus est ad patres nostros: abrahāz et semini eius in secula. Mansit aut̄ maria cū illa quasi mēsibus trib⁹: et reuer ta est in domū suaz. Elisabeth aut̄ impletū est tēpus pariēdi: et pēperit filiuz. Et audierunt vicini et cognati eius q̄ magnificauit domi nus misericordia suaꝝ cū illa: et cō gratulabant̄ ei. Et factū est in die octauo. venerunt circūcidere puerum. et vocabāt eū nomine patris

Esurientes implenit bonis. Be.

Qui eterna toto stu dio desiderat: saturabitur cū xp̄o apparuit in gloria. Sed qui terrenis gaudent in vltimo inanes toti⁹ beatitudinis dimittuntur. In p̄nti etiā vidēmus bñiles diuīa gratia impleri superbos lumine veritatis priuari.

Suscep̄t. P̄ generalē divine pietatis et iusticiā cōmemorationē. ad singularē noue incarnationis dispensationē convertit xp̄ba. Suscep̄t: quasi medicus egrū. Visibilis inter homines fāns ut faceret israel. id est. videntes tēn. puerū suum sibi obediente. et humilē. q̄ nō nisi per humilitatem saluandi sunt. Memorari m. s. q̄ p̄ hominē redemit. non meritum est hominis: sed domum divīne pietatis.

Sicut locutus est. Memorā patrum quib⁹ hec salus reuelata est faciens abrahā nominatim exprimit: cui p̄mo ipsa incarnationē manifestata est. Et semini: non tam carne genitīs q̄s fidei vestigia secutis. quib⁹ aduent⁹ saluatoris in secula est promissus: q̄ ipsa promissio hereditatis nullo fine claudit. Nā et vñq̄ in finē sc̄li credētes n̄ deerūt. et beatitudinis erit gl̄ia penitus.

Mansit aut̄. Beda. Lādiū mansit: donec videret p̄curtoris natūratē. propter quā marie venerat. Nec cā sola familiaritatē rāndiu mansit: s̄ ut tanto tempore et elisabeth et iohannis cresceret p̄fec̄tus. Nam si in primo aduentu marie. sp̄nālē sūt repleti. multū est illis sup̄additū. tanta mora mansionis.

Mystice. Aliā casta q̄ sp̄nalis xp̄bi desideriū cōcipit: nece ē vt alta exercitus celestis inga subeat. et quasi triū mensū dies ibidē temorata. quō usq; fidei-spei. et charitatis luce radicē. perseuerare non desistat.

Impletū est. B. Verba iplerōis sacra scriptura ī bonoz tā ortu. vlt obitu. vel actu ponere cōluevit: quoꝝ vitā plenitudinē p̄fectōis h̄ē signat. ut iplerōi sunt dies marie vt peret. Impletū salōn edificare domū. Definēt̄ est abrahā plen⁹ diez. Cu vlt plenitudo tp̄is: misit de⁹ filiū suū. Sed cōtra: dies impioꝝ. inanes et vacui.

Et audierūt. Ambz. Be. Habet scđm editio leticiā plimor. q̄ cō bonū est. Justicia enī cois xp̄t̄ est. et iō in oru iusti future vīte insigne p̄mit titur. et grā future xp̄t̄ exultatōe vicinoꝝ p̄figurante. signatur.

Die octauo ve. Per circūcissionē reliurō dñi figurat̄: q̄ et octaua die. i. p̄ sabb̄m fā est. et sic illa a reatu morti absoluere solebat: sic ista imortalis vīte natūritatē et in auctore nō exhibuit. et in nob̄ mōstrauit spandā.

Et vocabant eū. Beda. Iohannis celebrata natūritas ē noui testi

inchoata gratia: cuius in dīgī qui legis observatōe quasi affinitate iuncti erant nomen patris volunt imponere; qd magis iusticiam que ex lege est volunt suscipere: qd grām que ex fide.

LQui puerū nomine patris vocat: eos figurat: qui dñō noua grātia misera tēclarante cuperent cum potius per p̄sueta veteris sacerdotij edicta p̄ dicare. Unde bene zācharias mēor dñi interpretat: qd memorā antique obseruatōis a dñō da

tē figurant. **M**ater q̄

verbis tē pater qui scri

ptis q̄ iohannes voce

tur aſtrūnt: significat

q̄ ipsa legis doctrina

de ſuſcipienda gratia

christi vīna voce in

ſtruit: dicendō per legi

latorem. **P**rophetam

fūſcipit vobis dō: f.

v ipsiſ audite: t ipm

sacerdotij legale ceri

moniarū typis q̄ ſi mu

tis litterarum figuris

gratiaz euangelij ſi re

cte intelligat expūnit

Innebant a

Qui innuunt patri de

nomine pueri: signifi

cant illos qui teſtimonio

legis intendunt a

ſtruere grām fidei.

Apertum eſt

autē z̄. **D**eclara

to: et confirmato nomi

ne iohannis aperitur

os zācharie et bened/

cit: patet quia manife

ſtrata eſt p̄ apostolos

grā noni testamēti.

multa etiam turbasa

cerdotum relicta tac

turnitate nocua: ob

dit fidei: et p̄dicat do

na redemptoris: et que

prīns occultabantur

in ſacerdotio legali.

rationabiliter intelle

cta ſoluntur. **N**isi die

circumſionis iohani

ni factus eſt timor ſu

per vicinos: significat

q̄ tempore dominicę

reſurrecionis apoſtol

is dato ſpiritu et p̄

dicata gloria christi.

ſalubris timor: non ſo

lum indeq̄ qui erant

vicini vel ſitu loci: vel

ſcientia legis: ſed etiā

exterarū gentium cor

da concuſſit. **N**ec tan

tum montana indeq̄:

ſed omnia mundanæ re

gni mundaneq̄ ſapi

entie culmina christi fama trāſcendit.

Precurrentia ſigna prebent iter p̄cūrſori veritatis. **E**t futuriſ ſp̄be

ta premiſis ſuſcindatur auſpicijs.

Et prophetauit. **B**eda. Magna largitas diuinę pietatis. Ecce lo

quela quā ſola ablatā eſt diſſidenti cū ſpiritu proþeris reſtituta ē credenti

Ambro. Elisabeti paucis: zācharias multis prophetat. Ut ergo ſan

cto ſp̄i repleſ loquebatur: ſz disciplina ſeruat: ut mulier magis diſcere

que diuina ſunt ſtudeat: qd docere.

Benedictus. Quia dum bonitatem tei roganit pro liberatione: p̄cūrſor donatus eſt.

Vifitauit. Quod proxime faciendum cognoverat: prophetico moe

quasi iam factum narrat.

Cornu. **B**eda. Per cornu quod carnem excedit cum omnia oſſa carne tegantur: regnum christi ſignificatur: quo mundus et gaudia carnis ſu- perantur. In cuius figuram dāvid et ſalomon cornu olei ſunt in regni gloriā confeſcati: ut prius paulus lenticula.

Cornu: id eſt christum: qd cornu nec caro eſt nec oſſa. Sic christus: nec caro tūm: nec oſſa tūm dini- nitatis.

Qui a ſeculo.

z̄. **B**eda. Tota vete-

rismi testamenti ſcripta

ra te christo precepit.

Et a tempore ad faci-

enti patres ſuſt quicq; fa-

cis eius diſpensati ſi

teſtimoniū reddunt.

Salutem. Erex-

it nobis ſalutem et

inimicis. Et eſt expla-

natio ſuperioris veri-

culti: i quo breuerit idē

premiserat. Erexit cor-

nu ſalutis nobis.

Omniū. **B**eda.

Quasi diceret: vel ho-

minum peruersorum.

et ſpirituſ immundo-

rum: de quorum ma-

nu et interim ſp̄e ſalui

facti ſumus: z in fu-

to re ipsa ſaluandi.

Ad faciendam

Locutus eſt: et erexit

nobis ſalutem ad fa-

ciendam miſericordi- a-

am: ut miſericordiam

quaz patribus promi-

ſit implat in nobis: et

iuramentum quod fe-

cit patribus te libera-

tionē noſtra: in nobis

per chiluſ compleat-

Et tu puer. z̄.

Beda. Non mirum

ſi alloquitur infantez

octo dierum: quia qui

in vtero matris ſaluta-

tionē marie audiuit

iam natus patris vo-

cem agnouit. Vel p-

pter illos instruendos

qui aderant: futura fi-

liū munera que per an-

geluſ didicerat depo-

mit.

Beda. Cum te

domino loqueretur:

repente ad prophetas

verba conuerit: vt ſ

quoq; beneficium eſſe

domini teſignaret: ne

cum publica numera-

ret: quasi ingratus ſua beneficia tacuisse videretur: que agnoscetab: ſe in ſi-

lio ſuſcepſſe.

Scientiā ſalutis. **B**eda. Nomen Ihesu: id eſt ſaluatoris eſpone-

re: et diligenter commendaſe volens: ſalutem frequentat mentionem: cum

cornu ſalutis erigendū: ſalutem ex inimicis futuram: ſcientiam ſalutis ple-

bi dandam: commemoraſt. **E**t ne tēpore: ſi ſalutem promitti putares: ad

dit in remiſſionem peccatoꝝ eorū.

Illuminare his qui

in tenebris et in vībra mortis ſe-

z̄. **B**eda. prius illūminantur corda: poſte opera diri-

gent: ad dirigendos pedes nřos

ret: quasi ingratus ſua beneficia tacuisse videretur: que agnoscetab: ſe in ſi-

lio ſuſcepſſe.

Scientiā ſalutis. **B**eda. Nomen Ihesu: id eſt ſaluatoris eſpone-

re: et diligenter commendaſe volens: ſalutem frequentat mentionem: cum

cornu ſalutis erigendū: ſalutem ex inimicis futuram: ſcientiam ſalutis ple-

bi dandam: commemoraſt. **E**t ne tēpore: ſi ſalutem promitti putares: ad

dit in remiſſionem peccatoꝝ eorū.

Illuminare his qui

in tenebris et in vībra mortis ſe-

z̄. **B**eda. prius illūminantur corda: poſte opera diri-

gent: ad dirigendos pedes nřos

illuminatoris nostri gr̄e p̄cordent: donec ad mansionē p̄petue pacis ītrem⁹
Et erat in deserto. **Beda.** Predicator: penitentie futur⁹ aspera so-
 litudinis eligit: ubi primeū exigit gratiā. et iuuenis liber⁹ ab amore h̄um-
 di auditores suos reuocaret.

Existit edictum a c̄. aug. **Beda.** Augustus. xij. annis circa nativi-
 tatem christi in pace regnauit: ut etiā ad l̄ram p̄plerū videatur illud p̄pe-
 ticum. Conſlabit gl̄a. s. in v. zl. in f. nec lenabit g. c. g. g. **P**acatissimo au-
 tem t̄p̄ voluit r̄ps na-
 sci: q̄r pacē magnope
 quiescunt et amant: q̄r
 pacis amatores semper
 innuit. Voluit etiam
 vt discipuli quos ad
 p̄dicandū missuris
 erat: quoq̄z vellent
 securi transire possent.
 et ab imminentī sedi-
 tionī feruore tremēda
 romani nominis vni-
 b̄a protegerentur.

Nasciuit dōno de-
 scribitur mundus: q̄a
 ille apparebat in car-
 ne: qui electos suos a-
 scriberet in eternitate.
In quo nomen augu-
 sti vere impletur: q̄ si
 os augere sufficiens.
 censorib⁹ sue professio-
 nis non pecunie: sed si
 dei oblatione signare
 precepit: q̄r dūm pro-
 fessio secularis obtē-
 ditur. p̄p̄alit implet.
Abolito aut̄ censu sy-
 nagoge retulito nou⁹
 censu eccl̄e parat: q̄
 tormenta non exigit:
 sed aufert: qui nō vno
 numismate: sed una si-
 gnatur fide.

Quietissimū r̄ pa-
 catissimū erat regnum
 q̄r una descriptōne to-
 tu⁹ mundū conclusit.
Propterea censu
 datus est vt sciret rex
 numerū hominū r̄ ma-
 gitudinē. **H**ic p̄mū
 iudea facta est stipen-
 dia romanis.

Universus or-
 bis. **B. Amb.** Multe gentes erant quibus non imperabat augst⁹. **S**z
 bis verbis regnum christi exprimit: qui omnib⁹ erat imperaturus. Quis enī
 posset totius orbis professionē exigere: nisi qui totius orb̄ bēat imperi⁹?
Prima. **Beda.** Iam diuersis temporib⁹ plereg partes terrar⁹ legun-
 tur: descripte: sed hec est prima eāz que totū orēm concluderunt: que pro-
 fessio est menti⁹: q̄ nullus excluditur. **V**el certe tunc primū egit quando
 cyrin⁹ a c̄sare syriam missus est: censor patrimonio p̄ futurus.
Syria. Syria in qua iudea est media: r̄ quali vmbilicus est totū ter-
 re. Censu ergo primū in medio terē exigitur: vt inde postea vslq; ad fines
 terre exigeretur r̄ redderetur.
Cyrino. **Amb.** Historico more scribens vt seriem temporis desiget.
 nomen p̄glidis tanq̄z consulis. signi gratia huic libro ascribit. Nam si con-
 stules acribunt tabulis emptionis: quantomagis redemptori omniū te-
 buit tempus ascribi: **H**abem⁹ hic omnia que in contractib⁹ esse solent. **D**o-
 cabulum summam potestate gerentis diem. locum. causam. testes etiam
 qui adh̄beri solent. **H**os quoq̄z natūritati sue r̄ generationi christus adhi-
 buit: qui signarent euangelium dicens. **V**os eritis michi testes in iherusalē.
Beda. Sicut imperante augst⁹: r̄ presidente cyrino. ibant singuli
 in suam ciuitatem: vt profiterentur censu. sic modo imperante christo. per
 doctores eccl̄e p̄glidis profiteri telemus censu iusticę. **S**ubeamus in
 gun quod leue est veniamus ad requiem animar̄p̄ que est patria nostra. **E**t

sicut cesari soluebatur tenarius qui decem nummos habebat: qui etiā no-
 mine cesaris titulabatur: sic offeramus regi nostro decalogū legis: in quo
 vultum nostri regis: id est agnitionem voluntatis eius inueniemus. **Q**uē
 tenariū quasi sacculo inclusum portamus in viācum in occulta consciencie
 meditatione seruamus. **P**roferemus autem cum regem in teore suo
 contubimur. vel etiam proferimus: cum ea que in tenebris discim⁹ in luī
 dicim⁹: r̄ quod in aure audiūmus: p̄dicamus in tectis.

Nazareth. **B**eda. Quotidie domin⁹
 in nazareth concipie
 in betheē nascitur: cū
 aliq̄s flore ḥbi sulcep-
 to se domini eternū pail-
 opādo efficit. **Q**uasi
 in alio virginali con-
 cipitur in corde credē-
 tis per fidem: genera-
 tur p̄ baptisma. **Q**uo-
 tidie dei genitrix eccl̄e
 sua sunz comitata do-
 ctores te rota mundi
 in ciuitatem confessio-
 nis r̄ laudis ascendēs
 censum luḡ deuotidis
 regi eterno persoluit.
Quæ quasi alij despō-
 fata: sed ab alio secun-
 datur: dum proposito
 sibi pontificia visibiliter
 inngit: sed inuisibili
 spiritus virtute cumu-
 latur. **V**nde Joseph
 auctus interpretatur:
 indicans ipso nomine
 et instantia loquentis
 magistri nichil valet:
 nisi augmentus super
 niuum minis ut audi-
 atur acceperit.

Factū est aut̄.
 Alibi concipi: alibi na-
 sci dominus voluit:
 vt insidiantis herodis
 furorem facilis eua-
 deret.
Uhumilitas christi
 commendatur: q̄ non
 solum incarnari: sed
 etiam illo tempore na-
 scivolt: quo mox na-
 tus censu cesaris pro-
 pter nostram literati

onem subderetur.
Dannus eū inntol. Vilib⁹ induit pannis: vt stolam immortalita-
 tis reciperemus. **D**annus r̄ pedes stringatur: vt manus nostre ad bene ope-
 randum: pedes in viam pacis dirigantur. **D**aruulus factus: vt nos perse-
 cuimus.

Locus in diuersorio. Diversorium est domus inter duos muros
 duas ianuas habens. Figurat eccl̄iam inter paradisum r̄ mundum.

Beda. In diuersorio: vt in via nascitur. qui ait. Ego sum via qua ad
 patriam veritatis r̄ vite veniamus.

Et pastores. **Beda.** Nato summo pastore. pastores ab insidijs no-
 stris gentium greges more pecudum prius viventes vigilādo defendunt: r̄
 in aulam dei congregant. **Q**uib⁹ bene vigilantib⁹ angelus appetet: et eos
 claritas circumfulget: q̄ illi p̄ceteris sublimia videre merent: qui fidelib⁹
 solite p̄gunt: super quos diuina grā largis choruscant.

Et ecce angelus. **Beda.** Et concipiendū: r̄ conceptū: r̄ natū domi-
 num celi cives testātur: vt r̄ mortales sufficienter imbuant: r̄ suum ante-
 ri seruitum impendant.

Circumfulsit. **Beda.** Id est: ex omni parte illoꝝ fulsis: radios sui nomi-
 nis aspersit: qd̄ in tota veteris testamēti serie non inuenit. **C**onsonat aut̄
 qui ait. **N**ox p̄cessit dies aut̄ ap. Ergo a. o. t. r̄ in a. l.

Nodie. Cum nox esset: n̄ ait: hac nocte: sed hodie: q̄r scilicet gaudiū

venerat nunciare. Vbi tristia geruntur; noctis mentio solet fieri. vt. Scat dolum patiemini in me nocte ista.

Instantem par. Beda. Crebris infantia salvatoris et angelorum testimonijs et euangelista est inculcata; ut mentibz nostris altius infigatur quid pro nobis sit factus. In quo humilitas notatur. quia cum esset diuus pauper pro nobis factus est. ut inopia sua nos ditaret.

Multitudo mihi est. Ambrosius. Bene angelorum nominat exercitus qui sequebantur militiam ducere. qui contra malignos spiritus ad tutelam nostram angelorum ordinat exercitus.

Beda. Uno enim gelisante multitudine consonam in laude pronipit; ut et officium suum teo intendat. et nos instruat. ut quoties sacra eruditio ex fratribz ore audimus; teo laudes corde. ore. ope reddam. Quia vero deus et homo nascitur hominibus pax cum ipsis angelis. teo canit gloria. qui ab angelis pro nostra redemptio glorificatur.

Et in terra pax. Non peccando eram. a teo extranei: extra nos nos angeli temptabant. Et quod cognovimus regem nostrum. re cognoverunt nos angelici cines suos. Et timet angelus adorari ab homina natura. quam in suo rege considerat.

Dominibus bone voluntatis. Beda. Qui suscipiunt natum christum. Non his qui audita est natitatem sunt turbati. et plorant. Non est pacem impensis. dicit dominus. **P**astores lo. Ambrosius. Non sit vilis persona pastorum; quod quo vilius ad prudentiam eo preciosius ad fidem. A pastore fidem maria colligit. A pastoriibus plus ad dei reverentiam congregat. Mirati sunt enim de his quae dicebant a pastoriibus ad illos.

Transeamus. Moyses. Sic nos abieictis carnalibus occupiscemus: cogitatione et desiderio mentis in superna domini vini panis debemus transire. illum amando qui pro nobis caro factus est; ut ad eius visionem perueniamus. **E**t nenerunt testinantes. Beda. Non cu[m] desidia Christi prendera est presentia. Ideo pastores sine mora innueniunt; quod non facta fide curauit videre quod audierant. **E**x exempli pastores ecclesie immo sancti fideles imitari debent recte et virtute proficiunt; et celesti oraculo erecti. precedentem patrum vitam. in qua panis vite semper servat et reficit; quod bethleem portas preplanando subeant. Ibi catholicis ecclesie pulchritudinem quasi mariam. et doctorem etem quasi ioseph. et humilem mediatoris aduentum scripture paginis insertum. quasi in presepio innenient.

Clidentes autem. Visio dei. cognitione dei est; et hec sola vita hominum ut cognoscatur verum patrem. et quem misit ihesu christum esse unum deum.

Mirati sunt. Mirantur et de mysterio incarnationis. et de tanta pastorum attestacione. qui fingere audita nescirent; sed simplici facundia vera credi carerent. Sic deus non interiores. sed pescatores ad euangeliam suam testinavit. Sic et in veteri testamento suis dispensatois nuncios pastores ordianuit. Ideo non est parvula pendenda pastorum attestatio.

Maria autem. Ambrosius. Maria non minus ore prudenter quam corpore secreta quam non perat nulli divulgarat; sed tacito corde scrutans congrua tempora quo hunc deus vulgari velut reverenter expectat. perferens ea quod viderat circa se acta. et quod legerat in scripturam agendam. Ecce dictum erat ab angelo. Ecce accipies in vespere pater. Predictum yla. Ecce v. c. et p. f. Videbat se de stirpe domini orta. in Nazareth de spiritu proprio concepisse. in bethleem concepisse. Quoniam omnia testimonia in diversis populis legerat. Comparatque habet arguunt fidei. Si maria a pastoriibus debet. detemus a sacerdo tibus discere. Simaria enim apostoli scriptum facit: detemus post apostoli predictum magis doceri quam docere.

Et reuersi. Be. Sic spiritus pastores modo dormientibus alijs preplando celstis sub uehementi modo casta fide libi lustrat. et probatque empla gratia circumactum modo ad publicum pastorum officium redent docendo. ut quod in puto gaudauerunt. alijs predicando encent.

Sicut dictum. B. Et in glorificatione non alii inueniuntur quam dictum erat. vel sic dominus est ad illos ab angelis referunt laudes et gloriam deo. Non quod angelis ipsi sententiam laudare; sed ipsi laudando offerebat formam deuotissimam dum dicunt. Gloria in al-deo. et in ter-pax-bo-bone.

Cut circuncide. B. Rite circuncisionis ab abrahame suscepit exordium. quoniam et nos amplius accepimus. ad quam imitatores nomine sponte bat pueri in die eoz circumcisionis. Sic etiam factum est ipsi ibu. Octauo die circuncidit ibus; quod utraque nostra innocuatio et in pueris baptisimis et in futuro carnis et in sua resurrectione est figurata. et in nostra quod est perficienda. Christus autem die octaua surrexit; et post sex sibi horas et levitatem labbi. quod nunc interi in alia vita gerit. quod octauo tempore resurgens. tunc verissime ab omni corruptione circuncisit. ubi vero prepucium auferretur; quia ibi neque nutbent neque nuttentur.

Gregorius. Qui in similitudine carnis precium venerat; remedium quod caro per misericordiam pluerat non respexit. sic baptismus nostro genere non necessitatibus exceptus est subiicit. Et nota quod id auxiliu curatois in lege circuncisio perficitur; quod non baptismus perficit tempore genere nisi quod introit in regnum nondum patebat. Sicut autem in circuncisio carnis illa circuncisionem in die iudicij. cum omnibus annis et carnis corruptione extitit. ad faciem creatoris videtur ingrediensur. Sicut etiam pueris circumcisionem in ablutione viae p. baptismi. Sicut etiam illi de abrahame nascitur quod et in pueris p. baptismi et in futuro per resurrectionem ab omni sorde suos purgaret. Erat etiam in abraham signaculum iustitiae.

Beda. Sic a christo baptizari: sic et in utraque nostra circuncisione a ihu. et a subiunctione salutati vocamur. Non nomine sed soli ante ipsum accipiuntur in rite ecclesie per fidem; sed etiam a tempore scolaria a deo nobis vocatum est.

Tulerunt illum. Paulus quod de toto regno indecorum ad templum portabat. si erat te tribu leui. in mysterio domini perpetuo tenebatur. Si de aquila tribu: precio dato a parentibus progenitum redimebant ad propria referendi.

Sicut scriptum est. Beda. Scriptum est in lege. Mulier quod suscepit

semine peperit mas in e.s.d. Ad distinctionem illius que virgo peperit. Non ergo filius non mater hostis indigebat purgari: sed ut nos soleremur a timore legis. Decretus autem erat puerum post tricentum circuncisionis viem ad templum deferri: et pro eo hostiam dari. primogenitum sanctum domino fieri. Per quod significatur nullum nisi circumcisus vicius dignus esse conspectu domini. nullum nisi mortalitas neribus absolutum. superne ciuitatis gaudia subitum. Vera enim circuncisione purgatus. templum hie iherusalem cum misericordia ingreditur. qui gloria resurrectoris ab omni late excoctur. cui bonorum operum fructibus supernae beatitudinis gaudia subit.

Lumen in lege domini. Quia omne masculinum. **B**eda. Omne tam homis quod pecoris quod teo sanctificari. et sacerdotis esse iubetur. ut sacerdos proximo genitorum hominis redimatur. sic et omne animal immundum. que primogenita illum significant qui virginis tui dignatus est fieri primogenitus omnis creature. qui vere est sanctus domino quia sine peccato. Qui ad gentes rando sibi populos secretum generale sancte ecclesie sibi apernit. **V**el moraliter. Primogenita significant bona initia nostrae actionis. que quasi corde gerimus. que dei gratiae reputare debemus. **H**oc gesta redimere fructibus penitentie invenimus.

Par turturez. **B**eda. Hec oblationem pauperum erat. qui non sufficeret offerre agnum. ut per omnia humilitas domini pateat. **M**oraliter. Hoc quod fortia opera que masculi nomine sive infra ma que semine significant. creauerit ut hec domino legitime presententur. necesse est ut lacrimas compunctionis offerat. que per geminum illarum significalitur. quia lacrimis etiam in bonis indigemus. quia quo sine plorando sumus ne scimus. Qui non inuenit agnum. id est. dimittit innocue virg ad lacrimas recurrat. **H**unt autem duo genera compunctionis. dum vel malorum recolentes supplicia timemus. **V**el dum desiderio celestium ardentes de dilatione gemini. **V**nde duo pulli offerri iubentur. unus in holocaustum. quando amore celestium inflammarunt. Alter pro peccato. dum de malis perpetratis gemini.

Beda. **A**mbro. Columba que in grege conseruatur activam. turtur solinagus contemplatiuam vitam significat. que paucorum. Et quod vtriusque hostia accepta est deo. consulte virorum auctoritas oblatum est pro domino. Qui clauso ostio patre orat in abscondito. turturez offert. Qui compares operis quam columbam ad altare portat.

Turtur in deserto habitat. non multe diuinigat. pullos nocte pascit. mortuorum non pascit. Sic ecclesia deserta est a peccatis. nec Christus in multis locis diuinigat. nisi in fide trinitatis et unitatis. In nocte mudi sanctos pascit heretici non inscipit.

Beda. Puer primo circumciditur. et post interpositis diebus cum hostiis iherusalem defertur. quia et ipse iuuenis resurgendo corruptionem carnis calcavit. et interpositis diebus cum carne quam hostiam fecerat ad celum ascendet. Sic et nos prius in baptismate circumcidimur a peccatis. et proficie te gratia ad altare ingredimur. consecrandi hostia corporis et sanguinis domini nostri. Sed in fine omnis ecclesia corruptionem exuerit. et cum victimis bonorum operum in eternam iherusalem transferetur.

Et ecce homo sic. Non solum angelus. sed omnis etas et sexus testis in omnino nato reddunt pueru. Et sicut ab omnibus scilicet fidelibus preagiebatur

ita veniens omnium sanctorum laude predicatorum?

Iustus et timoratus. Difficile iustitia sine timore custoditur. non penalitatem. sed qui permanet in seculo seculi. quo iustus quantoplus tecum diligat. tanto solerius offendere cauet. Et bene iustus qui non suam. sed populi gratiam querens. cupiens ipse dissoluit. sed expectans videre promissum autorem salutis. ut qui ab herode pressi fuerant. aduentu salvatoris liberati acciperent consolationem.

Puerum sic. Cum puericia post septem annos infantie incipiat. Ihesus frequenter puer dictatur. non tam pro era te quod pro servitio. **V**nde propheta. Ecce puerus.

Quia filius hominis non venit ministrari. sed ministrare.

Et ipse accepit.

Beda. Moraliter.

Veteranus accepit in

fantem. docens ut ex

uentes veterem homi

nem qui corruptur.

induramus eum qui se

cundit deum creatus

est. **I**ustus sed in legem

accipit puerum in vil-

nas. ut iuuat iusti-

ciam legis gratia eius.

genuine fidei mutantur.

Accipit etiam senior

mundus innocentias

christiane infantier.

renouescit aquila.

Beda. **S**ymeon et anna proiecti libe-

sum excipiunt et lau-

dant. significat fidelis

synagogam. que post

longam expectationem

promissionum. fide non

ficta eum recepit qui

prenunciabatur.

Nunc dimittit

sic. **A**mbrosius. Qui

vult dimitti. veniat in

iherusalem. conuersa-

tionem habens in ce-

lestibus. veniat in tem-

plum. imitetur exempla

illorum in quibus deo habitat. Expectet dominum. accipiat in manibus verbum dei. brachiorum fidei. spei. et charitatis amplexatur. tunc dimittetur ut non videat mortem. quia viderat vitam.

Quia viderunt sic. Sciebat quod beati oculi qui christum essent visu-ri. et ideo donec illum videret nolebat morte dissolvi. quem tamen ut videt mox optauit in pace dimitti.

Quod parasti. sic. Et in primo aduentu christus ante faciem populo-rum a deo paratur. ut credant et diligant. et in secundo aduentu parabitur. ut videat eum omnis populus. et reddat vniuersum secundum opera sua.

Ad reuelationem gentium. Ut reueletur ecclesie oculis gentium nulla spe dominici aduentus erector. et ut ipse israel glorietur. excipiens suum promissum et desideratum. et perficit reuelatio gentium gloriam israel. quod cum plenitudo gentium intrauerit. tunc omnis israel saluus erit.

Symeon. Qui interpretatur. audiens tristiciam figuram est prople-tarum. qui vindictam sibi a deo dictam super populum audiebant. Anna que gratia dicitur. figura est ecclesie.

Dpositus est in ruinam. sic. In ruinam illorum qui sterterant. et re-irreuerant illorum qui cederant. **V**el in ruinam vicior. et in resurrectio nem virtutum.

Domini in se tantum. sed in suis quodque predicatoribus positus est in ministris et resurrectionem. **V**nde apostolus. Christi bonus odor summus deo. in his qui salvi sunt. et in his qui perirent. **B**ono enim odore alii salvantur. alii perirent.

Consignum cui contradicitur. sic. **O**mnia que de christo narrantur. si enim sunt. quod natus de virginem. et surrexit. quod clavis iannae intrat. cui si ergo contradicitur ab infidelibus. spiritualiter signum est in fide dominice

crucis quod vbique contradicitur.

Gladius. **B**olorum dñi passionis; quod non potuit videre crucifixione affectu materni doloris; sed si speraret resurrectum; et morte teneturum. Vbique ad finem scilicet animam ecclesie gladius tribulacionis ptransit; cum signo fidei ab improbis ptransit; cum multis tuere videt; cum reuelatis cordibus cogitationibus vbi bonum semen seminauerat; zizania germinare conspicit.

Utrreuelentur. Ante erat incertum; qui iudeorum christi gratia recipierat qui confuerent. Sed auditu nativitate reuelantur cogitationes; et herodes et alii turbantur; quidam ad christum gisterum accedunt.

Eterat anna tecto Quia per virum et mulierem vita totius mundi perdita est; in testimonio vite per christum redeuentis anna propter gitur symonei.

Conuenit mysterijs ecclesie quod anna gratia interpretat; qui est filia phanuel; qui facies tei dicitur; unde psalmus. Signatum est super nos lumen vultus tui domine de tribu aser. Et descendit qui iter duodecim patriarchas ordine nascendi octauus est propter mysterium resurrectionis.

Quinque sunt annae? Prima mater samuel; secunda vero raguel; tercia mater thobig; quarta filia phanuel; quinta mater marie.

Processerat in diebus suis. **B**ea. Intra hystoriam anna et deinceps conuersationis; et venerande etiam digna describitur que domino testimonium propter habet. Significat autem ecclesiam; que in presenti quasi sponsa domini in morte est riuata. Septies duodecim octuagintaquatuor; sanguinum. Septem ad cursum huius temporis; duodecim ad perfectionem apostolorum; et doctrine pertinent. Quisquis ergo totum vitum tempus apostolicis mancipat institutus; quasi octuagintaquatuor annis; celestis limina templi servare; et domini propter solari aduentu laudatur. dum a domino peregrinatur. Septem anni quibus cum viro virtute significant perfectionem illius temporis quo a domino conserstante in carne edocetur. Qui anni postea per duodecim multiplicatur propter apostolicam doctrinam.

Quia non discedebat sic. Quia circa templum frequens erat; eam non discedere dicit; non quod ad horam non discellerit. Sic sancta ecclesia et in prosperis et in aduersis deo seruens a celo non recedit.

Vel moraliter. Anna a templo non recedit; cum semper studet et castus et immaculatus custodiare templum corporis sui. Hinc precipitur sacerdotibus veteris testamenti; ut tempore ministracionis in gitter maneat in sanctis; quantum anna que deo ministrare cupit; non quiescat a tonis operibus suis.

Et hec ipsa sic. Prophetauerat symeon; prophetauerat copulata co*miglio*; prophetauerat virgo; prophetauerat et vidua; ne qua aut professio decesset aut sexus; et ideo talis anna inducitur et suspensi videntur et mortibus; que digna sit munire redemptorem omnium venisse. Congruus ordinis; non venit ante virum mulier cuius verba non sunt digesta; sed generaliter dictum est quod confessa sit domino; et locuta de eo; que longa castitate longisque ieiuniis ad hoc culmen peruenierat; ut spiritum prophetis acciperet; sed autoritas de docendi mulier non accepit.

Omnibus qui tunc. Omnibus fidelibus qui iudeo herodis alienigena grauati; liberatione ciuitatis et populi expectabant; promittebat per aduentum christi in proximo redemptione a tyrannide alieni.

ipsius animam pertransibit gladii

sed vi male cogitationes que prius occultabatur proferantur in publico et defraudant a deo quod huic occurratur non possunt sanari.

Unus et reuelens ex multis cordibus

tunc Anna que gratia dicitur; signata est ecclesia.

fac gratia eius.

cogitationes. **E**t erat anna propheta

fac persona dei. fac aula dei

tissa filia phanuel de tribu aser.

fac nouit etatis erat. fac als multus

Et hec processerat in diebus suis

sed similiter sinagoga cum heptatico ante octauum die noui testam*entia* a virginitate id est; a legitime.

Et vixerat cum viro suo annis se-

fac a tempore amissi virginitatis

patem a virginitate sua. **E**t hec vi-

fac era.

dua usque ad annos octuagintaquat-

fac hoc exemplum viduis proponitur que sunt in ecclesia.

utuor; que non discedebat a templo

fac als oblationibus.

ieiuniis et orationibus seruies nocte

fac Anna simeon accepit.

a die. **E**t hec ipsa hora superueniens

fac Laudabat.

consitebatur domino et loquebatur

de illo omnibus qui expectabant

redemptionem hierusalem. **E**t ut

perfecerunt omnia secundum leges do-

Reversi sunt. **P**refermittit hoc loco lucas que a mattheo plenus posita sunt scilicet puerus ob integrum herodis delatum esse in egyptum; et mortuo herode inde relatus et habitasse in nazareth. Solent enim singuli evangelistae sic quedam omittentes quod ab aliis commemorata viderint vel ab aliis commemoranda sp*iritu* considerint; ut continuata sit narratio serie quasi nulla propter missa videantur.

Puer autem. **B**eda. In eo quod puer erat; id est homo fragilis potest credere et confortari non in eo quod verbum; sed in quod plenus sapientia et gratia perhibetur. Sapientia; quia in ipso habitat omnis plenitudo divinitatis corporalium. Gratia quia eisdem habet omni christum magnam gratiam donata est; ut et quo homo fieri possit; perfectus esset ut deus.

Et ibant patrem. **B**eda. Merito lucas inter quattuor animalia vitulorum comparatur; qui quasi animal hostium deputatum circa templum maxime et hierusalem narrationis sue versatur incessu. In principio sacerdotem collocat ad aram orantem populo foisiante. Mariam concepto domino hierusalem mittit ad dominum pontificis; ibi baptizat natum respexit; illuc dominum natum cum hostiis transiret. Illicipsum cum parentibus singularis annis ducit; duodenenni in templo chori doctorum interficerit; et post cetera talia discipulos domini in templo laudantes in fine euangelij sui concludit.

Et cum factus esset sic. Utramque naturam christi hic aperitur; et que in tua maiestate patri; et que in tua fragilitate decebat matri. Ascendit homo cum hominibus ad offerenda sacrificia servat legem quam seruandam imperauerat; ut nos ad seruandum instrueret. Duodecennis audit seniores; et interrogat; ut eorum reprimat audaciam; qui indocti non ad discendum; sed ad docendum volunt submitti. Vox maiestatem suam aperit. Congruo duodecimo anno prima fidei rudimenta reuelat que per duodecim apostolos per totum mundum erat propaganda.

Beda. Cum duodenarius multiplicatis inter se septenari partibus constet; iure per ipsum regum et temporum universitas et perfectio designat. Et ideo recte a duodecimo anno ubi sumit exordium; quo omnia loca vel tempora deceat occupari. Non ergo ociose immemor perhibetur carnalem parentum; sed ut ostendat quia antequam ipsi parentes essent; ipse in civitate et templo dei paterno iure residebat.

Et non cognoverunt. **B**eda. Si queritur quomodo potuit a parentibus obliuiscendo relinqui; qui tanta parenti puidetia nutritur; respodendum est; quod filius israel ad festa p*ro*fluenter; vel ad propria redemptio*m*os erat secundum viros; secundum feminas choros ducetes incedere; pueri cum quolibet parente indifferenter ire poterant; ideo mariam et iosephum vicissim pueresse per ihesum quem secum non cernerat; cum altero parente reuersum.

Requirentes eum. Mactebat ne quod herodes in infamia ei patre quesierat; tunc iam in puericia positum; inuictate alij interficeret et ipsi proditores illius inuenirentur.

Post triduum tunc. Una die reversi sunt ab hierusalem. Secunda die grunt inter cognatos; et non inuenientes tertiam die regressi hierusalem inueniunt.

Post triduum reputat in templo; ut esset indicio quod post triduum illius triumphalis passionis in sede celesti et honore divino fidei nostrae se resurges

ostenderet qui mortuus credebatur.

Locus aduentus christi a patriarchis ante legem non est inventus. Quis a prophetis et iustis sub lege non est inventus. Quis sub gratia a gentilibus inuenitur.

Pater id est ecclesia. Mater id est synagoga. per tres leges querunt christum: et non inueniunt nisi per euangelium.

In medio doctorum. Beda. Quasi fons medicus doctorum sedet.

Sed quasi exemplar humilitatis prius interrogat et audit quod instruit: ne parvuli a se minoribus doceri erubescant: ne infirmus docere audeat.

Stupe. autem Ecce signum divinitatis. Apparet quod non ob impunitam necessitatē audiens: sed ad ostendendum quod homo erat homines in agistros humiliiter audiret. Ad probandum quod deus: eisdem loquentibus sublimiter respondet. divina lingua sapientiam prodebat: sed etiam huius infirmitatem ostendebat. Unde miratur in die et turbantur sed non miratur fidelis: qui cum propheta clamat. Parvulus nam est n. f. d. n. Parvulus factus: ut inter parvulos crescendo et proficiendo panlatim eos ad capiēdā suę virtutē archana prouoceret.

Quid est quod. **M**agister. Non quod eum quasi filium quem rurum vituperat: sed quod sibi verus pater insinuat: et quod potius debet ei cui est eternus filius. mentit oculos attollere cogit. **Q**uia enim deus et homo est: nunc excelsa deitatis: nūc infirma perficit humanitatem. Quasi filius dei in templo promovatur: quasi filius hominis cum parentibus quo intent regreditur.

Nesciebatis. Inveniens in templo dicit: in his quod patris mei sunt. o. m. e. oīdens tēplicem non minorem ad se quod ad patrem pertinet: quod quod est via maiestatis. hoc etiam via fides: et via domini: non solum materialis: sed etiam spiritualis. **A**libi enim ad mysterium mater impellit: hic mater arguit: quod adhuc quod humana sunt exigit. Sed cum hic duodecim describat anno: ibi discipulos batere docetur. Vides matrem didicisse te filio: ut exigeret a validiore mysterio: que stupebat in iuniorum miraculis.

Ambrosius. Magister veritatis officium implet pietatis. Et miratur si defert honorem patri qui subditus est matre. Ita subiectio non est ne celiatur sed pietatis. Ecce quid parentibus teame ostendit.

Et mater conseruabat. Omnia quod de domino vel a domino facta cognovit: sive quod intellexit: sive quod nondum intelligere potuit: omnia in memoria recondebat: ut cum domino tempus predicande seu scribende incarnatio eius adueniret: sufficienter vniuersa prout essent gesta posset explicare querentibus. Sic nos crebro factorum et doctorum domini meditatione importunos cogitatus repellamus: et alios instruere laborem.

Proficiebat. Beda. Sicut est carnis etate proficere: sic est animae rationalis sapientia et gratia proficere: non quod hoc eguerit susceptor deus: perficit cum supra plenius sapientia describitur: sed quod hoc pro remedio nostrae salutis suscipere elegit: ut cum caro et anima rationalis a deo suscipitur: utramque pariter saluaretur.

Gregorius. Juxta hominis naturam proficiebat sapientia: non quod ipse sapientia tempore: qui a primaceptionis hora spiritu sapientie plenus permanebat: sed eadem qua plenus erat sapientiam ceteris ex tempore paulatim demonstrabat. Juxta hominis naturam proficiebat etate: de infantia ad iuventutem. Juxta hoīs naturam proficiebat gratia: non quod ipse non habebat

per accessum temporis accipiendo: sed pandendo donum gratiae quod habebat apud deum et homines. **Q**uia quantum sufficiente etate patefaciebat dona gratiae homib[us] que sibi inerant et sapientia: tantum eos ad laudem dei excitabat per considerationem ipsius sapientiae et gratiae quas deus ipsi contulerat: sic et deo patri ad laudem et hominibus ad salutem proficiebat.

Eccl[esiastes] ait. Sapientia mea stetit michi. **H**ier[onimus]. Stetisse sapientiam eius etiam in carne positu sibi permanens sapientia. **Q**uod habet prospectus in sapientia non stat ei sapientia: quod non recipit profitum: nec per momenta successit: sed semper in plenitudine est. iste dicere potest: stetit michi sapientia.

verba hec in corde suo. **E**t ihesus in natura humanitatis proficiebat sapientia et etate et gratia apud deum et homines.

// C. III.

Inno autem quintodecimo imperii tyberij cesaris: procurante pontio pylato iudeam: tetrarcha autem galylee herode philippo autem fratre eius tetrarcha iure et traconi regio est. **T**erre regis regionis. et lysania et abilene tetrarcha. sub principibus sacerdotum anna et caypha: factum est verbum domini super iobannem zacharie filium in deserto. **E**t venit in omnem regionem iordanis predicans baptismum

// C. III.

Herodes philippus et lysania qui cum pylato romano p[ro]side regunt iudeam. filii fuerunt maioris herodis sub quo natus est dominus. Inter quos et ipsi sum archelans decem annis regnauit. quo propter superbiam remoto regnum in quatuor tetrarchias divisus est. ut sic minueret superbia iudeorum. Annas et cayphas erant principes sacerdotum: quando iobannes cepit predicare: sed annas illum annum quo iobannes inchoat perdicere. cayphas illum quo dominus crucifixus est administrabat: quod tunc pontificatus non virtute vel generis merito: sed romana potestate ostendatur. Multos legimus pontifices tunc fuisse: quos subtiler et angelista. ponentes tantum illos qui ad domini pertinent passionem. **Q**uia vero iobannes illum veniebat predicare: qui ex iudea quosdam et multos ex gentibus redempturus erat: per regem gentium et principes iudeorum predicationis eius tempora designantur. **E**t quia gentilitas per fidem colligenda: iudea pro perfidia dispersa erat: vires gentium multi iudeorum principes describuntur: quia ad finem regni venerat: que tot regibus subiacebat. Hacerdotum etiam facta est memoria: quia ille nunciat: qui simul rex et sacerdos erat.

Factum est verbum. **C**eda. Congregatus ecclesiam dei filius primus operatur in seruulo: ut eccl[esi]a non ab homine experit: sed a verbo ut appareat maior autoritas iohannis nouum baptisimi ritum institutus factum est verbum domini super iobanne. id est ad iobannem. **Q**uod quidem est de super-sola dei gratia: prius operatur verbi intus: et declarat iobannus que relit ab ipso profecti postea profert iobannes sequitur verbum interius operis sonus vocis exterius sonans. In deserto: id est in eccl[esi]a que prius deserta modo plures habet filios. **F**actum est ergo verbi in testo: ut quis tunc erat deserta fructu nobis teria generaret: factum est verbum ut iobannes penitentiam predicaret: non remissionem dare. **V**nde iobannes est figura legis que peccatum nunciat: non condonat. **J**ohannes prenunciatus christi: ita lex prenunciata gratiam eccl[esi]e. **M**attheus et Marcus commendant iobannem ex vestitu: et cibo: et cinctu: sufficit luce iobannem commendare sola commemoratione prophetis. **N**ullo enim indicio sui eget: qui verbo dei abundat. **V**nde itaque dixit: et omnia declaravit.

Predicans bap. Beda. **J**ohannes baptismi prius predicavit: et quod busda etiam dedit: sed remissionem peccatorum dare non potuit. Non ergo ait: dicens bap. p. in re. pec. p. predicans. **Q**uia enim dare non potuit baptismum

quo peccata soluerentur: predicabat: ut sicut verbo predicationis verbum patris precurrerit: ita hanc p. quo peccata solunt precurreret suo baptismate: quo peccata solui non possunt.

Vox clamantis. Vox: q. huncius verbi. In deserto: q. deserte et desitutus inde solitum redemptoris annunciat. Nullum verbū sine voce audiatur: nec vox sine verbi intelligentia valet.

Parate viam ēt. Qui fidem et bona opera predicit: quid aliud q. venient dno ad corda audiētiū nā partitū h. vis gratig illustret: vt rectas deo semitas faciat: dum mundas cogitationes in anno p. sermonē predicationis format.

Omnis ual. In aduentu dñi humiliatio gentilitas impleta est et crescit plēitudine gratie accipiendo. Et iudea superba per errore perfidie hoc unde superbiebat perdidit.

Et erunt prava. Beda. Praua: i. malorum corda: per iniusticiam distorta: ad reglam iusticie dirigent. Et aspera: i. immites et iracundie mentes p. in fusione gratie ad mansuetudinem redibunt: vt ibi p̄dicator planā viam inneniat: ubi prius pro asperitate gressus ponere nō poterat.

Et uidebit. B. In hac vita omis homo christū videre nō potuit: sed in die iudicii in sede maiestatis et electi et reprobi pariter videbūt: vt iusti remunerentur: et mali in eternum gemant. Vn et subdit. Dicebat q. a. t. que ex. u. b. a. il. Hennimia u. q. o. u. c. Vētura ei ē aniaduersio vltionis extremitatis: quā tunc fugire p̄cōr nō valet: qui nūc ad latīta p̄nū nō recurrit.

Quis ostendit. Amb. Quis ostendit in prudentia miserati-

one dei infusa: ut penitentiam delictorum agentes: terrorem iudicii pronida denotionem emittantur? Ad generationē ergo non ad successionē referenda est p̄paratio vigerant. Vnde ideo serpētibz p̄parat: ut ondat eos h̄e naturalem prudentiam prouidendi futura. vñ. Estote prudētes sicut serpentes. Ideoq; monent operis potius q. generis claritatē ḡrere: q. non gen: sed s̄la fides valet: quā ad gentes transferendā pp̄batur.

Dignos. B. Non debet esse par fructus boni operis eius: q. nichil vel minus peccavit: et eius qui grām cecidit.

Et ne cepe. B. Ideo se peccatores cognoscere nolebant: q. de stirpe et abrahē descendebant. Unde dicit: ne ceperitis dicere: q. non qui filii carnibus sunt in semine: sed qui fidei. Unde subditur. Poteris est d. te. l. i. s. f. a.

Dico enim uobis. Amb. Qui amissu sensu rōnis lapidibz putat inesse alium rationē diuinitatis: ipsi in naturā lapidū. non vñ corporis: s̄ metis habitu virtutē. Quos autē lapidibz p̄parauerat: q. ante deformes ad vñsum: nudi ad ornatū. steriles ad fructū. irrationabiles ad profectū. iā arboribus p̄parat: q. processu rationis iam intelligit in illis aliquē clementiorē profectū. q. rationabili quodā munere nature iam sunt decori ad vñsum: re-

nūsti ad aspectū. optimi ad fructū. surgunt cacuminibz funduntur brachibz replentur fructibz. vestiuntur frondibz.

Jam enim. Beda. Ideo agite pñiam: t. n. d. p. b. a. Jam enī securi- g. r. a. p. e. Faciet ḡ fructus q. pōt ḡte: qui debet pñic.

Beda. Arbo: humanū genus. Securis: redemptor: qui velut et manubrio tenetur ex humanitate: sed ferro incidit: i. ex diuinitate. Qui t̄ si excepit ḡ patientiā: videt tñ qđ facturus sit per iusticiā. Nec ad ramos: s̄ ad radicē posita: dicit se curum. Cū enī filij malorum tolluntur: qđ aliud q. ramū in fructuose arboris absconditūtur. Cū tota p̄genies cū parete tollitūr: arbor radicē absconditūr: ne qđ remaneat vñ itē: ali quid germinis oriet.

Qui h̄z duas t. B. Luca plus vñi neūia q. palliū ad dignū pñie fructū pñin. vt nō exteriora minus necessaria: s̄z enī ipa valde necessaria cū p̄ximis diuidamus. vt escā qua vñiū: et tunica q. vestitur. Ecce qñtū valent opa misericordia: q. ad dignū fructum pñie q. ceteri p̄cipiuntur. Vñ. date elemosinā: et ecce oia m. s. v. De duabz tunicis diuidendis datur p̄ceptū: q. si vñ diuidat: nemo vestitur. In diuidenda tunica et nudus remaneat q. accipit: q. tedit. Magister quid faciemus?

Respondens autem dicebat illis. Id est: superfluous. Qui habet duas tunicas: det nō habenti. et qui habet escas: simili ter faciat. Venerunt autē et publicani ut baptizarentur: et dixerunt ad illuz. Magister quid faciemus?

At ille dixit ad eos. Nichil amplius q. quod constitutū est vobis faciat. Interrogabane autē eū et milites dicentes. Quid faciemus? et nos? Et ait illis. Neminem contumeliam: ne timore et amore.

Nemine cōcū. B. Justo moderamine eos p̄mouet: ne ab eis calūniā p̄dam req̄rant q. militando prodesse debuerant. Docens idcirco stipendiū p̄stituta militiū: ne dū sumptus queritur p̄cedo grassetur: nullū officiū: nullū gen: nulla c̄tas: ab agenda mia excluditur: oēs in pñmē mōnētū: ut p̄ferat nō h̄nti. Misericordia enim plenitudo p̄tutum est.

Eristimante autem populo et cogitatis omnibus in cordibus suis. Id est: an. de iohāne. ne forte ipse eēt chris- tūs. respondit iohannes dicens: t. tingo corpora aqua: et instituo vñsum baptisā d: donec ventat qui ablueat om̄is per sp̄ iuritū. om̄ibz. Ego quidē aqua et baptiso

peraret appetitu: tandem ad propria cum proximis p̄municanda p̄tingeret.

Magister q. ēt. Beda. Magna vis ī sermōe ioh. q. etiā publicanos et milites ad os̄lū salutis sūg cogit: q. b. p̄cepit. ne vñtra p̄scriptū erigant.

Nemine cōcū. B. Justo moderamine eos p̄mouet: ne ab eis calūniā p̄dam req̄rant q. militando prodesse debuerant. Docens idcirco stipendiū p̄stituta militiū: ne dū sumptus queritur p̄cedo grassetur: nullū officiū: nullū gen: nulla c̄tas: ab agenda mia excluditur: oēs in pñmē mōnētū: ut p̄ferat nō h̄nti. Misericordia enim plenitudo p̄tutum est.

Eristimate autem. B. Non solum cogitabāt: s̄ sic ali⁹ enā gelista deducit missis ad eū lacerdotibz et euītū an eēt xp̄s reprobāt. Vñ et ioh̄ subditū mōnētū. Patet iudicis fuisse notū h̄m scripturas dñmē incarnatōis tps ad esse: s̄z mira c̄citas: qđ in iohāne sp̄ōte credebāt: b. in salvatore tanq̄ signis et virtutibz approbato: et ip̄o ec̄ ioh̄ attestāte non credunt: quē p̄ mulierem credebāt venturū: per virginē venisse non credunt.

Ambro. Videbat ioh̄ cordis occulta: sed dei reuelatīs grā: q. pp̄bis palam facit occulta cordis.

Ego quidē. Beda. Amb. Cito probauit se n̄ ee xp̄m: q. visibili tm̄

C **LUCAS**

dperatur officio. Aqua non spiritu baptizat· quod solius est xp̄i· nec ab eo sed opere xp̄i se non esse declarat. Ut sicut nativitate xp̄i· ita baptismum quoq; eius suo precurseret· imitatio sacramenti non virtute.

Veniet aut. Ideo baptizo aqua; qd ille venit qui baptizabit sp̄u· et oportet ut illi via preparetur.

Cuius non sum dignus. **Beda.** Non sum dignus mysterii incarnationis inuestigare. **Vel nomen sponsi michi non usurpo.** nec sponsus credi· sed amicus sponsi volo. vel nō sum dignus portare per totū mundum predicando calciamēta· i-mysteriū incarnationis. **Hoc emī non est iohannis precurrentis officiū;** s; aploꝝ sequētū. **Calciamentum nuptiale.** evangelica predicatione qua calciati sunt apli.

Purgabit. **B.** Purgat: dum vel in p̄nti ob manifesta peccata peruersus te eccl̄ia ejicitur· vel post mortem damnatur.

Daleas. Daleas sunt qui fidei sacramētis imbuuntur· sed soli di non sunt. **Zizania** qd opere et professiōe ab electis secernuntur. quib; ventilabro nō remouentur; qd iam in dicati sunt; sed paleas ventilantur.

Herodes aut. Anteꝝ lucas aliquid narret de actib; ihesu: dicit iohannē ab herode captiū. vt ondat se solūmodo ea facta de scripturam· qd eo anno gesta sunt· quo iohannes vel capiꝝ est. vel punitus.

B. Herodes autem tracha. Non his diebus captus est iohannes: sed iuxta euangelium iohannis post aliqua signa gesta ad dominum· et post eis baptismū diffamiatus. Sed a lincā ad exaggerandā herodis maliciā p̄occupatus est· qui cum videret ad p̄dicationē iohannis multos p̄fluere· milites crede re· publicanos p̄gnitere· et totū vulḡ baptismū suscipe: ipse ecōtrario nō solū iohannē p̄temnit: sed et vinculat et occidit.

Beda. Rotandum qd iohannes euangelista qd de diminitate xp̄i scripte re suscepit· testat qd ihs iohannes bap. qd figura legi est adhuc p̄dicāte et baptizāte· plures faceret discipulos et baptizaret: mystice docēs ibm anteꝝ in carne nascetur eternū per sc̄la tēū· et fidelium per legē doctorē fuisse p̄ploꝝ. Alij enāgelis qd hūanitatē xp̄i describūt· ab incarceratede iohobis sumūt exordiū dñicē p̄dicatōis· quo p̄ officiū est· p̄ corruptā a indecis lege· et qd tenebris carcer ignoratiā cecaz traditōe fedatā· dñi in carne appetitū et per carnē operantis quasi adueniētis in galyle celestē pandere doctrinam.

Et ihesu baptizato. **B.** Baptizatur dñs nō mūndari indiges: sed tactu mūnde carnis aquas mūndans· vt vim ablūdi hēant. Et ideo qd ad lauacrum xp̄i venerit· p̄ca deponit· qd innumerā sub lege baptisata nō poterant· p̄tra p̄uariatōis malū· vim regeneratū sc̄ificatōis aq; p̄cipiūt. **Unū** cē baptizatū p̄lin diceret· nichil magnū addidit: s; baptizato ihsu et orāte dicit apertū celū· qd dñ ille aq; iordanis subiit: nob̄ celi ianuā pandit· et dñ caro innoxia aq; frigentib; tinguitur: opposita qndā noxijs rūpbea ignea restringit: tur nec ibi christo celū cepit aperiri: sed bis verbis onditur virtus

C **III.**

baptismi. Orat aut: vt nos ad orāndū informet· vt post baptismū precibus et ieiunij et elemosinis et alijs bonis celū nobis aperiatur. Quia et si p̄ca in baptismō sunt laxata: non adhuc caro est solidata: sed in deserto mūndane conuersatōis hostes occurrit: qui sudore nostro vincuntur per grām christi. Donec tandem inductam in aulam pacis.

Quilli inter natos mulierū secundus est iohannes. cui se christus credit baptizādū· se vidēdū in colubā exhibet sp̄assance. de celo p̄ omēdat filiū

Non enim filio quod ignoraret: sed iohāni et ceteris qui aderant quod ignorabant indicabatur. **Unū** et iohannes quē p̄ius virū fortiorē et christū enāgelizabat: iā edocens dei filiū aperte p̄ dicat.

Sicut columba. **B.**

Post diluuiū nō coruus: sed columba ramū qui pacē redditā nun ciaret. **Stulit.** docēs qd sol in simplicitate cordis baptizatis· vncō sanctipūs assit. **Et dñs** nō p̄mit p̄ baptismū sp̄alē est vnce: sed iō monstratur columba.

Auctus. **Sed** legem· ioseph filius est heli: sed sc̄dm carnem iacob. **Hodus meus.** vel scandens batur filius ioseph. **Qui fuit heli** donans peccata. **Additus** Qui fuit mathat. **Qui fuit leui.**

Rex meus. **Ex** derit. Qui fuit melchi. **Qui fuit iamine.** **Auctus.** alius iste ioseph. **Sonu dei.** Qui fuit ioseph. **Qui fuit matha** vel aliqui. **Soneras** vel oneravit. **Solatō** vel thie. **Qui fuit Amos.** **Qui fuit na** consolator. **Saduua mea.** **Smerti** dies vel meridianum um. **Qui fuit besli.** **Qui fuit nag** ge. **Qui fuit maath.** **Qui fuit ma** donu dei vel aliquando. **Obediens** thatbie. **Qui fuit semei.** **Qui fuit** augmentū. **Confitens** ioseph. **Qui fuit iuda.** **Qui fuit io** domu; grā eius· vel domini misericors. **Misericors** banna. **Qui fuit resa.** **Qui fuit**

In te compla- Non aliena in filio: sed sua laudat: qd dicat. qd hēstū mea sunt.

Annorū. xxx.

B. **tricenal bapti** zatur: nob̄ etiā p̄ueit propter mysteriū trinitatis· et operationē decalogi: qd decalogus per fidem et meli intelligitur et impletur.

Beda. Tricesimo anno baptizatur: facit miracula docet: vt reprimat temerarios qd oēm erat ad hō officia idoneā credūt: qd non est: nisi aliqui miraculo dei stungat: vt in hieremī et daniē.

Joseph. **B.** Non per mariā qd vere genuit: s; per ioseph qd alienū ē a generatōe texim ordo generatōis: qd nō est mos sc̄pturaz vt generatio texatur per noīa mulierē· et ex una tribu erat maria et ioseph. vñ et filiū censem: et sic per ioseph origo maris declaratur. Generatōem carnis dicitur. **Hmisit** testimoniū p̄uis. **Lu es fi. m. d.** vt appareat verū deum et hoīs esse filium.

Ambro. In generatōib; viri nomē et persona q̄ritur: qd etiā in senatu in reliq; curiū ciuitatum generi assertit dignitatem.

Qui fuit. **Mat.** p̄it genuit: qd carnis solas successiōes nūerat. **Lucas** nō genuit: s; qui fuit in qd deligit se ec̄ adoptiuos interponere filios. **Et mat-** a dō ad xp̄m pauciores. **Lu.** p̄it ples generatōes: qd cuz p̄ alias psonas generatōe texat: p̄t fieri vt alij longeū: alij breviorē trāsgerit vitā. cum videam p̄les senes cū suis nepotib; viuere: m̄los statūs suscepit filiūs obire.

Qui ioseph fuit filiū heli. qui heli fuit filiū mathath. **Aug.** **do te veteri** et noui testi q̄nib; qui christus fuit filius in mathath.

Qui fuit mathat. **B.** **Nathan** qui per salōnem descēdit: te vto

sua Jacob filium genuit et defunctus est. Tunc mathat qui de nathan
de eadem uxore suscitat semen defuncto fratri et generat heli et sunt utri
ni fratres iacob et heli. Et heli accepta uxore moritur sine semine cuius ux
orem accipit iacob et generat ioseph. Et merito lucas adoptionis originem
suscepit et usque ad deum transit quia per adoptionem efficiuntur filii dei cre
dendo in filium dei qui per carnalem generationem ostenditur factus filius
us hominis.

Beda. Si intelligi
mus mattheum qua
dragintaduas gene
rationes posuisse ut
vnum iechonie nomē
bis numeretur pro pa
tre et filio; hic numer
presens ecclesie tem
pus designat quo do
mino cooperare in spe
futuri sabbati laborat
Septies enim seni et
dragintaduo. Sex
ad opera septem ad
requie pertinent. Unde
populus de egypto
liberatus quadraginta
annis in deserto mo
rat: sed quia sub spe
in trandi in requie ex
eretur septies sena
id est quadragintaduo
castra metatur. Quo
rum ultimo ihesu du
ce aperto iordanem vi
ctis hostib; promissas
olim sedes ingreditur
Hic dominus quadra
gesimasecunda gene
ratione ex quo mundus
presce cecitatis tene
bras ab abraham cre
dente discussit. venies
in carne per baptismum
celi iannas pandit et
nos perfecto vite cup
su sub eiusdem nomine
i sacramento post siccatum christo dñe leti fluum promissa regna intra
mus.

Be. Mathheus qui regiam instituit in christo insinuare personam; pre
ter ipsum christum quadraginta homines in generatione serie nominavit
quo numero signatur istud tempus quo in hac terra regi nos oportet a chris
to per laboriosam disciplinam. Neque enim quadragintaduo que facinnet
quatuordecim; sed propter vnum iechoniam bis numeratum quadraginta
una generationes finit si ipsum christum annumeramus qui temporali
vite regendis tanquam quadragenario numero presidet regaliter. Quatuor
ad mundi partes vel tempora referuntur. Decem ad legis decalogum
quo contra vicia pugnamus. Unde et ieiunium ecclie spacio quadraginta
dierum consecratur. Et quia ad istam mortalitatem nobiscum partici
pandam descendenter christum significare voluit ideo istas genera
tiones descendendo memorat ab initio euangelij sui in quo significatur suscep
tio peccatorum nostrorum a domino christo. Lucas qui virtus tanquam sa
cerdotem in expiandis peccatis assignans a baptismio in quo homini inci
pit ascensio generationis seriem ascendendo disponit a quo abolitio pec
catorum nostrorum significatur a domino christo. Proinde mathheus a
david per salomonem descendit in cuius matrem ille peccauit. Lucas ad
david per nathan ascendit per cuius nominis prophetam deus peccatum
illius expiavit. Lucas septuaginta septem generationes ponit quo num
ero remissio omnium peccatorum significatur quod considerandum est in
partibus in quibus multiplicatur id est undecim et septem. Per undecim
transgressio denarij (quo in vineam christi conducti sunt remunerandi) id
est perfectionis significatur. Et multiplicatur undecim per septem: ut sigui
ficetur illa transgressio ex motu hominis fieri. Septem enim et tribus et quat
tuor congregantur tria ad naturam humanae anime propter triplicem vim
referuntur. Quattuor ad corpus quod quattuor constat elementis. Unde
homo non incongrue per septenarium numerum significatur. Per septem

undecim multiplicantur quia per motum hominis transgressio perpetratur
Hoc ergo numero omne peccatum intelligitur. hoc ipso numero omnium
peccatorum remissio accipitur. expiante nos carne sacerdos a quo nunc
iste numerus incipit et reconciliante nos deo ad quem nunc iste numerus
peruenit per spiritum sanctum qui in columbe specie in baptismo ubi iste
nummerus commemoratur apparuit.

Qui fuit leui et non autem bi quattuor q; hoc loco inserunt iacob

filii fuerunt: sed q; eo
rum nominibus parti
cipabant: Beda qua
si nominibus alludens
quod in illis figuratur
est hoc istis adaptat.

**Quattuor genera
virtutum cognoscim
fuisse in quattuor filiis
iacob: quoq; isti poste
ri sunt. In iuda. p; figu
ram dominice passio
nis mysterium prophe
tarum. In ioseph pre
cessisse castitatem expletar
In symone vindictam
lesi pudoris. In leni
officium sacerdotis.**

**Non ergo nomina tan
torum patriarcharum
Lucas pretermitten
da putavit: vt q; vn
omnius christus ihesus
in singulis quoq; ma
ioribus genera virtu
tum diversa precede
rent.**

Nathan. Beda
Quod mattheus per sa
lomonem. Lucas per
nathan textit generati
onem ille regale iste
et virtutis sacerdota
lem ostendit familiā.

**Quia christus rex et re
gibus et sacerdos et
sacerdotibus scdm car
nem et regali et sacerdotali familiā est erortus: qui celestis rex in dei virtu
te letatur et cui indicium a deo rege defertur et sacerdos est in eternū scdm**

ordinem melchisedech.
Qui fuit sale. Vel sela. Beda. Generatio cainan non de hebraica
veritate: sed habetur de septuaginta interpretatione editione. In genesi arpha
rat sela pro sale filius nullo interposito prohibetur genuisse. Doro arpha
rat vixit triginta annos et genuit sale. Item in paralipomenon. Arfat
autem genuit sela qui i et ipse genuit beker. Sed apud septuaginta ita scri
bitur q; arfat centum triginta quinq; annorum genuit cainan et ipse ca
inan cum centumtriginta annoq; esset genuit sela. Quorum quid verius
sit deus novit.

Noe. Noe iustus edificator archa prefigurat edificationem ecclesie.
Mathusale. Ambro. Anni mathusale ultra diluvium numerantur
significat christum cuius vita etatem nescit.

Qui fuit enoch. Beda. A baptizato dei filio usq; ad deum patrem
ascendens septuagesimo gradu enoch ponit qui dilata morte translatus
in paradisum est: ut significet eos qui in gratiam electionis filiorum et a
qua et spiritu sancto regenerantur: interim post corporis absolutionem eter
nam suscipiendos in requiem. Septuagenarius enim propter septimam
sabbati illorum requiem significat qui innante dei gratia decalogum leg
implent quos in resurrectione immutabili dei sapientie contemplande per
secula monstrat esse in godes.

**Seth. Seth posterior ade filius non sicutur: ut cum dñe populi sint
generationes significet christum in posteriore potius q; in priori generatio
ne numerandum.**

**Qui fuit dei. A filio dei generatio incipit: terminatur in filium dei
precedit creatus in figura: ut sequatur natus in veritate. Precepit factus ad
imaginem: ut propter eum imago descendat.**

Et agebat. Amb. Agebat in deserto hoc consilio: ut dyabolus provocaret. Nam nisi ille certasset: iste michi non viciisset. Mysterio: ut ad te exilio liberaret. Exemplo: ut ostenderet nobis dyabolus ad meliora tentibus innidere.

Beda. Ne cui in dubium veniret a quo spū ducus ihesus in deserto diceretur. p̄fērit q̄ plenus spūlānto. cui voluntate locum certaminis quo aduersariū sternat de victoria certus ingreditur. Hic nos accepta in baptismō remissione. et spūlānto illuminati. cōtra insidias dyaboli accingi. et sc̄m te tem̄ desererē: ut qua si mānna deserti sola eterna esuriamus.

In deserto. Hystoriliter in illo deserto quod est inter iherusalem et ihericho vbi figuraliter dixerat adam a dyabolo vivit. In deserto.

Beda. Tria sunt que proficiunt ad vī salutis. Sacramētū baptis̄mi. desertum. ieūnium. Nemo enim coronabitur: nisi legitime certauerit. Non ad certamen admittit virtutis: nisi prius ab latus a maculis. gratia cōfessis munere cōsecratur.

Diebus. xl. z. Quadraginta diebus ieūnauit legislator. et propheta: ut ieūniū christi testimonii beat a lege et prophet. Hoc numero significatur exursus huius sc̄li in his qui vocant per gratiam ad eum qui venit legem non soluere: sed adimplere. Decem sunt precepta legis et quattuor partes mūdi. et quater decem sunt quadraginta. et per gratiam dei ad impletionē decalogi vocantur de quattuor partib⁹ mundi. Jeūnat christus ante morē carnis. quasi clamet. Abstinete a desideriis seculi dum estis in agone. Comedit post resurrectionē. quasi dicat: si non dum habetis corpus immortale: spe immortalitatis iam pascimini: q̄d dum viaz dñi capim⁹: et a vanitate sc̄li ieūnare et refici debemus futuri promissione.

Quadraginta diebus. decem ad decalogū. quo teū et proximū diligere inbemur refertur. Sed q̄ motu corporis quod de quattuor elementis constat. charitas dei et proximi violatur: ad diluēda peccata. in xl. tempus p̄nitentie surgit.

Longue exercetur ieūniū in illa anni parte que p̄tigua est passioni domini: q̄d in ea significatur h̄ vita laboriosa. cui opus est continentia: ut iunctur a mundi amicitia.

B. Nisi ieūnasset. dyabolo occasio temptandi non adesset. sed om̄ illud.

Fili accedens ad servitutem tei p̄p̄a. ani. tu. ad te. Quia quantomagis dyabolo sibi rebeilare consipic̄t: tanto amplius expugnare contendit.

Esurit. Beda. Non est scriptū te moysi vel belya q̄ post ieūnia esurie. it. Non q̄ homines illi fortiores q̄ bic tens. Sed ideo faciū est: ne ab eo temptando paenus hostis aufugeret: qui multa celestia signa viderat in se. Esurit ergo humilius deus homo: ne inimico innotescat sublimis homo deus. James domini pia fraus est: ne caueat dyabolo temptare. Esurit autē non tam cibum corporis: q̄ salutē animi.

Si filius dei. Amb. Prouerat tei filiū venturi: sed venisse p̄ infirmitatē corporis n̄ putabat. Nam fastuosus in teo hūilia non potest credere. Aliud itaq̄ explorat̄. aliud temptat̄ ē. et teo p̄fiteſe credere et hoī conat̄ illudere. Sed cuī ille temptat̄ ut exploreſe: sic explorat̄ ut temptet̄. Dñs ecōtra sic fallit̄ ut vincat̄: sic vicit̄ ut fallat̄. Si enī quereret̄ naturā: proderet creatore. Ergo sicut hoī p̄mū sibi accersit auxiliū: ut dīning lectōis p̄abulo int̄

tus famē corporis negligat. His armis dñs hoīem aduersus irritamēta gule munit. Huic pani int̄ētī moyses et belyas famē plixior̄ nō senserū ieūniū. Qui hoc verbo non r̄scitur. non viuit.

Heg. Libo modis fit tēptatio suggestione. delectatō. p̄sensu. Xpo aut̄ suggestōe sola. q̄ tēptatio p̄c̄ mente ei nō momordit. Nec illū indi gnū est tēptari q̄ occidi venerat: ut sua tēptatōe nr̄as viceret: sicut sua morte nr̄a tulit peccata.

Scriptum est.

Doct̄ magis doctrīa q̄ miraculū pugre hūi litate q̄ potētia. nichil pro dyaboli arbitrio nec declarāde. p̄tutis p̄sideratōe faciendū.

Et durit. Lucas sic res gesta ē exēq̄tur. mediā pōnes auariciā. vītimā supbiaz. sc̄dm̄ mores p̄ntis t̄p̄l. q̄ supbia p̄ oēs h̄tutes se uit. Mattheū sequit̄ ordine hystorij: b̄ tēptationē ade.

Ostendit. Non q̄ vīlū ei q̄ oīa uidet amplificanerit: b̄ vanitatē hūiane pōpe quā amabat q̄li speciosam oīdens. facere amari volebat. Vl̄ sc̄les dyabulus q̄ xp̄us sibi regnū tolleret: oīdit ei oīa regna mūdi: nō p̄ fas. non indos: b̄ quo in oīb̄ terrenis regret vel p̄ gulā. vel p̄ supbia. ant p̄ alia. ut sua dens p̄ volebat eū sihi sub̄ceret.

In momento Amb. Be. Non tā ce lēritas p̄spectus: q̄ ca duc̄ fragilitas p̄fatis exprimitur. In momē

to enim cuncta p̄tereunt.

Tibi da. Hec te arrogātia dicē. n̄ q̄ tōp̄ mūd̄ sit su. sit enī alīq̄ toni. Michi tradita. Non a dyabolo ē p̄tās. sed obnoria tñ insidijis dyaboli. Nec ideo mala orditio potestatū: q̄ malo sit obnorīg potestates.

Ambro. Docemur h̄ oīm̄ abītione de picere: q̄ oīs dignitas sc̄li dyaboli subiacet p̄tāti. Ad vīlū fragilis. et inanis ad fructū. Nota aut̄ q̄ oīs p̄tās a deo: q̄ ordinatio potestatū a deo: b̄ a malo ambitio p̄tātis. Licet ḡ dyabulus se dicat dare p̄tātē: oīa tñ illa ad tps p̄missa nō abnuit. Itaq̄ ille q̄ p̄misit ordinavit. nec p̄tās mala: b̄ is q̄ male vītūtē p̄tāte qui ambit.

Tu ergo si ad. D̄. Dicēs dyabolū salvatori. si. p̄cidens adorauerit me. ecōtrāno audit. q̄ ipse magi adorare enī tebeat dñm et teum suum.

Et illi soli ser. D̄. Grece latrā dī seruit. q̄ soli deo teber. Dulia q̄ ecō hoībo inuicē exhibet. Iubemur ḡ p̄ charitatē huire inuicē. qd̄ grece dulium dī. Iubemur deo seruire. sc̄dm̄ q̄ grece latrū dī. vñ hic. et illi soli ser.

Et duxit. Nec indignū videat dñm ab illo deferri. qui crucifigitur a membris dyaboli.

Supra p̄. z. In h̄ q̄ xp̄s in altū tolli se p̄mittit: b̄ monēti cadere nō obedit: oīdit q̄ cuiq̄ bona et alta impanti obediāt: sed p̄cipitare volenti contra eam.

Supra p̄. Ita ē iactātia: ut dñ putat vñusq̄q̄ ad altiora ascendere sublimū vñspatōe ad inferiora trudatur: q̄ vero dyabolū forē sentit iactantiam p̄tendit: q̄ etiam fortes decipit.

Si filius dei. In oīb̄ tēptatōib̄ agit. ut intelligat si filiū tei sit.

Sed christus sic responsū temperat: ut ambiguū relinquit.

Mitte te deo. Qn̄ nec gula nec auaricia vicit: temptat̄ vana glā si forte illū vel ipsa victorie sue iactantia valeat teiçere.

Mitte. Hec vox ei p̄uenit qui om̄es p̄cipitare satagit. In quo infirmitus ostenditur qui nulli possit nocere: nisi prius ille se deorsum miserit.

Scriptum est. Quia scriptarū exēplū p̄tulerat. scriptura p̄ vicitur

exemplis. Utimur autem dyabolus per hereticos testimonij scriptura et non ut doceat; sed ut fallat.

Angelis suis. Beda. Hec prophetia non de christo est; sed de sancto viro. Que etiam si te christo esset; illud etiam quod sequitur debuerat me minisse. Super aspidem et basiliscum ambulabis; et concil-leonem et draconem. Sed de angelorum auxilio quasi ad infirmum loquitur. de sua conculatione quasi tergiuersator; tacerat.

Non temptabis. Beda. Si ergo rebatur enim quasi homini ut signo aliquo exploraret. quantum apud deum valeret. Sed pertinet ad sanctam doctrinam; quando habet quid faciat homo. non tempre deum. Unde precipit. Si vos persecutuerint in civitate et una fugite aliam. Quando vero deficit humana prudencia; si homo se totum divinum committit potentie; non est descendere temptationem. Nunc autem poterat christus aliter descendere de templo quam per iactantiam se precipitare.

Dauid goliam tribus lapidibus de torre prostravit; christus dyabolus tribus testimoniis de lege.

Notandum quod exempla te deuteronomio tantum protulerit ut secunde legis sacramenta perficeret.

Et consummata est. Beda. In tribus temptationibus vici omni temptationem dicit consummatam; quia in his omnium vici et origo continetur; quia omne quod in mundo est; concupiscentia carnis est; et concupiscentia carnis est; et superbia vite. Quia nam nominibus curiositas; gula; vana gloria nominantur. Cum temptatur homo peccantia carnis; dicat. Non in solo pane vivit homo; sed in omni verbo dei. Cum temptatur anaricia quam apostolus seminutem simulacrum nominat; deum adorat; pro solis eternis illi serviat. Si temptatur vana gloria; que etiam te precedentibus viciis solet crescere; non temptet dominum; quod facit qui de suis viribus presumit quasi amplius peccare non possit.

Nota dyabolus in his vici. in quibus vicit adam. Quem de gula temptauit; dum de ligno vestito gustare rogauit. De vana gloria; dum dixit. Eritis sicut dei. De anaricia; dum dixit. Scientes bonum et malum.

Dota dyabolus non esse pertinacem in studio; sed cedere vere virtuti. et si non desinit inuidere; tamen formidat instare; ne frequentius triumphetur.

Et fama eruit. Non tantum a presentib; ppter visa miracula honoratur; sed apud absentes fama divulgamatur.

Beda. Ne quis putet ea que per ordinem sunt exponenda; post ieiunium confessum facta; sed post ali; quot a domino miracula vel in iudea; vel in galilea patrata; que apud iohannem leguntur primo aduentu facta.

Docebat vero. Post miracula ecce sapientia qua docet; qua doctrina per miracula precedentia magnificatur.

Et intravit vero. Intravit christus die sabbati in synagogam; ut natus

legis mosaique timulo celestis gratis adimpleret.

Et surrexit legere. Beda. Qui non venerat misstrari; sed ministrare lectoris officium non delignat suscipere. Et prouide lucas gesta domini scripturam ab explicatione prophetice inchoavit; quia omnes prophetiae ad ipsum pertinenter; et in ipso completeruntur; et per ipsum nobis aperiuntur. Surrexit igitur legere; ut quos noua signorum operatione non conuerterat; vel prophetice lectio attestatione corrigeret.

Et ut reuolutus libri prophetice clausum accepit; sed reuelatum legit; quod mysterium incarnationis sue in prophetis obscurum; et prae suscepit impletum; et post mortalibus aperuit intelligendum.

Accepit libry; et ostendat se esse qui locutus est in prophetis; et remonet sacrificia per fidem testimonia; qui alium veteris dicunt; alium deum esse nouum testamenti. Vel qui dicunt initium christi esse ex virginine. Quomodo enim cepit ex virginine; qui ante virginem loquebatur?

Spiritus. Beda. In superioribus propheti saluator de genitum vocatione; et recessione confirmatione loquens dicebat. Ego dominus in tempore eius subito faciam illum; confessum intulit. Spiritus domini sim. secundum quod homo. Unde psalmus. Vixit te deus oleo leticis per consolatus. Propter ceteris sanctis vinctus est spirituali vincione quando in iordanem super baptizatum spiritus in specie columba descendit; et mansit cum illo. Unctus est igitur virtute celesti; ut paupertate conditio humana thesaurum resurrectionis rigaret eterno; captiuitate mentis auferret; cecidit illa minaret animarum; contractis et contritis corde mederetur; alligando contumacias eo; et remittendo peccata; vel ut eos qui legis pondere deprimebant relevaret; et in remissione gratiae spiritualis admitteret; praedicare annuntiacionem acceptam. Annus inobile et regis libertatis; tempus gratiae; quo ecclesia in corpore versata peregrinat a domino. Unde apostolus. Ecce nunc tempus accepit. e. n. d. s. et post annum acceptabilem praedicare diem retributionis quoniam filius bonus vicit in gloria cum angelis reddere vincibus sum opa sua. Ad hanc cunctam euangelizandam vel agendam; ideo se vicit missus; quod spiritus domini est super eum.

Et cum pli. Beda. Audierit illud quod aderat legit; sed lectum misero reddidit; quod ceterum in mundo palam locutus est in mundo; docens in sinagogis et in templis; ad cetera regressus; bis quod ab initio ipsius viderat et miseri summis fuerat euangelizans di offici tradidit. Statim legit; quod dominus scripturas quod te ipso erat aperti carne digestus est operari. Sed redditum libro residerat; quod pacto dispensatois offici discipulos doctriis suis sequentes elegit; scilicet supponens quod solio restituit. Sic praedicatori verbi surgat; legit; et operari et praedicet. Et resideat; et premia quod est expectet. **B**. Renovatus legit; quod ecclias missis spiritu oem; veritate docuit; plicatus minister reddidit; quod non oia oibz dicenda; sed per capacitate audienciam promitti; doctori dispensandum verbum.

Testimonium dabant. Testabantur ut ipse dixerat eum esse de quo

prophetę cecinerant. vere spiritus sancti gratia perunctum. vere se pauperes ecclę captiuos contractos illi super omnia indigere minneribz.

Medice. Sicut fabri filii. ita eadem erroris dementia medicum vocant; sed in errore illorum veritas latet. Vere enim erat filius fabri. qui per ipsum in principio omnia fecit. qui operatur in spiritu sancto et igni. qui in magna domo huius mundi facit vala diversi generis. Et medicus: quia per ipsum omnia que in celis et que in terra sunt restaurata. qui de se dicit. Non est opus valentibus medicus. sed male habentibus.

Cura te ipsum. Quia in capharnaū plures te curasse audiuius. cura etiam te ipsam. et fac similiter in tua cinitate. ubi coceptus es et nutritus. Quod quare dominus non fecerit. alius euangelista ostendit. et excusat dominum: dicens. Quia non poterat ibi villam virtutē facere. nisi q[uod] paucos infirmos curabat. et mirabatur propter incredulitatem eorum. Non ergo vulnerat dominio patria. qui amabat ciues. sed incredulitas eorum hoc non merebatur. et patria se charitate priuabant desipientes christum quasi notum.

Amen dico tibi. Beda. Non solum dominus et caput prophetarum. quia a moysi propheta nominatur. sed et belyas et ceteri minores prophetę minus in p[ro]pria causa in ceteris civitatibus sicut honorati: q[uod] propemodiū naturale est ciues ciuiis inuidere. nec enim considerant presentia viri opera. non virtutem. sed fragilem recordantur infanciam. quasi non ipsi per eosdem gradus ad maturam etatem peruererint.

Hinc declaratur q[uod] frustra opem misericordie celestis expectes: si aliena virtutis fructu inuidies. Aspernator enim dominus est inuidus: et ab his qui diuina beneficia in alijs persequuntur. miracula sine virtutis auertit.

In diebus helye. Beda. Quasi non est contrarium exemplo prophetarum: q[uod] vobis meis ciuiis fastidiosis diuina beneficia subtraho. quia sicut tempore famis nemo in iudea est dignus repertus hospitio helye. sed exter gentis vidua est questi. que a tanto propheta visitaretur. Et sicut multis leprosis ibidem existentibus solus naaman synus qui deuote quesuit est curatus. sic et vos modo qui me ex inuidia spernitis superno munere estis primati. non causa mee impotentie. vel inuidie.

In diebus helye. In quibus belyas est operatus. Vel quia diem faciebat illis qui in eius operibus lucem videbant gratias spiritualis. et conuerterebant ad dominum. Et ideo aperiebatur celum videntibus diuina mysteria. claus debatur quando famae erat: q[uod] nulla erat cognoscendus diuinus orbis. videntas.

Viduam. Beda. Vidua ad quam belyas mittitur. gentium figurat ecclesiam. que a suo conditore diuinius reserta populum recte fidei nesciit quasi pauperem filium egena stipe nutritus. id est. verbo secularia scientie obsecrū humilitatis fructu docebat. que tene in sarepta sidonio p[ro]fuisse dicitur. Sidonia enim venatio inutilis. Sarepta incendium vel angustia pars interpretatur. Quibus omnibus gentilites exprimitur. que inutili ratione dedita. id est. lucris et negotiis seculi seruiens. incendium carnalium cupiditatis. panisq[ue] spiritualis angustias patiebatur. donec belyas. id est. propheticus sermo mittitur ad eum. qui in iudea fame perdiditabatur. clausa celi ianua. id est. cessante scripturarum intelligentia pro perfidia iudeorum. Venit ergo propheticus sermo ad ecclesiam: ut receptus pasceretur. et reficeret corda credentium. Vbi prius panis spiritualis erat in angustia; ibi

farina et oleum ore prophetico benedicuntur. id est. fructus et hilaritas charitatis. vel gratia dominici corporis. et uictio crismatis. indefectio verbi. et leuis munere secundatur. et hactenus hec munera apud ecclesiam non deficit. Hec mulier mysticu[m] panem factura. duo ligna colligit: in quo figuram crucis exprimit. in qua nobis vite eterne preparatur panis.

Naaman syrus. Beda. Naaman qui deo interpretatur: populus significat nationem. olim perfidig scelerumque lepra maculofum: sed sacramen-

to baptismi ab omnimentis et corporis fidelitate purgatus. qui capte consilio pueri. id est. superne inspiratio[nis] gratia quam uidelicet seminare non valetibus rapuere gentiles: commonitus: spes lauari intetur: quia illud baptisma saluat quod sepior mihi spiritu regenerat. Unde caro eius post lauacrum sicut puer apparuit: quia mater gratia omnes in una parit infantiam. Vel factus est ut puer. id est. exerto veteri homine formatus est chisto. de quo dicitur. Puer natus est nobis: et filius datus est nobis. Partem sancte terre secum tulisse dicitur: quia oportet baptizatos dominici corporis participatio[nem] confirmari.

Et eiecerunt. Beda. Dominus de eis supradixerat: hoc ipsi de se retinere esse factu ostenderunt quia ei[us]ciunt extra civitatem nec salutem me-

rentur. qui salvatores pellunt de suis finibus. **E**t duxerunt tibi. Beda. Deiores inde discipuli dyabolo magistro Ille verbo ait. Mitte te deorsum. nisi factu mittere conatur. Sed illorum mente mutata subito vel obstupfacta descendit. q[uod] adhuc illis locum per nitentia refernat: et quia nondum venerat hora passionis. nec elegerat hoc genus mortis. Q[uod] capit[ur] a paucis et tenetur. voluntatis est. q[uod] a populo non tenetur sed transit: maiestatis est. A paucis voluit crucifigi: ut non multorum esset sacrilegium: sed in actores crucis inuidia retoqueretur. et a passiis affigeretur pro omnibus moriturus.

Beda. Dicitur q[uod] cum dominus de manib[us] illo elapsus per medium illorum. de rupis vertice descenderet: atq[ue] sub ipsa rupe lateret: subito ad tactum vestis illius satum illud subterfugit. et ad instar cerci resolutum quandam sinum quo dominicum corpus reciperetur effectus. tantu[m] utq[ue] capacitatis. quantu[m] ipsum corpus extitit quantitatibus. in quo v[er]o hodie vniuersalia liniamenta et ruge vestis que a tergo domini fuerant. veluti diuini sculptoris expressa manus seruantur.

Et descendit tibi. Beda. Nec indignatione commotus. nec scelere offendens. nec iniuria violatus. iudeau[t] tulerit: sed memor clementie. nunc cedo. nunc liberando. nunc sanando. in fide plebis corda temulcer. Et sabbatis maxime sanat et docet: se non sub lege sed supra legem esse docet. nec soluit leti si sit renouatio hominis iam latentis.

Sabbatis. Beda. Sabbatis dominicis medicina opera cepta significantib[us] nouam creaturam incipere ubi vetus creatura ante desinit. in quo etiam se creatorum ostendit. qui opera operibus interxit. et prosequitur opus quod iam ceperat. Incipit autem a minoribus: ut ad maiora perueniat. libet rare a demoni etiam homines possint: sed in te verbo resurrectione mortis imperare solius divinus est potestatis.

Quia in potestate. Beda. Sermon doctoris in potestate fit: cum cuncta que docet operat. Qui enim factu destruit quod predicit: p[ro]tempnitur

Vel sedm alii euangelistā erat docens illos. sicut potestate habens. et nō sicut scribz qui de preceptis legis alios docebant; sed ihesus quasi autor et impletor legis. vel mutabat vel angebat.

Et in synagoga. **B.** In synagoga est hō habens spiritum immundum: qz spiritū sanctum amiserat. Introierat enī dyabolus. unde christus spiritualiter exierat.

Mystice. Homo in synagoga habens dēmoniū. populus est indeo num. q adeo iprobi vt negent quem dyabol⁹ confiteatur.

Et exclama. **z.** Moraliter. Omnis a maritudo. et ira. et clamo. immundi spiritus furor est. Fornicatio immundicia. cōcupiscentia mala. avaricia. febris illecebrosa carnis est.

Sine. **B.** Paulus lñ a me exando q̄ se cui nulla est societas cum nostra fraude.

Quid nobis et tibi **z.** **Beda.** Extorta confessio non habet meritum: sed est re luti fugitiui ferni qui post multū tempus vi dens dominū suum nichil aliud nisi te vberib⁹ deprecat. Hic demones ad se uideantur dos dominū venisse credentes. presentia illius tormentantur.

Ihesu nazarene. **z.** Bona natura que deum constitutur. mala operatio dyaboli. que deo aduersa.

Nota q̄ nomē ihesu nazareni ab euāgelistā dyabolus primū dixisse inducitur. quia est hui⁹ impudenti⁹: vt inter hoīes aliquid prius r̄surpet. et ad homines quasi nouū deferat. quo errorem sue potentie incutiat. In genesi etiam dyabol⁹ prius deū noīanit.

Scio te qui **z.** Per opera potuit p̄ barifilius dei. **S**z nō ne dixit apostolis. Maiora facietis? Solutio per opera. id est. modum operationis. Alij dicebant. In nomine ihesu christi. **z.** Ipse dicebat. et ib dico. **z.**

Dobrus. **B.** Quia per lingua serpentinā p̄o intravit mors in mundū: p̄ius lingua serpentina obcluditur: ne virus ultra spargat. Deinde fīa que prima seducta est a carnalis concupis febre ē curata. Tercio vir q̄ dīcta coniugis audiuit a lepro curatur.

Et cu proie. **B.** Curandus permititur a demone in mediū proie: vt virtus patefacta plures ad salutem iusaret.

Beda. Marcus ait. Et discerpens eum spiritus immundus. et exal mans voce magna exiit ab eo. Et hoc est quod lucas ait. Et cum proieſſet eum in medium. Sed nichil nocuit illa iactatio. nec eum debilitavit. sic solent exire demones quibusdā mēbris amputatis vel euulfis. Unde etiā pro tam integrā restauratō etiā non credentes ammirantur.

Beda. Moraliter. Homo a demone liberatur. cum anim⁹ ab immun

sermo ipsius. Et in synagoga erat homo habens dēmonium immundum. Et exclamauit voce magna ^{+ que communicatio christi ad belial.} f nobis tormenta et tibi gloria.

Dicens. Sine. Quid nobis et tibi ihesu nazarene? Venisti perdere ^{f uehemēter opinor. f al. qz.} nos. Scio te qui sis sanctus dei

Et increpauit illum ihesus dices: Obmutesce. et exi ab illo. Et cum proieſſisset illuz dēmonium in medium. exiit ab illo: nichilq̄ euz no cuit. Et factus est pavor in omnibus: et colloquebatur ad inuicem ^{f res digna verbo} dicentes: Quod est hoc verbum. quia in potestate et virtute imperat immundis spiritibus et exireunt. Et diuulgabatur fama de illo in omnem locum regionis.

Hurgens autem ihesus de synagoga introiuit in domū symonis.

Socrus autem symonis teneba ^{+ f Alii euangeliste non dicunt q̄ rogassent.} tur magnis febris: et rogauerūt illum pro ea. Et stans super illam imperauit febri. et dimisit illam. Et

da cogitatione purgatur. semina q̄ febris curatur: cu caro a p̄cipiē feruo re frenatur.

In uirtute. Non vt homines qui in verbo dei dēmonia ejciunt: sed propria potestate uirtutes operatur.

In domū symonis. **B.** Domus petri. circumcisio est eius apostolatus commissa. Socrus ē synagoga: que quodam modo materē ecclesie petro commiss⁹. Hec sebeicit: quia inuidig estibus laborabat persequens ecclesiam. Sed ihesus itans super eam sanat quia ubi timor dei in cipit esse. talis estuāt solet recedere.

Et rogauerūt **Beda.** Modo salvator rogatus. modo rō rogatus curat. oīdens se contra vicioz quoq̄ passionēs. et p̄cibus fidelium sempānere. et ea nō nunq̄ q̄ ipsi n̄ ī se intelligit. vt intelligēda dare. vel pie petētib⁹ etiā non intellecta dimittere. vt telicā q̄s intelligit. ab occultis meis m̄. m̄. dñe. **H**urgens. **B.** Naturale ē febricitantib⁹ incipiēt sanitatem lassificare. et molestiam egreditis sentire. **S**z sanitas q̄ dñi dat ī periodio. tota s̄l̄ redit. et etiā eo robe firmat vt suis adiutorib⁹ p̄tinuo ī illustrare sufficiat et iuxta leges tropologiq̄ mēbra q̄ huic ī mundicie. serviant iusticie.

Fūt aut̄ sol oc. **B.** Sol occubit. p̄flio tpi. q̄ quaz plesa nātē dēmoniaci q̄ an viuēt ī carne egrotos sanauerat: q̄ ī carne viuēt paucos īdeō rō. docuit p̄ resurrectione gentib⁹ apparuit. **L**u'es si. d. **B.** Cū īcūm fatigatus dyabol⁹ videret: verū hoīez intellēxit: q̄ tē tūdo īqualuit virū ec̄ dei fili⁹ ēēt dubitatib⁹. **N**ūc ḡ signo potētia iam certior effec̄. fili⁹ dei arbitrabatur

Non ḡ enī ī crucifigit: vt fili⁹ dei ī gnoret: b q̄ ei⁹ morte se dānandū nō p̄uider. Hoc enī mysteriū a sc̄lis ē absconditū: q̄ si cognouissent d. g. n. cru-

Et increpans nō. **B.** Ideo phibet loq̄ ne dñ alīq̄ audiretra fidi cantē leq̄tūr erantē. Improb⁹ enī m̄gr̄ verū salta pmisct: vt speciementatis testimonii fraudis obtexat.

Factū aut̄ d. **Mysti.** Manifestata luce resurōnis. a credentib⁹ turmis req̄ritur. et in gentiū deserto inuēt. ne abeat retinetur. // **C.** **V.**

Factū est aut̄. Nec p̄te nec loco turba a studio sanādi cobit̄. resp̄ incibit. et tñ seqt̄r. stagnū occurrit et turba virget: et ī ascēdit ī nām̄ petri.

Secus stagnū. **B.** Stagnū p̄is sc̄lis desiḡt. Dñs aut̄ iam ī in sta gno q̄si iam nō ī carne passibili: b sec⁹ stagnū: q̄ ī ea carne ī q̄ passus ē stabilitatē perpetue quietis adīt.

Genezareth. Appriete loci q̄si generās aurā: q̄ crispātib⁹ aquis de se auram emittit.

Audit duas naues. **Beda.** Dñe naues. circumcisio et prepuc̄. q̄s

videt: qd; in vtroq; populo nouit qui snt eius. quoz corda a fluctib; scil ad future vite tranquillitatē. quasi ad litus misericorditer vidēdo prouebit.

Piscatores. Doctores ecclie retib; fidei p̄tēntos. et de profundō ad lumen elatos. terre viuentū quasi litora pisces ingenerunt.

Lauabant retia. Lota retia plicat qui intermissō p̄dicandi officio quod alios docuit: ipse implere satagit.

Que erat sy. Namis symonis-primitiva ecclia circuncisōis. de cuius

autoritate docet ḡetes
vñq; hodie. Que bene
vna: qd multitudinis
credentū erat cor vñā
z anima vna.

Hec nauis apud mattheum fluctuat. in quo attenditur p̄ncipium ecclie: qd trepidantib; discipulis xp̄c adhuc dormit. quando petrus suis meritis firmus alienis turbat quando iudas proditor adhuc est immixtus. Lucas dicit p̄scibus. repleti: qd ad finem ecclie respergit. vbi fructus exuberat. vbi perfectis in fide christus vigilat. vbi perfidia proditoris cessat. vbi perfecta dilectio.

Rogauit eum. Beda. Qd primo rogat nauim a terra reduci pusillum: significat vel tempate utendum verbo ad turbas vt nec terrena eis p̄cipiantur. nec a terrenis in profunda sacramētoz recedant. vt ea pernitus non intelligant. Vel prius in proris regionib; gentib; p̄dicandū. Sed dum dicuntur petro. duc in altū ad remotores gentes quib; postea p̄dicatū est pertinet.

Duc in altū r̄c. Amb. Et si alij ipat̄ ut laxent retia: soli p̄tro dicitur. Duce in altū id est. in profundū disputationū. vt quādo de eterna verbi generatōe differatur. que nō vissū: sed sola fide attingitur. vel quādo de virtute resurrectōis. vel de spiritu iussi. profluentib; donis instruitur ecclia et armatur.

Laxate retia. Beda. Retia sunt verborū complexiones. et quasi qui dāi orationis iūus et disputationū recessus. qui quos capiunt non amittunt. Vñ et retia qd retinēta sunt vocata. qd captos nō p̄imunt: sed reservant.

In verbo aut tuo. B. Nisi in verbo gratie laxata fuerint instrūta disputationū frustra p̄dicator vocis singulū mittit. Quia fides populoz non in sapientia verbi compōstū: sed diuinū vocatōis munere prouenit. O vacua p̄sumptio. o humilitas fructuosa. Qui nichil ante ceperant: magnam in verbo concludunt multitudinē. Rumpitur rete pro multitudine p̄scium: quia modo cum electis tot reprobi intrant. qui ipsam eccliam heretib; scindant. Rumpitur rete: sed nō labitur p̄scis: qd dñs suos seruat. etiā inter persequentiā scandala.

Rumpitur. In ecclia circuncisionis rumpitur rete: qd non tot intrant de iudicē. qd apud dñm ad vitā erant p̄ordinati. Alia ergo nauis id est. ecclia de gentib; succedit. que electos ad salutē colligit. Qui non intrant nisi rupto rete: quia ante iudas proditor. ante symon magus. ante a manias et saphira. ante multi quos iohannes antichristos vocat. abiernant retrosum: qd paulo vel barnabe committatur apostolatus gentium.

Et impleuerunt. Beda. Hec impletio vñq; in finem seculi crescit. Sed implete mergātur. i. in submersione p̄gnatur: non tamen periclitatur sic vt mergātur. Vergētū est homines ad prauitatem seculi de qua elati fuerant redire. Quales etiā petrus adhuc in infirmitate positus hoc loco demonstrat. Unde sequitur. Quod cū vidisset sy. pe. r̄c. qd carnales in ecclia spūlib; rectoriib; in quib; psona christi eminet honorē quidē exterius defuerat et speciemens humiliatur sub illis. Sed tamen morib; non voce contradicunt. et nolunt ēb illis gubernari. quoz vita et p̄dicatio ipsoz contraria est voluntati.

Ex a me domine: quia homo peccator sum. **Stupor enim** circumdecederat et lauabant retia Ascendens autē in vnam nauim que erat symonis: rogauit eum a terra reducere pusilluz. Et sedens docebat de nauicula turbas. Ut cessavit autē loqui: dixit ad symonem. **Et respondēs** sicut humilis symon dixit illi. Preceptor p̄ tospter veterem legem laborates. nullum durim⁹ ad vitam tam noctem laborantes nichil cēpimus: in verbo aut tuo laxabo te. Et cum hoc fecissent: concluserunt p̄scium multitudinez copiosam. Rumpitur autē rete eorum non sustinet. et annuerunt socijs qui erant in alia nau: vt veiret et adiuuaret eos. Et venerunt et impleuerūt ambas nauiculas. ita vt mergerentur.

Quod cuz videret symon petrus procidit ad genua ihesu dicens.

Ex a me domine: quia homo peccator sum. Stupor enim circumdecederat et omnes qui cum illo erant in captura p̄scium quam ceperant. Similiter autē iacobuz et iohannē filios zebedēi: qui erāt socij symonis. Et ait ad symonem ihesus. **Noli timere.** Ex hoc iam nondum eligitur in apostolatū: sed predictur qd aliquando sit eligendus. **homines eris capiens.** Et subduxit ad terram nauibus. relictis sicut illum. **Et factū** sicut venisset in vnam ciuitatem. **Et ecce vir plenus lepra.** et videns ihesum. et procidens in faciem eius. **Et dices: Dñe si vis po**tes me mundare. Et extendēs manus tuas. **Et eo genere sanat quo obsecrat.** si uis potest. sed si colluisionis consensu non presumit. **Beda Ambz.** volūtati potestatem tribuit: nec quasi incredulus dubitat: sed sue colluisionis consensu non presumit. **Rogauit eum dices: Dñe si vis po**tes me mundare. Et extēndēs manus tuas. **Beda.** Non qd sine tactu sanare nō possit: sed vt indicet se nō subiectū esse legi. **In hoc humilitas.** In hoc pietas nū. tetigit enī ihesus dices. **Colo** In hoc maiestatis potentia. qd dixit et facit. **Si uis potes.** Ambz. nichil medium inter p̄ceptū et opus: quia in p̄cepto est opus. **Mundare.** Et confessum lepra

mundi salo qui christo int̄serint. penitus sunt recessuri.

In una ciui. Hic duo aduentus in capharnaū notantur. Primi in carcere iohanne quādo fecit otinue illa tria miracula. Secundis quando descendit de monte electis apostolis. qd fit istud miraculū de leproso.

Tu plenus. Amb. Bed. Quarto signo ex quo in capharnaū venit iste sanatur. Nam sicut qd dñe sole illūnauit. et clariorē ceteris fecit diebus cū illūnatur elemēta mādi: sic et b̄clarū opus tebet existāri. Scđm matthēi post nonū testimoniū in monte dñm. hic prim⁹ a dñō sanat⁹ inducit. et ille qd excludebatur a lege. purgari se dñi p̄tate p̄sumēs. non ex lege sed sup̄ legē esse grām indicaret: quia leprosi maculam posset abluerē.

Et procidens. Sic būlis et vite sua maculas erubescēs. et p̄fessionē verecūda nō repīmens: s̄ teatō vulnere remedii querens.

Si uis potes. Amb. Be. Sicut in dñō p̄tatis autoritas: ita in isto fidei constantia declaratur.

Letigit. Prop̄ hāilitatē: vt nos doceret nullū sp̄nere p̄ aliq̄ corporis maculatōe. **Lāgit.** n̄ dēdigēt. impat n̄ diffusus. adhibet opis testimoniū. volo dicit. ppter fortinū. impat. ppter arrū. tangit. ppter manicheum.

B. Letigit n̄ qd sine tactu sanare posset: s̄ vt indicet se n̄ subiectū legi esse: sed dñm legis ostendens: qui non timet contagium.

Et confessum le- r̄c. Ambz. sup̄ hanc locū. **Vides** qd dubitari n̄ p̄t

quia voluntas dei potestas est.

Beda. Vbi leprosus mundatur non exprimitur locus; ut ostendatur non unus populus alicuius civitatis specialis; sed omnes plures fuisse sanatos.

Beda. Lypice. Leprosus gen' humanum significat plenam lepra; quod extenta manus id est; verbo dei humanam contingente naturam; a prisci errori via nitate mundatur; ut diu abominabiles et sequentati iam queant templo redi. Templum dei sanctum est quod estis vos. Et sacerdoti offerri. De quo dicitur. Tu es si s. o. m. Et offerant pro emundatione corpora sua hostia viue sciam deo placentem.

Precepit illi ut Beda. Taceri inbet nec taceri potest. Non quod aliquid voluerit et non potuerit; sed dat ex exemplum. ut si in magnis que faciunt late re velint. Sed ut pro sint alijs prodantur in uiti.

Nyla. Docet non vulganda nostra beneficia; sed premenda ut non soluim a mercede abstineamus pecuniae; sed etiam gratiae. Iactitia vitata facit ne lepra possit transire in medicis. Ideo etiam imperas silentium; quia meliores putabat qui fide magis spontanea quam qui speratis beneficiis credidissent.

Ostende te sa. Beda. Ut intelligeret sacerdos non legis ordine; sed gratia dei curauit. Offer; non solum legem sed implet. qui secundum legem gradens supra legem sanare eos quos remedia legis non sanauerant videtur. Sicut precepit Moyses. Lex spiritualis est ideo videtur sacrificium spirituale mandasse; ut sit in testimonio illis; si teo credant; si impietatis lepra discedat.

Et conueniebant turbe. Et Beda. Sanatio viuis multas ad dominum cogit turbas. Ut enim ipse interius et exterius se sanatum vocaret; perceptum beneficium etiam iussus non rater. Sed ut marcus ait; euangelico functus officio mox egressus cepit predicare et diffamare sermonem; ita ut non posset manifeste in civitatem introire; sed fors in desertis locis esse; et pueriebant ad eum vndeque.

Et orabat. Quando orat theoricam vitam; quando sanat actuam informant.

Beda. Sanat ut tens. orat ut homo. In urbe miracula facit; in tertio orat; ut et actus et contemplatus documenta monstrat; ne quis pro cura proximi amorem dei. vel pro amore dei quamvis sit superior; curam dimittat proximi.

In tertium secedit et orat; qui exurgentem strepitum viciorum premit. et quoddam sibi cum domino intra se desertum querit; ut cum illo exteriorum tumultu cessante per interna desideria silenter loquatur.

Et factum est. Et Beda. Vbi sedens docerit lucas breviandi gratia preterit. Sed mattheus in civitate sua. marcus in capernaum hoc eum fecisse testatur. Sed civitas christi dicitur galilea; in qua erat nazareth et capernaum; ad distinctionem regionis transmarinem gerasenorum; de qua transfretando venerat galileam; sicut mattheus scribit. Vnde ipsa capernaum civitas christi est; quia non nascendo; sed virtutibus illustrando suam fecerat.

Et erant pharisei. Et Ambro. Inter ceterorum remedia debilitum; contumientibus ex omni parte doctoribus huc paralitici sanatio describitur; ut magna et magna rei significativa. Vnde orasse premitur; non propter suffragium; sed propter dandum exemplum. In quo docetur viuisquisque eger petendre salutis precatores adhibere; per quos vita nostra compago re

resoluta actuumque nostrorum clauda vestigia verbi celestis remedio res formentur.

Viri portantes in lecto. Et allego. Id est; erigentes ad superiora anima hominum; quamvis exterioris hominis debilitate torpente non;rum rursus adminiculis; et attollere et humiliare se faciliter ante ihesum locetur; dominico dignus videri aspectu. Humilitate enim respicit deus.

Et querebant eum. Et Beda. Desiderant offerre sed turba interposita reclinduntur; quod sepe anima post infirmi corporis desidiam ad teum respiciens; et divina gratia innonari desiderans; pristinum consuetudinis obstaculo retardatur. Sepe dum cum deo in orationibus colloquitur; turba cogitationum interueniens aciem mentis ne christus videatur intercludit. Sed non est exterius in infimis ubi turba tumultuatur remanendum; sed tectum domus in qua christus docet ascendendum; id est; sacre scripture sublimitas est appetenda et lex dei nocte dieque meditanda; quia in custodiendo sermones dei corrigit iuniorum viam. Et patefacto tecto; id est; referatis scripturis; eger submittitur; quia ad christi militare fideli pietate descenditur; et ad chris- tianitatem venitur.

Et per tegulas. Beda. Domus ihesu tegulis tecta describitur; quod sub ptepubili raptu velamie si assit docto-

qui referet divinita spiritus gratiae virtus inuenitur. Quod cum lecto deponitur significat ab homine adhuc in ista carne constituto christi debere cognosci.

Quorum fidem. Beda. Multum valet fides propria cuiusque; cum per alienam fidem homo interior et exterior fit salvatus.

Beda. Hec curatio paralitici significat salvationem anime suspirantis ad deum de diuturna illecebra carnalis inertie; quae indiget bonis doctoribus qui eam sublevent; et christo offerant; et pro ea intercedant. Qui apud marcum quattuor fuisse leguntur; propter quattuor evangeliorum libros; seu propter quattuor virtutes; quibus ad promerendam hospitalitatem mentis fiducia enigitur; que sunt; prudentia; fortitudo; temperantia; iusticia.

Homo remittuntur. Tu homo peccator; ego deus qui peccata remitto; qui alioz merito tibi peccata relaxo. Qui ergo peccatis granatur; adhibeat ecclesiam que pro eo precetur.

Quia pro culpa anime etiam corpus infirmabatur; ideo sanatur corpus prius sanat animam.

Quis potest dimittere? Nemo dimittit peccata nisi deus; qui per eos quod dimittit; quibus potest atque dimittendi dedit. Cum ergo christus dimittat; vere deus probatur. Verum testimonium deo redditur; sed plausus christi negando falluntur. Perfidia enim posteriori potest credere non potest. Itaque testimonium non deest diminuti; fides deest salutis. Deus autem volens saluos facere peccatores; et occultorum cognitione de teum esse demonstrat; et admiratione factorum illis respondens. Quid cogitatis mala in cordibz vestris? Eadem maiestate et potentia qua cogitationes vestras intrinsecus possimus hominibus delicta dimittere. Ex vobis intelligite quid paraliticus psequeatur. Sed quod spiritale gratiam non cognoscitis; nec creditis quod interior factum est; probet signo visibili; quod non minoris constet ei potentie; ut in filio hominis latente cognoscatis potentiam maiestatis; quia potest peccata dimittere ut deus.

Ult autem cogit. Ambro. Magnus sacerdos leprosa videbat in cordibus indecorum; et peiores ostendit illo leprolo cui purgato iussit se offerre sacerdoti.

Sed hos summū sacerdos repudiat: ne alios quoq; eoz lepra p̄faminet.
¶ **Tibi dico surge.** B. Surgere est aīaz a carnalib; desiderijs abstra
bere. Lectū tollere: carnem a terrenis desi derijs ad voluntatē sp̄us attolle
re. Domū ire: ad padisū redire. vel ad internā sui custodiā ne iterū pecet.

¶ **Ecce per remissionem penit. remissionē culpe intellige.**
¶ **Et stupor.** Ambz. Spectant surgente increduli: mirantur abenitē.
z dñini operis miracula malunt timere q̄ credere. Nam si crederet non ti
merent: sed diligenter.

Perfecta enī dilectō
foras nūtīt timore.

¶ **Leui.** B. Idem
leui qui et matthæus.
B. Sed lucas et marcus
propter honorē enan
gelistę nomen vulga
tum facient. Matthæus
autē in sermonis prin
cipio: accusator: sui fa
ctus: matthæus se publi
canus nominat: ne q̄s
a salutē desperet pro
immanitate peccatoꝝ
cū ipse te publicano
in apostolum: te thelo
neario in euangelistā
sit mutatus.

¶ **Beda.** Ambro
Reliquit propria: qui
rapiebat aliena. Nec
soluz lucra reliquit re
ctigaliū: sed et pericu
lum contemnit: quod
poterat venire a princi
pib; seculi: q; ratōnes
rectigaliū incōpositas
reliquerit. Et quia in
nullo profus būl; vi
te respectū vel cogita
tionē sibi refernauit:
dōnicoꝝ talentoꝝ fidel
dispensator cē mernuit.

¶ **Beda.** Per mat
thæi electionē fides gē
tū que prius munda
nis inhababant: sed nūc
corpus christi sedula
tenzione reficiunt ex
primuntur. Per super
biani phariseoꝝ insi
nuatur in dñorum inui
dia: que te gentiū sa
lute torquentur.

¶ **Quare cū pub**
Ambro. Omnis que
stio ex lege que tenet
insticie: n̄ habet miseri
cordia. Omnes ergo
declinauerunt: sed eiꝝ
austeritatē missas fil
tei grā euangelica tpanit. Pronocat ergo ad penitentiā peccatores: cuiꝝ
cibo z potus z ambulatio: z omnia que gessit sancti seruunt.

¶ **Ambro Beda.** Qui domicilio christi recipit interno maximis exu
berantib; pascitur delectationib; voluptatū. Itaq; dñs ingreditur: z in eiꝝ
qui creditit recubit affectu. Sed rursus accenditur inuidia perfidoꝝ: z fu
ture penit. species prefiguratur. Epulantiū enī fidelib;: z in regno celoꝝ re
cumbētib; p̄fidia ieiuna torquebit. Onditur etiā quātū intersit inter emu
los legis et ḡf: q; qui legē sequuntur: metis famē patietur eternā. Qui ho
mī in interiorib; verbū receptor: alimēti celestis z fontis vberitate recreati elu
rire z sitire nō p̄nt. Et ideo qui anno ieiunāt: murmurāt dicētes: Quare cū
pub. z. Filii dyaboli venenū serpentis diffundunt. Serpens primā vocem
emisit dices enī: quid v̄tīs te? dixit: nolite māducere ex omni ligno: banc
imitantur illi.

¶ **Medico.** Christus medicꝝ: q̄ miro medicādi genere vulneratus ē p

p̄ter iniquitates nr̄as. Hoc medicamine serpentis venenū excluditur. Qui
hoc medicamento utitur: non remanet ieiunus.

¶ **Volare iustos.** B. Iustos vocat eos: q̄ dei iusticiam ignorantes:
et suā volētes p̄stituere iusticie dei nō sūt subiecti: z d̄ lege p̄sumētes grāz
euāgeliū nō querūt. Peccatores qui sua mala attendente s̄: nec per lege pos
se iustificari se putates christi se gratie penitēdo submitunt.

¶ **Quare disci.** B. Matthæus dicit ipsos discipulos B. q̄sisse. Sed scien
dum q̄ v̄tīs quesie
runt.

¶ **Beda.** Speciale
discipuli iohib; z pha
riseoꝝ ieiunāt: q; qui
opera legis vel traditi
ones hominum sequi
tur: vel qui etiam vo
cem christi tantū aure
percepit abstineſ a bo
nis ieiuno corde tabe
scit. Sed q̄ christo ad
heret refici: quia car
ne eius epulatur z san
guine. Johannes vi
num z siceram non bi
bit: quia abstinentia
merituꝝ angit: cui nul
la est potentia nature
dñs autē qui peccata
potest p̄donare. cur a
peccatorib; declinaret
quos abstinentib; pote
rat facere iustiores? Je
iunnat z christus. ne p̄
ceptū declines. Van
ducat cum peccatori
bus: vt gratiā et pote
statem intelligas.

¶ **Nunquid po**
Beda. Moꝝ. Quid
sponsus nobiscum ē z
in leticia sumas. nec ie
iunare possimus. nec
ludere. Cum autem p
pter peccata ille rece
dit: tunc indicendum
et ieiuniz. z recipien
dus est luctus.

¶ **Filios sponsi.**
Beda. Sponsus chri
stus: sponsa ecclēsia.
De hoc lasteo connu
bio apostoli sunt crea
ti per leuacruꝝ regene
rationis. Unde mar
cus filios impiarum
eos appellat: qui luge
re z ieiunare non p̄nt
quādū sponsum iha
lamo vident: z sciunt
ess̄ cū sponsa: sed q̄n

transierint nuptiis: z passionis: z resurrectionis tempus aduenient: tunc filii
sponsi ieiunabunt: desiderantes indicis aduentum.
¶ **Clementia autem.** Beda. Quasi: facturi estis: vt lugentes ieiunent:
q; estis sponsum occisuri. Hic luciabsentie sponsi: non tū post mortē sp̄o
si: sed et ante incarnationē illiꝝ p̄ totū būl; seculi temp̄ est celebratꝝ: q̄n̄ te
siderabat sancti incarnationē. Post ascensionē vero desiderat sancti ad
uentis indicis. Nec hic luctus reçeuit: nisi q̄dū cūz discipulis dñs in car
ne conuersatus est.

¶ **Tunc ieiunabunt.** De v̄tīs ieiunio q̄d est in tribulatōe vel gau
dio m̄det. Cum ablatus erit sponsus tunc erunt in merore z luctu: donec p
spiritū sanctū solatio tribuat: quo dono percepto: ieiunū q̄d fit per leticiā
iam renouati in vita sp̄ualē celebrabunt. Et hic prius agit de ieiunio q̄d
pertinet ad humilitate tribulationis. Illud autē q̄d ad gaudiū mentis pe
tinet (q̄ mens ad sp̄ualia suspenditur: z ideo a cibis corporis alienatur)

sequentibus similitudib⁹ significat. ostendens qđ carnalib⁹. et ob hoc adhuc re terem sensum trahentib⁹ hoc genus ieunij non congruit.

Con uestimentū uetus. **Beda.** Veteri uestimēto p̄paratur disci puli. qui adhuc sunt uetus homo. Quib⁹ nouis pann⁹ id est. aliqua particula noue vite non debet immitti. Quod si sit; etiā ipsa noua uestis. id contraria noue vite quodāmodo scandit. cui⁹ particula que ad ieunium cibor⁹ valeret. importune traditur. cū illa doceat generale ieunium. non a p̄cipiscē tia cibor⁹ tñi. sed ab oī leticia tpaliū delectationi. Cui⁹ generalis ieunij illa pars qđ ad cibos pertinet. non debet impartiri homib⁹ adhuc veteri p̄suētū tēdit. qđ et illic vide qđ scissio fieri. Et ipsi uestis fati non p̄uet qđ timendum est ne p̄ nimiam austēritatem etiam fidem qđ habeant amittant. qđ nō debet miseri actus veteris et noui homis. Non enī placet spon so discolor uestis. unde apostolus. Exulte veterem hominē c. a. et induite n. c. s. actibus.

Con uinum nouum. **Beda.** Vino intus reficiuntur. vestes foris tegimur. Vestis ergo sūt bona opera qđ fori agimus. quib⁹ corā hominibus lucemus. Vi num feror fidei. spei. et charitatis. quo in cōspectu dei in nouitate sensus intus reformamur.

Con utres ueteres. **Beda.** Veteribus etiā utrib⁹ p̄spāne qui nouo vino. i. sp̄nia liby p̄ceptis facilē dīrūpuntur qđ p̄tineant. Erunt autē noui utres. cū p̄ ascēsiōē accepto sp̄n residerio p̄solatōnis eius orādo et spāndo innouabātur. **A.** Itē nōdē innouate. s̄ in v̄tūtate malicie p̄senerāti. nouo mysteriō sacramēta nō dñi p̄mitti. **A.** **R.** Veteres utres sunt scribē et p̄barilē. Nouis pann⁹ et noui vīnū p̄cepta euangelij. qđ nō p̄nt sustinere indej. ne maior scissura fiat. cū qđ galathē p̄cepta legis miscebant in utres veteres nouū vīnū. Conueniunt autē apostol⁹ nō his qđ traditōib⁹ maiorē depravati sinceritatē p̄cepto p̄ xp̄i nequeunt custodiare. **Vñ** subdit. Et nō b. n. s. u. n. qđ indej veteris vite salinis imbutis. noue gratiē p̄cepta sordebat. qđ maiorē traditōib⁹ accumulati. dulce dñe sp̄nū p̄bor⁹ percipere non valebant.

Con uinum nouum. Fragilitas humanae p̄ditionis aperitur. cū corpora nostra exnujs defunctoꝝ animaliū comparantur. Sed renouatis utrib⁹ noua vina conduntur. cum sacramēta que accepimus inuolata seruamus. Hos utres si pleni sunt. gratia seruat. si vacui. tinea et ergo consumat. Temperē ergo sunt pleni.

Con sabbato secundoprimo. **Beda.** Diem quo sabbati littera solū ceperat. tēteron proteron. id est secundo primū sabbatum vocat. p̄ hoc ieiunis obseruantiam legalis sabbati cessaturam. et naturalis sabbati libertatem. que vñqđ ad moysi tempora ceterorum dierum similis erat restituenda. qua credentes per gratiam septiformis spiritus a malis operib⁹ vacant. Sabbathum ergo gratis ad distinctionem legalis sabbati. secundo primū dicitur. id est. primū secundo p̄glatum. id est. superins et dignius inferiori legali. vel ordine temporis. quia et ante legem hoc sabbatum a patrib⁹ ita agebatur sicut nunc agitur a nobis. Vel secundoprimum dici potest. vt vnum idemqđ noni testamenti sabbatum. et scđm sit. qđ post

legale a nobis obsernatur. et primum. quia ante decreta legis a iustis obsernabatur antiquis.

Con secundoprimo. Ad litteraz in altero sabbato quod post illud fuit primitus scđm. vel quod occurrit prius post scđm ab eo quo p̄cedentia sunt dicta vel facta.

Con sata zc. **Mystice.** Ager mundus. Agri seges. humani generis fecunditas. spicē fructus ecclēsī. quib⁹ saturantur apostoli nostro se alentes profecti.

Collebant discipuli di scipuli zc. Non habentes discipuli spaciū manducandi propter importunitatem turbarum eluriebant ut homines. sed vellenes spicas incediam cōsolantur. quod est in dicium austētoris vi te. non p̄paratas escas. sed cibos simplēs querere. Et nota qđ apostoli litteraz sabati iaz testruunt. ad iherus habionitas qui alios aplos recipiunt. Paulum quasi legis transgressorē repudiāt.

Con Beda. **Mystice.** Discipuli elurientes salutem hominū trāsent per sata. id est. p̄ regiones que albe sūt ad messen. Spicas cōfricant. qđ in illis quos in corp⁹ christi volunt trahere mortificabāt veterem hominem cū acib⁹ suis. a terrena intentione extrahendo. exempla operum p̄ponendo. aristaruz in tegumenta remouendo. et grana mundata per ora p̄dicantium membris ecclēsī inco porando. Apud marcum discipuli p̄gredientes dominum hoc

egisse referuntur. quia necesse est vt doctoris sermo p̄cedat. et sic cor auditoris gratia supēre institutionis illustrēt. Sed hoc putant iudei sabbato non licere. Christus vero noue gratiē munere designat esse oīū legis op̄. gratiē arguens doctores legis nescire legem.

Consecrabit illis zc. Alij dicunt ip̄i domino hec fuisse obiecta. Sed et diversis. et ipli domino et discipulis potuerunt obiecti. et cūcunqđ obiectum sit ad ipsum maxime respicit.

Con sabbatis zc. Sabbata significant feriationes. vel que in hoc seculo aguntur a vacantibus superstitionibus iudiciorum. vel que in futuro agentur quando in perpetua solennitate manducabim⁹ bona terra.

Consecrabit illis zc. **Beda.** Quomodo domino ad crimen obicitur. quod in seruo pro crimen non tenetur. **Vñ** rex et sacerdos. et ideo dominus sabbati evulsa p̄ sabbato spicas noxa non tenetur.

Consecrabit illis zc. **Beda.** Si dauid et abimelech excusatōe famis mandatum legis transgredientes non reprobantur. cur eandem in apostolis famem non probatis.

Consecrabit illis zc. **Allego.** Dauid qui cum locis fugit a facie saul. significat christū qui cum discipulis latet principem mundi. Dauid obseruator legis panes cōsceratos manducat. et dat illis qui cum illo sunt. significans sacerdotalem cibum ad vñsum transiūtū populoꝝ. sive qđ omēs filii ecclēsī sunt sacerdotes vñci sp̄nū sancto vt scipios offerant.

Consecrabit illis zc. **Magna hospitalitatis grā.** p̄posito mortis piculo. et declinat hospitē anim⁹ sacerdotis. Et sic nos tebem⁹ aliena picla in nos trāfserente. Sed et vñcū dauid hospitio mētis nec pro periculo mortis

veri excludunt sacerdotes.

Domo et manus. **Beda.** **M**ystice. **H**omo iste humanū genus significat in seunditate boni operis a factū pro manu in primo parente ad lignū extensa: quā sanat manus innocens in cruce extensa. **E**t bene manus in synagoga erat arida: qz vbi maius donū scītē ibi majori transgressor subiacet culpe.

Obseruabant autem. **Beda.** **Q**uiā destructionē sabbati quam in discipulū arguebat probabili magistri excusant exemplo: nunc ipsū obseruando magistrū calumniari volunt: vt si nō cūret: crudelitatis vel imbecillitatis: si cūret: trāgēsionis arguant.

Interrogō vos. **Beda.** **P**reueniens calumniam quā sibi parabant: arguit eos qui precepta legis male interpretāto etiā a boīs opibz sabbato ferian dum estimabat: cū let a seruili opere: i. a mal' abstinere precipiat in sabbō. In quo significatur in septima quie te illos qui in set erati bus hui⁹ sēl bona fecerunt: nō a bonis: sed a malis ferias habitu ros.

Animā saluā. **Beda.** **C**orpus curatum de aīmē salutis interrogat: qz illa miracula: ppter anīmē salutem faciebat: z ipsa salutatio man⁹: salutē ani me significabat. **V**el noīe anīmē totus hō significatur.

An perdere. **B**on est auctor mali deus: sed quos nō saluat: perdere dicitur. **E**xende. **Beda.** **I**nfructuose debilitas anīmē nullo meli⁹ ordīe curat: qz elemosinā largitate. vñ dī. **N**on sit man⁹ tua ad accipi endū porrecta: z ad dādum collecta. **Q**uiā frustra pro peccatis ro gaturus man⁹ ad dēū extēdit: qui bas ad paupes: p posse non extendit.

Insipientia. **Q**uiā solo līnōe p̄moti sunt: nō enī culpa fuit vel hominis manū extēdere: vel ibm sanare. **M**agna insipientia erat de nece ei⁹ tractare: cui⁹ beneficj plurimi indigebant.

Exit in monte orare. **D**ons in quo apostolos eligit z docet altitudinē significat iusticię: qz instituēdi erat z p̄dicatur ne in infimis remanent: sed ad superna erigant. **S**ic z let in mōte data fuit. **A**p̄los p̄minens abducit: vt a monte p̄rī mōtes suscipiat pacē p̄plo annūciandā. **S**ic et moyses sol⁹ legē sp̄ualē intelligēs: mōtis verticē in quo dēū erat ascēdit.

Mora. **Q**ui dēū orādo q̄rit: ad supiora p̄gredit: verticē curie sublimis ascēdit. **O**rat autē dīs: nō pro se quasi impotēs: sed p̄ mesicut clemēs.

Vnde statim subditur. **E**t cum dies fā esset vo. dis. s. oēs q̄ ei⁹ magisterio discunt iter regni.

Discipulos. **D**e quibz elegit: xij. quos apostolos: i. suo loco missos nominauit. **V**nde. **S**icut misit me p̄: z ego m. v. in monte ascendens ad se vocat: eligit quos vult: qz non illoz est studij: sed diuīne gr̄z: vt in apostolū vocaretur. vnde. **N**on vos me ele. sed ego ele. vos.

Non sapientes: non diuites: non nobiles elegit: ne dixisse pro puden tia: ne redemisse diuitijs: ne potētig nobilitatisqz autoritate aliquos ad gratiam traxisse videretur.

Cognominauit. **N**ō mō primū: s̄ loge p̄rī cū ab adrea adducēt: dī. **L**u vocaberis cephas qd̄ interptat petr⁹. **S**ed volens lucas noīa. xij. ap̄stoloz noīare: cū necesse h̄et petr⁹ dicere: breuiter voluit innuere: q̄ non hoc antea vocaret. **S**ita dīs cognominauit: vt non casu factū patetur: sed ex p̄mutatōe lacrim p̄tre andicēb⁹ p̄menda retur.

Mathēū et tho. **M**athēus p̄pari suo thomē in ordīe cā hu militaſe supponit: cū a ceteri euāgelistis p̄glatuſ sit.

Et descendens. **E**lecturus ap̄los dīs in mōtana subiit: turbas docturus ad cāpē stria redit: qz n̄ nisi in hāili turbē xp̄m vide re sufficiūt: z raro inuenitur q̄ ul' turba dīm ad altiora seq̄tur: vel quispiā debil' in mōte curetur: s̄ extincta febre libidinū et succela luce sc̄e: pedetētū q̄z q̄ subit culmen virtutum.

Maritimā. **N**ō a proxīo mari galyleg q̄ hoc nō miraculi loco ponunt: sed a mari magno cognominatur. **I**n quo etiā tīrus z sydon p̄rehēdi poterat. **S**ed qz sunt ciuitates gentiū: p̄sulte noīatim ponuntur: vt q̄nta sit v̄tus christi intimetur. q̄ etiā exteris ciuitates excitat.

Cit audiret. **S**i dicamus vnos esse sermones ascēdit in monte z h̄uit ibi discipulos z post descendit et fecit istum ad turbam. **S**i dicimus vnum fūissi: ita intelligēdū est. q̄ ascēdit in monte et post aliquātūlū vescēdit z ibi fecit fūmonem vbi erat plāstices.

Eum tan. **T**angit christum qui fideliter credit in eum: tāgitur a christo: qui firmat in illo. **Q**ui sic tangit z tāgitur: sp̄us ipsius p̄tute sanatur.

Et ipse ele. o. z. **E**t si generaliter omibz loquitur: sp̄aliter in discipulos oculos leuat: vt qui intēta cordis aure verbū tei percipiūt: latius sapris intimi lumē accipiant: quibz os in monte sedens aperit: vt magna pro ferret in eos: stans in campo oculos dirigit: vt auditæ patēter intelligent.

Beatī pau. **Q**ui nō duz p̄summatē p̄tū arcē consēderē p̄tū: generalis interū perfectōnis sunt beatitudine perfōnēdi: vt paulatim ad meli ora progressi: dum dīo in planicie stante litenter auscultant ad hīc q̄nqz in mōte sedētem sublimiter ascēdat. **N**am quoz cordibz adhuc edoman dis insistit: hos q̄i stans assat. **Q**uos longo studio exercitatos z iaz do ciles innenit: his q̄i quietus residēs mystica intimat.

Beda. **Q**uo apud mattheum plenarie per viij. beatitudines dici: ut in sermone perfectōis ad apostolos in summō mōtis: hoc apud lucā tem perātūs per quatuor cardinales virtutes p̄prehendit in leniore sermōe ad turbas in imo. **D**icit g. **B**eatī pau. sp̄n. **E**cce tempantia: que etiā facit cordis mōdiciā. **B**eatī qui nūc elūtis: q̄ p̄patiūt alīs z miserentur: et

tribuit sua. non querentes aliena. Ecce iustitia. que etiam facit misericordia. Beati qui nunc fletis. Ecce prudentia. quod attendit quod misera hęc terrena. quod beata cęlestia. que etiam pacę facit. Beati eritis cum vobis. Ecce fortitudo quod facit etiam mansuetudinę. fortis est quod vincit iram et alios motus animi. Connexus virtutes. ut qui vna habeat plures hęc videatur. sed ei quod fuerit vterior. et vterius premiu. Hospitalitas. et humilitas. et sanctitas abrahę amendantur. sed quod fidei prestat. fidei pre ceteris meruit principatum.

Qui nunc esu.

Qui esurit esurieti contumaciter. compatiēdo largitur. largiendo sit infestus. equaliter se inferioribz p̄stat. duluz excludit. veritatem regreditur.

Qui nunc fle.
Et qui propter diuinę hereditatem christi. propter panem vite eterne. propter spem cęlestium gaudiorum. fletus. esunē. paupertatis quod considerat. beatus est multo beator. qui has virtutes inter aduersa seruare non trepidat.

Gaudete et exultate.
Inter odia cordium. in ter probia lingua. in ter manus persequentiū. letori corde versa mimi. intuitu superne mercedis.

Secundū hęc.
Exemplum prophetarum confortat illos. qui vera dicentes persecutio nem solent pati.

Cleritatem ve.
vo. Matthē in modo beatitudines solummodo probat. Lucas vero in campo etiam reges describit improborum. qui rudes adhuc auditores minus et terroribus ad bona sunt pellēdi perfectos satis est premissis invitari.

Veritatem ve.
d. Cum supra regnum celorum pauperes esse dicantur. ex opposito apparet. quod ab hoc regno se alienat qui p̄solatōs habet in tpaibz. Nec taz dicitur quod amor diuinus est in culpa est.

Mystice. Diues populus iudaicus. vel hereticus. vel philosophus mundi. qui vberitate et bonorum et facilię patrocinio delectati. simplicitate vere fidei ingressi. thesauros inutiles prodiderunt. scđm vñ scđi de generatore xp̄i disputantes. qui in futuro egestate fidei suę recognoscēt. cibūqz pfidig que in p̄nti ructat eterno macerati ieiunio cām tanti suplicij esse scient. Eratqz tps cū risus suos lugebant. quibz bñ dicere. Vg cū bñdirent vobis: quod dñ bic placet potētibz male dicto p̄petuo se subdidit. quod sic paupes esurientes. flets. in probitate malorum probantur. sic diuinis. epulis. risuqz vacaces. mala obsequiū clientela. maiorem fons ad penam.

Qui saturati. Qui inter diuitias amplius abundatis. sic diues qui in duebatur p̄ et b. et epul. quod te digitō lazarī querit guttam aquae.

Vg vobis qui ri. Salomon. Cor sapientis ubi est tristitia. cor stolidorum ubi est leticia. docens stulticiam ridentibus. prudentiam flentibus ascribendam.

Benedixerint. Magna pars penę est p̄cō. sua scelerā nō mō non

argui: sed insup̄ quasi bñ gesta laudari.

Diligite inimicos. Et dico quid ab inimicis possint pati. supponit qualiter ad ipsos se teante habere inimicos. et hic ecclesia non lacte imbuitur. sed validiore charitati cibō roboret. Nō sufficit nō odissit. sed qd ultra humanam naturā est p̄cipit diligere. et cū lex vicissitudinē imperet vltionem sancti euangeliz inimicis charitatē. odij benignitatē. maledictis vota. perseverantibz patientia. esurientibz etiam gratia remuneratōis imperit.

Orate pro calū.

Prophetę videntur impetrari. non vota sunt optantium: sed qd nūciatōes futuroz et ipi bona optata. Hinc apostolus. Maledicimur et benedicimur. blasphemamur et runt vos. Benedicite maledicētibus vobis. orate pro calumniis vobis. Et qui te percussit in maxillam vñaz: prebe illi et alterā.

Et ab eo qui auferit tibi vestimentum. Interius. etiam tunicam. noli prohibe.

Sicut pax est nō nocere; addit de beneficiis. Sicut uel corretores.

Omni autem petenti te tribue. Idō uā. funduz. et generaliter quacunqz pecuniam.

Et qui auferit quę tua sunt ne repetas. Et qui auferit quę tua sunt ne repetas.

Et prout vultis ut faciat vobis hoies. Et prout vultis ut faciat vobis hoies. et vos facite illis simili.

Quia perditis usum temporaliū quem nunc diligitis. Quia perditis usum temporaliū quem nunc diligitis.

Et qui auferit quę tua sunt ne repetas. Et qui auferit quę tua sunt ne repetas.

Et si diligitis eos qui vos diligunt: Idē quia sicut nobis.

Et si beneficeritis his qui vos diligunt: Idē quia sicut nobis.

Et si diligitis his qui vos diligunt: Idē quia sicut nobis.

Si mutuum dederitis his a quibus speratis recipere: Idē quia sicut nobis.

Et si diligitis his qui vos diligunt: Idē quia sicut nobis.

Et si diligitis his qui vos diligunt: Idē quia sicut nobis.

Et si diligitis his qui vos diligunt: Idē quia sicut nobis.

Et si diligitis his qui vos diligunt: Idē quia sicut nobis.

Et si diligitis his qui vos diligunt: Idē quia sicut nobis.

Et si diligitis his qui vos diligunt: Idē quia sicut nobis.

Et si diligitis his qui vos diligunt: Idē quia sicut nobis.

Et si diligitis his qui vos diligunt: Idē quia sicut nobis.

Et si diligitis his qui vos diligunt: Idē quia sicut nobis.

Et si diligitis his qui vos diligunt: Idē quia sicut nobis.

Et si diligitis his qui vos diligunt: Idē quia sicut nobis.

Et si diligitis his qui vos diligunt: Idē quia sicut nobis.

Et si diligitis his qui vos diligunt: Idē quia sicut nobis.

Et si diligitis his qui vos diligunt: Idē quia sicut nobis.

Et si diligitis his qui vos diligunt: Idē quia sicut nobis.

Et si diligitis his qui vos diligunt: Idē quia sicut nobis.

Et si diligitis his qui vos diligunt: Idē quia sicut nobis.

Et si diligitis his qui vos diligunt: Idē quia sicut nobis.

Et si diligitis his qui vos diligunt: Idē quia sicut nobis.

Et si diligitis his qui vos diligunt: Idē quia sicut nobis.

Et si diligitis his qui vos diligunt: Idē quia sicut nobis.

Et si diligitis his qui vos diligunt: Idē quia sicut nobis.

Et si diligitis his qui vos diligunt: Idē quia sicut nobis.

Et si diligitis his qui vos diligunt: Idē quia sicut nobis.

Et si diligitis his qui vos diligunt: Idē quia sicut nobis.

Et si diligitis his qui vos diligunt: Idē quia sicut nobis.

Et si diligitis his qui vos diligunt: Idē quia sicut nobis.

Et si diligitis his qui vos diligunt: Idē quia sicut nobis.

Et si diligitis his qui vos diligunt: Idē quia sicut nobis.

Et si diligitis his qui vos diligunt: Idē quia sicut nobis.

Et si diligitis his qui vos diligunt: Idē quia sicut nobis.

Et si diligitis his qui vos diligunt: Idē quia sicut nobis.

Et si diligitis his qui vos diligunt: Idē quia sicut nobis.

Et si diligitis his qui vos diligunt: Idē quia sicut nobis.

Et si diligitis his qui vos diligunt: Idē quia sicut nobis.

beneficiū. tñ vos diligite. non tm̄ dñctu nature sicut illi amicos: sed alioī gradu virtutis inimicos.

Lobi in tres partes dividit̄ iusticiā. vñā in teū. que pietas dī. Alterā in parētes. vel reliquā humānū gen̄. Terciā in mortuos. vt bis exequiaz iusta soluātur. S̄ dñs legis oraculū. et philosophie fastigii super gressus in eos quoq; qui leserint. pietatis parerit officium.

Nichil inde sperantes. Non in hominē spē in mercedis figentes. qui siue reddat qd̄ cō modat̄. reddet tam̄ et deus quo iubente fe ciftis. siue non red̄ dat. hereditas vía in eternū erit.

Estote ergo ic̄.

Pluui super malos. p vētus terra nō negat idem sol bonos et malos illuminat. Mysteriū p̄ pluui iudeoz pro p̄blicū pluuijs irrigat. et nō merētib; radius ḡerni sol refusit. Si ḡilli crediderint. esto te eis misericordes. docendo. et extollendo. et nolite temere iudicare ne quis sui p̄scius delicti in alterz cogat ferre sententiam.

Nolite iudicare

Sunt q̄pedaz media et incerta quo animo fiant: quia bene et male possunt fieri. Describus etiam qualis futurū est qui nunc appetet malus. te cuius correctione desperare eumq; quasi obiectz reprobare temerari um est.

De apertis que bono animo fieri nō pos sunt. permittitur nobis iudicare.

Eadem quippe mensura ic̄. Generaliter de omnibus potest accipi. quo mente manu. lingua. agutur quia scđm opera sanguinō redet teus.

Eadem quippe mē

Amb. Non iniqua mensura rependet deo. s̄z est ac si dicat. ipsa temeritas iudicandi et iniqua mensura tibi nocet. te punxit. et sepe non illum te quo d̄ agis. vel si recte iudicas et metris tibi prodest. te saluat. et si aliquā do non illum cui hec impendis.

Dicebat autem il. ic̄. Similitudinē per quam inuitat ad elemosinā dandā et ad dimittendā iniuriam.

Nunquid potest cecus cecū. Si contra violentū ira te cecauit. si contra petentē auarus eris. nunquid viciā mente tua. viciū eius curare poteris? Nec soluz qui tibi iniuriam fecit. sed etiā tu qui ferre nec sis res eris. Sed si improbitas illius te tranquillū innenit. et ille penitebit. et tu de patientia coronaberis. qz cecum vidente oculo. i. sereno corde ad lumen ducere curasti.

Sicut magister. Deus nō suas vlciscit iniurias. sed tolerando per securiores mitiores reddere voluit. discipuli qui homines sunt hanc regulā perfectionis debent imitari.

Quid autem vides festucam. Vere peccans peccantē castigare non valet. quia qui superbia vel odio vel alio vicio prouent. levia hec vel nulla iudicantes. grauerit increpat illos quos a statu mentis vident. vel ira vel aliquo levi peccato perturbatos. hi tales amant magis vituperare et condemnare. qz corrigerē et emendare.

Non consideras. ic̄. Apertis oculis male videt. si iactantiam sui dum ali⁹ vult mederi. sed cecus se nō valet intueri. dñ in hoc tēteri cadit.

Ipocrita ic̄. Si quem vis reprehendere. prius vide si similis ei sis. qz si es. pariter ingemisce. et noli eum tibi obtemperare. sed pariter conari mōne. Qz si non es similis. tamen quia olim fuisti. vel esse potuisti. condescende. et non ex odio sed misericordia argue. Raro ergo non sine magna necessitate sunt obingurations adhibende. et non nisi respectu dei. remota ab oculo trabe.

Bhi enī odio vel si uore omnia accusare suscipiunt. et volūt yideri consultores. sine exemplo suę emendationis. Sed prius debent auferre trabē in uidig. vel malicie. vel simulationis te oculi to sūi cordis. vi. valeant euere festucaz ire vel alicui⁹ liuoris culpe te oculo fratris.

Non est enim arbor ic̄. Arbor bona vel mala. non natura que a deo in omnibus bona creata est. sed bona vel mala voluntas fructu⁹ opera. que nec bona mala voluntatis p̄t ē. nec mala bona voluntatis.

Neqz arbor mala. Si veram vis habere iusticiam. et non fitam. que verbis offēdis facis imple. ut sis bona arbor. et bonis fructibus ornaris. qz et si singat hypocrita non ē bonus qui facit opera mala. et si reprehendit insontem nō ideo malus est qui facit opera bona. Et nota qz te manifestis h agit.

Unaqueq; arbor. Vali suo fructu noscuntur. dum bonos opprimunt. et deus si nō verbis blasphemat factis. et maxie per impatiētā dīnoſuntur in tempore aduersitatis

Jeunia enim et oratio. et hm̄i sunt simulatis ut et bonis. Sed nō detent ones pelles suas teponere etiā si aliquā lupi eis se ptegant.

Cognoscitur. Non a recte. sed ab operib; que sunt ab eis cognoscatur. Quia ut spina non facit vuam. sic bona arbor bonum. mala malum. et non econverso.

Neqz enim de spinis. Non de spinis. id est. solicitudinib; m̄di. fucus. id est. dulcedo resurrectōnis neqz te rubro. i. punctōne vicioꝝ. Vua id est. fructus anime que sicut vua proxima terrenis corrupitur. in superiori rubo maturatur. vel te carne que generat spinas et tribulos. non vindemias ch̄ristū qui sicut vua pependit in lingno.

Spina et rubo heretici a quib; nullus sapientiā sanctitatē vel virtutem poterit innenire. sed p̄scindunt et eruent̄t approximātes. Vel spine et rubi curae seculi et punctōnes vicioꝝ. Vua et fucus dulcedo nouę conuersationis quam ch̄ristus in nobis elurit. et feror dilectionis qui letificat cor hominis.

Non te spinis et rubis vua vel fucus. qz mēs adhuc hois veteris pressa. et suetudie. potest quidē simulare. sed nō ferre fructū noni hois.

Oprofert bonum. D̄ligit inimicū. om̄i petenti tribuit et hm̄i.

Profert malū. odit amicū. auferit aliena. non dat sua et hm̄i qz teus iudicat scđm intentionē cordis. et vere. qz te bono vel malo corde procedit.

bonus vel malus telet indicari fructus; qd ex abundantia cordis qd inter nata loquitur id est procedit exterius effectus tam in verbis qd in factil hoc est qntu ad diuinum examen cui loquitur os cordis. Quia et qua intentione verba procedunt non ignorat qui etiam verba que exterius bona videtur; qd ex mala radice procedunt non bona esse iudicat. Unde subdit Quid autem vocatis me domine dñe? Quasi quid folia recte confessionis vos germinare iactatis qui nullos boni operis fructus ostenditis.

L Ex abundantia cordis os. Et per oris locutionem vniuersa que actu vel cogitatu de corde proferuntur. dñs significat nam et verbis pro facto solet poni. Vn. Non sicut verbū qd nō ostendet eis.

L Quid autem. Hec vocatio videtur fructus boni arboris; sed qd nō procedit de pinguedine charitatis. de us non boni iudicat. Quae autem bonorum malorum re fructuum vera discretio sit. sub alia figura supponit. Qis qui veit ad me.

L Omnis qui. Postquam de aperte malis. de vere et simulatis bonis diu disputauit. bonos auditores ubi sibi ipsi malos dyabolo assimilat. Quia sic christus varijs hominum personis vna et eccliam construit. erudit. gubernat. in vita eternam perducturus sic bonus auditor varijs virtutibus superna sibi mansione edificat in futuro cum christo de dedicatione letatur. Et sicut dyabolus obedientes sibi de cel ad terrena et ad peccata trahit. vbi non est fundamenta. quia mali sunt sine substantia. et semper in tenebris precipitat. sic mali auditores sive sunt iniciatus

mysterijs christi. sine ex fato alienus. quasi in puteo sine fundo precipitat. non inuenit vbi se retineat. sed cu veniret in profundum malorum tenebrarum.

L Fodit in altum. Fodit in altum qui preceptis humilitatis terrena omnia de suorum cordibus funditus eruit. ne propter aliquod fluxibile deo serviat. ut inconcussam in eis habeat mansionem.

L Posuit fundamento. Fundamenta pluraliter doctores. singulariter fundamenti. doctor docto et christus.

L Morsa. Fundamenta domus intentiones longa querulationis. quas per humiliatem spiritu exhausit supervacuum cogitationum ruderibus perfectus auditor in se inserit. hoc in se spiritualiter agens. quod christus in vniuersa eccliam generaliter agit.

L Inundatione autem. Hanc inundationem alibi portas inferi appellat. et portae inferi non prae-ad-ei. Hec inundatio tribus modis fit; qd temptatur quisque a propria concupiscentia. vel falso fratum improbitate. vel aperto exteriori impugnatione.

L Illis est. Potest per impletum fluminis extremi iudicium discrimen intelligi. quando ecclia vitia est consumata. omnis qui se exaltat humiliabitur. et qui se humiliat exaltabitur.

L Domini illi. Singulare nostrae domini quotidie. vel immundorum spirituum vel improborum hominum. vel sue ipsius mentis vel carnis inquietudine

pulsantur. Et quantu propriis viribus fidunt inclinantur. quantu invictissime petre adherent. labefactari nequeunt.

L Supra terram. Dyabolus mundi qui in maligno positus est supra terram edificat. quia ad terreno amore trahit. Sine fundamento edificat. quia peccatum in propria natura non subsistit. quia malum substantia non est. quod tamē vbiq sit in bona natura coalescit. vel sine fundamento. id est. sine fundo. Sicut ergo qui in puteo mergitur puto retinetur. sic anima lapsa quasi in quodam loco fundi consistit. si in aliqua peccati mensura se retinet. Sed cum peccato in quo labitur non potest esse contenta. dum ad deteriora quotidie ducitur. quasi in puteo concidit fundum quofigatur non innuit.

L C. VII. **V**m autem. Stans in loco campestri. implesset omnia verba sua in aures plebis. intrauit capharinau. Centurionis autem cui insdam seruus male babens erat. Nisi fide precantis deum. et misericordia christi pietate fuisse redditus. in quo notatur. quod inimicos dilexerunt mortis criperet. et spem salutis perpetue baret moriturus. qui illi erat preciosus.

Ecum audisset de ihesu. misit ad eum seniores indeorum. rogans eum ut veniret et sanaret seruum eius. At illi cum venissent ad ihesum. rogabant eum solcite dicentes ei. Quia dignus est ut hoc illi pretest. Diligit enim gentem nostram. et synagogam ipse edificavit nobis. Ihesus autem ibat cum illis. Et cum iam non longe esset a domo. misit ad eum centurio aicos. Militari timore deposito. reverentias sumit. ad fidem facilis. ad honoris facies promptus.

L Dicens domine noli verari. Non enim sum dignus ut sub tectum

L Visit ad eum. Divina prouidencia seniores indeorum mitiuntur. et eis pntib languidus sanatur. et inexcusabiles sunt si credere voluerint.

L Centurio amicos mittit. ne presentia sua reverentias domini grauare videantur. et officium officio pno casse. Significat autem. qd nos qd te getib credimus ad te nō ipsi vere possumus. quod in carne videre nō possumus. sed ad residentem in terra pbris. Centurio plos qui centurio stipat milite virtutum et spm alii pfectio qd in centu significat. Sublimis. uicibilis terrenus a dño sibi suis regens. huius eternae salutis gaudia. et bipinis. i. p. his qd adhuc spm seruitur in timore pmitur. dño supplicat. ut eis paulatim ad superiora proceatis. perfecta dilectionis foras mittat timorem.

L Matthaeus dicit centurionem accessisse. qd p fide intelligendum est. Per fidem enim vere ad te accedit. qd in centurio a dño pmedat. Nō inneni tibi in isto. Porro lucas ordine quo gestum est exequitur. ut intelligere cogeremur. quod enim accessisse dicit mattheus.

L Dicente m. v. mysti. Sedit plos cuius figura gestat centurio. nō ligat huius a domo ibi. tibi sub tecto mutare nō audet. qd pte timet salutare ipsum qd naturali lege recte utitur. ut bona qd nominat opere eo illi qd vere bonum est appropiat. At illi qd errore getibat. et iuxerat aptari pot. qd alibi dicitur.

L Quidam enī ex his de longe venerat.

L Ihesus autem ibat. Solo verbo potenter curaturns. ad humilitatis

Allego. Johannes figura est legis. qui prenuncia christi pectoribus p
fidoz quasi carceribus luce vacuatis inclusa tenebatur. ne plenū testimonium
dñicē dispensatōnis sine euāgelij attestatione proferret. Dicit ergo disci-
pulos ad christū. vt supplementū sc̄iētē assequāt̄. q̄ plenitudo legi est chri-
stus. vt q̄ plenū nutabat dicta sine factis. eo fides plenior gestor̄ testifi-
cationib⁹ q̄ verbor̄ sponsiōnib⁹ exhiberet. et que tūc in pectoribus iudeor̄ ve-
lut obscurata lege nutabat eo ipso spectaculo dñicē crucis. et pleno resurre-
ctionis testimonio pā-
deret. Q̄ ergo lex du-
bie christū venturum
nūciat. euāgeliū vbi
tot miraculor̄ exhibi-
tionē venisse certissime
ēfīrmāt̄.

Et respondens
dirit. Sc̄iens ihesus
neminem sine euāgeliō
plene posse credere
q̄ sicut fides a veteri
incipit testamento. ita
imperat in nouo. inter-
rogatus de se. nō ver-
bo aliquo sed factis se
ē signauit. n̄ r̄ndens
ad ea q̄ interrogaban-
tur. sed ad scandalūz
nūcioz.

Leci vidēt̄. Ec-
ce plenum testimonium
q̄ sit fili⁹ dei. h̄ec. n̄
ante euāgeliū. vel ra-
ra. vel nulla. Undō to-
bias oculos recepit. et
hoc fuit angeli. nō ho-
minis medicina. Hely
as mortuū suscitauit.
ip̄ se in rogauit et fleuit.
Hely sens leprosū mū-
dari fecit. non tam ibi
valuit precepti autori-
tas. sed mysterij signa-
ra. Sed q̄ adhuc ista
sunt dñicē testificatio-
nis parva exempla. ad
dit post supradicta te-
cruce et obitu et sepul-
tura. quod est plenitu-
do fidei. Nullū enim
maius diuinū p̄sonē ē
testimoniu⁹. q̄ toto se-
rnu⁹ obtulisse pro mū-
do. Solo. plene dñs
declaratur. sicut etia⁹
a iohanne declaratus
est. Ecce agn⁹ dei. ec-
q̄ tollit peccata mūdi.

Beatū est z̄.
Quasi mira quidem

facio. sed abiecta pati non dedignor. et cauendū est hominib⁹. ne in me de-
spiciant mortē. qui signa venerantur.

Qui nō fuerit. Grego. Qui de potētia diuinitatis nō dubitauerit
hoc non contra iohannē. quem mor adeo commendat. sed non cretentes
a perfidia renocat. et iohanni exponit quod querebat. q̄ deus saluos facie-
di et d. d. e. m. Visus tot signis et virtutib⁹ fidelis nō potuit de morte eius di-
bitare sed ammirari. sed infidelū mens scandalū in illo pertulit. cū et post
miracula morientem vidit.

Quid existis in z̄. Vbi monuit discipulos iohannis in crucez do-
minica esse credendū. p̄uersus ad turbas. ad virtutē paupes p̄uocat. ne ex-
altati corde mēte instabiles. consilio infirmi. speciosa vtilib⁹. eternis cadu-
ca preferrent. sed crucē potius q̄ mūdi falsera tollant. Et ideo laudat glo-
ram iohannis. q̄ post habito amore vite etiā iusticie formā. nec mortuimo-
re mutauit. Deferto mūdus p̄pat. q̄ adhuc incultus et sterlis. in quē nō
est ita p̄deundū. vt hōies mēte carnis inflatos et virtutē vacuos. et de fragil-
mundi gloria iactantes. putem⁹ esse imitandos.

et plagis. et spiritib⁹ malis. et ce-
cis mltis donauit visum. Et respō-
dens dixit illis. Eū ntes nunciate
iohanni. que vidistis et audistis.
Quia ceci vident. claudi ambulat
leprosi mundantur. surdi audiunt
et sp̄ uel operibus. illuminantur. ut in predi-
catione nulla sit distantia inter pauperes et dñites
mortui resurgent. et pauperes euā-
gelizantur. et beatus est qui nō fu-
erit scandalizatus in me. Et cum
discessissent nūc iohannis. ce-
s̄ne turbe iohannem tuore motuz suspicaren-
tur. et ut sciant eū quēfisse non sibi sed discipulis
et que nesciebant misteriū interrogatōis eius
pit dicere de iohanne ad turbas.

Quid existis in desertum videre?
Qui omni vento agitatur ut levitate mentis
de me ambigat quem predicavit.
arundinē vento agitatam? Et
In tua gloria duxis lucra querit p̄o dapi
bus vel restibus. qui locutus riuit. et pilis came-
lorum induitur.
quid existis videre? Dominem
mollibus vestimentis indutū? Ec-
qui ponunt puluaria sub cubito. qui vitam
peccantū palpant. non pungunt.
ce qui in veste p̄ciosā sūt et in de-
liciis. in domib⁹ regum sunt.

Sed quid existis videre? prophe-
t̄ qui me uenturū non tantū predixit. sed etia⁹
digito demonstrauit.
tam. Utiq̄ dico vobis. et plusq̄
In malachia.
prophetā. Hic est de quo scriptū
est. Ecce mitto angelum meum an-

Arundinē. Be. Per arundinē carnalis anim⁹. qui cū fauore vel te-
tractōe tangit. in quālibet partē inclinat. Sed iobs nō est arido vento a
gitata: q̄ illū nec grā blandū. nec cuiuslibet ira faciebat asperū. nec p̄sp̄a
erigebant. nec aduersa inclinabant.

Quid existis ui. Be. Quo in deserto iobē videre cupiebat. qui
erat clausus in carcere. Lot⁹ ḡ hic sermo sp̄uāliter est intelligendus.

Mol. ve. Per vestē corpus hūanū intelligit. Propheticō ḡ exēplo
ad virtute subeude v
tūt̄ horat̄. Ecce q̄ ve
ste p̄ciosa. Quibus
fluida diuinit̄s mēbia
solnūt̄. exteros cle-
stis regni. sub iure dy-
abolo. q̄ sunt reges te-
nebraz. intra habita-
cula hui⁹ mūdi p̄scē
scunt.

Alle. Iobs n̄ fuit
mollib⁹ indut⁹. q̄ vitā
peccantū n̄ blādūmēq̄
fouit. b̄ aspe icrepant̄

Greg. Nota ri-
gida vita et p̄dicatio
d̄z palacia mollū de-
clinare. q̄ frequentant
mollib⁹ induti adulā-
tes. Nō putet in flu-
xu et studio vestū p̄m
teſſe. Alioq̄ te alpi-
tate vestū n̄ laudare.

Officiū p̄p̄ē vē-
tura p̄dicere. nō etia⁹
temonstrare. Maior
p̄pha in quo fuit p̄o
phetarum.

Plusq̄ pro. z̄
Quia angelū n̄ natu-
ra. s̄ officiō. q̄ supermū
iudicē nāciare mittit.

Dico aut̄. In b̄n
preferit patriarchis et cū
ctis hoib⁹. b̄ q̄clis c̄te-
ris sanctis ostendit.

Qui aut̄ minor
Om̄is sc̄s q̄ iaz est cū
deo maior est eo. q̄ ad
huc ē in mundo. Vel
ego. q̄ē minorē facit
młoz opiniō. in ecclia
sc̄oz illi p̄lat̄ sum.

Vel nouissim⁹ ange-
lus celi melior est quo
vis homine.

Et ois p̄o. Si h̄
a dño dicit̄ esse intelli-
git. audiēs iob̄ p̄p̄s
intell̄ eē tēsīḡ. si ab
euāngelista d̄i interpo-

sit̄. Andic̄s ipsum dñm de iob̄ magnitudie disputantē restat intelligi.
Justificauerūt̄. Justificat̄ de p̄ baptismū. dñ boies. p̄p̄ia p̄cā p̄fīcēdo
te iustificat̄ s̄c̄ptuz ē. Dic tu iniqtates t̄. vt iusti. Et iustificat̄ in eo. q̄ nō
per p̄fūciā p̄fūt̄. b̄ p̄fūciā tei mun⁹ agnōscit̄. fūt̄ enī dñs t̄. d. In
eo ḡ iustificatio tei est. si n̄ ad indignos et noxiōs. b̄ ad innocētos per ablu-
tionē factos. etiam ad iustos videat̄ sua mūera p̄tulisse. Qui ḡ p̄fīcēt̄ teo
p̄cā. iustificat̄ teū. cedēs ei vincēt̄. et ab eo grām sp̄ans. i-baptimate. ḡ iu-
stificatur deus. in quo est p̄fīcēt̄ et venia peccator̄.

Cui ergo z̄. Laudato iobē. trāsit ad increpandū illos q̄ nec p̄fīcāt̄
one iohannis moti sunt. vel ipsi⁹ christi p̄fīcēt̄ionē despiciunt̄.

Similes sunt pueris. Pueri. doctores sunt sp̄uā būiles. Fox. sy-
nagogā l̄pā bierlin in q̄ iura p̄ceptoz tei p̄debāt̄. q̄ cōtribulib⁹ solebat̄
exprobare q̄ nec p̄is allecti ad laudēs tei assurrexerit̄ corde tenoto. m̄bro-
rum agilitate. q̄ notat salt̄. nec th̄renis. i-lamētātib⁹ prophetaz p̄o ex-
cidēs iam factis vel faciēdis ad p̄niāl sūt connersi.

Cantauimus. z̄. Ruptiale carmē rbi verbo anīa. sp̄uā caro nabit

In his nuptijs dñus nos voluit ludere dices. Exultate dñs. a. n. i. d. i. p. 7 d. t. Quasi in ipso actu nupciar posuit pphba quadam leticia saltat. Sed nō audiuit ppls meo vocē m. r nō int. m.

Lenenit si. z. Venit sicut tunc ita r nūc. vtrāqz viam salutis respuit. lamētām ad iohannē. cantauim ad christum.

Iustificata est sapia. Ostendit filios sapie intelligere. nec in absti-

nendo nec in manducando esse iusticiā; sed in cōgnititate tolerādi inopia

r tptā. nō se corrūpendi per abundānā. Non ē regnū tei efa

r pol. quoz nō vslus; b̄ sapia reprehendit.

Iustificata. z. Unicquid me putetis ego tm̄ tei virt̄ et tei

sapia iuste facere intel ligor ab aplis q̄b p̄ reuelauit q̄ p̄udētib⁹ abscondit.

Rogabat. Sic proposuerat verb. ita factis etiā astmit iusti ficitā sapiam ab oīb⁹ filijs. qz eriaz a maria peitente post culpam.

Quidam pha. M̄ysti. Pharisē de falla iusticia plūmēs in daicū p̄plm sign. qui dñm ad quinuz ini mitat. qz quē veniente n̄ credidit ventuz spare n̄ desist. b̄ adhuc cum voto dicit. Excita po tentiā t. r. v. Donus p̄ph̄. lex r. pph̄. in q̄ bus ille p̄pls māisionē h̄rē glabat. Quā do mū in carne apparens ingredit. qz n̄ venit le ḡe soluere; b̄ adīplore. Discibit. qz in mai estate sua n̄ intellectus p̄ formā serm̄i v̄l̄ibilis est factus. Cognoscit aut̄ ḡerilitas imundis a. tib⁹ tedita p̄ famaz aplici sermōis q̄ misit deus fi. s. in. c. f. l. nō vt pph̄ q̄ tm̄ l̄ram at tedit iustificet. Sz do

mus. i. nos q̄ grām sp̄s in lege sequimur. q̄ nō vituperam̄ q̄ peccatores recipit; sed laudamus q̄ peccatores iustificat.

In domo pha. In cuiuscqz domo interiore cognover̄ sapiam et iusticiā recubente. recurre ad pedes. i. ad extrema sapie p̄tē. inq̄rē lacrimis. p̄st̄i p̄cā. expāde capillos. i. sterne ante ēn cunctas corporis tui dignitates. osculare. i. nichil nisi sapientiam loquaris.

Actullit. Quot habuit in se oblectānta. tot de se inuenit holocausta.

Mora. Assert vnguentū. q̄ bona opa agit. quib⁹ ecclasiā odore bo ne opinionis respergit. vñ dñ. Christi bon⁹ odor sum deo in. o. l.

Hiero. Alabastrū vnguentū. i. corpus cum fide. stans retro. i. p̄ ascen sionē dñi. secus pedes. i. aplos. lacrimis rigabat. i. charitate interna in deo capillis tergebat. i. superfluos cibos r vestimenta dat. osculat̄ c̄ oīb⁹ pacez habet. Debebat tenarios quingentos. hec sunt p̄cā gentium quinq̄ sensib⁹ cōmissa. alius quinquaginta. id est peccata iudiciorum.

Secus pedes. Contra pedes stat qui in peccata positus. itineribus dñi renuit. Sed q̄ ad p̄niam p̄ peccata concitat. iaz retro secus pedes stat dum vestigia dñi que impugnabat sequit. Lacrimis pedes rigat. qui sanctoz tribulationib⁹ cōpatit. qui tristitia illoz putat esse suam. qui ultimus mēbris christi inclinat per affectō cōpassionis. Capillis qui corpori super fluunt. pedes quos rigauerit tergit. qui de terrena substātia quz superflu it sanctis quib⁹ ex charitate cōpatitur incipit misereri. Pedes osculatur. qui studiose diligit illos quib⁹ sua largitur. ne sit grauis tribuentis necessi

tas proximi. Vnguento vngit. qui bene operando bonę opinioñis odorez alios respergit. r ad bene operandū exemplo suo induat. Vel p̄t per p̄ des caro christi significari quā osculamur dum mysteriū incarnationis ei⁹ diligimus. Vngimus; dum ipsius humanitatis potentiaꝝ sacri eloquij bo na opinione p̄dicant. Sed pharisēs hoc videns inuidet; qz c̄ in dñḡ gentiles vident p̄dicare teum. sua malitia tabescit. Quib⁹ dñs bona ḡe tilitatis enuerat ut cognoscāt in q̄b mal ip̄li iaceat. **C**epitrigare r̄c

Maria soror Lazaris

bis codem sucta ē offi

cio. semel in galylea

cum primo accedit cū

humilitate r lacrimis

rbi r remissionem pec

cator̄ accepit. Secun

do in berbania nō iaz

peccatiꝝ nominata;

sed casta. et iō tevota

Ibi pedes. hic caput

inungit.

Mora. Sic quo

q̄ fideliſ ania prius

ad pedes dñi humili

ata a peccatis absol

uenda incurrit. p̄ crescentib⁹ meritis fra

glantia letz fidei dño

quasi caput odore ver

fundit aromatiꝝ. Sic

etiaz vniuersalis eccl

sia in p̄fētē. christi carnatōis. que peduz

nomine signatur. my

steria celebrādo. tenu

ta redemptori reddit

obsequia. In futuro

etiaꝝ humanitatis elus

gloriam r diuinitatis

eternitatem; qz caput

christi est deus. simul

int̄dō. perpetuū cō

fessionū laudib⁹ q̄ i

si p̄stica nardo glori

ficabit.

Mysti. Duo te

bitores duo p̄pli sunt.

qui dō creator̄ debet

nummū. i. aniam suā.

regis imagine insigni

tam. r ad servandum

sibi om̄issi. Ut rāz

debitū p̄pli per quina

nū multiplicat. qz quinq̄ sensus sunt quib⁹ in hac vita vñm̄. quib⁹ ima ginem conditoris quā accepimus extollere tētemus. Sed minus debet iū deus cui decalogus legis per serum datur. plus debet xpianus. cui per si lum̄ gratia vñcē committit. Ideo indei per tenariū. christiani per centena riū numeri sensus accumulant. Sed qz neuter suis vñbysled grā dei per si. salvatur. recte dñ. Non bñ. il. vñ. r. d. v. Plus ḡ diligit ecclasia gentiñ qz iudicis; qz si scdm̄ pñtem statū maior ei gratia confertur. r scdm̄ pñteri tuz de maiorī syditate extrahit. plus debet qui plus accepit. Qui ilus p̄t tm̄ diligere. quantū ea q̄ in plurib⁹ diligit.

Is cui plus. Scdm̄ homines plus fortasse offendit. qui plus debue rit. Sed per misericordiam dñi cā mutat. r amplius diligat qui amplius de buit. si tñ gratiam conseqnatetur.

Recte iudicasti. Sua sentētia pharisēs cōnincit; qz sicut freneti

cus funem portat ex quo ligetur.

Intraui in do. Intranī carne assumpta in populū iudeor̄. Aquā

pedib⁹ meis. Aqua extra nos est. humor lacrimaz intra nos. Infidelis au

tēm populus. nec exteriora pro dñō incarnato tribuit. Conuersa ḡerilitas

nō solū substantiā; sed r sanguinē. p̄ dñō fudit. Osculū dilectionis est signū

r infidelis populus ex dilectione ei servire noluit. cui tm̄ ex timore servuit.

Sed gentilitas vestigia osculari non cessat. quia in eius amore continue suspirat. Oleo caput meū n̄ vñxist. Et si p̄pli ille in deū se credere r nō in

bonū fatebatur. sū ipsam potentiā diuinitatis q̄ per miracula apparbat

digna laude predicare neglexit. Sed gentilitas dum mysterium incarnationis credit summa laude etiam infima eius predicat.

Liquam pedibus. Enumeratur bona peccatricis. et mala falsi iusti. Remittuntur ei peccata. In domo pharisaei id est in custodia legis et prophete non phariseus incredulus sed peccatrix penitens glorificatur quia ardor charitatis in ea rubiginem telicorum combussum.

Et ceperunt. Sanata egra te salute eius alij egrotant.

Fides tua. zc.

Fides saluaz fecit. qd quod petiit. posse accipere no dubitauit. qd iam spem ab illo accepit. a quo salutem quebat

C. VIII.

Et factum est. Mox aquile prouocans ad volandū pullos suos. paulatim dominus discipulos suos in nido fidei plurimi virtutum induit. quibz postea sublimi volare et alios instruere valeant. Prins docebat in synagogis. mira clā facit famā rbiqz dīspēgit. turbas suscipit curat. instruit. hinc discipulos facit. ex quibus duodecim elegit. quos primo prōfante turba docet. et misericordia prestat beneficia iam vero solos ipsos secum retinet. vt eum familiariter audiatur. solis illis occultiora et ponit mysticia. et sic de innum virtutum suarū ostensione quasi aliaz protectione firmatis. dat ipsis potestatē curendi. et mittit predicatione regnum dei.

Marija que voca mag. Cuz maria iter faceret cum domino. et ei ministrare co memoratur celebri cā vocabulo magdale naz vocat. rbi eandē peccatricem describit. renerenter eam generali nomine mulierem dicit. ne nomen tante fame quod hodie venaramur. prisca erroris nota fuscaret.

Maria amarum mare propter insitum penitentie rugitū. quo ipsa vel nos singula mala desleimus. magdalena id est. turrens. a magdalo id ē. turri. de qua dicitur tu es spes in turre f.a.i.

Demonia septem. Eandem ecclesiam te gentibz a sordibz vicioz mundatam. quam maria significat. significat et iobanna prius cultibz ydolorum deditam. sed iam christi pietate redemptam. et gratia impletam. que quasi vox erat prius dyaboli.

Et iobanna zc. Jobanna dominus gratia eius. vel dominus misericors cuius est omne quod vivimus.

Procuratoris herodis. Cum quilibet malignus spiritus pro re gno dyaboli ad decipiendum laborat. quasi herodis impissimi procurator erisit.

De facultatibus zc. Antiquus mos erat iudeoz nec ducebatur in culpam. et mulieres sua substantia pascerent et vestirent doctores. hic quia

aquam pedibus meis no dedisti. hec autem lacrimis rigauit pedes meos. et capillis suis tergit. Osculum michi non dedisti. hec autem ex quo intravit non cessauit osculari pedes meos. Oleo caput meū non vixisti. hec aut ynguento vixit pedes meos. Propter qd dico tibi. remittuntur ei peccata multa qm dilexit multum. Lui autem minus dimittitur. minus diligit. Dicit autem ad illaz. Remittetur tibi peccata. Et ceperunt qui simil accubebant dicere intra se. Quis fua intelligentia hoc opus esse solius dei est hic. qui etiaz peccata dimittit. Confortans sanata per piecas sententiam. Dicit autem ad mulierem. fides tne a via veritatis in viam scandali vterius labaris.

C. VIII.

Et factum ē deinceps. et ipse iter faciebat per ciuitates et castella. predicans et euangelizans regnum dei. et duodecim cum illo. et mulieres alij q erant curate

hoc in gentibus scandalum posterat facere. paulus se memorat abstinuisse. Ministrabant ergo domino carnalia. cuius metebant spiritualia. vt formam daret predictoribz q victu et vestitu deberent esse contenti. accipiendo a plebis.

Lum autem tur. zc. Quotiens in evangelio turbe vocabulum interteritur. sicut diversitas hominū ita etiam diversitas intimatur voluntatum. non enim omnes eadem voluntate. sed diversis ex causis christum

sequebantur. quidam pro bono. quida pro malo. omnibus tamen dominū beneficia praestat. docendo. alendo sanando.

Existit qui seminat zc. Existit fili⁹ dei te simu patris. quo creaturae non erat accessus. ut seminaret semine suum. venit in mundū ut testimonium perhiberet veritati. Unde secundum alios euangelistas. hanc parabolam dicturus de domo ei⁹ iste. mare adiisse. nauis condescendisse memoria. id ipsius situ corporis quod processu sermonis insinuans.

Secundus viam. Via ē cor sedulo malorum cogitationum transitu attritū. et aeras factū. ne semen verbi possit accipere vel germinare. sed a pessimis cogitationibus concutatur. et a demonibus rapitur. Qui ideo volucres celi dicuntur. qd celestis et spiritualis natura. vel quia per aereum discurrent.

Supra petraz. Petra indomiti cor nullo vere fidei forme penetratum. in quo non est verus amor. et perseverantia virtus

Centuplū. zc. Cum tenarius pro pfectione soleat accipi. quia in tecē legis preceptis custodia continetur. centenarius qui per multiplicatum de nariū surgit. proma

Una perfectione ponitur. Cor igitur centuplū facit factum. quod per amorem proximi actuam. et per amorem dei contemplatiū adiipiscitur vitam et spūalū ornatur perfectione virtutum.

Qui habet aures zc. Ubicunqz hec ammonitio interponitur. mysticū esse quod dicitur et attentius querendū oñdit.

Interrogabant. Non mox finita parabola. sed vt marcus ait. cuz esset singularis interrogauerūt cum hi qui cum eo erant duodecim parabolaz. in quo moraliter instruimur. vt si intelligentia diuinoy verbis assē qui volumus. sepositis terrenoꝝ tumultu curis. domī dei. id est. occulta scripture penetralia. orādo. et meditādo itrem dīcētes. Renela oclōs meos

Dec parabola. Nota hanc esse pñmā parabolā q cū interpretōe sua posita sit. et cauendum est ubi unqz domin⁹ rogat⁹ a discipulis intrinsecus sermones suos differit. ne vel aliud vel plus vel minus intelligere velim⁹ qz ab eo expositiū est. Ideo autē hanc parabolaz p seipslū dignat oñdere ut se figurate loq̄ innotesceret. et res significatōes etiā in his que exponere

noluit querendas esse docere.

Cuidetes. Doctores indegoꝝ q̄ cū merito quiescitatis sue exēcāti sunt mendaciter se videntes putant.

Quod autē secus ic̄. Sec⁹ viā seminant̄ qui nulla fide nullo intel lectu nullā saltum tēptante utilitatis occasione percipere dignant̄. Dor ro super petram ⁊ in spinis seminant̄ qui audiūt qđem ⁊ utilitatē verbī p bant ⁊ desiderium gustant̄ sed ne perueniat ad id quod gestant̄ vel p ad uera terrendo v̄l pro spera blādiendo retar dant. his trib⁹ generi bus quicqđ verbum auditi non faciūt te signantur.

Ad tempus cre dunt. Multi audiē tes disputationē con tra auariciam vel la xuriam dicunt contē ptores seculi et castos homines esse beatos; sed vbi species concu pscibiles eoz obturi bus presentātur mor recedūt ab eis quicqđ recte cogitanerant.

Et diuitiis. Et. Diniti⁹ ⁊ si delectare videntur tamen pos sessorib⁹ suis sp̄ng sūt cum aculeis curarū mentes eoz confodi unt. q̄g audie querū tur. solicite seruantur. Unde ab alio eu an gelista fallaces diuitie vocantur. quia meni inopiam non implent nec diu manēt. Et no ta q̄ dinitiis duo iun git. solitudinē ⁊ voluptatez quia ⁊ per cu ram mentes opprimit ⁊ per affluentiaz resolunt.

Suffocantur. Quia voluptates et diuiti⁹ suis importuni cogitationib⁹ gut tur mentis ne bonum desideriū ad cor possit intrare quasi aditum vitalis strāgulant fla tus.

In terra bona. In bonis au ditorez qui verbū an dire satagūt. ⁊ in ven trem memorie recon dunt ⁊ sic oportuno tempore fructum operationis proferunt. inter prospe ra ⁊ aduersa seculi patientes. Et bona terrā cum patientia fructū reddit. quia bona agit ⁊ et mala proximoꝝ equanimiter tolerat. ⁊ dum bālūt fl a gella suscipiunt post flagella in re quiete suscipiuntur.

Nemo autē. Hęc verba ponuntur scđm similitudinem humānū consuetudinis. Mystice autē docent fiduciām p̄dicandi vel patiendi.

Supra candelabrum. Nō. Quia dixerat apostolis. vobis datuz est nosse myste reg. dei c. a. in. p. Nunc ostendit per eosdem apostolos. aliqui et ceteris idem mysterium esse reuelandū. ⁊ omnes qui domū dei essent intra turi flamine fidei illustrandos. Quasi vobis pando mysteria. in vobis ac cendo lumen fidei. vos autē hanc eandem lucem alijs pandite. nec timore carnalium incommodez abscondite. Vasis nomine vel lecti designantur caro in qua anima continetur ⁊ quieticit. Per lucernā. verbū dei. Qui au tem metu carnali occultat verbum dei. ipsam carnem p̄ponit manifesta tioni veritatis. ⁊ ille quasi occultat verbuꝝ. qui p̄dicare trepidat. Super

candelabrum ponit verbuꝝ. qui corpus ministerio dei sub̄icit. vt superior sit p̄dicatio veritatis. ⁊ inferior seruitus corporis. per ipsam tamen corporis seruitetē excelsior luceat doctrina. que officio lingue ⁊ ceterorum mēbro rum iuuiuatur.

Non enim ic̄. Quasi timor carnaliū non vos retardet. sed nec mala opinio que de vobis modo habetur apud incredulos. quia ⁊ si viles appa retis. quandoqđ claritas vestra apparebit. cum domin⁹ illuminabit abscon dita tenebrarū. tunc et vos coronabitimini. ⁊ punientur vestri ad uersarij.

Qui enim ha bet. ic̄. Hęc speciali ter apostolis. quibus er charitate nosse my steria datur. ⁊ perfidis indeis qui per parabolā. quod non intelligunt audiūt. dicta vi dentur. Potest et ge neraliter accipi. quia et ingeniosus negligē do sapientia vera se priuat. ⁊ simplex studi osus laborando degu stat. Quia qui amo rem verbi habet dabi tur ⁊ sensus intelligē di quod amat. sed qui non habet amorez an diendi. etiam si natu rali ingenio vel lab ore studioso se intellige re putat. nullam tamē vere sc̄e dulcedinem gustabit.

Et quicqđ non. ic̄. Ideo teli diosus iugenii accipit sepe. vt de negligētia iustius puniatur. qui scire contempsit quod sine labore assequi potuit. et aliquando stadiosus ardoritate intel ligentiz premit. vt co maiora premia inueniat quo studiosus elat.

Veinerunt. Qd dixerat in verbo ostendit in mystico facto. scilicet qđ iudici solam litterā lequentes. etiā quod videntur habe re perdunt. Nam ma ter synagoga. et fra tres populi indegoꝝ te

quib⁹ ē christus scđm carnē ipso interius docente nequeunt intrare. qđ ei⁹ dicta sp̄nāliter negligunt intelligere. sed preoccupantur turbā in gre ditur. qđ tardante indea. confluit ad christū gentilitas ⁊ illuminatur.

Foris stant. Foris stantes volunt deū videre. qui sp̄nālem sensum in lege non querentes ad custodiam litterē sese fixerūt. ⁊ quasi christuz ad carnalia docenda potius cogunt extire. qđ se ad discenda sp̄nālia consenti ant intrare. merito ergo non agnoscentur. Quo exemplo ⁊ nos informamur qđ non agnoscentur si foris steterimus. Non autē iniuriose negligit matrē nec mater negatur. que etiam d̄ cruce agnoscit. Sed religiosiores copule mentiū monstrant̄ qđ corpori ⁊ corporali necessitudini p̄scriptoꝝ celestiu forma p̄fertur. figurat etiā indeis de quib⁹ scđm carnē ecclēsā de gentib⁹ que credidit anteferendam.

Mora. Magister p̄ceptuꝝ alijs. qui nō reliquerit patrē ⁊ matrem non est me dignus. sentētis sue ipse p̄missus se subicit nō refutans officiū ma terē pietatis. s̄ paternis se ministerijs ampli⁹ qđ maternis affectib⁹ teber

cognoscit. Itaq; qui se intelligit propter diuinū mysterium in terras vniſſe. et propter puerū ecclesiæ relictis parentib; ascendit in nauem.

Et ascenderunt. Morali. Cū ihesu nauim ascēdit. qui signo dñi crucis imbutus. s̄culum relinquere disponit.

Obdomiuit. In hoc facto verus homo monstratur qui dormit. et verus dñs qui furore coerset maris.

Et compellebantur. Verito turbatur nauis in qua proditor est cum bonis. et qui suis meritis firmi fuerant. turbantur alienis.

Suscitauerūt.

Aduerte neminem si ne tēptatione te hac vita transmigrare. cū etiā apostolos quib; dñs adest temptatio num s̄culanū s̄p̄p̄a perturbet. Sed cum simus subiecti p̄celli sp̄nalis nequit excitemus gubernatorem qui imperat v̄nq; qui imperat mari. qui et si iam non dormiat corporis sui somno. caueam tamē ne nostri corporis somno dormi at et quiescat.

Et cessavit z. Nota q; omnis crea tura sentit creatorem. Imperat. Icrepat. sen tiunt imperantem. nō q; sedm heresim quo rūdam sint anima tia. sed maiestati con ditoris sūt sensibilia. q; apud nos sunt insen bilia.

Allieg. Mare vel stagnū. tenebrosus est et amarus mundi e stus. Nanicula: arbor cracis. cui beneficio si deles adiuti. emersis fluctu mudi. obtinet lumen patrig celestis. Ascendunt discipuli ammoniti cū co. vnde ipse ait. Si q; svlt post me venire. q; bne get semet ipsum. et tol lat crucem suam et sequatur me. Discipulis nāigantibus. id est. s̄culum fidelib; calcantibus. et futuri s̄culi quietem animo meditantibus et per sancti spiritus fiatū. et etiam per proprij regiminis conatuſ infidos mun di fastus certatum post terga lactantib; subito obdormit dñs. i. aducit tps dñice passionis. Vñ et marcus: nocte hoc factū memorat. et veris solis occi bitū significaret. Descendit procella. q; dñs somnū mortis in cruce subuen te. fluctus p̄secutionū demoniacis flatib; excitati assurgat. quib; non ipsi patientia. sed discipulorū imbecillitas concutitur et trepidat. Suscitant. ne eo dormiente pereant. q; cui morib; viderat. resurrectionē optant. q; si dis feretur. ipsi in perpetuū periclitarent. Vñ surgens incre. ven. q; celeri resurre ctioē per morte testimoniū superbiā dyaboli. q; hēbat imperiū mortis. Lēpe statē etiā aqua facit cessare. q; tabiem indeoꝝ morti ei⁹ insultātū resurgēt labefacit. Arguit eos qui se p̄ntē timebant. cū perire nō possit q; firmiter adharet ei. Quasi ipso gesto nāigatōis diceret. q; post resurrectionē etiā voce dixit. O stulti et tardi corde ad credendū i. o. q. l. s. p. Nonne oportuit pati christum. soporari undis nauem in qua quiescebat hincinde verantib; et sic ex tēplo tumidis gurgitib; sedatis. patefacere cūcī potētiā s̄ne diuinitatq; Mirati sunt. Non discipuli. sed naute et alij qui in nau erant mirā tur. Unde matthēus. Porro hoīes illi mirati sunt dicētes. Qualis ē hic. Q; si discipulos dicim⁹ miratos fuisse. merito et ipsi hoīes sunt appellati.

Ad regionē gerasenorū. Gerasa cūitas gracie iuxta montē gala

ad. in tribū manasse. nō longe a stagno tyberiadis. Significat gentes q; post passionē et resurrectionē dñs p̄ fidatores visitauit. Unde gerasa siue gergeli. coloniū eiiciens. id est. dyabolū a quo prius incolebat. vel adueniā propinquās. qui longe erat in tempore.

Occurrit illi vir. Cum lucas unum mat. duos occuruisse memora. in figurā eiusdem gentilis p̄p̄i est. q; cum noe tres filios gennarit. et familia solius sem in possessione dei absisa est. ex duob; alijs diversarum nationē p̄p̄i pullularunt. qui idolis sernirūt. Et no ta hūc vñ fuisse celebri p̄sona et maioris insanis. te quo regio illa maxime dolebat.

Is ut vidit ihesum procidit ante eū et exclamans voce magna dixit

Quid michi ē et tibi ihū fili dei al tissimi? Obscro te ne me torque as.

Precipiebat enim spiritui im mundo ut exiret ab homine. Multis enim temporibus arripiebat il lum. et vinciebatur catenis et cō pedibus cu stoditus. et ruptis vin

[†] In loca spiritualiū infecunda virtutuz. sicut profugus a lege. discretus a prophetis. remouit a gratia culis agebatur a dēmonio int̄ de

[§] Non vt ignar⁹ inquiris sed vt confessi a peste quam furens tolerabat virtus curātis gratior eminat.

Iterrogauit autem ihesus illum dicens. **Q**uod tibi nomen?

[†] Scilicet sumus. non vñs spiritus tantum.

Dicit. At ille dixit. Legio. Quia intrauerunt dēmonia multa in eum.

Et rogarabat illum ne im peraret il

[§] Id est gehennam.

Llis ut in abyssum irent. Erat autē ibi gressus porcorū multorū pascentiū in monte. et rogarabat eum ut per mitteret eis in illos ingredi: et permisit illis. Eri erū ergo dēmonia ab homine et intrauerūt in porcos

Clinciebatur catenis. Catene et p̄pedes dure et graves sunt gentium leges quib; et in eoꝝ republika cobitebāt p̄cā. His tñ legib; rumpit. ad ea scelera cupiditate incebat q; vulgarē p̄suicidinē excedebat.

Quia intra. z. Multa dēmonia que vñ premūt. sicut multos cultus ydolatriq; in uno gentiū p̄p̄o. Contra dī. Multitudinis cre. e. c. v. et. vna. Vñ bene in babilone vñtas linguaꝝ scissa. in hierlm est adunata.

Et rogarabat illū. Sciebant dēmones per aduentū dñi se aliqn̄ in abiissū mergendos. non ipsi futura p̄diuinantes sed prophetarū te se dīta recolentes.

Hrex porcorū z. Porci sunt homines. vocis et rationis expertes. luctulētis acib; dediti. in mōte superbię pascētes. et nisi quis more porci vi xerit. dyabolus in eo p̄tatem non accipit. vel ad probandū tm̄. non autem ad perdendum accipit.

Et rogarabat eum. Aduerte clementiā dñi. Nullū prius ipse adem nat. sed vñusq; ipse sibi mali auctor est. Non mittunt in porcos dēmones. sed ipsi petunt. q; celestis luminis claritatē ferre n̄ poterant. Unde et ante tēp̄ debita sibi tormenta formidant.

Et permisit il. Permit. vt per intersectionē porcorū des occasio sa luti homībus. Pastores autē videntes statim nūciant. In quo notandum. q; nec porcis nisi permitta dēmonia nocere p̄nt. multomin⁹ homīb;. nisi occulta tñ iustitia dei permittantur.

Labiit grēx. Allego. Liberato p̄plo gentiū a dominatione demonum increduli in abditis agunt suos ritus sacrilegos. ceca et profunda curiositate submersi. et impetu feruntur in p̄cepta. q̄ nullius meriti p̄templatione re vocantur; sed ad inferiora per improbitatis proclive tetrus suffocantur; intercluso vitali commeatu sp̄is. in aquis voluptatū hui⁹ mundi.

Fugerunt z̄c. Pastores fugerunt; q̄ nec philosophi gentiū. nec p̄cipes synagoge pereuntib⁹ possunt conferre medicinā. et licet christianā fu- gient legem. potentiam tamē eius stupendo et mirando p̄dicant.

Exierunt autē signifikat multitudinem sua venusta vita delectatam. honorare quidem sed nolle pati religionē christianam dum dicunt q̄ ea⁹ im plere nō possunt. M̄itantur et fideli popu pulum a pristina con versatione sanatum. et sedere ad pedes dñi. sano mēris examie vestigia salvatoris q̄ sequatur int̄neri. et re stiū studijs virtutum que receptus amiserat.

Et rogauerūt cum. Consig⁹ fragili tatis p̄sentia domini se indignos iudicant. non capientes verbi⁹ tei. et infirma mēte p̄dus sapientie non sustinentes. et ideo diuitias molestus non sūt. sed regreditur. quia non dignatur curare inuitos; sed cito de se rit infirmos. quibus o nei vider esse suam p̄sentiam.

Ips⁹ autem z̄c. Quando te synago ga ad gentes transiit ipse somno navis tem pestate pressa memora tur. Hic nec ipse dormit nec navis periclitatur. qui a christus resurgens ex mortuis illi ultra non domi. Tamen in hoc innuitur q̄ passionis eius triumphus. et resurrectionis gloria creditur inde populis intimabitur. et cū p̄dictato mortis sue verillo credi ab hebreis ceperit. quasi repetita nauis in qua dormierat patriam reuicit.

Ipse autem qui relictis parentib⁹ id est. inde ascendens nauim. id ē. post resurrectionē quasi transacta passionis sue tempestate gentium prouauerat salutem. iam in patriam reuertitur. quia postq̄ plenitudo gentium intraverit. tunc omnis israel saluus erit.

Redi in domū z̄c. Allego. Post remissionē peccatorū rediendū est in bonam conscientiam. et seruendū euangelio. propter alioꝝ etiam salutem. ut deinde cum christo requiescat. ne cum iam prope vult esse eū christo. negligat mysterium p̄dicationis accommodatū fraternę liberationi.

Vnde apostolus. Cupio dissolui et esse cum christo. multo me ius. manere antem in carne necessarium propter vos.

Excepit illum t. z̄c. In fine seculi cum adhuc ad inde redibit. per fidei confessionē libenter exspectetur. quia expectant eum sicut ait prophetas. Dies multis expectabis me. non fornicateris. et non eris cum viro. q̄ nūc synagoga nec est subdita christo viro. nec fornicata cum idolo. longa expectatione sponsi amplectūz p̄stolans. Hic lectioni consequēter subiungit mōs filii archisynagogi. in figuram eiusdem synagogae quā vnum prope

rat suscitare dñs. p̄cipit sanitatem emorroyda mulier in figuram gentium que post venientes prius sanantur. Venit ergo ad ihesum princeps scilicet moyses. qui merito iayrus dicitur. id est. illuminatus a deo. vel illuminans alios. dum verba vite que a spiritu sancto acceperat. alijs ministrat. Laudat ad pedes. quia legislator cum toto populo illo christum in carne ventrum longe sibi intelligebat preferendum. Rogat intrare in domum. quia desiderabat eum videre. Vnde. Multi reges et populi v. v. que. vos. v.

Hic erat unica filia. id est. sinagoga sola legali compositione instituta. Quia cum ad duodecimum annum peruenisset. id est. cum per legis et prophetarū institutionem edocita ad annos intelligibilis peruenisset. et iam apostolica doctrina uiueret. et deo spirituales fructus gigneret moriebatur erroris la guore. Ad hanc sanādam duz carne assūptā properat tei verbum. granat' noxia cōsuetudine carnalium populoꝝ. Et ecce mulier. id est. ecclesia te gentib⁹ congregata. q̄ interiorū lapsu crisiū deperibat. a ceteris fidelib⁹ segregata. paratam alia p̄cipit fidei salutē. ab annis duodecim. Quo tempore synagoga in cultu dei creuerat. eodē tempore gentilitas per orbem ydolatrie sanie fēdabat. et carnis oblectatōe que substantia. id est. natura. is industrīe vires expenderat in medicos. id est. phibologophos. et legūz doctores. q̄ multa vires et dñmib⁹ disputauerat et p̄cepta viuendi tēderant. nec p̄ eos circa poterat. sed vt marcus ait. teterius habebat. Sed vt vidi in deos egrotare. et verū medicū vidit adesse. sperat et querit medicinā. Accedit per fidem. appropinquit retro. post dñm suum ambulando. vel quia in carne dñm non vidēs peractis incarnationis sacramētis. per fidem cepit eius vestigia subsequi. Tangit fimbriam et vndam sanguinis restringit. Quia beatus et vere mūndulus. qui minimā verbi partē. manu fidei contingit.

In medicos. Medicos. qui q̄ p̄sūtēs hoīb⁹. pro deo se collixiunt. quib⁹ seruierat gentilitas.

Tetigit fimbriam vēz. Fimbriam tangit. qui incarnationis mysteria perfecte amat et credit. donec ad maiora capienda pueniat.

Si consideremus. quanta sit fides nostra. et intelligamus quantus sit filius dei. videmus q̄ comparatione eius fimbriam tantummodo tangimus superiore vestimentū eius partē nequim⁹ attingere.

Et confessim z̄c. Suscitatur mortuam rediēt ad fidem faciendam prius curat emorroydam. Sic elisabeth steriles paritura indicatur. vt conceptione virgo credatur.

Quis est qui mete. Non querit et doceatur q̄ nesciat. sed vt fides mulieris appareat.

Turbe te comprimit. Que turbe diversis heresib⁹ affligit sola catholica ecclesia fidei corde tangit. nam alij tangētes non tangit. sic vi dentes non vident. audiētes non audiunt. Vnde et marie dicitur. Noli

ne tangere: nondum enim ascendit ad patrem meum.

LNam ete no. Non later quicqz tangit. Deus non indiget oculis ut videat: nec corporali sentit: sed in se habet cognitionem omnium. Etiam vir tus que propiciatur omnibus initiativo nostri, et sanat oes infirmitates nostras, non ex nobis sed ex deo exit.

Ctidēs aut̄. Hec mulier verecunda similiā tangit. fidelis accessit. reli giosa credidit. sapiēs se eē sanatā cognoscit. Sic plebs gētū q̄ deo credi dit. peccatum erubuit ut tuleret. fidē tem lit ut crederet. tenui onez exhibuit ut roga ret. sapiētā induit ut sanitatem suam z ipsa sentiret. fiduciam sum p̄lit ut fateretur quod p̄cipiebat alienum.

Adhuc illo lo quē. Nūdata ec clesia gentiū a proflus uo viciorū: z cognominata filia ob fidei meriti. nunciatur syn agoga Ieto perfidie z innidig soluta: q̄ in christū non credidit. z ecclēsia credere voluit. Nunc iste est. quicqz credit statū synago gę a deo restitutū. ut restaurari non possit. Ideoz pro restitu tione illius supplicans dñm esse non credidit. sed q̄ impossibilia sunt apud homines. possibi lia sunt apud deum. Unde sequitur. Ihs autē audito b̄ ver.

Non permisit in. z. Paucoz arbi trors resurrectionis ac ciuit. q̄ non a multis continuo credita ē resurrectio.

Filii viduę publi cefuscitatur. hic pauca admittuntur. in quo moraliter pietas dñi notatur. q̄ vidua ma ter unica non patieba tur moras. et ideo ne ampli afficeretur ma turitas additur. Sig nificantur etiā in filio viduę ecclēsia cito cre ditura. In archisynago gog filia indi q̄ cre dituri: sed ex pluribus parti.

Patrem puelle. Pater puelle. cens' doctorū legis. s. scribe z phisi. qui si credere voluerit etiā subiecta synagoga salua erit.

Flebant autem. Flebant qui synagogā a deo qui vita est vident alii enā z dolent. nec amplius posse vivificari putat. z illa que sponsi p̄ntiam qua vivere debet amulit. quasi inter plangētes mortua iacens. nec hoc ipm quidem quare plangatur intelligat.

Nolite flere. Fleant mortuos suos. q̄ putant mortuos. vbi est fides resurrectionis non est mortis spes sed quietis.

Non est mortua. z. Mortua est puelle hominib⁹ qui suscitare nō possunt. non deo cui anima viuit. z caro suscitando quiescit.

Sed dormit z. Allegoz. Cum anima peccans moriatur. si tamen a christo suscitari mereatur. nobis quidem mortua fuisse: sed deo dici potest obdormisse.

Deridebanteum. z. Verito ex classi sunt. qui teridere q̄ credere

malebant. indigni videre resurrectionis miraculam.

Tenens manū. z. Tenet manum. quia nisi manus indecomz que languine plene prius fuerint mundate. synagoga non surget.

Puella surge. z. Quisquis a morte anime a christo manum sibi confortante resipiscit. a sordibus vitiorū debet exurgere. z sicut marcus ait in bonis operib⁹ ambulare. z celesti pane necesse est ut mox facietur. id est. verbi dei z altaris.

Quibus precepit. z. Sicut publica nostra publico eget remedio. ita lenia pecata leniori et secreta querunt teleni penitentia. Unde: puella in domo iacentis paucis arbitris exurgit. eisdē q̄ ne miraculum vulgariter interdicuntur.

C. IX. **O**nusocatis aut̄. z. Concessa pri mū potestate signorum mitruntur predicare regnum dei. ut magnitudini promissoriū attestetur etiam magnitudo factorū. z fidei verbis daret virtus ostensa. z noua facerent qui noua predicarent.

Nichil tuleritis in via. nisi virgaz tam scindū est quia utrumqz precepitum ē a domino ut nichil nisi virgam feret et nec virgam ferrent. Non ferre virgam est non est sacerdotium de his que necessaria sūt humanæ sustentationi quia hec debentur predicatorib⁹ ab his qui bus predicant. quando sine scandalo pos sunt accipi. Nichil ferre nisi virgaz est ut illa potestate accipendi ne cessaria que data est predicatori. i. v.

Duas tunicas. Simpler vestimentū est quicquid est necessarium aliqui scdm q̄ latet loci vel temporis duplex est q̄ vtrane

cessitatē est. Allego. in duas tunicas. duplicitatē prohibet.

Ibi manete. Ne excussetis per domos. z innobilis hospitū iuria mutatio. Unde scdm mattheuz domus in qua manere debent p̄nscil genda est. ut mutandi hospitū necessitas auferatur.

Puluerē pedum z. Puluis excutitur in testimoniū laboris sui. q̄ in gressu sunt in ciuitatem. z v̄q ad illos predicatione peruenit. Vel excutitur ut nichil ab eis accipiant qui euangelium spreuerunt. nec etiam ne cessaria vita.

Allego. Ne communicetis inanib⁹ v̄bis z gestis perfidiorib⁹ que pulueri comparanda sunt. ne castigatio mentis vestigium polluantur. Puluerem vero fidelis populi qui humana fragilitate colligitur. debet predicator: euangelij abolere. z quasi siuz in se suscipere. Unde apls. Quis infirmat ego non infirmor. Quis scandalizatur. et ego non vno.

Egressi aut̄. In marco legit̄. Exentes p̄dicabāt ut p̄niam agerent. et demonia multa ejiciebāt. z vngebāt oleo multos egros z sanabant.

Audiuit autem Herodes propter dissenos ipsi rumores prius existavit: sed postea confirmato anno dixit pueris suis: ut apud matrem et apud maritum legitur. **H**ic est iohannes baptista: et ipse surrexit a mortuis et ideo virtutes operantur in eo.

Iohannes surrexit. Qui iohannes cui nullum signum viderant surrexisse dicebat: per summam maliciam ihesum resurrexisse negabat. cui multa mirabilia opera viderant: in cuius passione multa miranda contigerant.

Narrauerunt. Narrant apostoli domino quae fecerint: et quo docecerint: quo iohannes dum ipsi docerent passus sit. **V**enit sequitur: et assumptis illis.

Et assumpsum illis. Non ociosis: non in cunctate synagoge: id est: secularia dignitas residentibus: sed inter deserta christum quem rentibus celestis gratiae alimonia impertitur. Qui enim non fastidiant a christo suscipiuntur: et spiritualiter et corporaliter: etiam si indigent curatur. **E**t nota: quod postquam perfecta est mentio passionis iohannis: christus reficit: quod post defectum legis euangelicus ab incipit. Denique postquam curata est mulier quae gestat figuram ecclesie et postquam apostoli ad predictum sunt missi: fit mentio refectionis: quod per apostolos in ecclesia vera refectio fit.

Secessit seorsim in locum. Decollato iohanne secedit in desertum: quod relicta iudea quae prophetie sibi non credendo caput abstulerat. In desertum ecclesie quae virtus non habebat verbi parvula largitur.

Vnde et bethsaide dominus fructuum interpretata. Et transirent ad gentes: multe eaterunt fidelium regiis mensibus puerationis: neglecto variorum dogmatum munimine. sequuntur: ut qui prius in iudea tantum erat notus: iam super omnem terram exaltaretur.

Secessit. Cum turbis quidem voluntate eundi: sed perueniendi vires non haberent: ideo egreditur dominus de loco suo: et pergit obuiam: et visa turba miseretur et curat languores: ut fides plena statim premium psequatur.

Secute sunt. Non iumentis: non vehiculis: sed proprio labore perdiut ut ardorem mentis ostenderent.

Sanabat. Nemo cibum christi accipit nisi antea sanatus fuerit: quod per remissionem peccatorum tribuit alimonia celestis.

Dies autem ce. Declinata die reficit: quia vel fine scelorum propinquante vel cum sol iusticiam occubuit: et spumam fame sumum salinat. Et nota ordinem mysteriorum: prius per remissionem peccatorum vulneribus medicina tribuit: postea alimonia mensis celestis expendit.

Non sunt nobis plus. Nota quod dominus cuique per viribus dona tribuet et ad prefectoria super puocans: ne aut infirmum validior cibis operimat: aut validum exilia alimento non satiet. Primo quinq[ue] panibus ordeacis quinq[ue] milia: sedo septem panibus: quattuor milia bovinum reficit: tertio discipulis mysteriis sine carnis et sanguinis tradidit: ad ultimum magno munere dat electis: ut edant et bibant super mensam suam in regno.

Nondum erat apostoli nisi quinq[ue] panes mosaice legi: et duo pisces: et illi ducuntur quae in israelito populo vngebantur: ad regendum populum: reges et sacerdotes in quibus nulla plenaria refectio poterat innveniri. **E**dita enim legitur moyses: vel lamen positum est super corda eorum.

Nisi forte. Nondum intellexerat apostoli fidei ipsius credentes non esse penale: sed honorant nos potius esse redimendos per suas escas gratuitas.

Quinq[ue] milia. Per quinq[ue] milia significantur quae in scelari adhuc habitu per quinq[ue] sensus corporis exterioribus: que possident bene uti nouerunt. **Q**ui quinq[ue] panibus aluntur: quae tales necesse est legalibus adhuc perceptis instituti et legali timore apprehendi. **N**am qui mundo intergre renunciatur: et quantum sunt milia propter eum a gelica doctrinam: et vi: paib[us]: i: septiformi spiritus reficiuntur gratia.

Per coniuia diversi pauperrimi discubunt: diversos per orbem eccliarum designantur: et sunt. Quinq[ue] geni discubunt: quae adhuc in primis percepunt. **N**on quinq[ue] similes est psalmus. **S**ed alii euangelistae certeni discubunt: quae presumpta venientia solo vite eternae desiderio suspirant: quae centenarios de leua transit ad terteram.

Et discubunt. **S**ed omni alii euangelistam quinq[ue] milia supervenient discubunt: quae illi quibus adhuc sunt corporales sensus molitoribus delectantur: oīs enim caro fenuz: quantum milia super terram regumbunt: plus est enim terram premere: quam super seno iacere.

Acceptis. **v. z.** Non nova creat cibaria: sed his quae habent discipiuli bene dicuntur: quae venientes in carne non alia quam quae per hanc dicta sunt hanc dicuntur: h[abent] yphie dicta mysteria: quae genera demonstrantur. Asperiat in celum: ut illi dirigantur: mēs acies: ubi lux est scie. **F**ragit et discipulus tribuit: ut poneretur ante turbas: quae clausa legi et p[ro]phetarum sacra eis quae per mundum predicant patefecit. **N**on superest turbis: discipuli tolluntur: quae secretiora sacra quae rudes non capiunt proficiunt inquirunt. **N**on per rūcōs copinos apostoli et eorum sequentes figurantur: sicut hoībus respectu int[er] salutaribus cibis reliquias ad alenda bimiliū corda cumulati. **E**legit enim tempore infirma mādi ut confundat fortia: et manus quae p[ro]pus in copino fuerat: ita per crucem Christi vite confessis operat alimoniam: et eo cibū fidei agerit: ubi an erat cennū p[ro]fidei genitilis.

Et fregit. Fragredo multiplicatus sunt panes: ut plurimos pascat: lex enim moysi dū exponit multos libros facit. In lega dū: nō mechaberis: h[ab]et panem frangit Christus: dividit: ubi[us] nō aliunde adiungit: sed suo partem. Qui videt inquit mādi: ad c[on]cūmē: mādi: et cibā. **H**ec fragmentum: de suo addit. **S**i oculi tu[us] terescunt te et cibā. **H**ec aliud: et si testera tua tunc absconde cibā: et quod dimissā a viro ducit mechatur. **V**ides enim quod multa fragmenta.

Districtus. **P**ronocat apostolus ad fractōs paiss: ut illi nō habent testabili magnitudine signi notior fiat. Insinuat quod per eos doctrinā ieunia corda quotidie sunt pascēda.

Et saturati sunt. **M**echaberis pl[ur]is faciat. **L**ittera p[ro]p[ter]a.

littera famē imperpetuum ab electi repellendā: quod non esuriet quod accepit Christi cibū.

Questiū māstrāt: futurā divisionē dūcī corporis et sanguinis p[ro]nūciat.

Copini duodecim. **C**ar quinq[ue] milibus hominū plus redundat.

quattuor milibus minus? Quia quattuor milia triplex cum christo fuerunt, et ideo amplius celestis pabuli receperunt.

Et factum est xx. Post miraculum cui turba vellent eum facere regem, missa turba fugit et ascendit in monte solus orare, et ante ipsum discipuli ascenderent in nauicula aderant cum ipso. Ipse autem solus orat patrem. Propter enim sancti fidei et amore domino precigi, et enihi excellentiori intereri, et conversatione eius in carne passibus humilitate subsecutus in comprehensibilia paternae positionis archa na solus penetrat et solus quod orandum nonuit orat. Cuius discipulus autem non repente orasse, sed solus obsecrat, quod te consilium humana corda non capiunt, nec quisque potest interior particeps esse cum christo.

Quem me dicit. xx. Exploraturus fidem dei scipulorum prius vulgi suam inquit ne apostolos fides firmata videatur vulgari opinione, sed veritas agnitione.

Merito turbam noiam tur quod diversas de domino fecerint, quod et fimo et sensus instabilis est et raga quod suos distinguens ait. Vos autem quae me esse dicitis?

Johannem baptistam. Opio te iobeth forte erat, quod in utero misericordia posuit domini punita sentiebat. De helyaz, quod rapta est in celum, et veniturus creditur. De hibernatione, quod in matre utero sanctificatus est.

Vos autem. Qui tractat debet audiendum, considerare personaliter prius irrideatur, si audiatur.

Christum dei. xx. Complexus est oia, quod et natura et nomine expressit.

In nomine enim Christi et divinitatis et incarnationis est expressio, et fides passionis, hereticus, et si nomine Christi non negat. Christus tamen negat, qui non omnia que Christi sunt confitetur.

Deceperit ne. Iubet tacere discipulos, ut fallat principem mundi, et ut declinet iactantiam, doceat humilitatem. Nonne adhuc rudes et imperfecti discipuli maiorum predicationis mole opprimerentur. Completo autem passionis sacrificio, oportunitas est apostoli. Euntes docete omnes gentes baptizantes eos in nomine patris et filii et spiritus sancti. Tunc non poteris enim publice predicari deo filium, quem mortuerantur flagellis et crucifixum. Prohibentur ergo enim euangelizare deo filium, et euangelizarent postea crucifixum.

Dicebat autem. Quod ad fidem dominicae nativitatis vel passionis pertinet solis scoriolis apertum, sed hec ad omnes.

Abneget semet. xx. Nisi quis a seipso deficit, ad eum qui super se est non appropinquit, et nouitate ad quam vocat non apprehendit, nisi mactet vetustatem, in qua natus fuit, et cum cessat a vicinis exquirat etiam virtutes. Unde subiungitur. Et tollat cruce suam xx.

Et tollet crucem suam. Et tollitur, qui per abstinentiam corporis afficitur, vel per passionem, proximi affligit animam. Quod etiam aliqui philosophi fecerunt. Et se quatur me, hoc solus Christianus.

Nam qui me erit. Sicut persecutionis tempore ponenda est anima, ita in pace frangenda sunt desideria terrena, ut quanto viro, hoc securior, tanto sit ad suu custodiad solicitor.

Quid enim proficit. Quia aliqui talia despiciunt, et humana verecundia prepedunt, rectitudinem quam habent in mente non audiunt, voce exprimere, et grum medicamentum subiungit, qui erubuerit. Persecutionis tamen poterat erubere

scere fideles, substantias nudari, honoribus deponi, verberibus affligi. **P**acis tempore sepe veremur a proximis despiciuntur, iurias verborum pati, prius satisfacere illis quibus sumus irritati. **H**abet ergo Christianus etiam in pace, ubi in pressione etchius, si veraciter possit probari, si imitatio humilitatis sui capitatis.

Hunc filius hominis. Non sufficit ad probationem fidei vox professionis quam defendit a verecundia professio generalitatis.

Aliqui stantes. Qui stat cum christo non gustat mortem, quod nec tenet mortis eternae sensum habent, qui christi portatio meruerit, et nec in morte interrupitur ordinis vivendi:

Se contrario vita presentem Nam qui perdiderit animam suam propter me, salvam faciet illam.

Quid enim profitit homini si lucetur universum mundum, se autem ipsu perdat, et detrimentum sui faciat.

Tridas est erubescibilis de me confiteri voluerit.

Nam quod mel erubuerit et meos sermones.

Abitiet, hunc filius hominis erubescet,

cum venerit in maiestate sua, et prius

et sanctorum angelorum. Dico autem vobis, vere sunt hic aliqui stantes ex

temporaliter.

Videtis enim eterna gloria, et sicut transiit, et ad breue momentum fortiores tam

protra mudi aduersa sunt digne.

Promittit itaque futura gloriam in eternitate videlicet in terra, ut certi in celo speretur eterna.

Vel promittit aliquos de discipulis

vsiros dilatationem ecclesiasticis per mortem

recedant te mudi, et in panti protra mudi gloriam erexit, certi credantur in celo regnaturi.

Post dies octo Alij qui sunt dies tantus

nuerantur, et sunt etates scilicet scis a labore quod cedunt signum.

Lucas quod est panti mudi qui promittit, et vlti mudi qui promissio ipse pante, post octauam annit resurgendis.

Non sic est post sexta fabbi qui erit ascendit, et post septima fabbi qui erit resurgentibus.

Et facta est dum oraret spiritus vultus eius altera et vestis eius albus et

sicut sol.

Assumptus petrus.

Tres tamen ducit, quod multi vocati pauci electi, et qui

fidei trinitatis iniunctam servant, eterna merentur via letarum.

Sicut meritum cognitorum perfectiores fuissent ceteri tres apostoli.

Significatio quod habent fidem, spem, charitatem.

Vel per petrum prepositi sunt pinguntur, per iacobum penitentes vel actuales, per iohannem virgines vel theorici.

Ascendit in modum.

In monte oraturus ascendit, ut innuat, quod est resurrectionem expectat, mentem in excelsis eleuare, et continuus precibus dominum insistere.

Pro posibilitate cuiusque ministratur verbum, aut crescit, et nisi altior prae-

dictum cacumine ascendas, non tibi appareat sapientia, non appareat mysteriorum cognitio, non appareat quanta sit gloria, quanta sit spes in deo verbo, sed appareat sermo natus et virgine littera, et opertus in evolutionibus.

Sed ascende, crede natum te virginem, natum te spiritum, triumphante in cruce, mortuos suscitante, iam

perfecta est verbi facies altera.

Et facta est transfiguratus non substantia veri carnis amiserit, sed glo-

riam vel suam vel nostrae resurrectio ostendit, quod qualis tunc apostolis, talis post

iudicium cunctis apparebit electis.

Non in ipso iudicio et bonis et malis in for-

ma servi apparebit, ut videatur in quod pupugerit.

Et vestitus eius est.

Celestes domini, sancti sunt qui christum induerunt, que-

vestis domini in terris consistente despabilis, et aliorum similis visa est, sed domino

monte ascendentis fulget, quod nondum apparuit quid erimus, sed tandem siles ei erimus, quod videbimus cum sicut est, vel vestimenta verbi sermones sunt

scripturarum, et quedam inducentia divini intellectus, quod sicut illis apostolis

in altera specie apparuit ipse et vestis eius resulgit. ita et oculis mentis tue iam diuinarii sensus abscondit lectionum.

Ecce duo viri. Notandum est non corpora vel animas helye vel in oculis apparuisse sed ex aliqua subiecta creatura illa corpora formata fuisse. Potest etiam credi angelico ministerio illud factum esse. ut angelii eorum personas assumerent.

Mortuus et viuus apparuit. ut significet christum moriturum et post victum et ut viuam cum christo et moriamur mundo.

Etiam apostolis datus si gnuz te celo. ut fides eorum augentur. sed scriptis temptantibus dare noluit. ut indurarentur.

Erant autem moyses et per moysen infernales per helyas et celestes per apostolos terrestres ad indicium venturi significantur.

Dicebant excessum. Moyses legislator et helyas prophetarum eximis apparuerunt cum verbo ut ostendat ipsum esse qui locutus est in lege et prophetis et quem non in infinitis sed in monte vobis sunt. quia soli mente excelsi maiestatem scripture que in domino impleta est per spicium. Dicebat excessum. quae coepta in hierusalem. quod et helyas quoque in cacumine fidei innuit. dispensatibus signum mysterium docent.

Per moysen mortuus ligatur sancti qui ab initio mundi usque ad diem iudicii defuncti. in ipso iudicio sunt resuscitati. per helyas viventes qui viuunt inuenient. qui in maiestate videtur. quia cum christo regnabunt gloriose. qui excessum eius dicunt quia tunc sancti misericordiam domini laudabunt. qui pro salute eorum dignatus est mori.

Tres testes habemus te terra. tres de celo. moysen et helyam et ipsum patrem. Septimus in medio eorum est dei filius. cum soleat sufficere testimonium trium. et hic est testimonium plurimum.

Brauati erant somni. Somno quantitate splendore incomprehensibili teatris premitur sensus humani corporis. Vel somno quantitate ut resurrectio gloriarum post corporis quietem videretur. et sancti eo tempore maiestate domini videbuntur. quo carnis sua in qua morte vicerant immortalitate gaudebunt. Tunc moysen et helyam speculabuntur in gloria. quod melius intelligetur quoniam iota aut unum apex non preteribit a lege. et quoniam dominus legem et prophetas non soluerit. sed ad compleuerit.

Bonum est. Qui ad montana ascenderat non vult ad terrena descendere sed semper in sublimi permanere. et est petrus in persona ingredientium regnum dei. Bonum est nos habere bonum est in regno dei esse. quia nos soli habemus frumentum. non inde invenimus. Tria tabernacula. id est verba. cogitationes. opera.

Unus moysi. Quoniam noscunt quos antea non videbamus. Per maiestatem super eos venientes. sicut in futura resurrectione unusquisque alterum cognoscet et considerata in altero alter per charitatem intelligetur.

Nesciens quid. Et si petrus ex humana infirmitate nesciret quid dicat inservit in dat ardoris indicium. dum eos quos videre delectabat etiam officio servare. Errabat. quod in terra et in hac mortali carne sibi et coaplis suis dari cupiebat regnum. quod in celis et carne mortali expoliatis est. punitus. Hic errat qui tria tabernacula legi et prophetis et euangelio facere desiuerat. cum habet invenit non discrepet. non tria sed unum humana tabernacula. id est ecclesia dei.

Facta est. Et si petrus et infirmitate ignorat. placet in obsequiis tenet. Unde et nubes obvibrat divini spiritus est ista obvibratio quod non caligat affectibus hominum. sed reuelat occultum. cui profectus ostendit auditam vocem dicentis. Hic es tu.

Quia materiale gloriam tabernaculum nubis accepit obvibraculum. ut discat in resurrectione non tegmine domorum sed spiritu sancti gloria secundum esse protegendas.

Et timuerunt. Timet quod humana fragilitas respectum maioris gloriarum sustinet. et quanto quod ampliora glorierit. tantum magis ad inferiora collabatur. si mensuram suam ignoraverit.

Facta est vox. Vox prius petri sublatu terrore docet veritatem. Et nota quod sicut domino baptizato sic et transfigurato mysterium trinitatis declaratur. quod gloria quam in baptismate perfitemur in resurrectione videbimus. Spiritus in colubra. hic in nube lucida. quod quoniam simplici corde fidem servat. tunc apta luce visionis contemplabitur quod credidit. ipsaque quod illustrabit gratia protegetur.

Inventus est ihesus. Non helyas. non moyses. sed quem solus videt. huic figura est tabernaculum in corde. Receditus est illi ubi dominus ceperit dignum. ne ad finos vocis prius missa putet. Typice ablata nube. evanescens moyses et helyas solus cernit. quod legi et prophetarum virtus intercedet. verum item etiam chrysostomus euangelium gratia reperitur.

Tres in principio videntur. unus in fine. quod in fide precia unum sunt. Deus enim in corpore christi unum sumus. Vel fortasse. quod lex et prophetae ex Christo. quod autem ex verbo

ceperunt in Christo testimonium. Finis enim legis est christus ad iustitiam omnium credentium.

Et ipsi tacuerunt. Dominus iubete tacet. donec filius hominis a mortuis resurgat. ne incredibile sit pro rei magnitudine et post tantam gloriam apud rudes lequens crucem scandalum faciat.

Factus est autem. Et pro qualitate meritorum quotidie dominus gloriosus ascendit. dominus per eos quos queruntur in celo sublimus extolleto glorificat. et de eternis struit et docet quod a turba non audiri valeat. Alijs descendit. dum terrenos et invenientes confortat et docet et castigat.

Occurrunt illos. In monte orat. docet. maiestatem suam demonstrat. prius vocem apostolus aperit. descendens a turba excepit. misericordia suam pulsatur in fidelitas peccata exprobatur. malos spiritus expellit.

Et ecce spiritus. Matthaeus lunaticus. marcus surdus et mutum. scribit. significat autem illos qui ut luna mutantur. nunquam in eodem statu manentes. sed per diversa viae crescunt et decrescent. qui nec fidem confitentur nec ipsius fidei audire volunt. monem.

Rogauit discipulos. Et latenter discipulos accusat impossibilitatis. cum impossibilitas aliquando non ad curatorem. sed ad curandum referatur.

Vnde dominus. Fiat tibi scdm verbum tuum.

Tunc quoque. Non est tedio affectus dominus. nec iratus homini sed via. sicut medicus quando videt egrotum contra sua precepta agentem in crepat illum. Cur artis sua faciat in industria perire se alium inbente illo a liu per perpetrante. et per istum unum inde arguantur infidelitatis. Vnde et additur. Adduc hunc filium tuum.

Et cum accederet. Dum puer ad dominum accedit. elicitur. quod conuersus ad dominum plerique a demonio graui pulsantur. ut vel ad viae reducantur.

vel de sua expulsione dyabolus se vindicet: sicut in principio nascentis ecclie multa et grauia opposuit certamina illis quos suo regno subtrahit videbat.

Et increpauit. Non puer vim patiens: sed dyabolus vim inferens increpatur: quia qui peccantem vult sanare: vicinum tebet organum et depellere sed hominem amando refouere: donec sanatum spiritualibus reddat patribus ecclie.

Donite vos:

Vos qui meo discipulatu adharetis qui bus archana mea manifesti agni: preciosi sanguinis quo mundus redimendus est evenitum mente reconditum ceteri mirantur tanta facta divinitate alitudinis.

Futurum est vt inter magnalia potestis diuinis sepius replicit abiecta passionis humanae subito veniens terreat: sed leui usseratur cogitata.

Atilii ignorabat Hec ignorantia non tam te tarditate qd te amore nascitur: quia adhuc carnales et mystici crucis ignari: quem deum cognoverint: moritur credere nequeunt: sed sicut per figuratas loquentem audire solebant: sic etiam qd de sua traditione loquebatur: figura luteri siud significare putabant.

Intravit autem cogitatio in eos. **S**Intelligens causas errorum vult desiderium glorie humilitatis contentione sanare: quis eorum maior esset. At ihesus videns cogitationes cordis illoz apprehendens puerum statuit eum secus se et ait illis. **Q**uicunq; suscepit puerum istum in nomine meo.

Sed non solum secundum homo extrivit: sed etiam secundum deitatem qua sum patri me recipit. **E**t quicunq; me recipit equus **S**equitur idem sum cum illo. recipit eum qui me misit. Nam qui minor est inter vos omnes: hic maior est. Respondens autem iohann

ipsi domino parificatus viderant ipsum ceteris preferendu arbitrabantur. Sed sciendum est istam questionem et ante tributum et post tributum solutum esse factam.

Quicunq; suscepit. **V**el simpliciter pauperes christi ab his qui volunt esse maiores: pro eius doceat esse honore suscipiendos: vel pauperos malicia doceat esse: vt puerilis innocentia simplicitatem conseruent: vt formam virtutis quam natura ducet puer obseruat: ipsi pro nomine christi se quantur ex industria.

Me recipit. **Q**ui imitator christi recipit: christum recipit: et qui imaginem dei recipit: deum recipit.

Johannes dixit. **V**erbi diligens tenui et a domino dilectus excludendum putat a beneficio qui non utatur obsequio: ideo docetur ne minem a bono quod ex parte habet esse arcendum: sed ad hoc potius quod nondum habet esse prouocandum. Tales etiam ob alios salutem admittendi censentur. **I**gitur in hereticis vel in malis catholicis non sacramenta communia in quibus nobiscum sunt: et aduersum nos non sunt: sed divisi-

onem paci veritatis contraria quia aduersum nos sunt et dominum non sequuntur nobiscum: detestari et prohibere telemus.

Nolite prohibere. **N**on reprehenditur iohannes: quia amore faciebat: sed docetur vt non erit infirmorum esse firmorumq; distantia: qd minus et si remunerat fortiores: non excludit infirmos.

Domine vis. **B**eda. Apostoli adhuc rudes et modum vindicant ignorantes: non ex amore correctionis aliorum: vel finiende malicie in illis: sed ex odio vindictam desiderant.

Hanc autem ignorantiam dominus reprehendit. Postquam vero eos de vera pietate dilectione docuit: ali quando potestate trahuit tales vindictas exercendi: sicut petro in ananiam et xoren eius: quorum mors ventibus veltem metum mortis incussit: et in illis qui puniebatur peccatum quod a gere poterat si vineret finitur. **S**ed hoc raro in novo testa: vbi ex amore seruitur: sepius vero in veteri testamento vbi timore premebantur: talis potestas sanctis viris a deo collata est.

Dicimus ut ignoramus. **A**d sermones istorum ignoramus de celo descendenter: quia sunt filii tonitri.

Et consumat. **I**n similitudine belye qui et propria manu et igne divinitus imperato presbiteros balal morte afficit. Et in hoc qd apostoli potestatem talis prophete libi presumunt ostenditur in ipsis factis meritum prophetarum.

Ambro. Non peccant apostoli: qui legem sequuntur quia sciebant et pene reputatum ad iusticiam: qui sacrificios intermerat: et ad preces be-

ly igniem descendisse et prophetas vindicaretur iniuria. **S**ed vindicetur qui timet: vindictam non querit qui non timet.

Nescitis cuius. **V**erbi spiritu signati estis: cuius acta imitamini: ni nunc pie consulentes: sed in futuro iuste indicantes.

Filius hominis. Perfecta virtus non habet studium rationis: nec

villa est iracudia: vbi est charitatis plenitudo.

Beda. Non semper in eos qui peccant est vindicandum: quia non nunquam amplius prodest clementia: tibi ad patientiam: lapsu ad correctionem. Denique samaritani citius crediderunt: a quibus hoc loco ignis arceret.

Dixit quidam. **V**erbi. **B**eda. Iste signorum magnitudine motus vultus: vt ex miraculo operum quereretur lucrum. **V**nde et a domino repudiatur: qui non obsequiorum speciem sed affectus querit puritatem. **D**icit ergo tali fidei. **Q**uid me propter divinitas et seculi lucra cupis sequi. **E**go tantulum paupertatis et ne hospiciolum quidem habeam: nec meo utar tecum. **V**el miraculis motus propter inanem iactantiam sequi voluit: quam significant ques: et finit obsequium discipuli que fictio per vulnus figurat

Vulpes foueas. **B**eda. **V**ulpis animal fallax. insidijs intentu rapinas fraudis exercens. etiam inter ipsa hominum hospicia habitans in forens. Ita hereticus domum fidei non habens. alios in suam fraudem trahit et a fide seducit.

Ubi caput suum. Reclinatio capitis humilitate christi significat. que in illo simulatore et superbo non habebat locum. Debet autem circum spectum esse fidei hospitium. ne dum infidelibus nostrorum domus interna reseremur. in alieno pavidus casus improuida credulitas te labamur.

Ait autem dominus non culpas asgnat sed fraudes quia qui repudiauit fraudulentem elegit innocentem. sed eum cuius patrem sciebat mortuum illum patrem de quo dicitur. Obliviscere domum patris tui.

Domine permitt. **R**uam miseratur dominus impudentem vocat qui discipulatum non respuit dignus est in quo diuinas quiescit; sed prius pietate funeris expletata liberior sequi testidat. Sed dominus docet minora bona per utilitate maiorum esse pretermittenda. **M**anus est enim animas mortuorum predicando suscitare. quod corporum mortui terra abscondere.

Sine vt. **B**eda. **M**ystice. Non reuocatur ab officio patris filius: sed fidelis seceritur a communione perfidorum. quorum guttur est sepulchrum patens qualis etiam hereticus erat quem supra vulnib[us] comparavit et auctoribus. Est enim propria iustorum sepultura. de qua dicitur. **H**ec enim mittens hoc vnguentum in c. m. ad. s. m. f. Et ideo qui bona in se fidei sepe it christum ut cum eo resurgat. dyaboli perfidias in se sepelire non debet.

Renunciare. **T**c. Si discipulus deus secuturus arguit per renunciare domui. velit. quid fieri illis qui nulla viuilitate sepe visitant domos suorum quas dereliquerunt?

Nemo mittens manum ad aratrum mittit. qui quasi quodam instrumento compunctionis ligno et ferro dominum passionis duriciam sui cordis euerit. et ad bonos fructus aperit. Qui si ad relata via te siderio rapitur. a regno dei cum uxore lotus excluditur.

Mora. Omnis grans si retro respiciat. aut innilem aut tortuosum faciet sulcum. aut arantium bonum suorum vestigia vulnerabit. ita et qui directo tramite ac spirituali vomere via mundana persulcans incedit ad regnum dei. Si autem aspectum suum ad impia et vanam conuertit. binigos suos hoc est corpus atque animam vulnerabit. et optimi itineris periculorum. nimis incurrit erozem.

Post hec. **S**icut in apostolis est forma episcoporum. sic in lxx forma est presbiterorum. Secundi ordinis septuaginta duo mituntur. qui totidem linguarum gentibus euangelium predicarent. ut sicut primo duodecim apostoli propter duodecim tribus israel. ita et hi propter exteris gentes destinentur imbendas. Vel cum christus se dicem. apostolos horas huius diei nominet. per hunc numerum predictantium signum dat se fidem sancte trinitatis mundo annunciatum. sicut sol triduum suum lucis ambitum. per septuaginta duas horas efficere solet.

Misit illos. **R** Per hoc quod binos mittit innuitur. quod nemo predicationis officium debet suscipere. qui erga alium charitate non batet. **V**el binis mittuntur. scdm quod bina animalia missa sunt in archam. id est. masculus et feminus. immunda prius in carnali generatione sed mundata ecclesie sacramento per spuiale gratia in discipulo per predicationem.

Messis quidem. **R** Messis turba credentium operari apostoli et lequaces eorum. et licet messis verbo dei sit satra. tamen cultus laboris et sollicitus minus operari requirit. ne aues celi sparsa semina dissipent.

Sicut agnos.

Sicut lupus omnibus sic hereticus insidia tur fidelibus. **S**icut lupus onile circuit nocte non audens intrare canis somnum. pastores absentiam vel desidiam explorans. sic hereticus nocte sive interpretationis fideles tecipere conatur. ecclesiam non intrans pastores ecclesie. vel tutare. vel necare vel in exiliis mittere contendit. **L**upus natura corporis rigidus. se insisteret facile non potest. sic hereticus intentio nem duri cordis non solet ab errore reuocare. **V**nde apostolus. **H**ereticum hominem post primam et secundam correctionem denita. **R** Lupus vero suo impietum fertur. et ideo sepe illuditur. sic hereticus impetum facit sed sepe remanet inanitatem nocere possit. **L**upus si prius aliquem viderit. vocem illius quadam nature videtur. si homo illum percussit. si homo illum pergit. si homo illum pergit. sic quem versata disputacione hereticus preuenit. mutuus reddit ne confiteatur verbum dei. sed si quis comedat fraudis eius agnouerit. non patitur iactantibus vocis. **S**icut lupus. sic et hereticus guttum innadit. vitalibus vulneris affigit. Qualiter autem hos effugere possumus. supponit dicens. **N**olite ergo portare sacculum neque tc. **I**nde mattheus. **N**olite possidere aurum neque argentum. non pergam neque calciamenta. **V**truncus de corio mortui animalis sit. id est nichil mortale vult esse in illis quos ad praedicandum mittit. ne mortis timore retardentur ab iniuncto itinere.

Nolite ergo. **T**c. Tanta predicatori debet esse fiducia in deo. ut presentis vita sumptus. et si non preueniat. tam sibi non defecturos certissime sciatis. ne dum occupat mens ad temporalia. minus praedicit eterna.

Allego. **P**ecunia in sacco clausa sapientia est occulta. que proximo non ergo per pergam opera seculi. **P**er calciamenta mortuorum operum exempla figurantur. ut predicatorum onus secularium negotiorum non portet. nec sculporum opum exempla conspicatur. ne sua opera quasi ex mortuis pellihi credat munire. Qui non amo eternae patrie. sed proximorum ambitu salutem praedicat audiens. quasi in itinere salutat. quia hac ex occasione non ex intentione salvum audientibus exoptat. **O**mnis enim qui in via salutat. ex occasione itineris salutat. non ex intentione habendis eiusdem salutis.

Neminem per viam sa. **F**estinare inbet. ostendere. ne alicuius obij fabulacione reflectantur ab iniuncto itinere. **P**ec similiiter ait. **N**eminem saluteneritis. cum sit unus humanus alios salutare. sed addidit viam. quod non salutatis sedulitas auferit. sed obstaculum impediens tenetis abulet. ut quod divina mandant. paulisper sequestretur humanus.

LIn eadem autem. Si pat. vestra recipitur. dignus est ut in ea maneat. carnalia stipendia ab eis accipientes. quibus celestia offertis. Ecce qui facit per prophetam suum et predicione predicit sic tu ut oblati cibo et potu sint contenti.

Damnete. Non est te domo in domum vaga facilitate demigrandum. ut in hospitali amore seruetur constantia. ne coalita amicizie necessitudo facile resolutorum.

Dignus est enim

Nora qd vii operi predictorum dñe mercede debentur. vna in via qd nos in labore sustentat. alia in patria qd nos in resurrectione remunerat.

Et in quaestio-

ci. Descripto diverso domus hospicio. quid etiam in ciuitatis age re tebeat docet. p. sex in omnibus communicare. ab impiis per omnia societas secesserunt.

Etiam puluerem.

Puluerem ex- cutere iubet. vel ad contestationem terreni labo-

ris que pro illis inani-

ter suscepserunt. vel ut ostendant vscq adeo-

se ab ipsis nichil terre-

num querere. vt etiam puluerem de terra eoz non sibi patientur ad herere. Alter.

Per pedes. ipsum opus et incessus predicationis significatur. per pulue-

rem quo asperguntur. levitas terrene cogita-

sis a qd doctores imunes esse nequit. cum pro auditoribus

soliciti salubribus curis intendunt. et quasi per itinera mundi vix cal-

coneo terz puluerem legunt. Qui ergo reci-

pit verbum. ipse affi-

ciones et curas docto-

rum quas pro se tole-

rabant. in argumentum

veritatis humilitatis. Ab

hoc puluere per bonos

audidores imbutur pe-

des enagelistarum ab

lui. et qd ipsum salvatorum narrantur ablutii. Sed qui spernit doctrinam predicatorum. ipse labores et pericula. tediumq solitudinem ad testimonium damnationis sibi inficit. Hic ergo puluis in contemptores enagelij in- betur extergi.

Duia sodomis. Sodomites si in vicis exardebant. et inhospitales erant. tamen apud illos nulli hospites tales quales apud indeos propterea quales apostoli reperti sunt. Lot inter eos. et si iustus non tamen aliquid docuit. nulla signa fecit. Et ideo cui multum donatum est multum ab eo querit et potentes potenter tormenta patientur.

Cte tibi corozaim.

Corozaim. bethsaida. capernaum et tibias. cui-

ates sunt galylee in litora laci genesareth.

Has plangit dñs. qd post fata

miracula et virtutes non penituerunt. et sunt peiores gentilibus naturale so-

lummodo ius dissimilabilis. qd post desceptio legis scripturam. filii quoqz dei con-

culcare. gratiaqz ingratis spernere non timuerunt.

In cilicio. Aspera peccati pungentis memoria qua in die indicij finis

stra pars induenda est significatur. In cinere mortis consideratio. qd quā

tota humana generis massa in puluerem est redigenda. figuratur. In lessi-

one. humilitas propriez scientie. Unde propleta. Surgite postquam sedentis. id est. humiliamini sub potenti manu dei. ut v. e. in d. visitationis.

Et in cinere. Impleta videmus verba salvatoris. qd cum ille ciuitates predicte dño presente credere noluerunt. tyrus et sydon olim fuerunt amici dauid et salomonis. et postea euangelizati christi discipulis. deo et fidei suscepserunt. Quare aut sit predicatum non creditur. et non creditur. non est ille qui omnia novit.

Et tu capharic. Vel exaltata es superbe resistendo mei predicatorum exaltata ei meo holopatio et meis signis et virtutibus. et ioh maiori plecteris supplicio. qd bis credere nolueristi. Et ne aliquis putaret illis tunc ciuitatibus vel plonis quod dñm in carne non receperunt. quoniam ego et pater vnu sumus.

Sed non faciendo misericordiam vni de ratiis meum. nec michi fecit. Non dicit me audit et qui vos spernit me tunc credere in filium dei.

Spernit. Qui autem me spernit. sp. Quid ego et pater vnu sumus. non dicit me audit et qui vos spernit. sp. Quid ego et pater vnu sumus.

Tunc quando coruimus. etiam opera. Et ait illis. Clideba satana. Ita precipite de supernis ad ima lapsis.

Sicut fulgor. qd de cunctis adhuc transman sicut fulgor de celo cadente. format se in angelum lucis.

Ecce dedi vobis potestatem calcare. Qui dent aperte ledunt. Qui can-

Supra serpentes et scorpiones et da clam insidiantur.

Super omnem virtutem inimici. et nichil vobis nocebit. Veruntame in hoc nolite gaudere. qd spus vo-

Bis subiiciuntur. Sauete autem. Quid mundo uilescit. per humilitatem si qd nomina vestra scripta sunt in ce-

Deinde. qd salute humiliatum quibus loquebatur lis. In ipsa hora exultauit in spu sancto et dixit. Confiteor tibi dñe

Sanctus consubstantialis. Non pater. sed creator.

Scorpios. qd plumbadas virtutes ad finem vi-

Cciare contendant.

Et super omnem. Desimudos spus po-

Rtestis ejercere obsecus corporis. et ad latr. Sic vita non nocuit manus.

Nolite gaudere. Valos spus ejercere et alias virtutes facere. aliqui non

Emerit illi. qd illa opat. qd invocatio nominis xpri h agit. ad pene rationem eoz qui inuocant. vel ad uirtutem eoz qd vident et audiunt. ubi licet hoies respiciant signa facientes. deum tu honoris. Ad cuius invocatoz miracula sunt. Pro

Probabet gaudere te humiliatio dyaboli. qd ppter supbia cecidit. qd gaudent te sua sublimatio. vt vñ illi ceciderint sublevati. isti ascendet humiliati.

Haudete autem. Si quis celestia sine terrestria opera gesserit. per huc

Aliis adnotatus. apud te memoriam eternam est affitus.

In ipsa hora. Cu te subiecto inimicorum spus te noibo scripti in celo loqueret ostendit p qd. qd tanta celitudo data sit hoibz. s. per humilitatem fidei christiane.

Confitebor. Si ago qd apsis aduenit. mei aperiuit sacra qd ignorantia scribere et pharisei. qui sibi sapientes videntur.

Reue ea paru. Non ait insipientibus et hebetibus. sed parvulis. et humiliis. ut ppter se tumore damasse non acumen.

Duia sic. Non ratione reddit caros elegit. illos reprobauerit. qd sic

X. **Deo placitum dicit: in quo accipimus exemplum humilitatis: ne temere discutiamus de supernis consiliis.**

Omnia michi sunt. **Commodata humilitate: per quam ad fidem venitur pulcre de ipsa fide locus prestitur: cui omnia sibi tradita dicit: non elemēta que ipse creavit: sed illos parvulos: quibus p̄ sacra filii renelauit.**

Cum audis omnia: agnoscis omnipotentem non de colore: non regem patrem patrii. Cum audis traditam: p̄fiteris filium: cui per naturā vniū substat: omnia iure sunt propria: non dono collata per gratiam.

¶ Multi prophete et iusti a longe dñi gaudiū am viderunt per speculum in enigmate: s̄ apostoli p̄tēm dominiū habentes: et ab ipso que volebant interrogantes: non per angelos vel varias vissim onum species docebatur.

Legisperitus surrexit. Legis doctor: qui sine fide in legge iacebat: surgit ut sit: stat dum magistrus vocat: sed et stando teptat: deus tacendo quod erat.

Temptans illum. Legisperitus occasione temptandi accipit ex verbis domini ubi ait: Gaudete quia nomina vestra scripta sunt in celis: sed ipse in sua temptatione monstrat quod vera sit professio domini qua patre laudata dicit. Abscondisti hec a sapientib⁹ et potentib⁹ et reuelasti ea paucis.

Ille respondens. Dicit quod legit: sed non implevit quod scriptus erat: quod in presentia babebat dominū quem diligere debebat: sed bunc magistrum non deum vocat.

Ecce respondisti. Perfectū iter virg. cœlestis ostendit: dum legi perfido te dilectione dei et proximi scripta proponēti respondit. Ecce respondisti hoc fac et viues: et finita parabola adicet. Vade et tu: si in quo ostēdit: quod per solam dilectionē venitur ad vitam eternā: sed ille proximum non habebat qui nūc forsitan misericordiam fecerat: et ideo ignorabat.

Hoc fac et tu. Ex primo legis capitulo docet legis ignarus: probans quod lex in principio statim patrem et filium predicanter: et incarnationē filij annunciaverit dicens. Diliges dñm deum tuum: et diliges proximum tuum: sicut teipsum. Unde et addit. Hoc fac et vi. Sed ille qui cū nesciret proximum: quia non credebat in christum: respondit. Quis est mens proximus? Ita qui christum nescit: et legem nescit. Quo enim potest scire legem: cum veritatem ignoret: cum lex annunciet veritatem.

Ille autem volens. Legisperitus ut sapienter respondisse dicatur: p̄misit legi fatetur: ignorare mandatum: quia humiliari recusans et seipsum instificare volens: archana non potest videre quod reuelantur parvulis christi: cui christus ita responsum temperat: ut et omnis qui misericordiam facit proximo intelligatur: et specialiter ipse dei filius qui nobis per humanitatem proximus factus est designetur.

Muis est tu. Nemo proximior homini quam deus: qui intrusus et extrinsecus non mit: et omnia curare potest: sed omnis incredulus vel temptator: nec tenet nec hominem proximum habet.

Homo quidam. Tu. Homo iste adam intelligitur in genere humano: qui a beatitudine cœlestis hierusalem per arcatōnis prolapsonē ad mi-

serias: et defectū huius vite multabilis et errorē descendit: cum intumescere cepit. Et per hoc etiā incidit in latrones: id est: in potestate angelorum noctis qui se transfigurant in angelos lucis: sed persenerare non possunt. In quos non incident: nisi ei mandati cœlestis tenuis se fesset obnoxium. Qui etiam in indumenta gratia spiritualis: immortalitatis et innocentie auferunt: et sic vulnera inferunt: id est: peccata: quibus humanæ nature integritas violatur: et mors quasi fossis visceribus inducitur. Qui seruat intemperata que sumptus indumenta: non potest sentire latronum plagas. Abierunt non cessando ab insidijs: sed occultando insidijs. Se minimo relichto: quod immortaliatem eruere: sed rationis sensum a volere non possunt: quoniam homo sapere et tecum possit cognoscere. Sacerdos et leuita qui transiunt: sacerdotium et ministerium veteris figurant testamētū: vbi vulnera languentis mundi monstrantur: sed non curantur. Samaritanus qui custos interpretat dñs est: qui propter nos homo factus vita presentis iter aripuit et venit secus vulneratum. In similitudine hominum factus: et benevoli compunctionis nostrae susceptione finitimus et misericordie collatione vincimus. Alliganit vero peccata redarguendo cobibuit. Infundit oculum dum penitentibus tribuit spem dicens.

Penitentia agite: quod appropinquabit regnum celorum. Infundit vīnum dum peccantibus terrorem pergit: inquit domini nūs dicens. Omnis auctor: qui non facit fratrem bonum excedet et in signum mittetur. Jamen tum caro ipsius est: et in qua ad nos venit: in qua sauciū imponit: quod peccata nostra portantur corpore suo. Imponitur vero qui ipsam incarnationē credit. Stabulum est presentis ecclesia: vbi recessiunt viatores in eternā patriciam redentes. Impositus rumento in stabulū ducitur: quod nemo nisi baptizatus: nisi corpori christi adunat ecclesia intrabit. Et curā egit: ne eger picepta quod accepérat dimitteret. Sed non vacat samaritano diu in terris degere: redendum erat unde descendere. Itaque altero die: id est: post resurrectionem suam quando amplior eterni lucis splendor: quam ante passionē effulgit in mundo: protulit duos testamento: in quibus eterni regis nomen et imago continetur: stabulario: id est: apostolis reddit: quod tunc illis sensum aperuit: ut intellegentur scripturas ad regendum populum. Quodcumque supererogaueris. Supererogat apostolus cum dicit. De virginibus preceptis domini non habeo: consilium autem do. Supererogatum non virtutur potestate accipiendi necessaria. Rediens in iudicio reddet dicens. Quia super pauca fuisse fidelis super multa te constituta: intra in gaudium tuum. Quis horum. Juxta litteras patet: quod alienigena hierosolomite cui misericordia impedit: proximior fuit: quod sacerdos vel leuita eiusdem gentis.

Eccidit autem ut. Sacerdos tei legem annunciat: descendit qui dedit lex per moysen in mundum: et nullam sanitatem præstulit homini. Descendit leuita: qui typum ostendit prophetam: sed et hic nullum sanat: quod lex peccata arguit: sed pertransit: quia indulgentia non largitur.

Misericordia motus. Hoc de sacerdote et leuita non est dictum: quod lex non habet misericordiam: sed iudicium et vindictam.

Luxit in stabulā. Non domū sed stabulā vocat quo nomine mihi
rīas et fetores hui⁹ vite signat ne hō in hoc exilio tanq̄ in patria gaudeat.
Qui fecit. Cognitio non facit proximū sed misericordia q̄ mīa est scđm
naturā. Nichil enī tam scđm naturā q̄ naturā iungare p̄sorte.
Allego. Nemo p̄iniquior q̄ qui n̄ ostra vulnera curauit qui vñ est
caput ē membrī. Diligam⁹ ergo enī ut teū et dñm. Diligam⁹ quasi proximū
diligam⁹ etiā enī qui imitator ip̄i est. Unde sequit. Fac simileter id est. ve
re te proximū sicut
teplum diligere manū
festes quicquid vales
in ei corporali vel spū
ali necessitate sublenā
da denotus operare.

Factū est. Ha
bito sermone de dilec
tione tui et proximi.
supponitur exemplum
utriusq; dilectionis nō
tam in solo verbo q̄ in
opere exhibitō. Per
istas enī duas sorores
duę significant vite
sp̄iales. Per matrā
operib; actuosa devo
tio. qua proxio in cha
ritate sociamur. Per
marī religiosa mentis
intentio in tui verbo.
qua i dei amore suspi
ramus. Actua panem
vel corporalē elūriēti.
vel doctrine ignorantis
tribuit. errantem corri
git. superbū ad humili
tate renocat. que sin
gulis expediat dispen
sat. Contemplativa cha
ritatē tui et proximi reti
net. sed ab extēnō a
etōne desicit. soli p̄ditō
ris desiderio interet. et
calcastis omnib; curis
ad videndū facie crea
toris inardescit et des
iderat misericordiā supernis
cūb; de eterna in cō
spectu dñi incorrupti
one gaudentib;.

In dominum s. zc. Intrante ihesu in dñm vita iniqua et si aliqui fue
rat aufugit remanent dñs vite innocētes laboriosa et oculosa. inter eas me
dips est ipse fons vite.

Sedens secus. Quāto būilius sedet tanto ampli⁹ capit aqua cō
fluit ad conuallē te tumoriib; collis.

Maria sedet. q̄ contēplativa pacatis vicioz tumultib; optata iam in
christo mentis quiete fruitur. Martha stat. quia actu a laboriosa desudat
in certamine.

Martha aut̄. Intenta erat maria q̄o pasceret dñm. hec conuiuum parat dñm. in conuiuio dñi illa
iam iocundatur.

Domine non est tibi curē. Et illo persona loquitur qui adhuc
divine contemplationis ignari. solum q̄ didicere fraterne dilectionis opus
deo placitū dicunt. ideoq; cunctos qui christo denotū esse vident. huic man
cipandos autumant.

Et respondens. Maria n̄ responderet. sed cansam suaz tanq̄ oculosa
mittit indici. Si enī paret r̄ndendi sermonē remitteret audiēdi intentionē
Martha martha. Repetitio indiciū est dilectōis. vel forte monēde
intentionis. vt audiēt attentus.

Dorro vñum est zc. Preponit vñ multis. Non enim a multis
vñ sed multa ab uno. et in multis sunt necessaria tendentib; ad vñ

Maria optimā zc. Non reprehendit pars marib; quia et ipsa
tota. sed laudatur pars marie. Que quare sit optimā subinfertur. que nō
auferetur ab ea. quia contemplatiua hic incipit et in celesti patria perficiet.

quia amoris signis qui hic ardere inchoat. cum ipsum quem amat vident
in amore amplius signescet. Non ergo auferetur contemplatiua q̄ subtra
cta ince presentis seculi perficiuntur. Actua cum corpore deficit. quia in etern
a patria panem non porrigit esuriēti. quia neino esuriēti. nec cetera pietat
is opera agit. quia non erunt necessaria. Cum presenti ergo seculo aufer
etur actua. Verito igitur contemplationi omnia iustificationū merita im
mensa virtutū studia postponuntur.

Que non aufer
etur zc. Ex oposi
to intellige q̄ a Mar
tha auferetur pars quā
elegit. quia transit la
bor multitudo. rema
net charitas vñta
tis.

C. XI.
Et factum est.
Post historiam so
rorū qui duas vitas
significant. inducit do
minū orationē et discipu
los ad orandum infor
massē. quia et oratio
quam docuit. vtriusq;
vitæ in se continet my
sterium. et ipsarū perse
ctio vitarū non nostri
virib; sed precibus est
obtinenda.

Uer cessauit zc.
Ideo sepe salvator o
rans inducit. vt di
scipulos ad orationis
studij inducat. Un
de finita oratione. a di
scipulis sciscitatur. vt
doceat qualiter tele
ant orare.

Cum oratis di
cite. zc. Mattheus
septem petitiones po
nit. In trib; eterna po
scuntur in quattuor
temporalia. que tamē
propter eterna conse
quenda sunt necessaria
ria. Q; enim dicimus.
Sanctificetur nomen
tuū. adueniat regnum
tuū. adueniat regnū da

tuū. Fiat voluntas tua. sicut in celo et in terra. Hic inchoatur quan
tumcunq; proficimus augentur in nobis. et perfecte sine fine in alia vita
possidebuntur. Q; vero dicimus. Panem nostrū quotidianū da nobis
hodie. Et dimittite nobis debita nostra. sicut et nos dimittimus debitorib;
nostris. Et ne nos inducas in temptationē. sed libera nos a malo. Ad pre
sentis vitę indigentiam pertinent. quia hic et panis tam corporalis q̄ spiri
tualis est necessarius. tam animi q̄ corpori. Dic etiam fit remissio peccato
rum. que hic committuntur. Hic fiunt temptationes. hic etiam fit malum
vnde cupimus literari. In alia vita nichil bonum est. Lucas non septem;
sed quinq; ponit. et hoc causa breuitatis. In quinq; que ponit. septem illa
intelligit contineri. Nomen quippe tui sanctificatur in spiritu. Regnum
vero tui in carnis resurrectione venturum est. Ostendens ergo lucas ter
ciam petitionem duarum superiorum quodammodo esse repetitionem ma
gis eam intermitendo fecit intelligi. Deinde tres illas adiungit. te pane
quotidianō. te remissione peccatorum. te temptatione vitanda. At vero
quod mattheus in ultimo posuit. Sed libera nos a malo. tanq̄ diversam petitionem
poneret. sed ait. Sed libera nos a malo. vnam petitōem esse demonstrans
et sciat vñusquisq; in eo se a malo liberari. quod non infertur in tempta
tionem.

Panem nostrū quotidianū. Panis quotidianus dici
tur. qui hic est necessarius. quantus anime carnib; est tribuendus. sive co
poraliter sive spūaliter sive vtrōq; modo intelligatur.

Lota legisperitus se iustificare volens dñm temptatus adiūti sed confusus abscessit. At maria pedib⁹ acclinis optimā parē philosophis celestis elegit. Item parvuli xp̄i nō de sua iusticia: sed de redemptoris gloria p̄su mētes. q̄b⁹ orationū modis eandem grām aduocare delectant inquirunt audiuntq; et quib⁹ verbis orare et qua instanciā p̄seuerare. et pro quib⁹ maxime rebo supplicare teat. s. fide sp̄e. et charitate. qd; p̄fecte p̄terētes eundem largitorē a patre sp̄m boni p̄cipiat. Contra b̄ vero sicut in lectō de dñmo māco legit̄ sapientes et prudentes. q̄ sp̄m ḡe nō petere. q̄t̄re et pulsare: b̄ blasphemare satagunt. irremissibiles et hic r̄ futuro suę penitentia p̄gnant. q̄ penas luunt.

Quis vestrū habet amicum. Postq; formā orōis rogātib⁹ p̄suuit. instātiā etiā et frequētiā orāndi illis iniungit. ut n̄ solū dieb⁹ b̄ etiā noctib⁹ orō deferat. qui enī media nocte panes ab amico petit et in p̄tendō intentōne p̄sistit non fraudatur orans. **M**ystice. Amicus ad quē nocte venit. tēnus est. q̄ corp⁹ sunz tradidit pro nobis. **C**ui in nocte tribula, tōnis supplicare. et tres panes. et intelligentiā sancte trinitatis. q̄ in p̄sentis vite labōib⁹ viuam. efflagitare tebe m̄. **H**os panes. si domini tēnū m̄ diligas nō solū tibi sed etiā alijs poter̄ emereri. Amicus q̄ te via venit. ip̄e est nr̄ anim⁹. q̄ quoties ad t̄palia p̄fēcta enāgat. tociēs a nobis recedit. Redit c̄ superna meditatur et celesti alimonia refici tēsiderat. **C**ui qd; p̄ponat n̄ habet. q̄t̄ amic⁹ p̄ tenebras ad tēnū suspirati.

nil preter ipsum cogitare vel loq; vel intueri libet: b̄ solū trinitas gaudiū qd; recognonit. ampli⁹ intueri et ad hoc peruenire satagat.

Noli michi m̄. Non aufer sp̄e. impetrādi: b̄ vehementi⁹ accedit testērū orādi. ostensa difficultate p̄sequendi.

Jam hostiū. Hostiū qd; paulus sibi aperiri petit ad loquendū mystēriū xp̄i. et qd; iohes sibi aptū vidit. intelligētia ē dñini sermonis. qd; est clausū t̄pēfamis verbi tei cū intelligētia n̄ dat. Et pueri. et illi q̄ euāgelicā sapiam tanq; panē erogātes p̄ orbē terraz p̄dicauerūt. iam cū dño sunt ire eterna quiete. et n̄ orādo efficitur orās accipiat intellectū ab ipso dño. etiā si homo desit. per quē sapiētia p̄dictetur.

Non possum surgere. Amb̄. Nemo timet ne exeat dormientē. quē scit semper orare vigilantem.

Dropter improbitatē. Multe sunt insidie et ḡnis corporis somnus. q̄ si dormire mens incipit. vigore sive virtus amittit. Excita ḡ somnū tuū. et pulsus christi hostiū. et cum intraueris aperiant tibi thesanū absconditi et tenebrosi in ch̄. sto ibesu.

Petite et d. v. Si amic⁹ b̄ surgit et dat n̄ amicicia b̄ tediō p̄pulsus quātomaḡ dat te⁹ q̄ sine tediō largissime donat qd; petet. Ne ḡ anim⁹ ab erroris vanitate queritus sp̄nalis inopia dñi⁹ tabescat. petam⁹ pulcas verbi. q̄ram⁹ amic⁹ q̄ te⁹ pulsam⁹ hostiū rbi finatur abscedita. Magnā enī sp̄e tribuit. q̄ p̄mittēdo n̄ decipit. Ois. n̄. q̄ p̄. a. op̄ ē p̄seuerātia vt p̄sequatur. Q̄ si petēti dat et ḡrens iuenit. et pulsanti agit. cui ḡ n̄ dat et q̄n̄ inuenit et cui non aperit. appareat q̄ n̄ b̄ ḡsierit. petierit et pulsauerit.

Querite et in. Prope est dñs oīb⁹ iūnocatib⁹ et in veritate et voluntate iūmetū se faciet. Alios q̄ nō ita petūt redarguit iacob⁹ dices. Dei tigz nō accipitis eo q̄ male petatis. q̄ perseueratis in peccatis.

Quis aut̄ ex vo. B. M̄ysti. Panis signat charitatē. p̄pter maiorē appetitū et necessariū vñ. q̄ sic sine pane mēta videt inops. ita sine charitate alij virtutes nichil sunt. q̄ in sola charitate p̄ficiunt. huic p̄traria duricia cordis. quā lapidi p̄gnant. Piscis fides ē inuicibilis. Sicut enī p̄fici sub

tegumento aquar na scit. vñit et alit. sic fides q̄ i dñ ē inuicibilis in corde gignit. innisi bili grā sp̄ns p̄ aquaz baptisimi p̄scrat. iuvi sibili auxilio dñm. p̄tectōis ne deficiat nutrit. inuicibilis p̄mioz intūtu queq; valz bona opat. Vel etiā q̄ fides p̄isci p̄parat. q̄ sic ille crebris fluctib⁹ marū tñdit nec p̄mit. ita fides aduersitatu bñ frāgile. cui p̄trari est serpēs. p̄pter resenuz infidelitatē. Per ouū spēi nostre certitudiō si gurat. q̄ in ouo nō dñ fct̄ p̄fect̄ cernit. b̄ soñdo speratur. Cōtra spē scorpionē ponit. cōscule. venenū retro ē timēdus. sic spēi contrariū ē retro respicere cū spēs futurop̄ in ea. q̄ anteā sit se extēdat.

Cū sitis mali. Malos vocat sc̄li amatores. q̄ dñt illa q̄ sc̄d̄ suū sensū iudicat bona. q̄ ec̄ in sua nata sit bona et ad vñsum in firmę vitę p̄tinentia. Vel apli q̄ merito elec̄tōis bonitatē h̄ani generis excesserant inuitu sup̄ne bonitatis adhuc sunt mali. q̄ n̄ dñ immunes a deic̄. maxē in dñbis et cogitatu. q̄ q̄tidiaq; orōni

bue hibent curari. Vel malos vocat. q̄ oīs creatura in sp̄cū dñm boni taq̄ ē mala. q̄ n̄ bon⁹ nisi dñ. et n̄ dñm bonitas p̄cipiatōe rōnāl creāta bona fieri p̄t̄. dñm ita p̄mittētē. dabit sp̄m b̄. p̄. s. vt p̄ p̄cipiatōe sp̄nū siat boni q̄ erāt mali dñ p̄ grām sp̄ns. fidē. sp̄e et charitatē et ceteras virtutes p̄se quētūt. Vñ mat. n̄ dirit. dabit sp̄m b̄. p̄. s. b̄ dabit bona petētib⁹ se. oūdēs sp̄m sc̄m plenitudinē ē esse oīm bonoz. q̄ per enī omia bona ministrantur.

Quātōmagis p̄. Apta p̄paratio. si enī b̄ p̄t̄ adhuc fragili carne ḡnatur. petētib⁹ filijs t̄palia dare non abnegat. multomagis p̄ cōlestis filijs suo timore et amore p̄dedit. n̄ tēficiencia bona largitur in celis.

Et erat eiūcīens. Post p̄dicatōis xba q̄ bñliby p̄pusuit etiā mira cūla operat. vt q̄ fidic̄t n̄ credūt. vñis miraculū credāt. Mat. h̄uc dñmoni acū etiā cēcī fuisse dñc̄ in q̄ tria miracula a dñō fuit. videt. loq̄tūt. a dñmōne liberatur. Qd; aut̄ tūc̄ in vno carnalē fētū ē quotidiē fit in p̄uersione gētū. vt p̄mū expulso dñmōne et omī sp̄urcia y dolatrig. fidei lūmē videantur. deinde tacēta p̄us ora ad laudem tei laxarentur.

In beelzebub. Quis rex p̄ditor nūmē. belo p̄i suo statuā cōsecrat. etiā diuīos honores iūstituit. cui silachri silitudinē suscipiētes chaldei bel vocabāt. palestini suscipiētes. baal dicebat. moabite beelplegor. In dei aut̄ vñ. tei cultores propter tēfisionē gētū. beelzebub appellabāt. Baal enī vir dñ. zebub musca. in deo beelzebub. vir musca. sive bñs muscas. prop̄sordes crux q̄ in tēplo ei⁹ imolabāt. Asserebat etiā in dñi in silachro p̄cipē dñmōne bitare p̄ cui⁹ p̄tētē dicebat ih̄m dñmōna pellere.

Signum de. Ut vel ignē te celo tēfēdere faceret. sicut tēplo helys

duo quinque generis igne de celo sunt perempti. **V**el ut contra hostem tuum
nem terribilis est tuus tempore tonitrua audiatur. umbrae ruenter fulgura
discurrent sicut sub samuele actum est. **V**el quasi manna de celo. **Q**ue
signa ideo a christo tunc non sunt exhibita: quod si sit illa calamitas dicens
ex variis aeris passionibus agitur. **V**nus subditur. **I**pse autem videt co-eo.
Hoc sibi proprium dominum reseruant. ut cogitationes intueantur et iudicent.
Proprium est iudeo quare signa. **V**nus paulus. **J**udgi signa petunt gen-
tes sapientiam.

Ipse autem ut illud.

Non ad verba sed ad cogitationes respondet. In quod dat certum potentiam suam
signa quia secreta cordum rimatur. **J**uxta litteram patet: quod omne
regnum solidum et firmum si per partes dividitur in solitudinem
redigatur. vacuatum ab habitatoribus et domus supra domum cadet
cu[m] habitatoribus vnius domus ab alterius domus familia vel operari
matur. vel puniuntur.

Quo autem hec spiritualiter tendant exponit cum adiungit. Si autem et satanas in se
ipsum dominus est. quomodo statuit regnum eius? quia dicitis in be-
elzebub me excere demonia? **S**i autem ego in beelzebub excere demonia:
filii vestri in quo excipiunt?

Ideo ipsi iudices vestri erunt.

Dorro si in digito dei excere demonia. profecto peruenit in vos reg-
num dei. **C**um fortis armatus custodit atrium suum: in pace sunt ea quae
possidet. **S**i autem fortior illo superueniens vicerit eum. vniuersa

vobis ut de regno eius quod dominus est exercatis. ne in ruina eius pariter inuol-
uumini. In quo autem dominus excitat demones. ne demoniorum principem existi-
ment. attendant quod sequitur. **S**i autem ego in beelzebub de filio vestri in quo
excipiunt. **F**ilios iudeorum apostolos vocat. qui inter alia miracula quae a domino
acceptaverunt. etiam demones pellebant. **Q**ua expulsio non dyabolo
sed deo assignabant. qui sibi consciuntur nichil mali artium a deo
didiisse. **I**deo ipsi ignorabilius et contemptibili mundi eligentes. in quibus
nulla malitia artificiosa fuit sedebunt super sedes duodecim indicantes
duodecim tribus israel. **V**el filii. id est exorciste illius gentis qui invocato
nomine domini demones expellebant. **Q**ui dicat. **S**i expulsio demonum in il-
lis non dyabolo sed deo deputatur. cur idem opus in me non habeat eandem
causam? **I**deo ipsi iudices vestri erunt. non potestate sed comparatione. de illi
expulsione non dyabolo sed deo assignant.

Domine regnum. **S**i omnne regnum divisum tesolatur. ergo regnum
patris et filij et spiritualitatem quod nulla contradictione. nullo impulso est te-
solatum. non est divisum. et ideo est eternum. **D**e hoc regno respondit py-
lato. Regnum meum non est de hoc mundo. et ideo qui in christo spernit non
gerunt. sed in principio demoniorum excipiuntur. demones opinantur. eos regni negat
esse perpetui. Nam quomodo potest manere divinum regnum. cum fides
scindatur. cum populus iudeorum sit ex lege. christus quoque secundum carnem et
lege sit generatus. Quomodo potest regnum illud esse perpetuum quod ex
lege est: cum populus ille dividat legem. cum a populo legis negatur christus.
qui ex lege debetur. Sed manet regnum ecclesie. in qua unus dominus. una
fides. unum baptisma.

Si autem. Quasi regnum divisum stare non potest. sed regnum satanas est
divisum. ut vos dicitis quod satanas satanam expellat. ergo sic.

Dorro si in digito. **T**erminus dicitur manus vel brachium patris.
spiritus sanctus dicitur digitus propter differentiam variorum donorum
quae per spiritum sanctum hominibus dantur. sicut digitus inter se discreti
sunt. nec vocet inegalitas membrorum. **L**icet enim brachium maius sit digi-

to. tam brachium cum digito unum est corpus. **H**oc digito scripta esse let-
tabulis. **N**unc digitum magi possunt sunt in egypto.

Profecto peruenit. Regnum id est. iudicaria potestas tui que
bonos a malis separaret in die iudicij. vel regnum. id est. superna beatitudo.
Quasi dicat. Si in spiritu dei ejusdem demonia. sine dubio sciatis adiu-
tum celestis patefacti credentibus.

Cum fortis armatus sic. Quasi dicat. Si ego in beelzebub si-
cure dicitis exercere de-

monia. tunc in aliquo operibus dyaboli con-
sentire. Sed nullo modo cu[m] illio conse-
tio sed potius illius su-
perare et excere a meis
fidelibus festino. **C**um
dyaboli fortis ad no-
cendum. armatis mul-
tis spiritualibus nequicis
custodit in sua servitu-
te atrium suum. id est.
mundum qui in mali-
guo positus est. in quo
res ad aduentum filii
dei dyaboli sine con-
tradictione principa-
batur. et male pacato
vtebatur imperio in
cordibus infidelium.

Si autem fortis
orillo sic. Fortiores
se vocat. qui non con-
cordi pace et operatio-
ne sicut calumniantur.
sed fortiori potentia ip-
sum stravit. mundum
quod ab ipsis dominati-
one liberavit. **A**arma
dyaboli que abstulit.
callidissimum sunt versu-
cis spiritualibus nequicis.
Spolia sunt. anque ab
eo decepti. que rictor
christus distribuit quod

in signis triumphandi. quod captiuu[m] ducuntur captivitate. dedit dona bovi. quos
dam quidem apostolos. alios euangelistas. alios perdidit.

Qui non est mecum sic. Et vere opera mea non conuenient ei ope-
ribus satanas. quod ego ipse in nullo querendo cu[m] illo. sed oculo retrahitur. quia
ego humilis. benignus. animas volens saluare. Ille superbus. innatus. ce-
pit perdere. **E**go predicatore mea virtutes congrego. ille spargit et separat
ab unitate ecclesie.

Et qui non colligit sic. Hec de omnibus hereticis vel schismatis et
superfluo possunt intelligi. qui omnes excluduntur a regno dei.

Cum immundus spousus. Quia subtrahitis vos a meo regno attri-
buentes opera mea dyabolo. ideo dyaboli habitat in vobis sicut in suo
regno. granus quis in principio.

Exierit dyabolus a iudeis. quoniam legem et cultum vnius dei plus
ista suscepit. et transiit ad gentes quae erant a pinguedine spiritualitatem et dile-
ctione proximi aride et steriles. In quibus iam non inuenit requie. quod iam a
cordibus gentium suscepta fides Christi expellit. quoniam dicit. Repetit iudeos quos an-
te dimisi. Et inuenit scopis mundata illam pletem. id est. superfluis obser-
vacionibus phariseorum et ceremoniis legis. que iam nichil valent. post aduen-
tum Christi. Et ut firmius possideat. assumit universitatem demonum. Et mo-
deratores israelitae sunt. blasphemates Christum in suis connaticulis quod olim
fuerint in egypto ante perceptam legem. quod maior infidelitas est inveniente non
suscipere. quis venturum non credere.

Possunt h[ab]itare in vniuersitate baptizati referri. quod post acceptam gratiam negli-
git operari bona. sed potius originalibus peccata actualia adjicit. Dyaboli
exit ab ho[mo]ni in baptismis illius homo abrenuntiat et prede-
nit peccato[rum] illecebrius. quem deserens ambulat per loca saqua. qui corda
sanctorum ab omni mollicie luxuriarum cogitationum et humore libidinis immu-
nia callidus temptator explorat. si quos ibi sue nequit. gressus figere possit.
Vnde subdit. Anget regem et non inuenies. quod qui in prauis cogitationibus
et actibus pascitur. in membris fidelium omnia sua temptatione cessare perpedit.

Lunc dicit. Reuertar in domum meam unde ex. Reuertar ad illius conscientiam unde in baptismis electi fuerat. et pristinam possessionem suetum domino michi subsciam. Et cum reuertitur inuenit eam scilicet mūrū quod cū hominē reprobus delictis cogitib⁹ repetierit. inuenit conscientiam peccatoris a vicis in baptismis mūndata. sed nullo bono opere cumulata. **T**unc assumit plenitudinem omnium viciorum. Qui scilicet tales sp̄s nequiores dyabolo dicuntur. quod cū dyabolus malus sit. illi tamen qui suis meritis ip̄sellentib⁹ vicis mācipatur. nō solū mali sūt. sed etiā sp̄m boni tatis affectatis virtutibus per hypocrisim ostentare nituntur. et sunt non habili p̄p̄. **D**eli⁹ erat uia veritatis ignorare. quod post agnitionem converti retrosum.

Beatiss. hic maria laudat. qđ dñm portauit. Et prauatis tam p̄nituum indeoꝝ. qđ futuroꝝ h̄eticorum qui rem christi būanitatē negat. confutat. quia verū dei filii aduersus blasphemos indeos contigit. et verū hominis filii um testatur. matri consubstantiale. **N**isi enim esset una caro cū m̄fē. frustra venter ille virginis et vbera beatifica renatur.

Et vbera. Sed p̄blicos et ecclēsī fonte et lacte nutriendis et semen procreādis pueri emanat. Ergo de semine virginis potuit concepi. qui eius lacte potuit nutriti. **Q**uin immo. Quasi dicat. Non solum laudanda maria quod verbū tel portavit in utero. sed marie beatata est. quod precepta dei seruauit in opere. Sic etiā omnes beati sunt qui verbū dei auditū fidei concipiunt. et boni operi custodia in suo vel p̄cimo et corde paruant et nutriunt.

Qui audiuit et. In laude ecclēsī. et contrario damnant p̄barisi. qui verbū dei nec audire nec implere sed blasphemare querebant.

Cepit dicere et. Quidam calumnia. bantur opera eius. quibus hucusq; r̄ndit. Alij temptantes. signū querebant de celo. et illis hic respondet.

Signū querit. Discipulis signū dedit dimittitatis. et prius trāfiguratus in monte. et postea ipsis ridentib⁹ subleuat in celo. sed incredulitatem inferiori humanitatis passione.

Regina austri. Hic ademnata plebeindeoꝝ. ecclēsī mysteriis exp̄mitur. qđ in nimis per penitētiā quod peccatum abolerit. in regina austri studiū percipiebat sapientiam. quod peccatum cauerit. de totis finib⁹ orbis congregatur. ut veri pacifici verba cognoscat. Ex duob⁹ enim constat ecclēsī. ut aut pecare teſtas. aut peccare nescias.

In iudicio et. Non mille annis ante iudicium sicut indei singunt sed in ipso iudicio surget.

Cū viris. Ecce munis ostenditur resurrectio. tam bonorum quod malorum. Condemnabuntur. Non potestate iudicij sed preparacione melioris facit. quia relatio imperio. venit in indei audire hominē sapientiam famosum. sed

indei veram deisapientiam cum ipsis conuersantem non audiunt sed blasphemant.

In predicatione. Jonas pānis dieb⁹. christus longo tempore predicit. Ille peregrinus. christus suis ciuitatibus. Ille signum non fecit. christus multa fecit.

Nemo. Qui in figura regis et nimis in ecclēsī p̄tulit synagoge. nunc hortatur nos ut fidē nostrā potius ad ecclēsī transferamur. Quasi dicat.

Quāvis dicerim nullū signū nequā generationi dandū nisi ionē signū. tamen fidelib⁹ meis nō occulabo lucis meae claritatez; sed testam humanae naturae flamine meae diuinitatis implebo. id est. si de mea illuminabo. et hanc fidem non ponā sub umbra veteris legis; sed in claritate novi testamenti. Neque sub mensura ipsius legalis et intra terminos iudicis gentis cohibebō: sed constitū super ecclēsias. in qua septiformis gratia. sp̄s reluet. In cuius rei signū solet in frontib⁹ credētib⁹ signū fidei affigi. ut qui ecclēsī voluerit ingredi. lumen veritatis palam queat intueri. Hinc cōdemnat indei. qui signū exteri⁹ quod rendo. apertā lucis iānuā nolūt ingredicre. dendo.

Cidete ergo et. Post institutionē recte fidei. etiā de bonis opib⁹ et bona intentō instruit. ut nō tamen opera sed etiā cogitationes et cordis intentōes mandent. quod. Ego lucernā fidei in vestris sensib⁹ accedo. et in ecclēsias ponō. vos autem quantum ex vobis est. **L**ucernas vias accēdite. et intentiones cordis vobis mūda. te. ut ex intentōe mūda placeat etiam opera.

Hec p̄tra hypocritam p̄begoꝝ sub dolo signa querenti sp̄lūtū dicit. **C**etera nos iuxta moralē sensū generalē instrūtū.

Et cū lo. Non ait. cū loqueretur. sed cū loqueretur. In quod innuit. nō statim finitū bis p̄begoꝝ. sed altis interpositis ad p̄begoꝝ divertisse. Quia finito. sed adhuc eo loquente. ecce mī et frēs querēbat loquens ei. De quib⁹ postquam nūcianti sibi r̄ndit. qđ se. vo. p. m. b. f. m. et so. et mī ē. postea intravit ad p̄nūm p̄begoꝝ.

Quare non baptisatus. Iudicii frequenter lauant manus antequam manducent. tenentes traditionem seniorum. et a foro reverentes nisi baptisentur non comedunt.

Calicis. Vare refert. indeoꝝ baptisata calicis et vīceorū lectorū. et teramentoꝝ solitos obseruare.

Calix vas vitrenī. catinī. scile d' terra. p̄begoꝝ fragilitas hūani corporis. in quo exterius pertendit sanctitatem et simulat iusticiam. qđ foris erat landabant. intus nequissimi.

Quod autem. Nō potest formicatoꝝ et hominē corporalia vicia solūmodo gressu et sp̄nalia vicia et lenia. sicut anaricia. ira. superbia. et. sicut p̄begoꝝ putabat.

Clericis quod superest. Jam bonus doctoꝝ quo p̄tagium

corpis mundari tebeat. docet. Et hinc latius explicatur quod supra breviter dixerat de mundando cordis oculo. Totus enim hic locus ad hoc dirigitur. ut nos ad studium simplicitatis inuitet. et superflua iudeoz et terrena condonet. qui secundum corpus intelligendo legem. vitro et catino propter fragilitatem comparantur. In quo si graniter peccat ipsi tamen absolutio peccati. permittiatur si misericordiam facere nitantur.

LQuod necessario virtui et vestimento superest date pauperibus vel de consiliis. quod retinat solummodo post tanta scelera. date eleemosinam. Prima elemosina est. mederi animabus vestris credendo in me qui corda mundo. et per fidem mundatis cordibz omnia etiam exteriora erunt mundata.

CQui ordinate vult dare elemosinam. a se metipso incipit. et eam sibi primum dat. Est enim elemosina opus misericordie. Unde dicitur. Miserere animae meae. placet deo.

Vale vobis. Quia ad elemosinaz hortaretur phariseos. qui corporaliter quotidie elemosinas faciebant. quod sine fide erant deo non placebat. dicit se elemosinas eorum non ignorare. ut ostendat cuiusmodi elemosinas ab istis regnabat. Quasi dicat. Commoni vos ad dandam elemosinam. per quam omnia sunt munda; sed sciat qd elemosinas quod facitis ad hoc non valent. nec de huic modo. di elemosinis me amonere creditur sed de iudicio et charitate ut de vestra miseria iudicantes. et tei charitatem quam nobis do nauit diligentes. pie vivatis. iustum iudicium dei confidentes. quod miseri effecti estis et gratias referentes chanciati qua literati estis.

Preteritis iudicium. et. Premiter multa eorum via prestrinxit. quod ad villam de-

cimanda intendentis. futuri iudicij metum et tei charitatem non habent. pretereunt iudicium. quia non omnia que agunt in iudicium referunt. Charitatem preferunt. quia non ex affectu deum diligunt. Sed rursus ne fidei vos studiosos faciat operum negligentes. perfectione fidelis viri supponit ut post fidem operetur.

Qui estis ut. Hic superstitione ipsis redarguit. quod foris speiem recte doctrinam pretendunt. sed tate vero quam intus gerunt. occultant.

Respondens autem. Audito verbo dei. phariseus ex mala conscientia sibi contumeliam fieri putat. et commemorata pugna perfidoz inteligitse damnandum.

Vale vobis qui. Non arguantur quod extorquent monumenta prope-

vobis. Sed ve vobis phariseis. Justum iudicium dei confutet. et non triticum solummodo et vinum. qui decimatis mentem et rutam et omne olus. et preteritis iudicium et iudicium et charitatem suel et charitatem dei. Nec autem oportuit primo loco. Elementa fructuum facere et illa non omittere. Vale vobis phariseis. qui diligitis primas cathedras in synagogis et salutates Arguit de hypocritones in foro. Vale vobis qui estis. Quia superficie terre cois ostendunt. et uel rei ut monumenta que non patent. et homines ambulantes supra nesciunt. Respondens autem quidam ex legisperitis ait illi. Magister. hec dicens etiam nobis contumeliam facis. At ille ait. Et vobis legisperitis. qui oneratis homines. Legis. Secundum quod intelligitur et imponitis oneribus que portare non possunt. Id est. nec in minimis perficitis. quia gratiam meam non queritis et ingum leue repellitis. sed lex sine gratia nequit impleri. et ipsi uno digito vestro non tangit. Et hoc legisperitis. Ambitus sarcinas. Vale vobis qui edificatis monumenta prophetarum patres autem vestri occiderunt illos. profecto testificamini. quod consentitis operibus patrum vestrorum quoniā quidem ipsi eos occiderunt. Ambitus ornando. vos autem edificatis eorum sepulcra. Ab eterno dispositus.

Propterea et sapientia dei dixit. Mat. Ecce ego mitto ad vos. Qui prius prophetas. post apostolos misit.

Mittam ad illos prophetas et a-

tarum. sed quia interfectores prophetarum imitantur edificando sepulcra. accusant paterna facinora. Sed persequendo christum et apostolos imitantur scelera patrum. et sententia damnationis quam in patres proferebat in se ipsum retrorsum.

Drofecto. Propter vulgi fauore captandū edificatis. quasi exhortatis scelera eorum. sed ipso opere ostenditis quod scidet eorum plenitatis. quod bene facitis sed pro vano gloria.

Clos autem edificatis. Propterea quia estis imitatores illos. et impletatis quod patribus defuit. scilicet ut me et meos perseguamini. quemque illi persecuti sunt in prophetis.

DProphetas et apo-

lani. Dicuntur hereti-

ci. qui alii veteris ali-

um novi testamēti di-

cunt institutorem.

Generatione

Omnes mali. una gene-

ratio sunt. una ciuitas

vnu corporis dyabolus.

Sicut oēs boni. una

generatio. vnu corp-

sunt dicti.

Vale vobis ad san-

ctus ad hunc cum

pō hunc multi occisi an-

natalexpi. et nato xpō

mox pueri ab hac ge-

neratione sunt pepti.

Et ab pastor ouiu fu-

it necatusq in agro.

Zacharias sacerdos

necatus in atrio tēpli.

duos ordines martiriz

signi laicos et eos qd

tari officio macipatur

Qui periret. et.

Hoc erat altaria in te-

plo. Unū incensi inte-

nō. alter holocaustoz

exter. int. qd et tēplū

zach. et occulus. et int.

a. et b. et int. p̄sens po-

p̄s et sacerdotū. quorū

alii p tēplū. alii p alta

re significantur.

Qui tulistis cla-

laus. builites xpī.

qm q bñ sc̄pturas in

telligū. Hac legis p̄spiti

nec ipsi in lege et p̄p̄is

intelligunt. nec ab alijs

intelligi volunt. Intra-

re clauē ē. nō cē p̄tēm

supfice l̄. b. v̄q ad

arcanā intelligenda

penerare. Ut doctor

si illos quos verbo edificat. exemplo scandalizat. nec ipse regnum dei intrat.

et illos qui intrare poterant excludit.

Cum autem hec. Quā vera p̄fidie. filiatis et ipietatis sue crīa audierint

ipsi testar. qd tāto intonāte turbine n̄ resipiscunt. s̄ doctorē p̄tētā aggredīnt.

Attendite. Ad h̄ fermetū p̄tinēt oīa qd sup̄ in domo C. XII.

p̄p̄i disputavit. Vñ et apls. Non in f. u. neqz in f. m. z. n.

Attendite a f. Vulcer locus tenēde simplicitatis et emulandē fidei. ne-

mo e iudeoz aliud. pmamus affectu. aliud voce simulem. cū sciām in die

iudicij non posse esse latebram fraudis.

Neque abscon. Ideo ne emulemini simulatores qd p̄fecto veniet tem-

pus in die iudicij. in quo et vestra virtus et illos hypocrisis omnibus reuelabit.

Vnde sequitur. **Q**ui quæ in te dicit. **N**on solù in futuro omnia patetuntur. sed etiā in pñti tēpore in tota ecclësia per orbem terræ publice pñdicabuntur. quæ in tenebris i. in umbra pressuræ et carceri locuti estis. qñ actus vestri legentur in excelsis.

Confessionem operatur. negat qui preceptis non obedit.
Domini que in te. Amb. **Q**uod in tenebris. id est. in timore distractis. dicetur in lumine. i. in fiducia veritatis. accepto spiritus sancto. Et qd in aure. id est. secreto locuti. super tecta. id est. calcato carnis domicilio pñdicabitur.

Dico a. v. Amb.

Cum gemina sit causa perfidie. quæ vel ex inolita malitia. vel ex accidenti metu nascitur. ne quis deum quem cor de cognoscit. metu negare cogat. dñe more corporis nñ esse timendam. Preclare autem et fidem accendo intermixtum et ipsi fidei virtutum fundamenta subiecit. Nam sicut fortitudinis incentivum est fides. ita fidei fundatum est fortitudo.

Distendam a. v. **Q**uia duo sunt genera persecutorum. unum aperte persequenti. unum. alterum fraudulenter blandientium. Sicut supra contra hypocritam. ita hic armat contra carnifices.

Consensu hic locus ad subvendam profissionem domini passionem. vel contemptum mortis. vel spes premij. vel mansuros i. denuncia tione supplicij instruit.

Confessionem operatur. Ambrosius. **Q**uinq; passeres. quinq; corporis sensus. vel duo secundū mattheum. corpus et anima. quibus dedit natura gratiam ad eternam subuolam. dñ. quia etiam caro si consentiat legi dei. in naturam spiritualem transit. **S**ed dum et in occultis et letidis locis. scz abibū queruntur. delictorum laqueis capti. ad supernorum operum fructus reuolare nequenunt. sed dipondio id est. vili terræ cupiditatis pñctio venundantur sub peccato. ita ut etiam anima malorum escis granata. inclinetur in corporis naturam. **S**ed si tens etiam infidelibus hominibus. vel in oriundo sole. et terre secunditate prospererit. et misericordiæ munus impetrat. non dubium fidelium contemplationem apud illum valituram.

Clene. dipon. Et. **D**ipondius est pondus ex duob; assib; compositorum. Quod autem in numeris est unum. hoc in ponderibus as. quod duo. hoc dipondius est.

Et vnius ex. Simplicitatis affectum inspiraverat. virtutem mentis ererat. sola fides nutabat. hanc et viliorib; roborat.

Confessus dicit aplus. Nunquid te bñb cura est teo? Sed aliud est cura. aliud est scientia.

Sed et c. Et. **N**on actu computacionis. sed facultate cognitionis. a similitudine pecunie. quæ numeratur ut seruetur. **U**bi magna prouidentia dei. qd nec parva nec ociosa dicta cum lateant.

Omnis quicunq; Et. **N**e quis tempore persecutoris sufficeret sibi putaret fidem cordis. dicit. Omnis quicunq; pñcessus.

Confessus fuerit Et. **C**onfiteatur quis ibesum ea charitate quæ per

dilectionem operatur. negat qui preceptis non obedit.

Filius hominis. **C**onfiteatur filius apud patrem illum qui per filium habet accessum ad patrem. Negatur a filio apud patrem. cui non manifestatur in divinitatis potentia filius et pater. Et ne putes una pñdicio omnium et eorum qui studio. et coru; qui in infirmitate vel ignorantia negant. Subdit. **E**st omnis qui dicit ver. in f. b. re. Et.

Coram angelis. **Q**uia dicerat aperta et abscondita esse reuelanda.

Hanc reuelationem non in vili conciliabulo. sed in conspectu angelorum dicit agendum.

Et omnis qui dicit. Et. **S**piritus sancti blasphemia est. Cum quis manifeste opera dei intelligit. et cum de virtute negare nñ possit stimulatus iniuria causatur. et dicit talia esse belzebub. huic non dimittetur. nō q; ei negotiatur remissio si pñ. i. teat. sed q; h; blasphemus exigentib; malis meritis. sicut nunquam ad remissionem. ita nec ad penitentiam pertinet. Unde iohannes euangelista. Propterea non poterant credere. quia iterum dicit ysaia. Excecait oculos eorum. et induravit cor eorum. ut nñ videat oculi et nñ intelligat corde et convertantur et sanent eos. Qui spiritus sanctus habuit ignorantiæ minorè pñ credut l' dicit irremissibili criminis nñ tenentur. q; non dyabolica iuidia hoc agit.

Sed qui similitudine dyaboli contra suam conscientiam maiestatem oppugnat. nō habet remissionem in eternis. sic mar. apte declarat. q; posito testimonio domini subiungit. qm dicebant spiritum immundum habet.

Ei autem qui. **E**cce q; scadaliizat? in infirmitate carnis me purum boiem vel voratori suspicatur. fuerit remissibile erit. Sed qui grām spiritus sancti qua penitentia inspiratur. et ad pñgregationem rediit. nō pñgnoscet impenitenti corde permanenter. cū hoc iam nō sit habuimus. sed

Cum autem induit. **T**error talium queruntur. solet auferre libertatem. loquendi. **N**olite soliciti. Voluntate vram. p. xpo offerte. **E**hs vero loquet. p. sc. **M**agister. Comendati grām supne pacis et unitatis vult iste ingere. re molestia terrenæ divisionis. **V**en et hoc dñ. i. terren. Inter os enim homines. z. lus et pñctio e. homines sunt. et secundum boiem ambulat. Inter fratres. patrimonium non index mediis. sed pietas detet sequestra dividere. quis immortalitas patrimonii. non sit pecunia hominibus petendum.

Quis me consti. Non sum dissensionis deus. sed pacis et unitatis qui veni boies pacificare cu; angelis. vt multi vni cor. et vna anima habeant. nō vt diuidantur. sed vt habeant omnia communia. nec sit aliquis eges inter eos. Ille q; non colligit mecum. est diuisor. fraternitatis et dissensionis auctor.

Contra auaricia plerūq; solet temptare virtutem patientie. qm pñmendabat et exemplum et pñceptum huius abolendis subiciebat. dicit e. dñ. **Q**uis in c. i. **N**on dignatur inde esse litium. nec arbiter facultatū. q; viuo et mortuorum habet iudicium et meritorum arbitrium.

Ab omni auaricia. Nemo putaret crimen esse hereditatem dividere

fructus in horrea congregare: sed et hoc auaricia indicat superius index.
Vnde et subiungit. Horis cuiusdam dinitis.

Hic supra contra phariseos et hypocritas ita hic occasione stulte peticionis contra auariciam disputat.

Non in abundantia. Non in solo pane vivit homo; sed in deo tei: sed nec temporalis vita multitudine dimitiari protenditur.

Dixit autem. Et.

Post preceptum subdit exemplum ad tecum nandam auariciam temporalem.

Dominis cuiusdam. Et. Non reprehenditur dimes quod terraz coluerit: vel fructus considerit in horrea: sed quod fiduciam videlicet posuerit in illis: nec pauperibus erogaverit: ut ab eis recipiat et in eternis tabernaculis.

Quid faciam. Franci suos: et sua bona esse comptans: non erogat pauperibus que superfluit: sed sue luxurie reservare in futurum studet: ignarus quis congregatis sit vobis.

Bona mea. Et. Ambrosius. Non sunt hominis bona: que secundum auferre non potest. Soli laici misericordia comes est defunctorum.

Requiesce. Ecce cum peste auaricie ingrediens pestis desideat: nec pro temporalibus teum interpellaret.

Dixit autem. Discere dei est ad hominem praevaricantis machinationes subita animaduersione compescere.

Stulte. Quia longa tibi tempora diuina promittebas: hac nocte precepisti: alii congregata relinques.

Repetunt anima. In. In nocte suffertur anima: que in obscuritate cordis quod poterat pati preuidere noluit.

Et non est. In deum dunes est qui transitoria ptemens pauperibus distribuit: cuius expectatio domini est: cuius substantia id est: praesentis possessio qua sustentatur et persistit apud deum: non in sacculis terre.

Dixit ad. Apostolos per fidem in spe eterno confirmat: quia plures sunt quos tormenta facit amor pessimum et desperatio futura.

Nolite solliciti. Perfectus esset pauperibus omnia dare et de manu iniquitatis amicos facere: sed quia plures tenetis fidei infirmitate renocantur: non prohibet prouidentiam per quam in sudore vultus panis preparatur: sed retinet solitudinem quod mente perturbat et ab eternis renocat.

Quid mandu. Inde cor: est homini curare de cibo vel vesti: qui imitat in dei regno. Novit rex quemadmodum familiam suam pascat: alat: vestiat.

non in abundantia cuiusque vita eius est ex his que possidet. Dixit autem similitudinem ad illos dicens.

Dominis cuiusdam dinitis ubere fructus ager attulit: et cogitabat intra se dicens. Quid facias quod non auaricia.

babeo quo congregem fructus meos: Et dixit. hoc faciam. Destrue horrea mea et faciam maiora. et il-

luc congregabo omnia que nata sunt michi: et bona mea. et dicam anime meae Anna. hęs multa bona posita in annos plurimos. Requiesce. comēt et sicut pelle. Magno paratu.

mede. bibe et epulare. Dixit autem illi deus. Stulte bac nocte repetunt animam tuam a te: que autem

parasti: cuius erunt? Sic est qui si

bi thesaurizat et non est in deo: et quos specialiter ad contemptum mundi inuitat.

Dixitque ad discipulos suos.

Ideo temporalium solitudinem recte: ne cum diversis scilicet vobis thesaurizare concincamini.

Ideo dico vobis. Nolite solliciti esse animę vestrem quid māducetis

neque corpori quod induamini. Anna plus est quam esca: et corpus plus quam

hoc ad escam. Matthaeus voluntaria. hic ergo species pro genere. Quorum

vestimentū. Considerate coruos. anima mortalitatem.

quia non seminant neque metunt.

Mora. Ad fidem instruit omnia credentibus a deo posse conferri qui ipsos et anima et corpore composit. Cum enim anima indumento corporis vestiatur: et vigore anime sine nostro labore corpus animet: absurdum est ut victus copiam nobis refecturam putemus qui vivendi iugem habitan- ti a deo consequimur.

Considerate. Sancti merito auctiōe parantur: qui nichil in mundo habentes nec laborantes sola contemplatione eternam petunt: iam similes angelis.

Quantomagis. Si volatilibus non laborantibus nec communis fructus aliquo sibi dominatur specialiter vendicantibus proprie- tate dei necessaria largiuntur: verum est causam inopie nostrę auariciaz indicare: qui co- munia quasi propria vendicamus et alijs invidemus.

Si ergo neque. Si nec in augmentatione corporis vestrum operari potestis: que opera est deo minima ad comparationem spirituali creaturę: quod solliciti vestris de extensis maioribus id est: de auctio- ne conservatione.

Considerate lia. Si ista que ad usum tantum corporis sunt et ci- to decidua: igne cremabuntur: deus tam renovat adorat. q.m.

batur sicut unum ex ipsis. Si autem

fenuz quod bodie in agro est: et crassus est: in aceru: qui habet speciem clibanū in clibanū mittitur: deus sic vestit

Si est vestis. Qui ad imaginem dei factus est: ad eternam vocati quantomagis vos pusilli fidei?

Ergo si enim de his diffiditis: quomodo eterna speratis.

Et vos nolite querere quid man- tis. Et si haec abundauerint: ne superbia duceris aut quid bibatis. Et noli

te in sublime tolli. Nec enim omnis nullus cura est de futuris: sed filiorum est querere regnum dei.

Ne dubites de voluntate patris. nia gentes mundi querunt. Da

dilectio: hec omnia in sua via nobis esse necessaria.

ter autem vester: scit quoniam his

Sed tamē non est in his finis ponēdus: sed in regno: propter quod et ista.

Omnibus preponit. hoc sit finis: propter hoc omnia agite.

indigetis. Cleruntamen querite

tum floris: sicut dicitur. Operniet istum rubor.

Cras in clibanū. Cras in scripturis pro futuro ponit: dicente istob. Exaudiens me cras iustitia mea.

Nolite querere. Non ait. Nolite querere vel solliciti esse de cibo: vel vestimento: sed expressius: quid manducet: aut quid bibet. In quo videntur argui: hi qui spreto: victu vel vestitu: omni: laetitia vel austeriora prebis: cum quibus vivunt alimēta vel indumenta requirent.

Nolite in sublime. Prohibita solitudine: victus vel vestitus: que sunt ad necessitatem: prohibet etiam superbia: que solet de ipsis supabundantibus sequi. Ideo si ne regratis: quod talis solitudine facit infidelibus siles.

LEt hec omnia. Quia omnia sunt filiorum: ideo hec omnia adiumenta vobis etiam non querentibus: ut nec in presenti nec in futuro tenuit aliquid gratia sedibus: quod si hec subtrahuntur: ad probationem est. Si dant: ad gratiam aci onem: quia omnia cooperantur in bonis bonis.

Confessum aperire. Regnum quicquid: et de regno ne dissidatis: quia patet complacita bonitate dabit vobis regnum: non vestris meritis.

Dusillus. Vel ob comparationem in auctoritate nunc reprobo: vel potius ob humilitatis deuotionem: per quam humilitate crescit ecclesia: per quam peruenitur ad regnum.

Clendite. Non tantum non timeatis: ne propter regnum militantibus vite necessaria te sint: sed etiam possessa vendite propter elemosinam: quia est via ad regnum: dum per eam peccata redimuntur.

Con tantum cibos vestros communicate pauperibus: sed etiam vendite vestras possessiones: ut omnibus vestris operariemini: unde vivatis vel elemosinam faciatis.

Cdate elemosina. Qui pro celo oia mundana spernit vendat que habet: et distibuat: qui non est tandem virtutis: ut his quae habet elemosinam: teneat.

Contribuere ut nihil pecunie ad usus necessarios a sancto reservet: cur ipse dominus loculos habuisse legat: sed ne deo propter ista seminas: et ne timore in opere iusticia deseratur.

Contra. Non defici: Ipsilon vel ex sua fragilitate deficit: vel si quod solidum superest ut lapides preciosi: a furibus pertolli. Et data per christum eternum fructum permaneant in celis.

Contra fures. Fures sunt heretici et demones: qui ad hoc intenti sunt: ut spiritualibus nos spoliemus. Linea quae latenter vestes rodit: inuidia est quae studium vel fructum bonum lacerat: et copationem unitatis dissipat.

Contra eni. Universaliter et de pecunia: et de omnibus voluntatibus: gallo si thesaurus est venter: ubi habet cor: sic et de aliis. Nam si terra: cor est de oris. Si in celestibus: est in christo fixus. Recesse est enim: ut quo recesserit dilectionis thesaurus illic et cogitationis sequatur affectus.

Contra mysti. Si thesaurus boni operis causa temporalis pugnaret: facile corruit: quia si exteriorum sit ad famam hominum: dyabolus rapit. Vnde. Recepit mercede suam. Si intus sit ad inanem gloriam: tinea scandit: cum in se perfidente: et sibi placente: fragilitas humanae conditionis deserit.

Contra lumbi. Deo non placet viam sine altero: cum quis vel bona agit nondum refracta luxuria: vel casta viuit non exercens se per bona opera. Et ut ab amore temporalium possit remoueri: et bona quae agit simili intencionem eternorum agatis: cingite lumbos: id est: motus carnalium desideriorum refrenare: et habere lucernas ardentes: ut in operatione vestra solo tei amore ardatis: et aliis exempli preheatatis.

Contra expectantibus. Sicut vitatis mala: sine facultate bona: nichil mundum ministrat: sed solem adiumentum redemptoris expectatis.

Confessum aperire. Ad nuptias domini in die post resurrectionem nonnulli homo angelorum multitudinem sibi copularunt. A quibus reuertit: cum nobis prius manifestat. Unde et bene te expectantibus subdit. Ut cum re.

Confessum aperire. Non vult aperire iudicii pulsanti qui timet: videtur utrumque a temporis: te corpe extremitate metuit. Aperit: qui iudicem letum et secundum sustinet: et de propinquâ morte gaudet. Unde subditur. Beati servuli quos cum veneremus.

Confessum aperire.

Vigilantes. Vigilat qui oculos aperitos in vero lumine tenet: ut tenebras negligenter emitet: qui etiam quod credidit operatur: qui sollicitus est in cura gregis sibi commissi.

Quid vero vigilantes tebeat: subditur. Amen dico vobis.

Confessum aperire. Transiens. Transiens ministeriat cum te indicio ad regnum rediens sua claritate fideles faciat. Vel post indicium transibit: cum a cognitione humanitatis quae in iudicio videbitur: ad cognitionem divinitatis post indicium suos illuminabit.

Contra. Et si vene-

re. In eterna beatitudine recuperari: nostrum recum.

Bere est in regno quiescere.

et faciet illos discum here: et trans-

sens ministriabit illis. Et si vene-

re. Adolescentia. Senectus.

Id est: non in una sola: sed in quatuor-

estate possumus promovere.

rit in secunda vigilia: et si in tercia

vigilia venerit: et ita inuenierit: be-

ati sunt servi illi. Hoc autem scitore

le probat: quod debent vigilare.

quoniam si sciret pater familias qua-

huius hora: que sibi suspecta esset.

hora fur veniret: vigilaret utique.

et non sineret perfodi dominum suum.

Sergo: post similitudinem supponit exortationem.

Sime muscula et ruga.

Et vos estote parati: quia hora

non putatis filius hominis veni-

et. At autem ei petrus. Domine

redite: facite sacculos: quoniam ueni-

tecum esse contra hostem solliciti et expecta-

re lucem: rectum: et aduenientem indicis.

Divina ergo vigilia custodia pueri-

cum est: sed ea innentis.

tertia senectus.

Si quis vero in puericia

vigilare neglexit: non

tamen desperet: sed etiam in

iuentute: vel saltim

tandem in senectute resili-

piscat: qui perinde moras non patieter et per-

eat. Qui ad excruciam

mentis testis: et exteriorum damno et sili-

tudine inducit: ut per animum ad custodiam sui

fuscat. Unde hoc est.

Quoniam si sci-

feruntur domum proficit: qui dominus a sui custodia spiritus dormit: imponit mox carnis habitacula intrupit et ad supplicia trahit. Furi autem resisteret si vigilaret: qui aduentum indicis occulte veniente precepsit penitentia occurret.

Qua hora non per. Ultima hora spiritus ignorari voluit dominus: ut spiritus sit suspecta: et ad eam semper preparetur.

At autem ei. Cum dominus uero proponeret: si se subito rectum: et illos expectando patios esse debere: quoniam petrus si illa sublimia instituta celestis vita: quae sunt ne-

cessaria se prepartitur ad apostolos: et filios: et an ad eos salvandos premeat.

Dicit autem dominus. Redens ad interrogata dominus: primus et secundus indicium cum affuturum: et singulis: per mentem: vel remunerandos: vel damnandos dic. Deinde quod maxime giscerat supponit: si gravis virtutum quam modo attulerat: a singulis quantum pot est sectandam: quod est ibi. Ignem veni: in inferno.

Quis propter. Quidam: Vobis qui dispenses etis instituti habet speciali: quem in te custodia et prepartitur: ut et vos et alios spiritus in aduentu indicis: qui pauci sunt qui dominum sibi bene amitterant dispensationem.

Et prudens. Propter est dominus: et propter dominum servos: ones Christi non ad lucrum

amorem Christi pascere: prudens in futuro sibi pruidens: que constituit: et quod propter est qui sit vocatus a deo: tamquam aarón: et non magis se ingesserit: et quod non magis se pascat: qui ones.

Beatus. Quasi dicat. Pauci sunt fideles. Ille autem qui reptus fuerit

fideliter annonaꝝ verbi ministrans et in curam gregis vigilans. eterna beatitudine glorificabitur.

Luper omnia. Quanta inter bonos auditores et bonos doctores est distantia meritorum. tanta et premiorum. Auditores bonos facit discipulare et transiens ministrat. dispensatores constituit super omnia quae possidet. non ut soli. sed ut p[ro]p[ter]e ceteris habeant eterna. tum pro sua vita. tum pro gregis custodia.

Co si dixerit ser.

Nota inter vicia serui a scriptuꝝ q[uo]d tardum p[ro]p[ter]e dñi redituꝝ. In virtutib[us] boni non annumerat q[uo]d hunc cito sperauerit et tantum q[uo]d fideliter ministrauit. Nichil ergo ē melius q[uo]d ut patienter sit stineam[us] ignorare q[uo]d scribi non potest. sed tam laborem ut ydonei innueniamur.

Et edere. Id est cunctis sceleribus et ille, cebrib[us] seculi. que mente errare faciunt. occipi vel ad lram. si sit dedit[us] gule et ebrietati.

Partecop[er]t Malum cu[m] infidelibus punientur. sed differenter. Illi eni[m] qui scienter peccant grauiter. qui peccant ex ignorantia. Et inter iustos ratio quis q[uo]d tolerabilior[um] habebit damnationem. quanto minor[er]e habuit iniuriam.

Paucis. Aug. Vitissima omnium p[ro]p[ter]a eoꝝ qui preter originale nullum insuper addiderunt delicium. **A**mb. Multi ex istimatis se minus natalituros si nesciant quid operari tebeat auertunt ne audiatur reitaſe. Sed cu[m] possent scire si vellent studiuꝝ adhibere. non nescientes. sed contemptores iudicantur.

Omni autem Merito malus cognoscens. plus. et non cognoscens. minus vapulat. q[uo]d illi plus illi minus commissum est. et ab omni cui plus committitur. plus exigitur.

Vtrumq[ue] ordinis et prelatorum et subditorum innuit. multis subiectis sepe durum cognitione voluntatis et facultas implendi. Prelatis amittitur cu[m] sua salute cura pascende gregis.

Ignem veni in inter. Quasi dicat. Tu querebas. an omnes meam accendis lambis. Ardentibus lucernis aduentu[m] dñi prestolari. sed ego qui tamen ob hoc veni in mundum. ut a cupiditatibus mundi ad celestia homines accenderem. nil aliud volo. nisi ut incendi huius iubar v[er]o ad finem seculi cunctas mundi partes illustrerem. et ut in cordibus fideliū ita ignescat. ne aliquo impetu fluctuum vel flatus extinguitur.

Ignem. Quasi dicat. Inuito vos ad preparationem vestri. et ad custodiā gregis. incuties timore ex aduentu indicis q[uo]d malos seruos damnabitis. Sed q[uo]d exiguis est profectus. et parva meritoꝝ grā metu supplicij ab errore renocari vos ex amore charitatis ad promerendā grām studiuꝝ reatuꝝ acuite. et dum aliquid facitis. illo igne accendamini. quē veni mittere in terram id est. in omnes credentes.

Ideo dñs fortasse in igne ventur[us] ē. ut in resurrectōis tpe vicia vniuerſa consumat. suoꝝ conspectu desideria compleat singulorū meritorumq[ue] et miseriorū lumen accendat.

Baptisma re. Et ut ignis iste in fideliū cordib[us] queat accendi. ita ut

omia ep[iscop]alia p[ro]fecte et seipsoꝝ possint desplicere. p[ro]p[ter]e p[ro]p[ter]e h[ab]eo baptisma b[ea]tū v[er]o prop[ri]i sanguis p[ro]fundit. nō enī dare spūs. nisi ih[es]us p[ri]mū gloriſicaret.

Et quō. Lanta ē dignatō dñi. ut infundēde nobis denotōnis et p[ro]sum māde p[ro]fectōis in nobis et mātūrāde pro nobis studiū passionis sibi inesse testet. q[uo]d cu[m] in se nō haberet v[er]o doleret. nō tū angebat. erūnis. et tempore mortis mesticiam p[ro]tendebat. quā nō ex metu mortis sive b[ea]tū mora redemptio nō noscēt assumperat.

Cu[m] d[icit]ur per

Qui v[er]o ad p[ro]fectōis angie[re] de p[ro]fectōne ē se cuiꝝ. nec de ipa angie[re] s[ed] potiū mos corporis ab soluto ē anxiatōnū coaceratio doloris.

Dicitatis quia

Quā post baptisma passionis et p[ro]p[ter]e aduenīt ignis terra sit arsura dñi. Q[uo]d ad fidē r[ati]onēs orbis p[ro]tra se ē dīni s[ed] vnaqueq[ue] domus h[ab]uit fidelef[er] et infideles his p[ro]tra fide[re]. illi p[ro]ficiat de pugnantib[us].

In domo vna

Vnaq[ue] h[ab]et dom[us] vna ē. vel dei vel dyaboli. Itaq[ue] h[ab]et spūlā. dom[us] spūlis est.

Divisi. P[ro]p[ter]a

ē religiōis ad tē. sapientia ad p[ri]mū. o[ste]nētū. et dīni v[er]o diuinis biuana p[ro]p[ter]e h[ab]et. nō ē g[ra]m pignori bns renūciāt. b[ea]tū o[ste]nētū. etenim nāt[er]e pignora sūt dei b[ea]tū. nec d[icit]ur plus a marib[us] b[ea]tū q[uo]d accipiatur q[uo]d tēns a quo b[ea]tū ficiū acceptū seruat[ur].

Tres in duo.

Id ē filiū et filia et nūris in p[ro]mē. et vno in tres. et p[ro]p[ter]e et mī. vbi etiā sociū intelliguntur in filium et filiam et nūrim.

Allego. Per tres significant. q[uo]d fidē trinitas h[ab]et p[ro]p[ter]o duo infideles qui in terra remanēt. Boni ergo p[ro]traria malis. et mala contra tria bonis sentiēdo atq[ue] agendo. ab inuicem diuidentur.

Pater in filium. Quāo quinq[ue] cu[m] sex p[er]sonas numeret. patris et filii matris et filie et socius et nūrus. Sed q[uo]d matē filiū ipsa ē et socius uxoris ipsius filii. et sic eadē et in filiā suā et in nūri dicit[ur] diuina.

Pater in fi. Pater nō erat dyabolus q[uo]d enī imitabamur. b[ea]tū venit ignis qui nos ab illo separavit et ostendit alterū patrē qui ē in celis. Mater synagoga cu[m] filia p[ro]mitua ecclesia. que cā te q[uo]d genus duxit pro fide contradicēt et persecutrice sustinuit et ipsa ei contradicit. Socrus synagoga. Nūrus ecclesia de gentib[us]. q[uo]d christus ecclesi sponsus. sed in carne synagoge filius est. Synagoga ergo in nūrum et filiam est diuisa. quia credentes te vitroꝝ p[ro]p[ter]o persequit[ur]. Sed et ille in matrē et socrum sunt diuise. q[uo]d nolunt carnalem circūcisionē suscipere.

Dicebat autem. Cū aplos etiā te suo p[ro]mo aduenītū informasset. insinuans q[uo]d in eo factū sit. et de futuro q[uo]d expectare tebeat amonisset. veritatem sermonē ad turbas. in q[uo]d p[ro]p[ter]e crāt. ut mat. indicat. Quia nec p[ro]mē aduenītū factū credentes. nec scđm recte expectantes. signū te celo q[uo]d rebat temprates. Hos g[ra]m arguit. q[uo]d si vellent attendere possent ex verbis prophetarū certum utriusq[ue] aduentus habere indicium.

Cum vi. nū. Mystice. Nubes ab occasu oriens carnē xpi a morte resurgentē sicut. Ex q[uo]d ymb euāgelie p[ro]p[ter]e catōis oib[us] terri ē infusus. Auſter flans an̄ estum leuiores tribulatiōnes an̄ iudiciū significat.

Cnimbus ve. Ad lram manifestus est sensus. Qui ex elementorum

minutatōne aurāri statū possunt p̄enoscere. possent etiā tps vniuersit̄ ad
centis scire. tū ex dictis prophetarū. tū ex magnificientia operum.
Hypocrite. Et ne aliqui rudes in turbā de imperitia sua sibi blandi
entes se excusarent dicētes se legē & prophetas ignorare. supponit eos p̄ na
turalē rationē posse discernere. vel eum qui opera facit quod nullus alius
ficerat. supra hominē & deum esse. vel post tot seculi iniquitias. iustum crea
toris indicium esse venturū.

Cum aut̄ vadis
Cum in hac vita p̄g
paras te ad placatam
faciem iudicis viden
dam. q̄nus sermo rei
sit contrarius tue car
ni. tamē eo utere sicut
custodia data tibi in
hoc itinere. ne contem
ptus te accuset.

Hoc & mattheo po
nit. sed ille specialiter
de recō cilianda pace.
dissidentium fratum.
Hic generaliter et de
pn̄ia oīm & de emēda
tōne delictorum.

Cum aduersa
rio. Aduersarius no
ster in via ē sermo dei
contrarius nostris car
nalib⁹ tēsiderijs in p̄
sentī uita. a quo libera
tur qui p̄ceptis eius
humiliter subditur.
Alioquin ex sermonis
contemptu reus in ex
amine iudicis tenebi
tur peccator. quem iu
dex exactor. id est. dy
abolo tradet. quia per
mitret ut dyabolus a
nimam eius ad penas
trahat et ipse exactor
qui penam exigit pro
reatu quem suggestit.
eam retrudet in gehen
nam.

Da opera. Et
Hec etiam ad calcā
das mundi illecebras
et ad iudicis aduentū
prestolandi pertinent.

Quasi dicat. Quādoquidē constat districtū iudicem esse venturū. ergo h̄
iq̄ vinit. ne in illo iudicio damnemini.

Reddas. Reddit semper p̄gas pro peccatis patiēdo. sed nunq̄ ve
niam consequendo.

Aderant aut̄. Dum magister veritatis p̄sentes instrueret. qualiter
te preparare debent ad aduentum iudicis. & qualiter qui se non preparat
sunt dammandi. nunciatur ei de galileis. q̄ quasi in iste ideo perierit. q̄ nō
bene se preparauerit. & respondet domin⁹. & illos vere fuisse peccatores & iu
ste perisse. & sibi alios p̄tōres perituros. si se peccatores non attendunt.

Nunciantes. Quasi dicant. Apparet istos fuisse peccatores & iu
mandos in eternū. qui tam scelerata morte ab impio preside inter sua sa
crificia occisi sunt.

De galileis. Galilei impias scelerata morte sceleruz suo & penas sol
lunt. quibus tamē non ipsa mors obsuit ut in secundam mortem mutterentur.
sed improba vita. Puniti sunt aut̄ ad correctionē vitentū. ut flagellato
pestilentz. stultus sapientior fiat. vel ad exemplum corrigi nolentū. ideoq̄
pessime perituros.

Quoz̄ sanguinē. Allego. Corporalis mors galileorū quo & san
guis sacrificij est mixtus. significat sp̄ualem mortem eorū qui non pure offe
runt sacrificij. quorū oratio fit in peccati. sicut te iuda est scriptū qui inter
sacrifica dominici sanguinis proditōne cogitabat. Pylatus ergo sangu
inem galileorū cum sacrificij miscer. q̄n dyabolus elemosinā vel alind bonū
inuidia vel ambit. one laudis vel qualibet alia peste commaculat. vt offe

rentib⁹ nichil proficiat.

Omnis similiter. Et hoc impletū est post passionē domini q̄n ro
mani impenitentes indeos incipiendo a galilea adeo denastauerūt. ut nō
solum atria templi. sed etiam interiora domus. quo galileorū accessus non
erat h̄uano sanguine fedarentur.

Sicut illi decē et octo. Isti hierosolimē sicut & galilei. non so li
peccatores fuerunt sed in terrorē reliquo puniti sunt. qui ruina turrī pres

si. significant indeos
qui penitente nolue
rint. cum suis membro
esse perituros. Nec fru
stra tecē & octo. q̄ nu
merus apud grecos et
i. & b. vel iortha & etha
expavit. hoc est et eis
dem litteris quibus no
men ihesu incipit. Si
gnificat aut̄ iudgos
hinc maximi pituros q̄
nomi salvatoris recipie
noluerit. Illa turrī lig
nificat illū q̄ est turrī
fortitudinis. q̄ merito
in silo q̄ silo qd̄ in
terpreta. missus sit
eum qui missus a pre
venit in mundum. qui
omnes super quos ce
ciderit conteret.

Dicebat aut̄ Similitudo iñfracta
ose arboris. cui isti li
miles nisi peniteant cā
to sunt perituri & era
dicandi. Cum ergo si
culnea alibi generati
onē bic synagoge sp̄aliter gestat ti
pum. Sicut sterilis fi
cus folijs exuberans.
sp̄e fructus possesso. et
deserit. sic doctores sy
nagogae operib⁹ iñfractū
dis. iam in umbra le
gis gloriantes. subie
ctis nullum operis bo
ni exemplū misstrant.
In fico loco florū qui
dam fructus crescent.

qui alijs succrescentib⁹ decidunt. remanēt tamē quedam de illis. qui clemen
tiori aura silvestre animū prioris luci exentes. ceteris specie & inmatritate
preferunt. Sic antiqua synagoge corruit populus. cui⁹ loco de antiqua re
ligionis pinguedine nouus ecclesi⁹ emergit populus. remanserūt. in ex ipso
israel apostoli qui ceteris pr̄stiterunt.

Arborem fici. In origine h̄uani generis adam & eua cum peccassent
de folijs sicut in vīctoria sibi fecerunt. Per folia ergo sicut in intelliguntur peccata. Erant aut̄ sub arbore fici tanq̄ sub umbra mortis. de q̄b
dictū est. Qui sedebat sub umbra mortis lumen ortū est eis.

Et venit querens fructū. Vineā dñi sabaoth. domus israel est. in qua do
mo synagoga condita est sicut ficens in vinea. Sed qui in vinea peccantes
a viatorib⁹ p̄misit diripi. hanc etiā sicut in illis excidi. in qua querit fructū.
non q̄ deesse nesciret. sed ostēdit in figura. q̄ synagoga iam fructū habet
re teberet. Nec ante tempus querit. qui per triennū venit. Qui per moy
sen synagogam instituit. ipse in carne apparet in sinagoga crebris docet.

Dirit aut̄ ad cul. Cultor vites. doctores sunt & apli quorū precib⁹ &
monit. assidua plebi tē cura suggestit. quibus dñs sepe de instructuosa gēte

iudeor p̄queritur. q̄ per tres annos sue visitationis. i. in legalib⁹ edictis; p̄ pheticis p̄testationib⁹ en angel⁹ grā. negligens extiterit.

Ecce anni tres. Nullus in synagoga per tres annos fructū esse potuit: q̄ neq̄ tpe circūcisionis purificari poterat qui circūcisionē animi nō quebant. nec p̄ legē sanctificabantur. qui carnalia in lege tm̄ sequerātur. neq̄ in gratia iustificabantur. qui de peccatis penitentia nobebat. Cum ergo merito essent excidendi. quod quidē faciūt est per romanos. iubetur illis qui in circūcisionē laborabāt. vt succisionis cladem annullando p̄nīaz susgerant. Sed apostoli intelligentes etiā alios quos de populo inde om̄i sua vocatōe posse salvare. orant ut differtur vltio dñicē crudelis.

Alt quid etiā te? Potest p̄ terrā sterili fici occupatā iudaica plebs signari. que nouaria preposito p̄ umbra premīt. ne lumen veritatis videat et exēplis eoz impeditur. ne sole oblationis calefaciat. Vñ re vobis. et p̄ q̄c. r. c. aū boies.

Terrā occupat. q̄ locū quē tz bonis operib⁹ n̄ exercet. q̄ exēplo p̄nūtatis impedimentum prestat ceteris. **V**ñc dñm. Do nec radice infuctuole mētis bñlēt. et p̄ntū pressurāt et eterne dānationis incutiendo metuz. fossa quippe in imo ē et increpatō dñmentē sibi vñstrat humiliat.

Nonit cultor terrā excolere q̄ nouit vicia reprehēdere. Intellexit duricā et supbiā iudeor cām ē et sterilitatē. Pollicet itaq̄z dura corda apostolicis ligōnib⁹ ēē sōdiēda. et supbientia ad l. umilitatē renocanda. **M**ittam stercore z. Id ē. malor q̄ fecit abominationē ad animū reducā. et p̄punctio nis grām cū fructib⁹ boni operis q̄sī de pinguedine stercoris eructe. Decata enī carnis stercora dicūtur. que immittuntur ad radicē arboris. q̄n p̄nūtatis p̄sciētia tangit cogitationis mēoria. et dum inde p̄nitit. q̄sī p̄ tactū stercoris reddit ad secunditatē operis.

Et si quidē. Cum pñc̄ ordo exigeret ut apponēret. reseruabit vel ali cūdī tale. nichil tamē subiunxit. sed suspendit sententiā. **C**uz vero adberet sin autē. s. nō fecerit fructū. p̄tinue iudicū venturę dānationis annexūt. q̄z p̄liniores ad negandū q̄ ad credendū videbat.

Erat autē. Hanc similitudinē te fculnea dicit dñs docuisse in synagoga. ut intimeat ad ipsam synagogā pertinuisse parabolaz. Q̄ enī fructū querit in fculnea nec inuenit. significat p̄ verbū p̄modat synagoge nec illa recipit. quā tamē non ex toto extirpādaz. sed reliquias per fidem saluādas intelligēs. mox ibidem p̄mitiū ecclēsī sanatio. sub specie incure mulieris subseqūit. Idem enī significat fculnea reservata. quod mulier erecta.

Sabbatis. Sabbatis docet. et curuā erigit. q̄ per verbū p̄dicatio nis a tpalib⁹ ad eterna erectos ad quietē resurrectionis perdūct.

Ecce mulier. Hec mulier nō nisi post dececco annos erigi potuit. q̄ hūana natura. hāc corruptionē deponere et ad induendā icorruptionē eterne beatitudinis erigi nō poterit. nisi prius implenerit legem. q̄ in decez p̄ceptis p̄mitit. et grām in q̄rpi resurrectio facta ē et nostra expectatur.

Annis decemocto. Senarius in quo mundi creatura pfecta ē op̄rum pfectionē sīḡ. q̄ p̄ tres multiplicat⁹. et viij. reddit. et sīḡ eos qui in tribu tēpōib⁹ dñicē visitationis. s. ante legē et sub lege et sub gratia. pfectōnē op̄rum bñt. Hoc ergo tempore. iudga a sue mōtis rectitudine curvata fuit. q̄ magis terrena q̄ celestia nouerat operatur.

Vlocquit. Quos p̄destinavit hos et vocavit. Quos vocavit. hos iūstificavit. Quos autē iustificavit illos et magnificavit.

Quia sabbato Deus ab operib⁹ mūdi sabbato requievit. Unde et moyses sabbato a servili znoxia actione feriādū p̄ce. p̄figurans tem p̄ quo nostra sc̄latia opera nō vero religio sa. i. landandi deum cessabunt. In signum hui⁹ rei etiam sabbato dñs curat. Hoc autem non intelligēs archisynagogus fallitur et fallit. q̄ lex in sabbato non hominē curare sed servilia opera face re. i. peccatis granari prohibuit.

Hypocrite. z. Merito hypocritas. i. simulatorē vocat. q̄ cum magistri plebinz videri appetat. sanatiōnes homis nō reuerētur postponere curēpe coris.

Non soluit hoū. Mystice. Bosq̄ cognovit p̄fessorē suū. et asin⁹ qui nouit p̄sepe dñi sui. iudicū. et gentile p̄fūlū siḡificant. q̄ vterq; pecati vinculis absolutoū sitū estnq; hui⁹ mūdi p̄ baustū dñci fons d̄ posuit. In his ḡ duob⁹ anialib⁹ vocatio nem duoy p̄slop aduersantib⁹ indeis p̄vnciat dominus.

Hanc autē. Filia abrahē ecclēsī de vtrōq; p̄plo ad fidē collecta. q̄ tpe legi et dōminicē resurrectionis implero. per septiformā grām sp̄issantiū vincula longe captiuitatis erupit. et sic idē est bouē vel asin⁹ a p̄sepio solutos ad portum agi. qd̄ ē filia abrahē a vinculo noxig inclinatōis erigi.

Erubescent omnes. Qui te dicit saluatoris erubescunt. fīcīlē sterili se siles oīdūt. Qui ḡ gaudēt te miraculū. p̄tinēt ad filiā abrahē id ē. ecclāz. deūtē de sua erectōe glorificatē.

Adversarii. Scribz et pharisei q̄ nec apte veritati p̄dicere p̄nt. nec p̄pter inuidiam credere volunt.

Domnis populus gau. Simplices. humiles verba veritatis r̄ni racula amātes. et illi sunt figura gentiū. q̄ erēctatis iudeis p̄gregādē sunt ad fidem per humilitatē. Unde et saluator fidē eoz p̄mendat sub p̄paratiōne grani synapis.

Dicebat ergo. Quādo quidē aderāt gaudentes et glōificantes. dicebat ad cōmendationē et instructionē illoꝝ qui per humilitatē et fidei seruērem exaltandi sunt in ecclēsia.

Gimile est grano. z. Grām synapis. res vñlis et simpler. sed si teritur. vim suā fundit. Regnū ḡ celoz. i. fides per quā venit ad regnū. cōpatur grām synapis. q̄ p̄mo bñllis et q̄sī abiecta et amari saponis. ppter infirmitatē xp̄i et sc̄dalū crucis. sed trita aduersis. gratiā sue virtutē effundit. et odore suo circumstantes adimplēt. dñ glōriā resurrectōis et ascensionis

etiam post mortem predicanit toto orbe terrarum. **V**el corpus christi granum sinapis quod accipiens ioseph in orto sepelivit quod postea in resurrectione mitteret in quo per dictis et consolatoribus fidicet a fatigione mundi respicit. **N**on acceptum quia christi dona quae ex divinitate nobis cum patre tribuit ex humanitate nobiscum accepit. **U**nde. Accepisti dona in hominibus.

Et crevit. Crenit in toto mundo vel in animo cuiuscumque fidelis quia nemone repente sit perfectus. **C**renit ergo predicatione quia mentibus hominum quamvis virtutis esset insinuitur.

In arborum magis crescit non sicut herbe que cito arescantur et corrumpantur sed sicut arbor que longa annitate et opima fertilitate gaudet.

Quod accepisti mihi. **U**niuersa ecclesia cuius fama sumus quotquot timoris et spei exercitio quasi mola superiore et inferiore conterimur ut unus panis multi simus in christo. Abscondit ergo ecclesia fermentum dilectionis in faringe sata tria quia precipit ut diligamus deum in corde to aniam to virtute. **V**el satis satia tria ut spiritus anima et corpus in unum redacta non discrepet inter se. **V**el tres anime virtutes in unum redigantur ut in ratione possideamus prudenter et in ira odium vicem in cupiditate consideremus virtutem. **V**el ecclesia fidem hominis faringe sata tria misericordia est credulitate prius et filii et spiritus sancti. **C**umque in unum fuerit fermentatum non nos ad triplices temum sed ad unius veritatis noticiam perducit.

Sata tria. **S**atum genus est mensura iuxta morem palestine monendum et dimidium capiens.

Possunt in tribus illi dominici seminis fructus intelligi tricenus scilicet sexagesimus et centesimus et pugatorum continentum et virginum. **V**el sata tria tria genera hominum. **N**oe Daniel Job.

Donec fermentaretur. **T**amdiu charitas recondita debet crescere donec tota mente in sua perfectione committatur ut nichil preterdeum diligat et recolat quod hic accipit in alia vita perficiatur.

Et ibat. **V**bis indifferenter predicabat non personas discernens sed salutem credentibus querens.

Contendite. **Q**uasi diceret. **V**ege pauci et illi cum magnis labore quia nisi mentis intentio ferueat vnde mundi non vincitur per quam anima ad ima semper renovatur.

Cum intrauerit paterfamilias paterfamilias christus cum vobis et divinitate sit aliis iam intus esse dicitur quos in celo presens sua unctione letificat sed quasi foris est his quos in hac peregrinatione certantes oculi eius adiuuat. Intrabit ergo cum totam ecclesiam ad sui contemplationem perducet. **C**laudet hostium cum reprobis locum penitentie tollit qui foris stantes pulsabunt id est a iustis segregati misericordia quam contempserunt frustra implorabunt.

Incipietis foris stare. **M**odo tempore misericordie contendite quia tempore iudicij reprobis tollitur locus penitentie qui nunc aperitur cunctis pie querentibus.

Nescio vos unde sitis. **N**on novit lux tenebras id est non aspicit quia si aspiceret tenebre non essent.

Manducauius coram te et bibimus. Non festinatum

epulatio innuat quem fidei pietas non emendat.

Non scia scriptura

rum notum teo facit quae

operum iniquitas indi-

gnu ostendit. **V**el te

iudicis simpliciter in-

telligendum est quire

spuentes mysteria fu-

dei gratos se teo ar-

bitruntur quod in seculo

victimis oblatis cora-

domino epulantur et

lectionem prophetarum

auscultant. **V**el mysti-

ce manducat coram

domino et bibit quodibi-

pabilium audiit suscipit.

Vnde quasi exponen-

do subiungit. In pla-

teis nostris docuisti et

non sufficit vos unde sitis.

Discedite a me om-

nos operari iniquitatis.

Ibi erit

fletus et stridor dentium cum videri

quod successione carnis non fidei trahitis.

tis abrahah. ysaac. iacob et omnes

ducentes.

prophetas in regno dei vos autem

expelli foras.

Et venient ab oriente

et occidente et aquiloni et austro

et accumbent in regno dei.

Et ecce sunt iudas

sunt nouissimi qui erant primi et

sunt primi qui erant nouissimi.

In

ipsa die accesserunt quida phari-

de galilea ubi dominatur herodes et transi in

locum ubi non haberet potestatem.

seorū dicentes illi.

Ex et vade

hinc quod herodes vult te occidere.

Et ait illis. Ite et dicite vulpi illi.

ut homines sua peccata et errores damnentur in

quod auctoritate sanitas.

Ecce ejectione demonia et sanitates

rate gaudebant. Flebunt oculi quibus per concupiscentias vagabantur.

Et nota per fletum qui est oculorum et stridorē dentium veram impiorum

surrectionem.

Et venient ab oriente.

Multi prius ferventes postea torquent.

Multi prius frigidus subito ardescunt.

Multi in seculo respecti in futuro sunt

glorificandi.

Alij apud homines glorioli in futuro sunt damnandi.

Vel gentiles qui diu sine fide vixerant ad fidem sunt vocandi inde ex-

cedandi.

Dicite vulpi illi.

Vulpis animal dolosum in forea ad insidi-

as latens odore fetens nunquam rectis itineribus incendens.

Hec omnia here-

ticas quorum typum tenet herodes.

congruunt qui christum id est humi-

litatem christiane fidei in credentibus conantur extingue-

re.

Ecce ejusdem demonia et sanitates.

Quasi diceret.

Nec herodes nec he-

retici quorum ipse figura est poterunt perturbare quod intendeo facere.

In tendo autem ejusdem demonia de cordibus hominum ut relictis vanitatibus

in me credant et perficere sanitates ut secundum mea precepta vivant postea

consummatio in meo corpore quod est ecclesia quam in die resurrectionis

glorificata ad consortium angelorum perducam.

Quando vero patiar non sub herode sed sub pilato qui in iudea dominatur patiar.

Cleruntamen oportet. Non poterit perturbare herodes quin ita agam. et ita consummar. sed nec mortem corporis mei poterit operari. quia in hierusalem oportet fieri. ubi non ipse sed pylatus dominatur.

Codie xx. Prima dies est per te gratiam abrenunciare vanitatibus. Secunda concordare veritati morib. et vita. Tertia est ultima glorificatio.

Chierusalem hie*rusalem que*. Vbi prophete*te* mihi ibi ego caput prophetarum debo immolari. pro quo peccato iuste ipsa destruetur. cui testi*c*tioni eoz sicut p*ro*p*ter* condoleo.

Cquotiens vidi con*tra* te. Ac si dicat. Ego volui et tu noluisti et quotquot congregauim mea voluntate semper efficaci*te* nolente feci; quia ingrata semper fuisti.

Childios tuos. In hoc quod dicit. Quotiens volui congregare filios tuos. et omnes retro propterea se missos testat.

Con*tra* madmo*dum* quis *te*. P*re*l*e*bre qui herodem te sua nece tractantem vulpem vocauerat se aui comparat. q*uo*d frandulenta vulpes semper aui*bus* insidias tendit.

Codus ve*stra* deser*te*. Lemplum vel ciuitas quia oculo domino*rum* romani quasi vacuu*m* ridu*m* diripientes. tulerunt locum et gentem.

Con*tra* videbit*is* me. Q*ui* penitentiam egeritis et confesi*te* fueritis me filii omnipotentis patris. in secundo aduentu faciem meam non videbit*is*.

Cum dicet*is*. benedictus. Hoc quidem turbe dixerunt domino*rum* veniente hie*rusalem*. Sed quia lucas non dicit dominum ad galileos postea resuerum ut ab illis hoc ei decantaretur. cogit iustice hoc de aduentu claritatis intelligi.

Cap*itu*lo. XIII.

Ch*rist*op*her*us. Id*er* aqua. inde id*er* dropis. morbo aquosus subcutaneus. te vicio*re*scens cum inflatione turgente et anhelitu f*ig*ido*rum*. et est proprium id*er*op*her*i. quanto plus bibit tanto plus sit*it*. et ideo comparatur ei quem fluxus carnalium voluptatum exuberans aggrauat. comparatur*is* diuini anato*m*.

Con*tra* licet sabbato *te*. Sabbatis precipe*re* docet et operatur Ihesus. non solum propter spirituale sabbatu*m*. sed et propter populi celebriore*te* contentum. quare*re* salutem omnium.

Con*tra* illi facuerunt*re*. Verito tacent qui contra se dicturum quic*o*d dixerat vident*is*. Si enim licet cur obseruant*is*. Si non licet cur pecora curant*is*.

Con*tra* ipse*re* apprehensum. Ideo ante phariseos id*er*op*her*um sat*ur* et mox contra auariciam disputat. ut ipsos auaricie*re* arguat per quam sabbatum violent*is* et legem male interpretant*is*. In sabbato enim non a bo*ter* condoleo.

Ter*ce* sic preparatos in resurrectione mecum glori*fic*io*re* hodie et cras et ter*ce* die co*nt*racabo.

Cleruntamen oportet me summor*is*. **T**er*ce* sic preparatos in resurrectione mecum glori*fic*io*re* hodie et cras et ter*ce* die ambula*re*.

Absolute*re*. id est. non conuenit vel non capit herodes.

Filios tuos. In hoc quod dicit.

Cquotiens volui congregare filios tuos. et omnes retro propterea se missos testat.

Con*tra* madmo*dum* quis *te*. P*re*l*e*bre qui herodem te sua nece tractantem vulpem vocauerat se aui comparat. q*uo*d frandulenta vulpes semper aui*bus* insidias tendit.

Con*tra* videbit*is* me. Q*ui* penitentiam egeritis et confesi*te* fueritis me filii omnipotentis patris. in secundo aduentu faciem meam non videbit*is*.

Cum in*tra*re*re* sabbato cura*re* ambarum.

Hec ambulatio*re*. At illi tacuerunt*re*. Ipse*re* vero ap*pe*l*le*re*re*. Abire corporaliter sanatum. ut se transferret prebensem sanavit eum. ac dimis*it* ad salutem animaz*is*.

Et respondens ad illos dixit. Omnes in hac auaricia similes estis.

Cuius vestrum asinus aut bos in puteum cadet. et non continuo ex*trah*ebitur.

Non animalis*re* sed sue auaricie*re* consilens.

Non intelligens*re* in hoc violatione*re* sabbati*re* trahet illuz*is* die sabbati*re*. Et no*n* po*ter*erant ad hec respondere illi. Dice*re*.

Ab ipso pr*ae*c*ip*pe*re*. Aliud mystice significante bat autem et ad iuitatos parabo.

Intelligens*re* quomodo illi de primis etiam intendens*re* quomodo primos cubitus laborarent unde rep*re*sumuntur accubitus eligerent*re*. dicens ad illos.

Cum iuitatus fueris*re* ad nuptie*re* christi*re* et eccl^{esi}e c*on*gre**gatione*re*.

Prietas*re*. non discumbas*re* in primo loco*re*.

Cquis potest*re* cotingere*re*. q*uo*d gratiosor*re* iuitatus*re*. et si alius occultus*re*.

Et ne forte*re* honorat*re* te sit iuitatus*re* per gr*ati*am*re* et illum ostendens*re*.

Sed qui corda singulorum*re* non uitatus*re* ab eo*re* et veniens*re* is qui te*re*.

Intelligere*re* minorem*re* et illu*m* vocauit*re*. dicit*re* tibi*re*. Da huic locum*re*.

Et tunc incipes*re* cum rubore*re* nouissimum*re* locum tenere*re*.

Sed ad iudiciu*m*. vel quotidie augendo humilibus*re* gr*ati*am*re* quam aust*er*a*re* superbis*re*.

In nouissimo loco*re* ut cum*re* iu*m* erit*re* et sex humilitate*re* te amici*re* recognosc*re*. qui ex*pro*sum*pt*io*n*e*re* postponebar*is*.

Qui te iuitauit*re*. dicit*re* tibi*re*. Amice*re* sed maius premiu*m* eternae glorie*re*. uel hic ad m*or*to*re* dona sancti sp*iritu*s recipiendus*re*.

Ascende superius*re*. Tunc erit*re* tibi*re* gloria*re* coram sum*is* discumbentibus*re*.

Nisi sed a malis operibus feriandum est. Unde dicit*re*. Omne op*er*is scru*le* non faciet*re* in eo*re* id est. peccatum*re*. sic in eterna requie a malis factum feriabit*re*. non a bonis.

Victim quod iste*re* in corpore*re*. pharisei gestabant*re* in mente*re*. et ideo coram iphis curatur corporaliter*re*. ut hoc exemplo discant spiritualibus*re* curari.

Cuius vestrum*re* *te*. Competenti exemplo soluit*re* questionem*re*. ut ostendat eos sabbatum violare*re* in opere*re* cupiditatis*re*. qui eum violare*re* arguit*re* in opere*re* charitatis*re*.

Bos in puteum*re*. Congue animali*re* decidit*re* in puteum*re* hydropicum*re* comparat*re* quia noxio humore*re* pib*at*. et bene bouem*re* et asinum*re* nominat*re*. ut vel sapientes*re* vel hebetes*re* vel vtrung*is* populum*re* significat*re*. scilicet inde*re* pressum*re* ingo*re* legis*re* et genitales*re* nulla ratione*re* damnationem*re* in futurum*re* ap*pe*stolos*re*.

Melior*re* in futurum*re* intelligens*re* in hoc violatione*re* sabbati*re* trahet illuz*is* die sabbati*re*. Et no*n* poterant*re* ad hec respondere*re* illi. Dice*re*.

Ab ipso pr*ae*c*ip*pe*re*. Aliud mystice significante bat autem et ad iuitatos parabo.

Intelligens*re* quomodo illi de primis etiam intendens*re* quomodo primos cubitus*re* laborent*re* unde rep*re*sumuntur accubitus*re* eligerent*re*. dicens ad illos.

Cum iuitatus*re* fueris*re* ad nuptie*re* christi*re* et eccl*esi*e c*on*gre**gatione*re*.

Prietas*re*. non discumbas*re* in primo loco*re*.

Cquis potest*re* cotingere*re*. q*uo*d gratiosor*re* iuitatus*re*. et si alius occultus*re*.

Eco*n* forte*re* honorat*re* te sit iuitatus*re* per gr*ati*am*re* et illum ostendens*re*.

Sed qui corda singulorum*re* non uitatus*re* ab eo*re* et veniens*re* is qui te*re*.

Intelligere*re* minorem*re* et illu*m* vocauit*re*. dicit*re* tibi*re*. Da huic locum*re*.

Et tunc incipes*re* cum rubore*re* nouissimum*re* locum tenere*re*.

Sed ad iudiciu*m*. vel quotidie augendo humilibus*re* gr*ati*am*re* quam aust*er*a*re* superbis*re*.

In nouissimo loco*re* ut cum*re* iu*m* erit*re* et sex humilitate*re* te amici*re* recognosc*re*. qui ex*pro*sum*pt*io*n*e*re* postponebar*is*.

Qui te iuitauit*re*. dicit*re* tibi*re*. Amice*re* sed maius premiu*m* eternae glorie*re*. uel hic ad morte*re* dona sancti sp*iritu*s recipiendus*re*.

Ascende superius*re*. Tunc erit*re* tibi*re* gloria*re* coram sum*is* discumbentibus*re*.

Cum*re* nouissimum*re* locum tenete*re*. et cum*re* aliis*re* meliora cognosc*re*. quic*o*d de sua operat*ione* altum*re* senserat*re* humili*m*. dicens cum*re* prophet*is*.

Et tunc incipes*re* cum rubore*re* liquando*re* maiores*re* presum*pt*isti*re* incipes*re* ad penitentiam*re* humili*m*. et te*re* misericordia*re* meriti*re*. Ne nun*c* incipias*re* querere*re* quod tibi*re* seruatur*re* in fine*re*. quia hereditas*re* ad quam festinatur*re* in principio*re*. in nouissima benedictione*re* defici*re*.

Tunc erit*re* tibi*re* gloria*re* co*n*tra*re*. Quotidie*re* dominus dum*re* communis*re* suos visitat*re* et iudicat*re*. tanta*re* spiritus*re* sui humili*m*. dona*re* prestat*re*. et eos*re* ceteris*re* fideli*m* cui*re* ammirat*re* glorificat*re*. stupesc*re* in autor*is* sui land*is* pro*sp*ec*tu* sit*ur* dicens*re*.

Dicebat autem. Scđm ordine lrg. Postq̄ monuit iuniatos quāliter debeat accibere. monet et iunitorē quos debeat iunitare. ne t̄ palis expensio bonoꝝ quā facit. cedat in vacuū. vel forsitan augmentet peccatum; sed ita expendat t̄ p̄ alia. vt per h̄c pateat via ad eterna.

Ei qui. Principi phariseoꝝ loquit̄ qui forsitan supbire poterat quā tot ad p̄ uīt̄ quasi ex misericordia vocauerat. vel sic et ḥbis dñi potest concipi. ideo potius iuntauerat. vt q̄b illis iterū iuntaret̄. et sic nulla specialis retributio sequeretur.

Noli vocare.

Frates. amicos et diuites alterutru connivencia celebrare non q̄l scelus interdicit; sed ostendit non valere ad premia vite. Hunt autem et quedam talium dinituz connivencia. que non solum in p̄fensi retributōnes; sed etiam damnatione percipiunt in futuro. Unde apostolus. Non in commissariis et ebrietas tibi. in luxuriosis connivencias. que aut collatione omnium celebratur aut viciis p̄tibetralibus solēt exhiberi. vbi nemine pudeat aliqd in honestum facere vel dicere.

Ne for. Q.d. Si intendis iunitare ut in uiteris. ibi potes falli; sed si distribueris pauperib⁹ de mercede non falleris.

Voca pauperes. Qui paupes no cat in futuro premium percipiet. qui amicos et fratres et diuites vocat. recepit mercedem suam. Sed si hoc propter te facit. in exemplum filiorū iob. sicut cetera fraterne dilectionis officia. ipse q̄ iussit remunerat. Qui luxuriosos ppter lasciuia vocat. pena non carēbit.

In resur. Cum omnes resurrecti sint. tamē singulariter et quasi propria dicitur resurrectio iustorum qui in ea sunt immutandi.

Hec cum au. Illectus dulcedine audite resurrectōnis in laude eius promīpt̄ et in ea vere beatos fore asserit. et si non bene intelligat quib⁹ meritis ad illam beatitudinem possit attīngi.

Bea. qui man. Et. Si quis mā ducauerit ex hoc pane. viuet in eternum. Si quis incarnatiōis sacramēto perfecte incorporat̄. divina maiestatis visione frui meruerit. hic eterna beatitudine gaudebit. Sed quia multi fidetēns quasi orando p̄cipiūt. dulcedine vero eius veraciter attingere studiunt. torpor eoz redarguit. An sequit. Homo quidaz et.

Homo quidam. Verbum incarnatiōi sacraetē interē dulcedinis multis preparauit. sed pauci veniunt. q̄ multi q̄ per fidē ei subiunct⁹ male vivēdo ei continuo contradicunt.

Cenam mag. Hoc conuinūt. nō prandium sed cena dicitur. q̄ post prandium de quo matrib⁹ agit. cena restat. post cenam nullū p̄iūt̄ restat. de prandio multi. de cena nullus ejicitur.

Et mi-ser. Et. Hora cena finis seculi. Vnde apostolus. Nos sumus in quos fines siloꝝ deuenerunt. In hoc fine mititur seruus. id est. ordo p̄dicator ad iunatoꝝ per legem et prophetas. vt repulso fastidio ad gustandom cenam se p̄parent. q̄ oīa iam sūt parata. Christo enim immolatoꝝ introitus regni patet.

Et cepe. Et. Ideo excusat q̄ nemini intercludit regnum. n̄i q̄ sue vocis p̄fessio excluderit. Excusat aut̄ se oīs qui plus terrena q̄ celestia diligunt.

git etiam si ad celestia se tendere dicat.

Villam emi. Villa. i. terrena substantia. Exī ergo videre villā. qui sola extēnōa cogitat propter substantiā. t̄ hoc est qđ ab amatorib⁹ mundi prius queritur. t̄ substantia corporis.

Au. In empta villa dominatō notatur et supbia. Habere enim villā possidere. homines sibi subdere. viciū malū. viciū primū. Primus enī homo dominari voluit qui h̄c dñm noluit. Prim⁹ ergo. innēta supbia. venire noluit. Secund⁹ ostendit quinq̄ inga. id est. q̄nq̄ sensus corporis. q̄ nichil inuestigandū intelligit. nisi qđ p̄ bos amīstrat. et ideo innīātes ad cōnam eternoꝝ nō sequitur. Hec iuga bouū dicunt. q̄ per hos terrena requiruntur. bones enī versant terrā. Et bene iuga dicuntur.

Ordinem predicator. I. In tos. Et misit seruum suum hora cē fine seculi.

ne dicere iuniatis ut venirent. q̄

iam parata sunt omnia. Et ceperūt

Qui venire noluerunt.

simul omnes excusare. Primus

in cōgnito labore acquisiti. vel p̄ eo fidei quāz

in deo habeo hec recepi

dixit ei. **V**illam emi. et necesse ha

Ab interna contemplatione

fotū studii ad eā applicare

beo exire et videre illam. Rogo te

Quo me quā peccator sum

babe me excusatum. Et alter dixit

Juga boum emi quinq̄. et eo pro

bare illa. Rogo te. babe me excusa

Coniugium non reprehendetur. sed integritas ad maiorem honorem vocatur

tum. Et alias dixit. **A**xorem du

xi. et ideo non possūz venire. Et re

uersus seruus nunciauit h̄c dño

suo. **L**unc iratus paterfamilias

dirit seruo suo. Eri cito in plateas

Qui in paupertate superbiunt

et vicos ciuitatis. et pauperes ac

Qui suo indicio opid se infirmi sunt. Qui lumen ingenui non habent.

Qui rectos gressus non habent in opere.

debiles. et cecos et claudos in-

troducere. Et ait seruus. Dñe.

ostendit quinq̄ inga. id est. q̄nq̄ sensus corporis. q̄ nichil inuestigandū intelligit. nisi qđ p̄ bos amīstrat. et ideo innīātes ad cōnam eternoꝝ nō sequitur. Hec iuga bouū dicunt. q̄ per hos terrena requiruntur. bones enī versant terrā. Et bene iuga dicuntur.

Duo enī sunt aures.

duo oculi. duo narēs.

In gustu enī duo in-

strumenta. lingua et pala-

tum. In tactu gemia.

volūtas carnis. intē-

rius et extēri. Terciū

vixōe ducit. q̄ voluntas carnis multos im-

pedit. Amor rerū terre-

nari. viscus ē spūaliū

pennarum.

Rogo te. Dum

dicit. Rogo te ha-

me excusābilis sonat in

voce. dñi venire p̄tem-

nit. supbia in actōne.

Juga boum.

Quinq̄ iuga boum.

quinq̄ corporis sensus

qui recte iuga dicuntur

qui in vitroꝝ seruū ge-

minātur. q̄ qm̄ non in

terna sed sola extērio-

ra agnoscunt et tangunt

recte p̄ eos curiositas

designat. q̄ dñ extēri

inuestigat vitā primi

sua intima nefat.

Et curiosi qm̄ qnto est perit alieni. tanto ignar⁹ sui.

Nec discrepat xba ex-

cusantis a significatiōne sui vicij dum dicit. So. p̄bare illa. q̄ probatio ad

curiositatem solet pertinere.

Axore duri. Quia multi non propter fecunditatem. sed p̄tēdēa desideria

carnis vixōes ducit. ideo p̄ rem iustum carnis voluptas desiguntur. propter

quā ad cenā dei fastidiosus venire recusat.

Era genera hominū a magna cena videtur excludi. Gentiles ppter in-

moderatū affectū t̄paliū.

Judei q̄ r̄pm respūtes. iugū legis cernūcō suis

imponunt. Vbi sunt quinq̄ iuga tecē verbōꝝ. vel quinq̄ libri veteris legis.

H̄retici q̄ velut tua feminē affectu tēpant rigore fidei. et lubrica facilita-

te prolabant. lenocinia falli decorat. intemērata negligentes pul-

eritudinē veritatis. Itaq̄ post dīnū fastidia. cōfert se dñs ad gētes.

In tridū bonos et malos. vt bonos augeat. malos affectus in meli⁹ mutet.

Inuitat pauperes ac debiles. et clau. ondēns q̄ debilitas corporis nulluz

excludit a regno. rariusq̄ telinqt̄. cui testis illeceb̄a peccādi. et cōficiadū

ad dñm p̄tētū. qui non habet in mūdo vñ delectetur.

Eri cito. Noralt. Mittat ad plateas cum peccatoꝝ de latōib⁹

vīas vocat ad angustā q̄ ducit ad vitā.

Mittat ad vicos. cū illos vocat q̄s

tpaliū rerū coartat inopia.

Mittat ad vias. cū illos vocat. q̄ iam in quo-

dam vīa volūtatis trāmitē p̄stituti sunt nullis cupiditatib⁹ tpaliū occi-

paci. Mittat ad sepes cū eos vocat. q̄ cīlta ab incultis secernūt. et incursus

arcēt bestiar̄. i. bona a malis distinguūt. et munimēta fidei aduersus dy-

boli temptamēta obtendunt.

Cū de vīcis et plateas vocat. indeos significat. q̄ tenere lēgē subvīana

conuersatione nouerant. Cum de uis & sepius vocat. agrestem populu genitum significat.

Lactū ē. Multos tales ex iudeis ad cenā tuam collegim⁹: sed isti locū coniū tuū non implēt. superest locū rbi gentiū nūerolitas suscipiatur. Ut de subditur.

Exī in vias & cō. Nota q̄ in hac tercia inuitatō non de inuita sed spelle intrare. Qui enī hui⁹ mūndi aduersitatu⁹ fracti. ad dei amore re-

deunt atq̄ p̄tis vi-

te desiderijs corrigunt

illi n̄ nisi sp̄lisi intrāt

Quidā aut̄ vocantur

& ptempnūt. qui doāt

intellectus accipiūt &

opere nō implēt. Qui

dam vocatūr & veniāt

qui acceptā intelligen-

tiam opere adimplent

Notandū q̄ si p̄ec-

catores fuerūt qui v̄i-

re noluerūt. ita p̄tōres

lūt q̄ veniūt: b̄ supbi-

p̄cōes respūnt. bu-

miles eliguntur.

Ibat aut̄ tur-

bē &c. Turbē que se-

quunt ibm iter faciēt

i bierusalē. s̄gnt cos q̄

ad cenā inuitatō vel cō-

p̄lisi veniūt & tota in-

tentōne ibm imitātur.

precedēt ad eternē pa-

cis visionē. Hos ergo

instructi q̄ sincero amo-

re patrī illā dēant ap-

petere. q̄ ea carnal' p̄i-

etas affecti b̄ renūciār

Si quis &c. Si

mul & odiss & diligere

possim⁹. vt & cogiatō

ne p̄iunctos ex diuino

scripto diligam⁹. & q̄s

aduersarios in via di-

patimur. odendo & fu-

giendo nesciam⁹. Et

vt hoc odiū nō te affe-

ctione: b̄ te charitate

videat. pcedere addit

Adbuc & a. **L**uc bñ

animā odim⁹. cū eius

carnalib⁹ desiderijs n̄

acquiescam⁹: b̄ relucta-

mur & fāgim⁹. Hoco

dūt q̄liter exhiberi te-

teat. subditur. Et qui

non baiulat c. s. **C**ru-

duob⁹ modis baiulat

cū vel per abstinentiā

caro afficitur. Vel per sp̄assionē proximi affligit anim⁹. Et venit post me.

Aliquis enī carnē lacerat pro inani gloria. vel proximo carnali. sp̄atit. &

calpe faneat. hic cruce ferre v̄d̄: sed tēū non sequitur.

Et qui nō ba. &c. Ita tebetis odisse. crucē baiulare. venire post me.

q̄ ita plumbabimur edificiū p̄ q̄d veniūt ad regnū

Quis enī ex vobis. P̄ q̄ dñs sequētib⁹ se in in bierusalē. dedit

sublimia p̄cepta. de p̄ceptu mūdi & de abiectōe corporis. supponit p̄ceptu

te p̄seuerātia. ad quā necessaria ē cū būilitate patientia. & hoc per simile

edificantis.

Turrim edifi. &c. Quia sublimia p̄cepta dedit. edificādē sublimitatō

comparationem subiungit.

Computat. Ille cōputat sumptus qui discernit ee erogandā tpalez

pecunia. & cor auertendū a cupiditatib⁹ mundi. & animaz h̄parandam con-

tra aduersa mundi.

Dmēs qui vi. Sicut ait apostolus. Facti sum⁹ spectacula mundo

angelis & hominib⁹. & in omni q̄d agimus. considerare occultos aduersarios

debemus. qui nostris opib⁹ insidiātūt. et n̄i cōtra eos viglem⁹ patim⁹

irrisores quos habem⁹ ad malum usus.

Aut quis rex. Post similitudinē de ture edificāda supponit simili-

itudinē maioris rei. de rege p̄nigō. In quo ostendit per impletōnē p̄-

tedentū mandator⁹ nullū ad glorā posse pertingere. n̄i seueri indicis len-

tentia tempetur p̄ misericordiā. In p̄spectu enī tei. omnis bō impfec⁹. Ergo

sicut in superiori p̄ meditatio erat necessaria. ad cauendū inimici derisionē

sicē & ad impe trādā

indis misericordiam

Si possit. Qua-

li cū decē milib⁹ occur-

rit deo. qui offert ope-

decē mādator⁹ q̄ exte-

ris gesit. b̄ deus q̄si

cum duplicito n̄ero

cōtrauenit. cū vix illū

h̄paratū in solo ope.

dilectit siml̄ de ope &

cogitatō. Et ideo dñ

adibuc longē p̄ dila-

tionē iudic. nos fra-

gilatatis nostre insuffi-

cientia attēdentes. ad

imperādam seueriū.

dīcis pacē debem⁹ p̄z

mittere legatiōnē laci-

max bonor⁹ operū. pi-

ouz affectum.

Sic ergo &c. In

fert a p̄missis silitudi-

nibus. q̄n̄ quidē nō bñ

p̄t edificare qui non

cōputat sumptus. nec

secure potest occurrere

qui nō p̄mittit legati-

onem. ergo nec mens

p̄t esse discipulus qui

non renunciat oib⁹.

Hac igit̄ cōclusionē o-

stendit. q̄ edificare

turrim. facere pacē cū

fortiore. nichil aliud ē

q̄ ee discipulum tpi.

Preparare ho sum-

ptus vel mittere lega-

tionē ad faciēdā pa-

cem. nichil aliud est q̄

renunciare oib⁹ que

possidemus. Noctām

dīsat inter renunciare

omnibus & relinquerē

omnia. q̄ renunciare cō-

uenit omnibus qui ita

licite v̄luntur omnibus

intendanis q̄ possidet.

vt n̄ mente tendat ad

eterna. Relinquere ē

tantummodo p̄fector⁹. qui oia tpiāla postponit & solis eternis inbiant.

Bonū est sal. Vere qui vult mens esse discipulus. oportet vt renun-

ciet oib⁹: q̄ ita erit bonū sal. id ē. dignus cōstitui in n̄ero ap̄lor⁹ ad cō-

dienda corda audito p̄sp̄ali sapia. **S**i aut̄ cōdimēto p̄tatis semel illumi-

natus. iterū p̄ amōtē tpiālum ad apostolā redierit. quo alio doctore cor-

rigetur. qui dulcedine sapientie quā gustauit. vel aduersis teritus. vel pro-

sporis illectus abiecit.

Neoz in terrā. Sal sterilem facit terram. Unde ira vīctor & distrū-

cas v̄bes sale seminabat. ne in eis germen oriret. Ita apostoli destruci-

peccati regno. germen vīctor & compescunt. Sal cibos condit. carnes siccāt.

Dīdicatiō a v̄be. mībus & putredine vīctor illesam fernat suo creatori hu-

manā naturā. **S**i aut̄ sal euāuerit &c. Id est. si apostoli per quos alij cō-

diendi sunt prosperi vel aduersis cesserint. per quos eis error anfere. cū eos

dō elegit tollere alij: neoz in terrā neoz in sterquilinū. quia quīretro vā-

dit. neoz ipse fructū ferre. neoz excolare valet. sed ejcīt. Unde vīlis exbo-

tatio subdit. Qui habet aures qu. au.

LErant autem et. Quia non solum iustus per inerciam peccare: sed et peccator per solertia potest respicere. Post electionem infatuati salis. cibos: et pernitentium intus admissa describitur. qui ad audiendum verbum dei proinquitantes non solum ad colloquendam sed etiam ad quiescendam recepti sunt. Unde deditur gaudium phegi: quod falsa iustitia non est passionem sed designationem habet. Sed quod ergo erat. ita ut se esse egros nesciret. quoniam quod erat agnoscere. celestis medicus padigma obicit. quo in eorum corda vulnerum tumor premitur dicentes. Quis ex vobis homo

Quis ex vobis homo
Didiceras in superiori
ribi abnegare neglegit
tam. vitare arrogatiam
devotionem sumere. scilicet
occupationibus non
teneri. caducum non offerre
re perpetuis. Sed quod fragilitas humana firmitatem nequit in tanto scilicet
lubrico tenere vestigium
etiam aduersus errorem
remedii tibi medicus
demonstrans. iudex spe
venie non negat. Unus
sanctus lucas tres ex or
dine parabolias ponit.
Quis dragmam filij.

Lentum ones et. Quia centenarius numerus prefectus est. deus centum oves. i. prefectus numerus habuit. cum angelorum et hominum substantiam creavit. Et una periret. quoniam huius pascha vite peccando derelicta. Ergo. quod rationales creature humeros perente hominem erat diminutus. querit in terra hominem ut summa integretur. Nonne dimittit. Quasi dicat. Nur muratus quod peccatores recipio: sed ego non vele nisi ut aberrantes colligam. ut vniuersitatem vestrum aberantem oves reducam. relaborat.

Imponit in h. Duem in huius posuit: quod humanam naturam suam. sapiens. peccata nostra ipse portauit. unde. Huius Christi crucis brachia sunt. Illic peccata nostra deposita in illa nobilis patibuli cernice requieuit.

Et venies. Reparatus homini ad celum redit pastor. ibi angelorum et hostros inuenit. Qui amici: quod instabilitate sua voluntate eius continuo custodiunt. et vicini: quod claritate visionis eius fruuntur. Et nota quod non dicit. Congratulamini omni inueniente: sed michi: quod gaudium eius est vita nostra.

Dico enim vobis. In nonaginta non iustorum numerus intelligitur. in una oue peccatorum. Unus alius. Quod veni vobis. sed pec. Dicit ergo. Maior gaudiu[m] erit in eis. super uno pec. p. a. q. sup n. n. m. qui non in p. q. ut quotidie ex perimur. quod illicita non permiserunt. in rebus licet sepe sibi vultum prebent. ad clementiam anxi non anhelant. Et quod securi sunt. ad bona agenda pigri remanent. Ecce autem peccator plerique facit. Maior ergo gaudiu[m] te eo quod te stante iusto ut dixi in prelio. plus enim militare diligunt. qui post fugam reversus hostem fortiter premunt. quod enim qui nunquam fugit. nec rursum fortiter egit. Sed et sunt quidam iusti. de quibus tantum gaudiu[m] est. ut eis nullus penitus opponi possit. qui et si non sint sibi malorum conscienciarum licita responsum. in omnibus se humiliant. Quatuor ergo gaudiu[m] si humiliatur plerique iustus cum gaudiu[m] sit. si quod male gestus plerique iustus.

Daudi erit. Angeli quod rationales gaudet de reconciliatio sibi hominem quod incedit nos ad probitatem. ut agamus quod illi gaudiu[m] sit. quod et affectare patrociniu[m] et offendam timere debemus.

Contra nonaginta et. Si in nonaginta non iustis qui non era

uerunt nec indigent pnia. angeli intelligunt. maius videtur impios iustificare. quod iustos creare et conseruare. quod et si virumque equum poterit. hoc maius misericordia et maioris gaudium.

Autem que mulier. Mulier. i. tei sapientia. et dragmas habuit cum hoies et angelos ad imaginem suam creavit. Sed una perdiderit. cum hoc a similitudine creatoris recessit. Sed tei sapientia lucernam ad querendam accedit. cum in carne apparuit. quod lucerna est lux in testa. i. ubi in carne. quod ubi inter hoies claruit. dominum euertit. quod conscientias hominum te reatu suo per turbauit. et sic dragma repperit. dum in hoie similitudo conditoris reparatur.

Habens dragmam. Angelorum et hominum naturam quam ad eternam beatitudinem persistere voluit. ad suam similitudinem creavit. Deinde ergo dragmas multa habuit. cum non ordinib[us] angelorum abditum est hoc ut completeretur etiam electorum numerus. Qui nec propria culpam a creatore periret. quod ei sapientia dei per carnem miraculis homines et luie teste propagavit. **C**ollocat amicis. Amicis et vicini superni patentes quod ratio deo iuxta sunt. quanto enim vicini contemplantur. quod vocant. domini per exhibitionem gratiae hominibus impensis ad amoris sui veritatem accedit. **T**res gabole non occipiuntur. Quis dragmam filij. ut triplici remedio pronocat. vulnera nostra curemus. Ecce pastor ouem rubebit. Ecce in suo corpore suscepit. Multo et ecclesia quod si mihi dragmam requiri et suffragari. Deinde recipit et vestit. Eadem diuini operis miscet. sed diversa per me ritus nostri gratia. Quis a pastore lapsa renovatur. dragma quod pierat inuenit filium ad priorem vestigium reddit et a proximo honoratur. Quis sumus. petimus pascha. dragma sumus. humanus precium. filii sumus. festinemus ad priorem. **H**omo quidam. Quibus primis gabolis. quanto ipse cum angelis gaudet atque de penitentia salute insinuat. In hac tertia. non soli gaudiu[m] ostendit. sed etiam murmur inuidentium reprehendit.

Hoc iste deus p[ro]p[ter]e habuit duos filios. quod auctor et creator est. duarum stirpium hauni generi. i. iudeorum et getilium. Major filius qui in cultu viuis dei permanens. Minor qui velut ad coleam ydola dei deseruit. Substantia est o[ste]ndit viuum sapimus. cogitamus. loquimur. Hec deus dedit quod oibus. vi. Erat lux in quiete. h[ab]et. v[er]e. vi. Huius est substantia portione minor. sibi petit dari. cum hoc rationabile suo scelus delectat. per libertatem arbitrii se regere et a domino creatoris quoniam exire.

Et dicit ad. Sic deus non habet aliud a quo formetur. a quo regatur. sicut iste vult sua patre uti. ut nullo formante. nullo regente. vinit. **P**ater da. Dimidiat patrimonium penitentibus datur. nec est culpa prius qui dat adolescenti. Nulla in regno dei infirma eritas. nec fides gravatur annis nisi ipse certe se indicauerit. in idoneum qui poscit. Si iste non recessisset a patre impedimentum nescisset etatis. sed perge profectus. merito patrimonium vastat. **E**t diuinitus. Fidelibus suis gratiae protectione quam desiderabat impariēdo infidelibus vero naturalibus solum ingenio quo contenti erant. beneficium concedendo.

Non post multos dies. Non multo post institutionem humani

generis placuisse animo litterum arbitrii ferre secum: quasi quandam potentiam naturae sit: et deserere eum in quo condita est confidens virbo suis. Et hanc vires tanto citius consummat: quanto datorum deserit. Hoc est prodiga vita que amat fundere et spaciari in pompis exterio: ubi: relinques cum qui sibi est interior.

Loremus profectus. Non locum mutando sed animum. Quanto quis in prauo opere plus delinquit: tanto ab eius gratia longius recedit. Quid longi? qd a do recedere. Qui a do re cedit exul est patrig: ci uis mudi. Regio longinqua est umbria mortis.

Egere cepit. Quia nichil sat est prodige voluptati: qd voluptas semper habet famem sui. Merito ergo eget: qd tressu ro sapientie diuitiaz qd celestium altitudines reliquit.

Vni ciuium. Unum ciuium ille est qui concipi se ciuius terrenis merito prauitatis sue prepositus: princeps mundi uocatur. Qui in villam mittit: qui a cupiditate mundialis substantiae sub ingat. Porcos pa scit: cum ea quibus inuidi spiritus gaudent operatur.

Put pascere p. Porcus immundum animal quod sordido delectatur. Sic dyabolus qui in ydolis cruce peccatum pascitur et morte ipsius hominis. Misit ergo in vil lam: id est: suum fecit famulum. Ut pascere porcos: immolans ei animam suam.

Cupiebat. Cibus demonum est ebrietas fornicatio et huiusmodi: que blanda sunt et ad sui usum provocant. Neque alia cura est luxuriosis: nisi ut venter suu impleant: quorum deus venter est. Sed eis non potest saturari: quia voluntas semper habet famem sui. Vel siliquas cibas demonum sunt: carmina poetarum et doctrinae seculares: sterili suavitate resonantes: que cum telecent: in eis nichil est quod ad vitam pertinet: sed est sonus et strepitus verborum nulla refectio: ubi studiosi eorum fame veritatis et virtutum perirent. Et ideo nemo illi dabat: qui aliquod solidum et rectum querebat. Unde iste iam ab eis que fornicatus illiciunt et seducunt: in conscientia interiora reducere faciens intentionem suam dicit. Quantus mercennarius tu es.

Nemo illi da. Quia dyabolus cum aliquo suu facit: ultra ad vi torum abundanti non procurat: sciens esse iam mortuum.

Quantus mercennarius tu es. Qui future mercedis intuitu digna operari satagent: quotidianis superne gratiae reficiuntur alimentis. Sed fame perire: qui extra domum patris: id est: sine fide viuentis: vitam beatam in inni philosophia inquirit.

Pater pec. Et si tens omnia non sit: vocem tamen expectat confessio nis. Sine periculo prodas quod scis iam esse cognitum: habes causam ut pro te interuenias christus: nec pro te gratis mortuus sit: habet et causam ignorandi pater: quia quod vult filius: vult et pater. Pater peccauit in celum et coram te. Peccato anime celestia significantur dona sancti spiritus immunita.

omnibus adolescentior filius pere

q; vsq ad obliuionem do

gre profectus est in regionem longin

q; luxuria consumit omnia bona nature.

quam et ibi dissipauit substantias

suam vivendo luxuriose. Et postq

q; ornamenti nature.

omnia consummasset: facta est fa

noz operum atq; virtutum. q; verbis dei. Nam indi

gentia verbi versaties: est in obliuione creatoris.

Omnis locus absente patre penitus est.

mes valida i regio illa: et ipse ce

pit egere. Et abiit et adhesit vni ci

uium regionis illius. Et misit illu

in villam suaz ut pasceret porcos

Et cupiebat implere ventre suum

q; siliqua genus liguminis: sonoris foliibus et

de siliquis quas porci manduca

vacuis: quod ventrem magis onerat qd reficit

bant: et nemo illi dabat. In se aut

Bene in se reuertitur: qui a se recessit. Id est

quod exudeis obpresentia bona tantum legem cu

reverfus dixit. Quantus mercen

arii non ex dilectione

nari in domo patris mei abundat

q; in ydolatria omni veritati destitutor.

panibus: ego autem hic fame pereo.

Quia me tacere cognoui: ibo qui longe recessi

ad patrem: qui sub principe pecco: qd miserabiliter egestate tabescit.

Surgam et ibo ad patrem meum et di

q; cor angelicis spiritibus sanctisq; animabus

cam ei. Pater peccauit in celum et

in quibus deus sedet.

coram te: et iam non sum dignus vo

cari filius tuus. fac me sicut vnu

de mercennariis tuis. Et surgens

Fac me sicut tu. Ad filij affectum qui omnia que patris sunt sua esse non ambigit: aspirare non possunt: sed mercennarii statim iam pro inercede servitum desiderat: sed nec hunc etiam nisi paterna dignatione se posse mereri posse testatur.

Ambro. Distat inter seruum: mercennarium et filium. Seruus est qui timore pene presentis vel futurae temperata a vicis Mercennarius: est qui spe et desiderio regni celorum. Filius est qui amore ipsi boni et virtutum succensus.

quidquid est eis contrarium toto odio te testatur. Unde prodi gus cum in se renuersus famis supplicia formidaret: iam seruus fa

cus: statim mercennarii iam de mercede co gitans cupiebat. Sed pater occurrens: non contentus minoris co

cedere: utroq gradu citius transcurso: pri stine filiorum dignita

ti restituit. Nec iam de mercede conductoris: sed de hereditate facit cogitare parentis. Unde iste non addit

quod disposerat se dictum. Fac me sicut vnum de mercennariis tuis: cum panem non haberet vel merce narins esse cupiebat.

quod post osculuz patris generosissime te dignatur

Cum antea ad hoc tu. Antequa id telligeret teum: sed tandem cum iam pie eum quereret: tamen non dum dignus operibus rediret: per verbum in carnatum anticipat filij redditum. Ante ad

terras venit: qd ille ad dominum confessionis ipsum verbum non te serens: sed in verbo vng

ad peregrinationem nostram descendens

Brachium: id est: filium in amplexu reuer

tentis humiliavit. Pater super filij collum cecidit: dum lene ingum sue dilectionis sibi imposuit: et osculatus est eum ut ostenderetur quod alibi dicatur. Osculetur me osculo oris sui. Rediens osculum charitatis a patre accepit: dum per gratiam certificatur te indulgentia.

Cito proferte stola primam. Stola prima: vestis innocentiae: in qua primus homo conditus: sed post culpam se nudum nouit et pellicium: id est: mortale sumpsit indumentum. Anulum: id est: signaculum fideli quo signantur promissa in cordibz credentium. In manu: id est: operante: ut per opera fides darescat: et per fidem opera firmetur. Et date calciamenta: id exempla priorum munite in officio predicandi. ut et opus ornatur bene vivendo: et cursus ad eternam preparando. Adducite nulum: pre dicate christum et morte eius insinuate: ut et corde credit occisum imitando et ore percipiat passionis sacramentum ad exauditionem.

Et calciameta. Ne coluber inuidat: ut super scorpiones eat: ut ei conueniat. Quia speciosi per p. Perdiderat enim dignitatem sponsi et nudis peribus pascha celebrare non poterat.

Et ceperunt. Non solum filius pro quo vitulus occisus est reficitur: sed et pater et servi eius: quia refectio tei et sanctorum est salus peccatorum. Et nota qd p. datam stola: anulum: calciametum: vitulus imolatur: quia nisi quis spem primae immortalitatis induerit: nisi anulo fidei opera p. munierit.

nisi ipsam fidem confiteo predicatorum. celestibus non potest interesse sacramentis. Erat autem filius. filius iudeorum qui nec ad coleda ydola elongauerat neque in domo erat. quod interiora legis non penetrabat; litterali sensu contentus terrena operans terrena expectans. Dic est qui agnus emitur. et quinque inga boni legis onere pressus. terrenis sensibus fruitur. et vocem ducit in affectu carnis.

Et cum ve. zc. Ap-

propinquat filius domini. cum aliis in plo illo spumaliter legem intellegens. labores servilis opis improbat et ecclesiastiter considerat. Audit symphoniam et chorum. i. plenos. vocibus consonis euangelium predicare. Vocat vnum de servis. cum sumit ad legendum aliquem de prophetis. Et enz interroga: dum in eo scrutatur que sunt hec festa ecclesie. in quibus se esse non videt. Interrogavit que hec essent. propheticus sermo. Ab extremis terrae. unde exultatio. unde cantate deo canticum nouum. quia laus eius ab extremis terrae.

Iscz dixit illi. Frater tuus venit. et occidit pater tuus vitulum sagittatum: quia saluum illum recepit. Indignatus est autem et nollebat introire. Etiam hunc bonus pater saluare cupit. Pater ergo illius egressus cepit rogare illum. At ille respondens dixit patri suo: Ecce tot annis seruit tibi. et nunquam mandatum tuum preteriui. et nunquam dedisti michi hedum ut hoc ex persona principi cum plebe. vel ex persona populi iherosolimitani cum aliis tribubus israel.

cum amicis meis epularer. Sed propter hic filius tuus quod denorauit substantiam suam cum meretricibus venit occidisti illi vitulum saginatum. At ipse dixit illi. Fili tu semper mecum es. et omnia mea tua sunt. Epulari autem et gaudere oportebat: quia fratrem maior est iusticia dei: quod ignorare penitentibus. Mandatum tuum nunquam prpterius: quasi non sit prpterire: saluti alterius innidere vel de iusticia se iactare. Quinque prteriori: conuersatus sine querela. vel iactantia est: non veritas: cui pater non consentit: sed alia ratione compescit. Deinde es: lege quam stringeris: non quin peccauerit: sed quia tens castigando semper retrahit. Unde si tereliquerit fratrem: et in iudeis visitato in iudeis. et in iudeis impudenter. Nec mirum si patri mentitur: qui fratri innidet: cum et in iudicio impudenter. Nonne in nomine tuo domine. Nunquam dedisti michi zc. Nullus sanguis prophete vel sacerdotis a romano imperio nos liberavit. et pro gentibus gloriose sanguis funditur. Cum amicis epulatur patre absente quia semper in agro: id est in fine scenli hedum: id est antichristi immolabitur. Et cum amicis demonibus saturabitur. Unde dicitur. Tu confregisti capita. d. d. e. p. etbi. i. nolentibus conuerti. dedisti eum in quo delectentur. Occidisti il. vi. sa. Confitentur venisse christum: sed inuidia non vult salvare. Sic te iudeo et gentili. Generaliter autem de iusto et peccatore potest accipi. Sed quomodo iustus innidet fratri: nec vincitur correctione patris. Sed omnis iustitia in comparatione dei: non est iustitia. Unde paulus. Quotquot perfecti estis. Et alibi. Noster ego quis: m. l. te. c. m. b. In sanctos autem

cadit inuidia. ut apostoli indignati sunt pro petitione matris filiorum zebre dei. Nec mirum cum hoc est de angelis putetur. Sydera quippe non sunt magna in conspectu eius. et circa angelos suos peruersum quid intellectus. Omnia mea tuas sunt. Omnia non semper ad totum: sed ad partem maximam referuntur. Ut omnes declinaverunt sicut in fa. sunt. Omnes qui venerunt sunt

Omnibus omnia sunt.

Omnes que sua sunt.

Omnia mea tua sunt.

non angeli. sed lex et p

pherg. quaque illi nil ne

gauerit quem ad eluz

bortatur vitali.

Nunquam mada

tum tuum pre. zc.

Hoc non de omnibus.

sed de his tantum qui ad

ydolatriaz nunquam ver

sunt. qui et si tempora

lia querebant: ab uno

deo tamquam desidera

bant.

Deuorauit substantiaz. et meretrices sunt superstitiones gentilium: cum quibus substantiam dissipant. qui relicto conubio ab dei cum demone sedda cupiditate fornicatur.

Fili tu semper non quasi mentiente redarguit: sed per se uerantia ei approbas et ad pfructuonem poterioris exultatis invitans.

Omnia mea tua sunt. In eterna beatitudine et omnibus singulis et singulorum omnia nostra sunt superiora ad videndum. nostra erunt equalia ad conniuentium: nostra erunt inferiora ad dominandum. Sicut enim cupiditas nichil sine angustia: ita nichil cum angustia caritas tenet.

C. XVI. Dicebat autem ad discipulos. Post tria parabolis murmurates de penitentiis receptis redarguit: supponit duas parabolas de danda elemosina et sequenda psmontia. Et congreue p. pniam de elemosina subditur. Juste enim a deo penitentes misericordiam expectant: qui indigenti fratri misericordiam prestat. Donet ergo apostolus ad clementiam: qui diceret. Dimittite et dimittetur vobis: date et da. vos.

Ad discipulos. Quia pharisei superbi et auari: sicut peccantibus venientia regentibus pecuniam negabant: ideo salvator: nunc ad illos: nunc illi audiētibus ad discipulos de pietate verba facit.

Domino quidam. Villicus apparet. ville custos: sed ponit hic pro yco nome. id est dispensatore: qui universam substitutam domum dispensat. In hoc quippe dispensatore non omnia ad imitandum debemus sumere. sed ut fraudulenter erga deum agamus: sed ecclatario iste similitudes dantur: ut intelligamus si laudari potuit a domino cui fraudem faciebat: quantum magis placet deo qui secundum ei recepta opera illa facit. Nec reprehendit villicus: in quo discessus non ipsi est domini: sed potius alienaz dispensatores facultatis. Et ideo licet peccauerit: tamquam sibi in posteris ex indulgentia rex domini gaudi auxilia: predicatur.

Allego. Villicus est cui deus alias pecunias ad ergandus pauperibus comisit: qui si cogitat talenm villicationem in vita illa finienda: magis de amicis acquirendis quam de congregatis diuinis tractat. Intelligens finita vita ista

noti esse ei loci. ut terra sua deuota punctione fodiat ad ferendū fructum.
Et ibi etiam confusibile erit mendicare. eo modo quo mendicabunt fatigae virgines.

Lentū cados. Cadus grece. amphora dicitur latine. continēs tres vasas. Chorus modis. xxx. impletur. Similiter sic pot accipi. Quis quis

indigentiam panperis vel ex dimidia vel et quinta parte alienia. misericordie sine mercede donandus est. Vel sic accipiatur. ut cum indecimā tēcimā dederint sacerdotib⁹ et lenitatis suis super iusticiā eoz abundet iusticia ecclēsī christi. Et cum illi tēcimā illi tent dimidiā. sicut zacheus fecit te bonis suis. vel duplēcē illo p̄ tēcimā. dādo quintas.

Et lauda. Si dispēsator iniquā māmōne domī voce laudatur. q̄ de te iniquā sibi iusticiam preparavit. et passus dispendiū. tamen laudat prudētiam eius. non q̄ aduersum dominum fraudulenter egerit. s̄ q̄ pro se prudenter fecerit. quantomaḡ ebi⁹ stus qui nullum damnum sustinere potest. et pronus est ad elemētiaz. laudabit discipulos. si in sibi creditos misericordes fuerint.

Quia filii. Cuius quicq̄ opera agit eius et filius dicitur. Unde filii huius seculi. id ē tenebrarū. et filii lucis. eterne vite.

Facite vobis. Māmona lingua syrorum. diuitiā iniquitatis. quia te iniquitate collecte sunt. Si ergo iniquitas bene dispensata vertitur in iusticiam. quantomaḡ epistole diuinī sermonis in quo nulla ē iniq̄uitas bonum dispensatorem levant in celum. Unde sequitur. Qui fidelis est in minori. sc̄.

Qui fidelis est. Qui fidelis est in minimo. Id ē in pecunia cum paupere participanda. et in maiorī fidelis ē. adherens creatori et cum eo spiritus vniū effectus. Sed qui temporalia que possidet. non bene dispensat. eterno p̄ sibi gloriam te qua tumet euauat. Si enim non diligit fratrem quem videt. deum quē non videt quō pot̄ diligere. Et si habens substaniam viderit fratrem egentem et clauerit viscera sua ab eo. quomodo charitas dei manet in eo?

Si ergo. Qui non dat fratrib⁹ ad vterendum quod a deo pro omnibus est creatum. iniquus erit in spūali pecunia diuidenda. vt nō p̄ necessitate. s̄ pro personis doctrinā dñi diuidat.

Et si in alieno. Si carnales diuitias que labantur nō bñ dispensat. eternas et diuitias quis dabit vobis.

Nemo seruus. Coripiens auariciā dicit amatores pecunie dñi auare non posse. Qui ergo deum amat pecuniam contemnit. Non valet enī simul transitoria et eterna diligere. Qui eternitatem dilig. tempora. alia in vnu. non in affectu possidet. Ideo debetis fideliter distribuere. vt domi-

ni temporalia. non vt seru: q̄ simul non potestis seruire deo et pecunie. Aut vni ad he. Ang. Non quidē diligit. Nemo enī diligit dyabolum; s̄ sua cupiditate implicitus ei adheret. vt si quis alieno ancille coniunctus patitur seruitutē. et si non diligit cum cuius ancillam diligit. Et alterius contentet. non q̄ odio habeat. Nullius enī conscientia deū odisse pot: s̄ p̄enitēdū minas ei⁹ suis cupi- ditatis p̄ponit. et te- bonitate ei⁹ et impuni- tate sibi blanditur.

Non potestis. Non ait. habet dimidiā. s̄ deum. Non cultodit ut leu⁹. s̄ q̄ seruitus excusit inguz̄ distribuit ut domin⁹. Qui seruit māmōne. illi vniū seruit. q̄ merito sue p̄ficiat rebo isti⁹ p̄posit⁹. princeps mādi a dño dī.

Audiebant autem omnia hēc pha-
ntelligentes parabolam aduersus se dictam. et carnalia p̄ficiencia spūalibus futuri⁹ quasi incertis preponentes.
rīsei qui erant auari: et deridebant illum. Et ait. Vos estis qui iustificatis vos coram hominibus. De-

us autē nouit corda vestra: q̄r qd̄
s̄ uita aliud displicer deo. et in hoc ne defē-
datis vos per legē. q̄ lex uesta iam amissi statū
hominibus altū. Abominatio-

s̄ ubi temporalia dabātur
est ante deū. Lex et prophete vñq̄
s̄ Qui penitēuā et uite austerritatē uero et exē-
plo propter celestia docebat. Qui est latus legis
et inicuū ḡe. A tempore eius.

ad iohannē. ex eo regnum dei euā

s̄ Suple tendens
gelisatur. et omnis in illud vim fa-
cit. Facilius ē autē celū et terrā p̄re-
terire: q̄ de lege vnum apicē cade-

s̄ Non solo legē sicut in hoc uno apparet. sic et

et alijs intelligite.

re. Omnis qui dimittit uxore suā

s̄ Matheus excepta cā so-

et ducit alteram: mechatur. Et qui

nicatōnis

dūmissam a uiro ducit: mechatur.

s̄ Quasi ignotus apud deum. nomine nō

designatur. Hoc nisi

Homo qdā erat dñes. q̄ induēba

ad inanem gloriam. Ecce uoracitas

tur purpura et bysso. et eplabatur

gem et euāgeliū. Q̄ i legē carnalib⁹ ppter ferrā p̄cipiū mīora. et i euāgeliū spūalibus. ppter celū p̄cipiū māiora. iō in euāgeliatōe regni addit. Et oīs.

Et omnis in illud vim. id. Magis vñ ē cū de terra geitus celū q̄rit

possidere p̄ p̄tūtē. qd̄ n̄ potuit tenere p̄ naturā. cū liguas et dēridentū p̄tē-

nit. s̄c dñs irrlus ē a p̄beis. Dīs q̄ vñ fac̄ rebēmī studio ppterat. n̄ forpeni-

lētēscit affectu. Est ḡ fidē religiosa violētia. segnices crīmōla. Faciam⁹ ḡ

vñ nature. et nō ad terrena temerat: s̄ ad supna se erigat.

Facilius est. Quis dicā lex et p̄phe vñq̄ ad iohm: tñ n̄ p̄dico legē de-

strūcionē: q̄ facilis ē maria mūdi elēmēta q̄ mūma legē p̄cepta trāsire: q̄ ec-

illa q̄ leuia s̄ supsticioosa vidēt: n̄ vacat a sacra mī spūalib⁹ qn̄ oia et i euāg-

lio recapitulēt. Et tñ lex et p̄phe vñq̄ ad iohm: q̄ n̄ potuit vñtra venturi

p̄bētari. q̄ claret venisse testimōio iohannis.

Omnis qui Amb. Non oē p̄ingū ē a dō. Nō enī gētib⁹ xpiane co-

pulātur. cum lex p̄bēt. Ubi ē impar p̄ingū. lex dei non est.

Homo quidā erat. Contra dērōtoes auaros qd̄ proposuit. exem-

plō aſtruit. s̄ q̄ dñes apud iferos torquet. q̄ lazaz n̄ fecit sibi amicū: a quo

posset recipi in eterna tabernacula. Et magi vñdī narratō q̄ p̄bola.

Qui induē. Regi. Purpura color regij habitus ē conchis marinis

ferro circuosis emissa. **B**yssus genus lini candidissimi et mollissimi. Si cui
tus preciosum vestium culpa non esset sermo dei non tam enigilanter exprime-
ret. quod dimes purpura et byssus induitus; apud inferos irremediabiliter tor-
queretur. **N**ec reprehendit dimes quod aliena rapuerit; sed quod sua non ergo auerterit.
Quid ergo illi erit qui aliena rapit. **H**oc etiam bunc inferno tradidit; quod in
sua felicitate timidus non fuit; quod percepta dona ad usum arroganter infle-
tit; quod viscera pietatis ignoravit; quod precepta precio redimere noluit.

Et erat qui. **S**i
qua reprehensibilia in
pauperibus videmur: te
spiceremus non debemus;
quia fortasse quos mo-
rum infirmitas vinea-
rat medicina pauper-
tatis curat.

CUlceribus ple-
nus. **D**omi vlera di-
nes fastidiosus exhor-
ret: ne inter preciosas
epulas vnguetatos
coniuas fetore ulcerez
lambentibus canibus su-
stineat.

Cupies. In una
re dno iudicis dei ex-
plent. **E**x visione pau-
peris: diuini non misere-
ti cumulus damnatio-
nis infertur: et rursum
ex visione dinitis: tem-
tatus quotidie pau-
per probatur: quod ad
maiorum ipsius probati-
onem: paupertas sumi-
et cegitudo: et visa de
utili copia: et nulla sibi
adhibita solatia: af-
ficiunt.

Canis. Potest
in lingua canum: lin-
guia significari adulatum: qui vulnera lin-
gunt: dum mala que
in nobis reprehendimus
iprobo fauore laudantur.
Allego. Dimes quod
iduebatur per se: et ceteri
individui populum sig-
nificant: qui cultum vige-
terius habuit: et acce-
pti legis deliciae usus
est ad nitorem non ad uti-
litatem. **L**azarus vleribus
plenius gemitus sit: qui queritur: vir quod intus la-
tebat: quasi rupta cute foras emitit. **E**t cupiebat saturari de me: quod de me-
d. et n. i. d. quod gentilem quod cognitione legis admittere subi: ille despici-
ebat. **Q**uia enim non ad charitatem: sed ad elationem doctrinam legis habuit: quod
de acceptis opibus tumuit. **E**t qui ei proba defluebat de scientia: quod micet cade-
bant de mensa. **S**ed contra pauperis vlera canes lambunt: quod duos predica-
tores loquendo a peccatis eripiunt: quod tandem vulnera ad sanitatem redu-
cunt: sicut canis curat vulnera domini lingit. **V**nde lazarus adiutus bene in-
terpretatur: quia ipsi hunc ad ereptionem inuauit: qui eius vulnera per lin-
gue correctionem curant.

In sinum abra. **S**inus abrahe est requies heatorum pauperum: quo non
est regnum celorum: in quo post hanc vitam recipiuntur. **S**epultura inferni:
pena et profunditas est: quam superbos et immisericordes post hanc vitam vorat.

Sinus abrahe requies est patris: in qua recumbunt venientes ab oriente et occidente cum abraham: isaac et iacob: sed filii regni purpura et byssus
induti: foras ejiciuntur.

Et sepaltus. In lege non tenacia: sed rapina damnatur. **I**n euagelio
dimes quod sua non dedit torquetur.

Elevans et. **A**longe vident infideles: dum in uno positi ante diem
iudicij: fideles super se in requie attendunt: quorum gaudia post contempla-
ti non possunt. Longe est quod spicant: quod illuc per meritos non attingunt. Refiri-

geret l. m. **I**nfidelis propter verba legis in ore tenuit: quod in opere seruare con-
tempsit. **I**bi ergo amplius ardebat: ubi se ostendit scire quod facere noluit. **A**b
extremo digito se tangi desiderat: quod eternis suppliciis dat: optat opatone
iustorum ultima participare. **F**ili recor: quod rebus in vita: quod oculum gaudium felicitatem
transitoriam putasti. **H**unc et iusti in mundo bona: sed quod in recompensatione non
recipiunt: sed ad eterna scias desideriis estuant: quod assunt mente bona videntur.
Memento fili. **E**cce abrahā filium vocat: quem tamē a tormento non liberat:

quod credentes pres huius
propter multos a sua fide
deniassent: considerat: nec
ulla passione a tormento
tis eripitur: quod tamen filios
per carnem recognoscunt.
Ideo enim quinque fratres.
Iudaicus propter iam
agna pte dñi: lege: es
quod terra reliquit quinque
libris moysi carnaliter
intellexit: quinque corporis
sensibus deditos nouit.
Quinque sunt fratres quod
ad spiritualē intelligentiam
non assurgere gerit. **S**i
moysen et propheta non au-
diunt: si quod ex mortuis re-
surrexit: sed quod iudaicus
propter moysi credere
noluit: ei quod resurrexit cre-
dere testipicit. **E**t cum moysen
propter abrahā spiritualē intelli-
gere noluit: ad eum quod
moysea predixerat non
punctat. **V**nde vita. **S**i
crederet moysi: crede-
retis vobis et michi.

Cvidit abrahā. **G**reg
in omne. **C**redendum est quod
ante retributum extremi
iudicij iusti in requie
quod iustos conspicunt.
ut eos videntes et colvi
ceteri in gaudio non soli
dnuo suppicio sine bono cruciatur. Ju-
sti vero in tormentis semper iniustos intuentes.
ut hinc eorum gaudium
crecat: quia malum
spiritum quod misericordie
enaserit: ut et petores in
iudicio amplius puni-
antur et eorum vident glori-

am quos contemperantur: et de illo pena torquentur quos inutiliter amauerunt.

Cut inti. Qui micas cadentes de mīla lazaro non dedit: et extreto ei digito

aqua distillari in ore suo cupit: et qui minima vita non dedit: et inferno minima gemit.

Quia recte. Aug. **N**on quod dimes iste aliquid boni habuit: ex eo bonum transi-

torum in hac vitacepit: et lazarus aliquid mali habuit: sed ignis iopia purgavit.

Et in his o. **H**ic reprobi a peccatis ad gloriam se trahere voluit: ita iusti per

miserias mite ire voluit ad poitos in tormentis vi eos lebent: sed non potest: quod iustorum

age et si in natura suae bovitatem mias habuit: et auctor sui iustitiae coactus: ita re-

stitutio costringitur: ut nulla ad reprobos compassionem moueantur.

Non quod apud animum iustorum non fuscatur beatitudinem aspecta pena reproborum: quod

etiam compassio miserationis erit: minuere bonorum leticiam non valbit. **E**t licet iusti

sua gaudia sufficiant: ad maiorem tuum gloriam videtur penas malorum quod per gloriam

euaserunt: quod qui claritate dei videtur nichil in creatura agere quod videre non possint.

Rogo te pa. **P**ropter ardenti te se spes tollit: animus ad propinquos recurrat:

quod reproborum metu pugna sua quinque iusti erudit ad charitatem: et iusta su-

os spiritualiter diligunt qui hic domini pugna diligenter: nec se amabunt. **S**eruat dominus

uiti ad penas: et cognitione pauporis quod despexit: et memoria fratrum quos reliquit:

ut de vita despecti gloria: et de pugna inutiliter amatorum apostolorum torqueat.

Cut mittas. **S**eruus dimes iste magister incipit esse: cum iam nec discendi

tempus habeat nec docendi.

Si moysen. **Q**ui verba legis despiciunt: redemptoris precepta qui ex

mortuis surrexit. quanto subtleria sunt tanto hec difficultius implebunt. et cuius dicta implere rennunt ei proculdubio credere recusant.

Lota qd in villiciliis superiori. et istius dinitis pntis apparatione: in centiū fit milde: et ibi fortasse sanctis quos amicos dicit quibus taberna cula tribuit. hic vero docet panperibz conferenduz. // C. XVII.

Et ad discipulos. Sciendū cuz dñs de misericordia loqueretur. pharisei auari in irrisione pseuerabat. in quo infirmis auditoribz scandalū ne attenderet faciebant. Hos ergo increpat loquens a postolis scilicet qd illi suo vicio faciebant ut enenirent scandala p se que nō poterant nō enenire in mundo crūnis et erroribz plenissimo. Quasi diceret.

Vos ne turbemini si isti terrores scandala mouent: quia ita necesse est fieri. ut qui probati sunt manifesti fiant in vobis.

Lota qd in quantitate potes sine peccato vitare scandalum proximi teles. qd si te veritate est. pro scandalio veritas relinqui nō debet.

Si lapis molaris. Scdm rit. in proniagubi erat ista criminum pena. ut alligato lato in profundum demergerentur. Et vere utilius innominium pena gravissima vitam finire. qd ledendo fratre morte mereri ppetuā. Vel per lapide molarē secularis vita circuens et labo expiratur. per mare extrema damnatio. Qui cunq; ergo speciez sanctitatis habens. verbo vel exemplo ceteros dstruit. melius esset ei ut euz sub exteriori habitu ad morte terrena aeta constringent: quia si solus caderet. tolerabilior enim pena cruciaret.

Duillilis istis. Non gate sed fide et animo qui occasiones querunt quomodo scandalizetur. ideo pslate oportet vos his. ne occasione vestri recedant a fide et a salute.

Attendite vobis. Quo ordine scandalū declinare et ne perpetuum evitare possim? insinuat: sed si nos attendim? ne quē ledam? si penitētem zelo iusticie corripim? si ex corde penitēti dimittim? Nec invenimus passim peccanti: sed penitēti agenti dimittere. Primū ergo ē peccante increpare. ut postea penitenti possimus dimittere. Ita enī peccat qui peccante vidēs tacet: sicut qui penitēti non indulget.

Et si penitēti. Alter fratri penitenti. alter inimico persequebitur veniam dare precipimur. Fratri concessa remissione: socia charitate omnia cum. Persecutori malū nobis volēti. vel si pōt facienti bona volumus et facimus quod possumus.

Septies. Solet viuenteritas septenario designari. Precipitur ergo ut oia peccata dimittantur. vel semper penitēti dimittatur.

Adauge nobis. Cu supra dixisset. qui fidelis est in minimo: et in maiori fidelis est. et si in alieno fideles non fuitis. qd vē q.d. Apostoli qui in alieno et in minimo id est. in terrenop contentu fuerat fideles. in suo et maiori fidem postulant angeli. ut qui ex fide iam habent exordia virtutis. in eadem proficiant: donec ad perfectionē veniant.

Sicut granū syna. Fidem perfectā grano synapis pparat. que in facie est humilis et nullū virū apparet: sed pressuris trita. quaneū tūcas ferueat ostendit.

Synapis granū tritū et cibratum tepide pingui mulle admixtū. si ieiunius cōtra solem vel in balneo gargaris. omnē nocturnū humorē de capite purgat. et imminentū imbecilitatū pericula vitari facit. Sic fides temptationis pistillo probata. ab omnileniū cogitationū superficie cibis discretis castigata. et pfecte dilectis melle dulcorata. omnes de corde vicioꝝ sentitas. nō solū ad pr̄sens exhaust: sed et in futurū ne re colligi possint. Hancet

tare ī mare. et obediet vobis. **Q**uis autē vestrū habens serū arantē aut boues pascentem qui regresso

de agro dicat illi. statim transī et regreſſo. **A** Ad mensam p̄totius.

cumbe: et non dicat: para qd cenez et precinge te et ministra michi: do

qd postē tua predicationē et cōpunctō resectus ero. tunc tandem eternis mee sapientie epulis reficiens.

Ergo qd re quē ledatis illis istis. Attendite vobis. Si peccauerit in te frater tuus: incre-

pa illum. et si penitēti egerit: di-

cte vel nimis difficilis venia. vel nimis remissa sit indulgentia.

mitte illi. Et si septies in die pecca-

ta. Si enī in deū. non erit nostri arbitrii.

uerit in te. et septies in die conner-

sus fuerit ad te dices. penitet me:

dimitte illi. Et dixerint apostoli

Quasi diceret. dicit ergo pecunia cō-

donanda peccata sed ut habeam? pfecta noticia

hōrum faciendoz. Adauge nobis fidem.

Dño. Adauge nobis fidem. Dicit

autē dñs. Si habueritis fidem si

cut granum synapis: dicitis huic

Species pro genere: qd sides consumma-

ta etiam elementis imperare potest.

arbori moro. eradicare et transplā-

re albet. formarū irritū lat. maturitate nigre scit. Sic dyabolus flo-

re āgelice naturę et po-

testate utilitatis preua-

ricando tetro inhor-

nit odore. qui p̄ fidē excluditur.

Quis autem.

Bernus arans aut pa-

sens doctor ē ecclēsi-

te qd. Nō inī mā-

a. ora. et aspīcēs retro

apīus est regno dei. et

dñs petro dīc. Pasce

oves meas. Qui hunc

de agro regredit. cū in

termisso ope p̄dicādi.

qsi ad curiā p̄scē rediēs sua dicta vel facta p̄tractat. cū dñs nō stāt inbet

ab hac vita trāsire. et eterna q̄terrefouē: b̄ domi pare qd cene. i. p̄ laborē

apte locutōis. b̄nūlitatē propriū p̄sūtōis exhibe. in tali enī consīcta deus

cenat. Vñ. Cenabo cū illo et ipse meū. et p̄cīngē te. id est. flūctūtū cogita-

tionū sinus quibz gressus operum in pedī lolet cōstringe.

Et ministra michi. Ministrat p̄dōri. qui ei? naturā considerās et

cīns iudicia p̄tīmēs de suis le p̄tītibz humiliat. Minister enī a minori

statū dicitur.

Sic et vos. Postq; ad p̄fectionē fidei exhortatus est p̄ quā sūt mi-

rabila opa. etiā oīa rerū naturā. monet ne qd de suis opibz gīet. b̄ quāto

fides ē forūtibz excellentiō. tanto consāta inī sit b̄nūlōr: quia domino

iure debemus obsequium.

Berui inī. Si bō ab hoīe suo nō uniforme b̄ multiplex mīsteriū exi-

git. nec gīaz bēt. q̄tō magi vos qd sine me nichil potestis. nō vñ? vñ? opis

vel labori exercere cōteb. sed sp̄ nouis studijs angere p̄ora. nec vos iactetis

Debuimus fa. Qui veni mīstrare nō mīstrari nō debi. qd bñ fuitis

tores sibi fecit. ne nīs opibz p̄fidētes. b̄ ei? etiamē pauētes. omibz impletq;

p̄cepta sunt. nos imperfectos esse recognoscam? qdūl p̄elegit amur a deo

Et fa. ē. Post pabōlā qd inītāt ad b̄nūlitatē et p̄seuerātiam in diūlīs

officijs dei. reprehendunt īngū de impensis b̄nūficijs.

Occurrerunt ei. Leprosi sunt heretici qui qdī variōs colores hñtes

in eodem corpore variis sectas nunc falsitatis nunc veritatis permiscent in eadem predicatione. **H**i autem qui vitantur et ab ecclesia remonentur longe neesse habent ut magno clamore interpellent. **V**nus sequitur. Qui steterunt a longe nec proximum a quo diu datur sub denario ad teum clamant et sanant. **D**um in ecclesia societate doctrina integrum veritas assequuntur et oia secundum catholicam fidem regulas differunt et varietate mendacioz quasi lepra carent. **S**ed unus gratias agit id est quod in unitate ecclesie per humilitatem remanent. **Q**ui vero per superbiam elati mundatori sunt in gratia non sunt; quod per unitatem a perfecto deo et in Christi deficiunt. **Vnde apostolus.** Qui cum teum cognouissent non sicut teum glorificauerunt a se sed eis in eis suis.

Leuauerunt vos. **Q**uia in verbis saluatoris se errasse cognoscunt. **S**alvadorem preceptorem vocant et per cognitionem preceptoris redunt ad formam salutis. **I**ste ostendit. **Q**uisquis hereta pravitate vel gentili superstitione vel inducita per fidia vel fraterno consilium per teum gratiam mundatus caruerit necesse est ut ad ecclesias revertatur. coloribus fidei vero alios similes ostendat. **Vnde paulus ad ananiam.** Cornelius ad petrum mittitur. **C**etera viae dominum in scriptura per seipsum corrigit et sanat. **U**nus autem ex illis. **V**nus autem regres sus signo vniuersitate ecclesie deuotaz in Christo huiusmodi. **Q**ui cadens ad pedes eius gratias agens. **E**t hic erat samaritanus. **R**espoudens autem Ihesus dicit. In gratias quasi ignotoz vbi sunt inquirit. **N**onne decem mundani sunt et nouem vbi sunt? **N**on est inuenitus qui rediret et daret gloriam deo nisi hic alienigena. **E**t ait illi. **S**urge. vade: quia fides tua te saluum fecit. **I**nterrogatus autem a phariseis quando venit regnum dei: respondens eis dixit. Non venit regnum

tis sibi tribuit bona quod agit de mea intelligit. **V**nus et samaritanus id est custos cognominatus qui ita bona que accepit deo tribuit. ut cum psalmista dicere possit. Fortitudinem meam ad te custodi.

Et cecidit in faciem. Cadit in faciem qui te perpetrat malis erubescit. **I**bi enim cadit bene. ubi profundit. **Q**ui in faciem cadit. videret quo cadat. qui retro cadit non videt. Boni sunt in faciem cadunt: quod huiusmodi se in his visibilibus ut ad invisibilium erigant. Vales retro cadunt: quia cadunt in invisibilium. ut non vident quid eos sequatur.

Surge. Qui infirmitatem suam agnoscens huiusmodi annus tenui iacuit: diminuta solatim surgere ad fortiora opera. et ire crescendo usque ad perfectiora iubet.

Fides tua. Fides que ad agredas gratias inclinavit et contra perfidia illos damnat: qui te acceptis beneficj sunt ingrati.

Et saluum fecit. In superiori parabola decernit fidem per huiusmodi debere augeri. In ista rebus ipsis manifeste ostenditur non fidei tantum agniti ratione: sed fidei exercitata operatione esse quod salutis faciat credentem.

Interrogatus. Ideo interrogavit: quod sicut lucas inferius aperuit. Ex istinabat quod veniente domino hierosolima profectum regnum eius manifesta returnera ut et ipsi apostoli hac opinione ducti post resurrectionem eius interrogaverunt. **D**ñe si in tempore nostro restitueris nos: et alibi cleophas. **N**os autem spagamus quod ipse est redemptus Israel.

Cum observatione. **Q**uia quando veniet. neque ab angelis. neque ab hominibus potest observari: sicut dominice incarnationis tempus. et propterea: anno vaticiniis prefixum: et angeli: est preconiis manifestatum a peo ut

conceptus est. natus baptizatus. predicans moriens resurgens. ad celos ascendens. comitantibus in desinenter vel angelorum vel hominum. vel certe in ratiocinio sit declaratus in dictis.

Ecce enim regnum. Non poterit obfirari: quod regnum meum non est corporale ut putatis: sed spirituale: quod fidei iaz incepit.

Regnum dei. **V**el sic potest accipi responsio domini. Regnum domini nostra vox est: qui quandoque venturus inder omnium: nunc etiam regnat in cordibus fidelium. **S**ed etiam heretici turbant ecclesiam prauis dogmatis desiderant fideles ut dominus una die ad terrenas rediens si fieri posset. veritatem fidei iniunxerint. **S**ed non videbant: quia quod semel ex angelico fulgore est exhibitus non est opere corporali visione domini firmari.

Clenient et. **N**on vult dicere quando veniret: sed venturum dicit: ut incuteret omnibus terrorum imminentium iudicij: nec securitatem afferret dilationis: et ne videretur contristare apostolos si eis aliquid denegaret. **S**e cuncti alii euangelistam dicit: de die autem et hora nemo scit. neque angelus: neque filius nulli pater.

Desideratis et. **P**ost meam ascensionem quando vos in hunc exilio mundi ingemiscetis desiderabitis me videre in gloria mea: quae voluntas laudanda: non tamen in hoc mundo implenda. **C**oniuim diem f. **B**ene unusquisque diem: qua nulla gloria de qua prophetas ait. **M**elior est dies una in atrio suis secundum: nulla est tenebra trum interruptio: nulla saltum memoria misericordie vel doloris. **N**unquam dicit presentiam bonorum est desiderare: non tam in magnitudine desiderium nobis finit: sicut insuet dies domini: quod ab aliquibus faciendum precepit. **E**t dicent vobis. Ecce hic reges. **F**uere quidam qui computantes curri culat etiam consummatiuncula certum annum: diem et horam se dicebant inuenisse.

Multi heretici fuerunt et futuri sunt: qui se christos assererent: quos prius symon magus: ultimus antichristus.

Nam sicut. Nolite illis credere: quia secundus aduentus repentinus erit: et ita manifestus: quod nullus poterit ignorare de sub celo: quia discribenus iudicis sub celo: hoc est: in aeris medio geritur. **Vnde.** Rapiemur cum illis in nubibus obnuicibus chalco in aera.

Drimus autem oportet. Loquens de gloria aduentus: inserit etiam de passione: ut cum morientem viderent: quem regnaturum audierant: dolor passionis: spe promissae claritatis mitigarent.

Et sicut factum est in diebus. Subiecti aduentus sui diem pluribus astruit exemplis: et quem fulgurum (cito omnia transvolanti) comparaverat: diebus noe: vel loth equiparat: quando repentinus mortalibus superuenit interitus.

Et edebant et bibebant. Non conambia vel alimenta damnantur: cum in his successione: in illis nature posita sint subsidia: sed immoderatus licitorum usus arguitur. **Q**uia enim his se totos dantur: dei iudicia continebant: igne vel aqua perierunt.

Lucis in diem. Allego. Noe archa edificat. cum dñs fideles in ecclesia congregat. et plenummatum ingreditur. cum hanc in die iudicij pntia sua illustrat. Sed dñs archa edificatur. iniqui luxuriante. et dñs intrat. eterna damnatione plectuntur.

Similiter sicut. Pretermisso maximo sodomitarum scelere. sola ea memorat. que vel lenia vel nulla esse putarent. ut intelligas quali pgnia feriant illicita. si licita et ea sine quibz vita non ducitur. immoderatus actus igne et sulphure puniuntur.

Loth. Al. Loth q interpretat declinat est plus electorum. qui dum in sodomis id est inter reprobos (ut aduenia) moratur. quam valet scelera eorum de dinat. Exente loth. sodoma perit. qd in cō summatione seculi ex ibunt angeli et separabunt malos de medio iustorum. et mittent eos in caminum ignis.

Filius hominis. Qui interim apparet omnia videt. tunc apparet omnia iudicabit. quod cunctos in dictioz suoz oblitos huic scelo conspererit macipatos. ut merito rebeant cum ipso quem inhabitat orbe tereri.

In illa d. Huc usq te hoc qd regnum id est. christus. non eni obseruat. sed insperatus adueniat. nunc a q libet ipse aduentus expectari. tebeat. In tecto est. qui carnalia et cedens velut in aura libera spiritualiter vivit. Vasa eius in domo sunt cōcupiscētē carnales. quas paupl amauerat. sed superna pertens in mndo reliquias. quas imminēte in dictio necesse ē ne repetat.

Et qui in agro Quod dixerat. Cum qui in agro est retro nū debere redire. ne dñs his tantū dicitur. videtur. qui aperte d agro redi turi sunt. id est. dominum palam negatur. ostendit mi'los q cuz faciem in anterioz videntur tenere. animo tamē retro respiciunt.

Memores estote. Vxoris loth. significat illos qui in tribulatione retro respiciunt. et se a spe diuinae promissionis auertunt. et ideo statua salis facta est. quia admonendo homines ne similia faciant. corda eoz condit. ne sint satui.

Quicunq. Qui vitam carnalem (negando christū) in mndo salutare voluerit. in futuro perdet eam. vel qui eternā salutem anime querit. nō dubitet eam dare ad mortem huius temporis.

In illa nocte. Id est. in illa tam tenebrosa tribulacione. vt in errorem inducantur. si fieri potest. etiam electi. Dico in lecto. illi scz qui oculum eligunt. neqz secularibus neqz ecclesiasticis negotijs occupati. Anus. id est. q propter tenuz cōtinētē studēs. qz tēi sunt cogitat. assumet obuiaz xpō in arca. Alter relinquetur. qui vel būana laude. vel qualibet corruptione sta-

nuptias usq in diem qua intravit noe in archā. et venit diluuiū et perdidit omnes. Similiter sicut factū est in diebus loth. edebant et bibe bant. emebant et vendebant. plātabant et edificabant. Quia die autē exiit loth a sodomis. pluit ignē et sulphur de celo: et omnes p̄didit.

Scđm hec erit: quia die filius hominis non quia iudex venit. sed quia venturas est. p̄q venerit. non poterit quisqz velle ut descēdat in mundum. aliquid rapere. Ergo. Similiter non redeat retro.

Meoress estote vxoris loth. Qui cungz quesierit animā suam saluā. Quid propter christū perdidit. ex urgente facere: perdet illam. Et quicunqz perdiderit illā. viuiscabit ea. Dic gregor. Non de duobus homibz. sed de duobus generibus affectionis dictum est. eo vobis: in illa nocte erunt duo in lecto uno: unus assumetur et alter reuinque. Dic erunt molentes in vnu: una assumeretur et altera re. due differentes predicatorz in ecclesia. quasi in agro laborantibz. eoz qui christū sincere amūt et eoz qui verbu dei adulterant linquer. Dico in agro. unus assumeretur et alter relinquer. Respōde

enī vite qua imbutis est deserit. De quo hieremias. Viderunt eam hostes. et deriserunt sabbata eius.

Dic erunt in o. Due differētē sequentia orbem rerum mobilium. que femineo genere designantur: qz maior consilio reguntur et signa a viris qz tamen in vnu molunt. in quantū de suis negotijs ecclesie vībō deserviunt: sed quidā tñ propter eternā. qui habent tanqz non habentes quidā ppter temporalia. qui in incerto divitiap sperant.

Qui dixit Duo exortentibz vnu rūdet sanctos scz secum assūmendos. aliud subiunctuā inuitat malos scz a se repulsoz cu dyabolo damnandoz.

Ubicunqz fuerit ē. Ubicunqz fuerit dñs corporaliter illo cōgregabitur electi qui eius passionē humiliiter imitando. tāqz de carne eius saturantur. quoz per resurrectiōnē renouabitur ut aquile inuenient.

C. XVIII. **G**emper orare. Sēper canoniciis horis quotidie scđm morez ecclesie. vel quia iustus scđm deum omnia gerit. vel dicit: Gemper orat qui semper agit bona. nec desinit orare nisi cum desinit iustus esse.

Juder quidā. Hec parabola ad oīdum et credendum. et nō de nobis. sed de deo presumendā hortatur. Et nota qz domin⁹ parabolaz ponit. vel similitudinē. vt de homine qui habuit duos filios. qui personā dicitur. Vel per similitudinem vt deus quo in dice qui personam dicit nullaten⁹ tener. sed per hūc potest coniungi. qntum deus bon⁹ iustus⁹ eos cureret deprecantes se. cuz nec hō iustus⁹ eos qui illū assiduis precibus tundit. vel prop̄cedit deuītandū post contemnere. Nec enim subdendo addidit. Ne iterum et iterū venies suggillet. id est

strangulet me tediolis clamoribz.

Vidua autē. Hec vidua potest hē similitudinē ecclesie. que desolata videt: donec veniat dñs. qui tamē in secreto etiā nūc curā eius gerit.

Vindica me. Cū iusti pro persecutoribz orare monētur. tñ dñ malis salina iusticia hanc vindictā experit. vt perēat omnes mali vel cōuersi ad iusticiam. vel amissa per supplicium potestate qua nūc p̄tra bonos qđdu hoc ipsum bonis expedit. vel temporali aliquid possit. Quē finē cum iusti venire desiderat. qz iusti p̄ inimicis orēt. tñ n̄ ablurde vindictā desiderare dicūtur.

Veruntamen. Dico me factuz vindictā iusto: sed illi erūt valde pauci: qz in die iudicij in forma filii hoīs apparuerō. tāta erit raritas iustorum. vt nō tā ob clamore fideliū iniuste dānatōz qz ob eoz torpore iuste damnandōz tōciā iaz mudi sit acceleranda ruina. Dicas i. verbo increpatur dubitationis infidelitas. nō opinatur diuinitas. Scit enī omnia per quē

sunt omnia: sed dubitando increpat infidelium corda.
Duo homines. Quia parabola qua ad orandum innuitavit ita perdu-
lit. ut diceret veniente iudice. difficile fidem in terra reperiendam. ne quis sibi
de superuacua fidei cognitio re vel et confessione blandiret. In hac parabola
diligenter ostendit a deo non fidei habba: sed opera examinanda. inter quae maxime
regnat humilitas. quia quod non habet superbi. de sua iusticia presumet. et infir-
mos despiciens. quasi vacui fidei. cuius orant non exauduntur.

Deus gratias.

Quattuor sunt species
tumoris: cum vel quis
bonum quod habet a se ha-
bere estimat. aut si datum
a deo credit. pro
meritis datum putat.
aut cum iactat se habe-
re quod non habet. aut cum
despectis ceteri appetit
singulariter videri ha-
bere que habet. Hac
phariseus peste labora-
bat. qui ideo non insti-
fatus descendit: quia
merita bonorum operum
sibi singulariter tribu-
ens. publicano se pre-
tulit.

Ieiuno bis. Ecce phariseus ad exhibe-
dam abstinentiam: ad im-
petrandam misericordiam. ad referendas
deo gratias. oculum ha-
bet. ad humilitatis cu-
stodiā nō habet. Et
quid prodest si tota ci-
uitas custodiatur. et v-
num foramen per quod
hostes intrerēt relinqua-
tur.

Et publicanus. Sicut humili-
sunt. non appropinquat. ut
ad eum deus appropin-
quet. non aspicit ut a-
spiciatur. Premit co-
scientiam: sed spem sub-
lenat. Percitat peccatum:
penas de se exigit: ut de-
us parcat. confitebit. ut
deus ignorat. Ignor-
at deus. quod ille agno-
scit.

De propitiis
Publicanus humili-
ter orans ad illos per-
tinet te quibus dicit. Deus non faciet vindictam electorum ad se clamantium.
Phariseus merita iactans: ad illos de quibus subditur. Filius hominis ve-
niens. putas inueniet fidem in terra.

Quia. Posita pharisaei et publicani contraversia. ponitur iudicis senten-
tia. ut canetur superbiam.

Typice. Phariseus populorum iudeorum designat. qui ex iustificationibus
legis extollit merita sua. et superbiendo recedit. humiliatus publicanus gentilis
qui longe a deo positus peccata confitetur. et lamentando appropinquat
deo et exaltatur.

Afferebant autem. Post dictam contraversiam. post datam sententiā.
humilius magistro offeruntur infantes. ut ostendatur quod innocens et simplex
etas ad gratiam pertineat. Increpat apostoli non quod nollent infantes ma-
nu et voce saluatoris benedici. sed quod nondum perfecti in fide. putabant eum
in similitudinem hominum lassari. importunitate offerentur.

Increpauit illos. Hoc fortasse ideo: quia prius populorum iudeorum
ex quo secundum carnes erant. saluari volebant. et prochananea muliere sup-
plicauerunt. Sciebat ergo mysterium quod virtus populi vocatio teberetur: sed

fortasse adhuc nesciebant ordinem.

Sinite pueros. Nemo prohibeat languidos venire ad medicum.
Isti in ramo nichil adhuc commiserunt: sed in radice perierunt. Qui pro-
se agerent non possunt causam suam maioribus commiserunt. Tangat medicus
et benedicat pusillis cum maioribus.

Talium est enim. Non ait isto: sed qui habent ex studio innocentia
et simplicitate. quam isti habent per naturam: quia non etas regnat: sed mo-
res. Non enim est vir
tus non posse peccare:
sed nolle. Sicut puer
non perseverat in ira.
Iesus non meminit. non
concupiscit mulierem.
non cogitat vel loqui
tur malum. sic vos nisi
si talem innocentiam
et animi puritatem ha-
bueritis. non intrabitis
in regnum celorum.

Regnum dei est. Id est. doctrinam enarrare
geliū sic puer intemur
accipere. Puer in di-
scendo non contradic-
it doctoribus. Non ra-
tiones et verba compo-
nit ad resistendum: sed
fideliter suscipit. obtem-
perat et quietescit.

Et interrogauit
eum duces et superbus non voto dissentis: sed
temptans interrogat
eum quidam princeps dicens. Ma-

gister bone: quid faciens vitam eterna-
nam possidebo. Dicit ante eum ihesu-

s. Quid me dicas bonum? Ne
mo bonus nisi solus deus. Man-
data nosti: Non occides. Non
mehaberis. Non furtum facies.

Non falsum testimonium dices.
Honora patrem tuum et matrem.
Qui ait. Nec omnia custodiuntur in
uentute mea. Quo audito ihesus

qui se exaltat humiliabit: et qui se
exaltat humiliabitur. Et interrogauit
eum ihesus. Ad perfectionem
vitae meae. Ait ei. Adhuc unum tibi deest.

Magister bone. Quia bonus magistrum dixit et non deum. vel dei
filium confessus est: dicit quenam sanctum hominem comparatione dei bonus
nō esse. Christus autem non renuit testimonium bonitatis: sed magistri absque
deo excludit bonitatem.

Dicit autem Ambro. Versata interrogatio. et ideo arguta responsio.
Temptator enim bonum magistrum dicit. qui deum bonum dicere debuisset.
Quid me dicas bonum. quem negas deum. quid bonum dicas cum nemo bo-
nus nisi solus deus. Non ergo bonus se negat: sed deum significat. quid
me bonum dicas. cum bonum sentire non possis qui temptas. Bonus ergo
sed rectis corde. Denique glorianti in lege quod omnia custodisset. ut inanem
eius iactantiam exponeret ostendit ei adhuc deesse quod est legis. Et ideo
ad misericordie preceptum tristis inducitur. et in eum quedam naturalis da-
tur forma sententiae. Facilius est camelum per foramen acus transire: quod dimicet
intrare in regnum celorum. Non debet se dimicet iactare in divitiis uis. cuius bis
verbis dissimilatur. contra naturam esse. diues misericors.

Mandata nosti. Hoc est puerilis innocentie castitas. que nobis
imitanda ponitur. si regnum dei ingredi volumus. Et nota quod iusticia legis suo

Dives erat. Nullus dives id est confidens in divitias suis intrabit ut ihesus secundum mattheum exponit. Non ergo divites manentes sed qui esse desiderant intrabunt.

Facilius est. Mystice. Facilius est christi pati pro dilectoribus seculi quod dilectores seculi ad christum pertinet. Camelus de christus: quod sponte humilitatis infirmitatis nostrae onera sustulit. Iesus est puerus per quam angustias passionis significatur.

qua passio velut acutum naturae nostre quod scissa vestimenta relarcere dignatus est: id est reparare post lapsum.

Aliter. Facilius est genitile populi gypso peccatorum deformem per angustam viam ingredi: quod inde te meritis gloriantem: et ad subiectum leue onus christi se humiliare nolentes. Ad ita. Facilius est gentile populi superstitionis deformitate te generatem turpia onera ferentem intrare per angustam viam: que via christus est: qui pro prijs corporis passione mortis penetrans viam velut acutum reintegravit scissa vestimenta nostre naturae quod populi iudeorum: qui dives est in lege: egenus in fide.

Quis potest: Intelligunt in numero dimitur deputados omnes qui amant diuinam: et sine hoc. Alio enim cum sit turba maior pauperum non dicere. Quis potest salvi fieri?

Nemo. Qui carnalia pro domino dimiserit spumalia accipiet. Marcus ait: Centies tantum nunc in tempore rebus cuius persecutibus fratres et sorores: et in futuro vita eterna: id est in hac vita persecutionibus plena gaudium regni degustat et omnium electorum sicut et dilectione fruuntur.

Recipiat multo plura. Qui pro domino omnes dimitur: et carnis affectus contemptus multo plura recipiet in presenti: et a fratribus et sororibus propositi sui glutino spumali coligatis multo gratiosior: in hac vita recipiet charitatem. Copula enim qua filii et patres et coniuges: et cetera huiusmodi connectuntur fragilis et brevis: sed illi soli perpetuae coniunctionis retinent unitatem: omnia que fratrum sunt: tanquam sua credentes: quod multitudo credet: erat cor unum et anima una nullum: et eadem: et quam aliquis virorum in lascivia possidebat: eandem in odore sanctificationis possidet.

Assumpst. Preuidens et passione sua discipulos perturbados: precepit et passionis penam: et resurrectonis gloriam: ut cum morientem cernerent: resurrectum non dubitarent.

Et consummabuntur. In hoc ostendit quicquid prophete predixerunt: ad sue dispensationis mysterium intendisse. In quo peccatum hereticos qui dicunt christum legi et prophetis contrarii predicasse: et alii veteris: alii noui et de-

um testameti. Confutat etiam paganos: dementiam: qui eius cruce derident: cum proxime sua passionis: et tempus quasi futuro prescibunt ostendit: et locum quasi morem non timens adiungit.

Et ipsi nichil. Discipuli sermonem dominum passionis tocios replicant: id intelligere non valent: quod maxime videre desiderant: eius mortem audiire non possunt. Et quem non solus hominem innocentem: sed etiam verum deum esse scient mori posse non putant. Et quocumque aliquid de sua passione dicit: hoc allégoricum dictum putant: sed in aliis per parabolam loquentem audire co-sueverant. Iudei qui eius mortem probabant: quod quid de sua passione loqueretur intelligebant.

Hoc enim loquebatur. Quod ipsi perfidere oportabant.

Lucus quidam. Ecce ascendimus hierosolimam.

et sumimabuntur omnia que scripta sunt per prophetas de filio hominis:

Tradetur enim gentibus et illudetur.

et flagellabitur et despicietur. Et postquam

flagellauerint: occident eum: et die

tertia resurget. Et ipsi nichil horum

intellecerunt. Erat autem verbum istud abscinditur ab eis: et non intelligebatur que dicebatur. Factum est autem cum appropinquaret hiericho: cecus

quidam sedebat secus viam medians.

Et eum audiret turbam prætereunte: interrogabat quid hoc esset.

Dixerunt autem ei: quod ihesus nazarenus transiret. Et clamauit dicens:

Homus pro hominibus factus: miserere hominis

Ihesu fili dauid: miserere mei. Et

qui preibat increpabat eum ut taceat.

Ipse vero multo magis clama-

batur: fili dauid miserere mei. Stamus

autem ihesus iussit illumina-

dum venire possit corde: sed iam credens: se-

ties se guariri fantasmatice priorum viciorum: et vo-

cem oculos sua impedi-

ri: ne per se exortari possit

ardentius clamaret.

Stans autem

transiens: cecum ait:

Stans illuminat:

quod per humum nitidum suum nosce cecitatem vo-

cib; copat: sed per poten-

tiam diuinitatis lumine-

nobis gratie infundit.

Adduci ad se sic. Qui pretererunt aliquatenus sentiebat: dum in oratione patitur fantasmatum turbas vehementius insistens orationem ducitur ad

stantem et recipit lumen: quod tens in corde firmo figitur et sic lux amissa reparatur.

Quid tibi vis sic. Non ex ignorantia queritur: sed id est ut rogetur: et mentem ad orationem extiterit. Quod intelligens cecus subiungit. Domine ut videam. Non petit cecus aurum: vel aliquid temporale: sed tantum lucem: amen.

Imitemur ergo cum quem mente et corpore audiendum sanatum. Per etiam a domino lucem eternam visionis. Et dicit nobis. Respice fides tua te saluum fecit.

Et cœlestium vidit sic. Videt et sequitur: qui bonum quod intelligit operatur: et ihesum presentem vel pretererunt imitatur: et hic talis non solum pro imperato in deum proficit: sed etiam alios ad laudem dei accedit. Unde sequitur. Et omnis plebs ut vidit: dedit laudem deo.

Et omnis plebs. Laudat plebs deum. non solus pro imperato meo re lucis: sed et pro merito fidei impetratis: quod non solus laudat sed poterit et mi sericorditer illuminat: sed quod clamor fidei firmiter clamoris exaudit.

Et ingressus. Ecce camelus deposita sarcina gibbi per foramen acus transit: dum tempio censu fraudum angustam portam que ducit ad vitam ascendet: et quod tenetione fidei ad videndum salvatorum quod natura minus habebat: ascensu arboris supplet: in iste quod rogare non audebat: dominus suscepionis benedictionem accipit quam desiderabat.

Mystice. Zachaeus qui interpretatus significat: significat credentes ex gentibus qui per occupationem ipsorum erant: et minimi: sed a domino sanctiificati. Qui intrantem hierichon salvatorem videre voluit: dum fidei quam in mundo attulit participare queruntur. Sed turba: id est: vici omni consuetudo que cum clamante increpabat: etiam hunc suspicitem tardat. Sed sicut amplius clamando cum turbam vicit: ita pusilli terrena relinquendo: arboris crucis ascendo: turbam obstantem transcedit: clamans cum a postolo. Nichil absit gloriari: nisi in cruce domini regni.

Et ipse erat dominus. Quis te se desperat: cum vere iste ad deum cui census ex fraude? Per hunc apparet: quod non omnis dimes auarus.

Dre turba. Quae turba: nisi impetrat: confusio multitudinis: quod vertice sapientie videre nequit. Zachaeus ergo non in turba sed plebe transgressus missum quem desiderat: aspergit.

Sicomorus. arbor est: moro foliis similis: sed altitudine prestans: et interpretatus fatua: id est: crux

que credentes ut fucus pascit: ab infidelibus irridetur ut fatua. Quia pusillus ascendit: dum quilibet humilis: et proprie infirmitatis fucus in virtute crucis gloriatur: et per hanc laudabilem fatuitate transirent: propter dominum cernit: quod si nondum ita solide ut est iam: tamen raptum: et quasi in transitu luci sapientie lectis intendit.

Quia inde est. Illa parte ubi sycomorus: vel ubi creditur: ut et mysterium servaret et gratiam seminareret. Sic enim venerat: ut per iudeos transiret ad gentes. Videlicet itaque zacheus sursum. Jam enim sublimitate fidei inter fucus nouorum operum: velut in secunda altitudine operis: eminebat.

Et cum venisset. Per primos precones verbi sui: in quibus erat ihesus et loquebatur: venit ad populum nationum: qui passionis eius fidei etiam sublimis etiam divinitatem eius agnoscere ardenter: suspiciens videt: quod per fidem a terrenis eleemosynis eligit: eligentem se: et amat amantem se.

Descende. Ut descendere de sycomoro: sic in domo parare mansionem intebatur: hoc est quod apostolus ait. Et si cognovimus secundum carnem Christum: sed iam non nouimus: si enim mortuus est ex infirmitate: sed iam vivit et virtute dei.

Manebat. Manebat aliquis dominus in domo principis phariseorum: id est in iudeorum synagoga docebat: sed quod sabbato curante peccatores recipientem

strata amaro disputant: et cetera digna deo gerentem lingua venenata piebant: per os facinora eorum discessit: dicentes. Relinqueretur vobis. dicitur. Bodie tam in domo pusilli zachei oportet illuminare: et nouus lucis gratia do ruscante: in humili credentium nationum corde quiescere.

Murmurabat. Manifestum est iudeos semper gentium odisse: non intelligere salutem. Unde et aduersus petrum dicitur. Quare introisti ad gentes prepuca habentes.

Grens autem. Secundum.

Alijs calumniantibus: hominem peccatorum: ipse et zacheus stans: in ea quam cepat fidei veritate persistens: non solus se ex peccatore pueris: sed etiam inter innocentes probat: diversatim: cum etiam annus pueritatem innocenter virxit: et qui anno pueris dimidium: pueris pueris potest dare et totum. Sed si quem defraudavit. Puerus est secundum leges reddere: deinde quod remanet patriperibus erogare: hunc fructum viet publicanus te sycomoro: p. sapientem stultum legit: et raptam reddit: p. p. p. p. relinquit: visibilis contemnit: ei quem nondum videt sequitur p. cupiscit.

Filius. Non carnes sed fide: quod sicut abraham in filio teipatri obsecratur: et iste qui ibi regnum in celo acquirit spe.

Eo quod. Non solum qui iusti puererat sed etiam de iniusticia conuertitur ad filios promissionis pertinet.

Venit enim. Etiam murmurantibus sua mysteria non dedignatur exponere: et ppter prius pectus suis p. s. piendaz marie ipse in terra regni celestis sive ueneratur. ubi et se appellat filius hois: ut insinuat nobis dispensationem sine pietatis.

Dec illis. Suscep

ta et p. m. data p. n. publicani diuini: p. p. abo

la: docet sibi magis prius p. q. iusticiam placere super hos. Latiusque in genito dignoriam legi humilium: quod in iudicio de iustitia legi superbi etibus se et regnum.

Et quod discipuli audita passione et resurrectio hierosolimis implenda exultabat regnum dei mox esse veturum. Hac eorum ignorantiam illuuiat: docens se primo regni sui fidem toto orbe dispersum: et in fine scilicet omnium reges venturus.

Nobilis abiit. Hic est nolis: cuiusdam clamabat. Miserere mei: secundum et cui turba clamabat. Osanna fili Christi: qui p. stitit: est a p. rex: cui date sunt gentes in hereditatem.

Longior. Execatos iudeos relinquentes transiit ad illuuiandas gentes quod longe ab ambo finibus terre clamauit ad dominum: vel quod longe a petro ibi saluus. Deus quod ubiqus p. n. longe ab his quod ydola colunt: sed et ipsi prope facti sunt in sanguine.

Clo. A. Vocat: et buos: dum eligit discipulos Iuda de ceteris iudeis. Dat: et manus: dum p. resurrectione surgit: et aperte sensu: ut spiritus intelligat legi dicta.

Mona. et dragmas appedit: et ois scripte finit: quod vice celestis perfectionis signatur: quasi centenarius numeri pondere fulget.

Negociamus. Verba legi mystica interpretacione discussa p. pl. offer

te: et ab eis confessione fidei: monitas probitate recipite.

Et factum est. Quotidie christus accepit regno a patre reddit: quia

peregrinatis in terra ecclie. semper statu pspicit huic seruo pecunia negoti aturo pmodat. in altero modu plumi opis etaminat. hunc prudenter laborante ampliori grā donat. illū luxuriosa sectantē. etiā qd dederat pnat.

In iudicio vero multi qui ad docendū ydonei videbātur. ob negligentiā suā inter indoctos reputabūtur. Quidā simplicioris obseruatiōnis deuotiōne inter apicos summa premia pcpit. Qui enī recipit ppam in nomine prophetae; mercede proptere accipiet.

Clenit aut̄. ic.

Primus seruus ordo doctoz in circūlione missus. qui vna mnā negotiatur accepit. qz vnu tēu. vna fidem. vnu baptisma missus est pdicare. b. acqrit dū pslm sub lege p̄stutū. docendo libimet associat.

Cin modico rē. Modicū ē. quidquid in pāti pcpim̄ donoz ad p̄spationē futuroz ex pte enī cognoscim̄. ter pte prophetamus.

Cdece ci. Decē ciuitates sunt aīm̄. per legis verba ad gratiā euangeli puenientes. quibz tūc glorificādus p̄ponitur. qui eius pecunia verbi digne deo cōmendauerit. Unde apostolus. Quē ē spes nra. aut gaudius. aut corona gloriæ. Nōne vos an dñm ihesum.

CEt alter venit. Bon̄ ordo vocatur. gētes et iudicos missur. iterfici q̄ noluerūt sup se xp̄m regre. hāc p̄mi sit cōpationē. ne dice. retenchil dederat populo iudeoz vñ melior. possit fieri. vt quid exigeretur ab eo q̄ nichil recepit. Ex vna mnā. v̄. facit qui moralia habet. ppter quicq̄ sensus.

CQuicq̄ mnas. Qui ad prepucium missus est. cui dñs mnā vna candeq̄ fidē que circūlioni credita ē ad pdicādū p̄misit. q̄ quicq̄ mnas facit. q̄ gētes quicq̄ sensibz corporis mācipatas ad grām fidei euāgelicē conuertit.

CIn sudario. In sudario pecunia reponit. qui ad pdicādū ydoneo officiū pdicandi vel suscipere rēnuit. vel suscepit nō bñ gerit. b. pcepta dona sub oīo teorū abscondit scū dicens. Sufficit michi vt te me rationē redam. cur alijs pdicē. vel te alijs cogar reddererationē. cū etiā ap̄d tēu illi sunt inexcusabiles quibz lex data non est. neq̄ audito euāgelio dormierunt q̄ per creaturā poterant creatorē cognoscere.

Meritis quod. Meritū enī tēs vbi nō seminavit. i. etiā eos impietātēos tenet. quibz legi xp̄bū vel euāgeliū nō ministravit. Timēs ergo pīatū iudicij. requiescāt amministratiōne verbi.

Mistice. Matth̄. Neq̄ vbi nō se. pdicis falce iudicij eos q̄bo legē nō p̄misisti. et cōgregas vbi nō sparisti cōgregas in regno tuo bonos. etiā te gētibz et de eoz cōpatōe qui in naturalē legē seruat. dāpnas eos qui negligit etiam scriptam. Mysti. Per duos seruos fideles vtriusq̄ p̄li doctores. Per seruū neq̄ malos catholicos. Per dece et quicq̄ mnas. credētes p̄li. Per inimicos. qui verbuū tēi vel nūc audire vel male interpretando corrumpe malūt. Per missionē rurū nō seminati. quos xp̄bū tēi nec audire cōtigit. His quicq̄ ḡsonis gen̄ hoīm̄ in die iudicij discutiendū signatur.

Scibas. Qd putauerat pro excusatōe dixisse. veriūr in culpā. Si me ita dñū r̄ crudelē noueras. q̄re ista cogitatio nō incūlit tibi timore. vt scires me mea diligētius quesiturū.

Pecunia. Id est. cuā gelicā pdicātōe. p̄atisq̄ fidelū cordibz nō int̄ mali. Meam nō tñā. M̄ ap̄. Si q̄s loquit̄. q̄s sermones tēi.

Lū v̄suris. Qui verbi pecunia a tōtoce emit credendo. nēcessē ē vt cu v̄sur soluat opando. vel de accepto verbi senore v̄suras soluit. qui ex eo qd audit̄ etiā alia stuđet intelligere.

Auferte. Collatam grām amittit. qui pdicādō atq̄s cōmunicare neglexit. Angel̄ vero illi qui in ea labo rauit. Sicut regiū cr̄sma qd superbiendo saul amisit. dauid ote diēdo. p̄merit. Sp̄us enim dñi qui a saul recessit. direct̄ est a die illa. et tēcep̄ i dauid.

Et abundauit. Mysticū. Lū oīisrael salū erit. tūc pleniū dō sp̄ualis grē quā mō torpenter exercem̄. dō etiōibz illī tēp̄i abū dānter conferetur.

Et his dictis. Finita pabola vadiit biersolimā. vt ondē ret de eiusdē marī ciuitatis euentu parabo laz fūllū q̄mīlā. q̄ nō longe post ipsūz occī sura. ob oīiū regnū. hostili clade sit pītura.

Ad bethphage. Bethphage vīcula sacerdotū in mōte. oli ueti. et interpt̄ dom̄ buccę. Berbania vīla vel ciuitas in latere eiusdē monti. et dō. mō obnīc. Has dñs biersolimā vēturus pītua sua sublimari. q̄ multos aīi passionē suā doceō. pīḡ cōfessi onis dōnis et obediē sp̄ualis implenit. Que vñ in mōte oīueni sūt posite. i. in ipso dñō q̄ nos vñctōe sp̄ualium tristinatū. et pītē. pītatatisq̄ lucc̄ refouet. q̄ q̄ nō vult abscondi ciuitatē supra se positā. mittit discipulos in castellū qd est cōtra eos. vt per eos rotī contrapostū obis munitōes penetret.

Introēutes inue. Introēutes in mūdū predicatorēs inveniāt̄ popūlū nationū. p̄fidiḡ vinculis irretiū. liberū et lasciū. cui nō vñq̄ h. se. Id est. nullus rōnalis doct̄. frenū correctōis posuit. q̄ vel lingū a malo prohiberet. vel in artā vīa vīte cogere. Nōo in dumēta salutē quibz calefier vīlia suadendo contulit. Nōo sedit. quia nullus stulticiā eius de pīmendo corredit.

Pullum asinē. Tres euāgelistē qui grēce scripserūt pullū tantū cōmētāt̄. Mattheus qui hebraice scripsit. etiā asinā solutā et adductā refert vt hebreo quoq̄ gētis si p̄gnauerit nō despāndā monstrat esse salutē.

Alligatū. Alligat̄ vinculis p̄fidiḡ in quo addic̄. vel alfric̄ dñō er ore famulabat. sed dñatum sibi vendicare nō poterat. q̄ē dñm fecerat non natura sed culpa. et ideo cū dñs dr̄. vñus agnoscitur. Naz̄ zī mīlī dñj et domī. generaliter tñ vñne deus. et vñs domin̄. Marcus ait. Antea nūam ligatū. q̄ extra christū quicq̄ est foris est in vīa. qui in christo ē fori nō est. In binio ergo ligat̄ stabant. qui nō vñā fidei vīteq̄ vīa tenebant. b̄ pluribz erroribz deserueribat. de quibz apte subdit̄. Solventibus autem

Soluentibus aut illis pullū. Non despicias hunc asellū: quia sicut in vestitu ouī sunt lupi rapaces. ita sub extorris corporis qd nobis est amne cum beluis: mens teo plena vegetatnr.

Dixerūt domini eius. Multos hēbat dños. qui nō vni superstitioni tediū: sed p̄ libitu immundor spūum raptabat ad varios errores.

Quid soluitis. Qui soluedo pullo p̄ tradixerat: auditio nomine quie

lunt: q̄ magistri erroꝝ qui doctorib⁹ ad salutē gentiū veniētib⁹ obſiſtunt.

suas tenebras defendunt: donec miraculis attestati⁹ veri posse

soris virtus emineat. Sed postq̄ dñiceſi dei potestas apparet: cedenti⁹ aduersarioꝝ quareliſ: cetus qui teum cordeportet adducit.

Vestimenta sua. Vestimenta aploꝝ: doctrina virtutū: vel diſcretio ſcripturarꝝ: et grā ſpūalis: quibus illi cor da hoīm pūs nuda et frigida contegunt: vt mercatur habere ſeſſorem christum.

Impoſuerūt ihesum. Dum p̄l̄s gentiū portat christū: discipli in via vestimēta ſternūt: q̄ corpori ſui exentes amictuz ſimplibus ſanguine ſuo viam parāt: vt in offeſo gressuſ mētis: biero ſolimā quo christ⁹ duicit: tendat: i. ad veram pacis viſionem.

Subſter: vesti. Juxta alios euāgeliſtas: non diſcipuli ſed turba ſubſterebat. q̄ martirū exēpla ſequēs carnē p̄ abſtinentiā e-domat: vt dñō iter ad mentē pareat: et ſequēti bus bona priebeat exēpla.

Ad descēſū mō. Descendente dñō de mōte oliueti: i. humiliante ſe ad infirmitatē noſtre carnis: illo q̄ erat ſorma dei: cū eo delſce dunt turbē: i. humiliatur ſub manu eius qui misericordia indiget: vt ab eo exaltentur.

Saudentes laudare d. Frequenter ingressus est ciuitatē bierſim: ſed non cū bis laudib⁹ nō ret vocat⁹: qd ſugeraſt: niſi modo cū ascenſit paſſur⁹. Quod ideo factū eſt ut ampli⁹ eoz aduersorū ſe excitaret inuidiā: quia iam tempus paſſionis iſtabat.

Super oīb⁹. Maxie de reſurrectōe lazarī q̄ nup facta erat. Nam et ppter ea obuiā venit ei turba: qz hoc ſignū faciū audierat ab eo. Landant etiā de ſignis et doctrina que fecit cuius ascenſit ad diem ſcenophagie qd iobannes narrat.

Benedictus. Turba poſt modicū crucifixura: regē appellat: expecta tum ſcdm carnē dauid filiū veniſe declarat: vt aduerſum le testimonium extorqueatur innitit.

Pax in celo. Sicut naſcente dñō hoīm et angelorū agnī celeſtia de cantabat. Glōria in excelsis deo. Et in terra pax hoīb⁹. Si eidē mox triuſphaturo homines p̄cīnūt. Pax in celo: et glōria in excelsis.

Magister increpa. Mira inuidiū temētia: quē vera docentem

nonerāt: cū maſtri appellari audiunt: diſcipulos eius q̄ ſi meli⁹ edoc̄i re darguedos estimāt: quos ille iſtituerat: quē tēū appetat eſſe per miracula.

Lapides cla. Crucifijo dñō: aplis p̄ timore tacētib⁹ petre q̄ ſcīſſe ſunt: ap̄tis monumētis: deum et mūdi dñm aperte clamabant.

Mystice. Si cecitas cōtigerit in iſrael: vt a laude tei p̄ticeat: p̄l̄s gentiū mollito corde lapideo creatorē ſuum credet et annūciabit.

Et vt appro. Qd dñ ſcdm byſtoriā ſemel fecit: hoc quotidie per

electos ſuos in ecclēſia agit: plangit reproboſ qui neſciūt cur plāgūt

Exultant in rebus p̄ficiis: qui ſi diſmantōeſ ſuam preuidere: ſeipſos cū electoꝝ lacrimis

plangerent: qui in peruerſitate ſua diem ſuū

hic hñt: in qua et pacē

hñt ex abūdantiā tpaſſiū: et ſupplicia nūc abſcondunt ab oculis

eoꝝ qui refugiūt ſuā preuidere: q̄ tpaſe legiā perturbēt. Sed ve-

nient dies q̄ ſi anias ex-

enentes a corpib⁹ de-

mones inimici circūda-

bunt vallo: trahtentes

eas ad ſocietateſ ſuę

diſmantōeſ: et vndiq̄ ſuę

circūdabunt: et coangu-

ſtabunt: q̄ nō ſolū o-

peri: ſed etiā locutōnē

et cogitatōnē iniquita-

tes ante oculos eoꝝ re-

plicabunt: et ad terram

proſterent: cū caro in

puluerē redigetur. Ili-

ſij etiā cadēt: cū in illa

die peribūt omēs cogi-

taſones etiā per lapi-

des ſigntur: cum ſub-

ditur. Et nō relin. Iſ. la.

Peruerſus enī cū

peruerſe cogitatōnē p-

uerſore adiqt̄: q̄ lapi-

dem ſuper la pidē ſtru-

it: ſic ania ad ultio-

nē rapitur: talis cogita-

tionuz conſtructio dñi

patur: et hoc ideo: q̄ nō

cognouerit t.u.t. Per-

uerſam enī animā te

visitat: aliquā p̄cepto

aliqñ flagello: aliquā

do miraculo. Sed q̄a

superbiens contemnit

neſ de malis ſuis erubescit: in extremo inimicis tradetur: cū quib⁹ in eterno iudicio diſmantōnē ſacietaſe colligatur.

Ad pacē rē. Num carnē das voluptatib⁹ mala ventura nō proſpiciens: habes bona pūtia que ad pacē pūt̄t eſſe tpaſe: et cur hoc ſubdit: ſ. q̄ nō preuidet mala que ei euentura ſunt. Si enī preuidere in p̄ſentib⁹ proſpe-riſeta non fuſſerit.

Et nō relin. Cum bierſalē modo ſit constructa extra portā vbi dñs crucifix⁹ erat: apparet illā bierſalē ex toto fuſſe deſtructā: cui vñ euerſio contigerit ſubdit̄. ſo q̄ na cogit̄: vi. tūg. Id ē: a duentū filiū dei in carnē.

Et ingressus. Poſt enūcrata mala: ingressus tēplum eiecit vēdētē ſemētē: per hoc innēs q̄ ruina populi maxie ex ſacerdotū culpa fuit: dum enī vēdētē ſemētē percutit: oſudit vñ radix perditōnē proceſſit.

Mora. Sicut in ciuitate eſt templū: ſic in plebe fideli vita religioſorū. Sed multi dñ. p̄ religionis habitu ſacroz ordinū locū p̄cipiūt: religionis officiū in mercimoniū terrenē negotiatiōnē conuertit. In ſeplo vendit: qui hoc qd quibusdā iure cōpetit: ad premiū largit. Justiciā vēdit: qui hāc p

pro p̄mij acceptōne seruat. **E**mit in tēplo: q̄ dñ hoc qd̄ p̄mio iure debet negat. dato patronis premio. emit peccatum. **Q**uibus dī. Feastis dī. m. s. l. q̄ dñ p̄uersi locū tenēt religiōis. ibi per maliciā occidūt. vbi p̄ orationē viuſt care debuerūt. **S**ed q̄ p̄tra querla per sācs paginas nos indesinēt instruit. **R**ecte subdit. **E**t. d. i. t. **D**om̄ dī ē p̄scia fideliū. quā fac̄ speluncam latronū q̄ relicta simplicitate sanctitatis illud meditatur agere vnu. p̄ximū innocentē possit ledere. **S**ed eos tra dñs metes fideliū ad cauenda mala erudit. **C. xx.**

Querebant illū

Ideo non poterāt illū perdere: q̄ timebat tu multū populi. vel ideo volebat perdere: q̄ ne electo suo magisterio totū p̄shū videbat ad eius doctrinā p̄fluere.

In qua potestate dei potestate dubitāt. et subintelligi nolunt dyaboli cē qd̄ fac̄ **A**n addit. Aut q̄s ē q. d. t. r̄c. In q̄ plane negat dei filii. quē nō suis virib⁹ b̄ alicis signacere credunt.

Interrogabo. Poterat apta respōſione tēptatorū calumniā confutare: b̄ prudēter interrogat. vt vel suo silentio. vel sua sententia condemnentur.

Bap̄tismū io-

hannis. **Q**uē p̄site

mini te celo hūſſe. p̄

p̄phetā. michi p̄hibuit

testimoniū. et ab illo au-

disti in qua potestate

ego fac̄. **Q**d̄ illi īrel

ligēt. dubitant quid

debet respondere.

Neç ego di-

to vo. Propter du-

as cās veritas ḡrenti-

būs ē abscondēta. vel

q̄ min⁹ capaces sunt

ad audiendū. **A**n dī.

Multa bēo vob̄ dī:

b̄ nō p. p. m. b. vel q̄ ex

odio et p̄ceptū ḡrunt-

vñ dī. **N**olite sc̄m d. c.

Lepit aut̄. **P**ā

cipib⁹ fācerdotū et scri-

bis de sua interrogati-

one cōfutatis. dñs qd̄

ceperat exequit. et illis

audiētib⁹ plebē q̄ sua

verba libentī audiat alloquit̄. inferēs p̄abolam. qua et illos impietatis ar-

guat. et regnū dei ad gentes transferendum ostendat.

Vinea. **V**ox. **V**inea dñi sabaoth. dom̄ isrl. **C**oloni. oparij. q̄ ad ex-

coledū p̄ia hora. tercia. sexta et nona sunt aducti. **D**eregre fuit. qui vbiq̄

p̄is est cā imitatorib⁹ liber operādi arbitriū tereliquit.

Et ipse pere. Qui vbiq̄ ē. diligētib⁹ se p̄nitio. ē. negligētib⁹ abest. et

lōgo tpe abfuit. ne p̄p̄era videret exacu. **N**am q̄ indulgentior liberalitas

eo inercitabilior p̄nicacia.

Et in tempore. **P**rim⁹ seru⁹ q̄ mittit̄. moyses legislator. q̄ p. d. an.

fructū legi quā tederat a cultorib⁹ inq̄ebat. b̄ celū dimittit̄ inanē. q̄ irri-

sula quotidie docebat in tēplo. et cūcib⁹ la-
tronē recipiebat laudem turbaz.
quē rebat illuz p̄dere: et non inueni-
ebant quid fācerent illi. **O**mnis enī
populus suspensus erat audiens
illum. // C. .xx.

Et factum est
in vna dierū: docēte
illo populu⁹ in tēplo et euangeli-
zante: cōuenerunt p̄incipes sacer-
dotū et scribē cum senioribus et aī-
unt dicentes ad illum. **D**ic nobis
in qua potestate hēc facis. aut quis
est qui dedit tibi hanc potestatē?
Respondens autē ihesus dixit ad
illos. **I**nterrogabo vos et ego vnu
verbum. **R**espōdetē inibi. **B**apti-
ficiū. **S**icut verū est
ſimū iohannis de celo erat. an ex
homīnibus? At illi cogitabant in
tra se dicentes. **Q**uia si dixerimus
ſicut verū est
ſimū iohannis de celo. **M**ichi te
de celo. dicit: **Q**uare ergo non cre-
simonū peribentū? **S**i ex inuidia istius etiam
iohanni derogauerimus.
didistis illi? **S**i aut̄ dixerimus ex
homīnibus. plebs vniuersa lapi-
dabit nos. **C**erti sunt enī iohannē
ſimū timentes lapidationē. sed magis timentes re-
ritatis confessionem.
prophetā esse. **E**t respōderunt se
nescire vnde esset. **E**t ihesus ait illi
ſi non dico vobis quod scio: quia non vñtes fac-
ti quod scitis.
Neç ego dico vobis in qua pot-
estate hēc facio. **L**epit aut̄ dicere ad

tauerāt moysen in castri. et aaron sc̄m dñi et vekat̄ ē moyses. ppter eos q. u.
De qbo ipse ait. **V**na eoz vna fellis. et b. a. vñn eoz fel draconū
Et addidit alterū. Alter seru⁹ danid. pp̄ha. q̄ p̄ moysē colonos vi-
b̄ḡ psalmodiḡ modulamie. et cytharę dulcedie. ad exercitū boni operi inui-
tanū. b̄ et hunc p̄tūlia affectū dimitūt inanē
dicētes. **Q**ue nob̄ p̄s
in dō. aut q̄ b̄ in filio
yfaſ. **Q**ui tñ. p̄ hac vi-
nea. ne penit̄ extirpet
exorat. **E**ne dō. vnu
tū p̄tēt et respice de ce-
lo et vide et visita vineā
istam.

Et addidit ter-
tia. **T**ertia. hūus cho. p̄o-
phetaz. qui p̄olm cori
p̄iebāt. et mala q̄ vineę
imineret p̄dicabāt. b̄ et
illlos p̄secuti sūt et occi-
derūt. **C**ui⁹ vineę steri-
litatē. **H**ic̄. deplorat
dicētes. **E**go te plātāui
vineā mean electam.
Quo querla es in pra-
num vinea aliena.

Quem cum vi-
ḡpte probat iudeos
n̄ p̄ ignorātiā crucifit
iſſe filiū dei. b̄ p̄ invidi-
am. **I**ntellegerūt enim
h̄c ee cui dicit̄ ē. **P**o-
stula a me et d. t. g. b. t.
et p. t. t. t. **E**t iō. p̄ulen-
tes sibi dīcūt. **E**cce mā-
dus to. p̄ eū abit. et sī
di. eū sic o. c. e. **H**ic̄
ditatē ḡ ecclī. quā nō
mōrēs p̄ reliq̄t. b̄ ipē
sua mōrē emp̄tā relin-
gēdo possedit. b̄c iu-
dei eripe volunt. dā. si
dē. q̄ p̄ eū ē extingue-
re. conāt. iusticē dei non
subiecti. sed suam cōsti-
tuere volentes.

Hic̄ est heres.
Ess̄ heres: q̄ morti. p̄
p̄i. ſiguit̄. et testam-
tor̄ q̄ ipse p̄didit. q̄l̄
bēditaria i n̄ris profe-
cūbus emolumēta con-
sequitur.

Et elec. il. e. v. ac
Marc⁹ ordinē mutat
Occiderūt et eie. ex vi.
In q̄ p̄tinacia eoz no-
tatur. q̄ p̄ resurrectōz
p̄dicatib⁹ apostolis
crede noluerāt. b̄ q̄ vi-
le cadaver p̄ciētes. gē-
tib⁹ ſuscipit̄. dēdīt̄

Absit. **C**ontri-
dictūt ſimē quā p̄tra p̄i
diā ſimā dictā co-ſcūt. **Q**d̄ enī in mēte gerebat. in p̄abola p̄tineri intelligēt
Negātib⁹ ḡ indecis instū fore diuinū ſciāz legi quā ipſi ſp̄nebāt ad gentes
trāſferri. quid ſaluator ſndeat attende. **Q**uid est.
Quid ē e. **Q**uo iplebitur b̄. p̄phia. **N**isi q̄ xp̄c avob̄ reprobat̄ credi-
tūt ḡtib⁹ est p̄dicād̄. vt in se vno ţgulari lapide duos p̄dat parietes.
Edificatēs. **Q**ui ſupra coloni. b̄ edificatēs dicuntur: q̄ p̄tēt
terendos fructus excolere. b̄c ipſi dñs in habitatore dignam quā domū
conſtituere iubebantur.

Omnis qui ceciderit. **Q**ui credit et tñ peccat̄. cadiſ ſup lapidē et
non p̄terit. sed cōfringit̄. q̄ p̄ patiā ad ſalutē refutatur ſed cui lapis

irrit. i. qui negat penitentia remaneat. **V**el cedit sup eum qui modo contemnit et iniurias afficit nec dominus penitus interit sed quassatur. vt non ambulet rectus. **C**adit super eum lapis quem venies in indicio opprimit.

Mora. Vinea locatur. cu[m] mysterium baptisimi fidelibus ad exercendum ope permittitur. Mittuntur tres servitutem de fructu accipiunt. **L**ex psalmista prophetia ad hunc operandum portatur. sed prophetis affecti. vel celi eleiciuntur cu[m] sermo auditus vel contemplatur. vel etiam blasphemant. **M**issum heredem occidit. qui filius dei concubat. et spiritus qui sacrificatus est. cotame liam facit. **V**inea alterius datur. cu[m] grā quam superbus abicit. humilis ditas. **S**cribe manum mittere querunt. sed non retenentur. cu[m] falsus fraternitate ecclesie. propter bonorum multitudinem vel erubescit vel timet impugnare.

Et querebat. **r**c Quali mentientur que rūt interficere. in quo vera probatur que dixerat. **I**pse enim heres illi prauis coloni qui solo humano terrorre retardantur. donec venire hora eius.

Et obseruantes. **N**ō habet timore populi per se non potest. manibus presidis efficere volunt. velut immunes a morte ipsius videantur.

Licet nobis. **r**c **C**u[m] nup sub augusto indea romanis stipendiaria facta esset. pharisei qui de iustitia sibi applaudebant qui tecum malo et punita teo dabant tributa hoc soluēda negabant. propter q[uod] seditione per ea regnum et tota p[ro]pria testifica sunt.

Luius habet imaginem. Alia imago di-alia mundi. Si ergo non habuit imaginem cesaris. cur celsus dedit. Non de suo dedit. sed mundo reddidit que erant mundi. **E**t tu si non vis esse obnoxius cesari. nos habemus sunt mundi. **S**i habes divitias. obnoxii es cesari. **S**i vis terreno regnum etib[us] debere. oia tua relinque. et proximam sequere. Et hunc qui cesaris sunt reddenda decernit. Non enim potest quod est dominus nisi hunc mundo renunciaverint.

Reddite ergo. Sicut cesar exigit impressionem suę imaginis sic et de-

minuet illum. **E**t querebant principes sacerdotum et scribentes mittere in illum manus illa hora. et timuerunt populum. **C**ognoverunt enim quod ad ipsos dixerit similitudinem istam.

Et obseruantes miserunt insidiatores ut aliquid velut eo ignorante extorquerent unum qui se iustos simularerent ut caperent eum in sermone. et traderent eum.

Propterea qui in illis diebus erat hierosolimis principatus et potestatis presidium. **E**t interrogauerunt illum dicentes: **Q**uasi laudatus mysteriis cordis sui simpliciter ei[us] aperiat eosque velic habere discipulos.

Magister scimus quod recte dicas et non times prelatam personam: sed indiscretè dicas veritatem maioribus et minoribus.

Doces: non accipis psonaz: sed **U**llus provocat. ut deum magis timeat quod cefare et dicat non debere solvi tributa. ut inde seductis auctor fiat.

Viam dei in veritate doces. **L**icet nobis tributum dare cesari: an non?

Consideras autem dolum ipsorum dixit

Respondet non secundum verba eoz blandes: sed secundum conscientias eo et aspere.

Ad eos. **Q**uid me temptatis? **O**ste-

Ult pro censu solvit et habet imaginem cesaris. **Q**uoniam de ignorantia interrogat: sed ut cognoscatur ad eos ne verba responderentur.

Dite mihi denarius. **L**uius habet

Imagine et inscriptio? **R**espodens

Fibigeri prenigri augusti sub quo passus est dominus.

Testes dixerunt. **C**esaris. **E**t ait illis.

Scribunt pecuniam.

Redrite ergo quae sunt cesaris cesari. et quae sunt dei deo. **E**t non potuerunt verbū eius reprehendere

Qui credere debuerant mirantur et non habent locum temptandi.

Ram plebe. et mirati in responso ei[us]

Fat uel per frequentias uincere tacuerunt. **A**ccesserunt autem quidam

Qui interpretantur iusti. **F**ibarile seduceorum: qui negant esse resurrectio credeant corporis et anime resurrectione. **S**ed ei et an fas interire cum corpore.

Ctionem et interrogauerunt eum dicentes. **M**agister: moyses scripsit nobis.

Hi frater alicuius mortuus fuerit habens proximam filium suum

Fuel liberis erit: ut accipiat eam frater eius proximo.

rem. et suscitet. semel fratri suo. **S**e ptem ergo fratres erant et primus accepit proximam et mortuus est sine filio. **E**t sequens accepit illam. et ipse mortuus est sine filio. **E**t tertius accepit illam: similiter et omnes septem et non reliquerunt semen. et mortui sunt.

Nouissime omnium mortua est et mulier. **I**n resurrectione ergo cuius eorum erit proxima? **S**iquidem se

Ptem habuerunt ea proxima? **E**t ait illis

Ihesus. filii huius scribent nubunt. et tra-

Dundunt ad nuptias. illi vero quod digni

Habebunt secundo illo. et resurrectione

Ex mortuis: neque nubent neque du-

Cent proximas. neque enim ultra mori-

Ecce spiritualis conuersatio-

Poterunt. **E**quales enim angelis

Sine labore corruptionis visione dei fruuntur. **S**unt et filii sunt dei. cu[m] sint filii resur-

Rectionis. **Q**uia vero resurgat mor-

Moyses quoniam vos recipitis. alioquin poterat apertiora dare de resurrectione testimonia proprie-

Tez: sed prophetas saducos non recipiunt.

Tu et moyses ostendit secus ruinam:

Qui iam mortui erant quando hec dicebat. **P**otest ergo per hoc animas post mortem permane-

Non enim diceretur deus non existens. et sic intro-

Dducitur corpora resurrectio. que cu[m] animabus be-

Non uel male gesserunt.

Sicut dicit. **D**ominus deum abraham et

Deum ysaac et deum iacob. **D**eus

Autem non est mortuorum sed vivorum.

Qui credere debuerant mirantur et non habent locum temptandi.

Respondentes autem quidam scribarum dixerunt. **M**agister: bene diristi. Et amplius non

Audebat eum quicquam interrogare.

Dixit autem ad illos. **Q**uo dicitur christus?

Non non reprehenduntur qui david filium dicuntur sed quia dei filium non credunt.

Filius dei esse daniel. **E**t ipse daniel

Spatz dicit in libro psalmorum. **D**ixit dominus

Filius meo: sede a dextris meis.

us anima luie vultus sui signatum

Accesserunt. **r**c **D**uae heres erant in iudeis. **P**hariseorum quod preterebat iusticiam tradicionem et observationem vestrum et divisi vocabatur a populo. **E**t seduceum qui et ipsi predicabant sibi quod non erant id est insti-

Magister m. **r**c

Qui resurrectoem corporis non credunt. et alias putant interire corpus turbitudinem fabule fingunt. quod delierantem se arguit eos quod resurrectionem afferunt. **P**otest autem fieri. ut in gente eorum aliquis accidit. **M**isericordie autem hi. vii. oculi reprobi sunt quod tota haec vita est. **V**ii. diebus est steriles a bono sunt. quibus misere mortis. ad ultimam madana conuersationem sine fructu est: transibit.

Ult accipiat. **I**n legi legge cogebatur nubere invitata. **S**ed in legge spiritus commendatur castitas.

Illi vero qui resuscitati sunt boni et malorum resuscitari et absque nubere maturi. **D**omini tamen ut ad gloriam resurrectionis certe de soli electi dissenserunt. **S**i autem resuscitati neque dominum respurgant sed corpora quod nubere et ducere possunt. **D**omini de his quod habent membra genitalia: sed nulla voluptate vel necessitate nubendi incipiant. **E**t non quod cum insidiatoribus et cœruleatibus secrete mysteria loquantur. non tamen secundum dat ca-nib[us]: sed aderat multi ydonei quos propter alios immundiciam non optebat negligi.

Nec nubet. **C**u[m] continet profectus filii propriæ successionis. sicut celstio propter mortem ubi genitrix est mors. neque conubia.

Quia vero. **D**omini propositus quoniam de resurrectione conditoris satis fecit de ipsa resurrectione contra eosque infidelitatem agit.

Et apostoli. **C**onfutati in finibus non apostoli interrogari: sed apte apostolorum ratione traduntur ex quod intelliguntur venena uidelicet posse quod superari: sed difficile perdescere.

Quo dicunt. **C**onsumaturus habent d[omi]n[u]s in fine testamenti sui fidem perdidit ut d[omi]n[u]s ibi regnem dei et regnum hominis ad dexteram patris sedere credamus.

Dixit dominus. **I**stud dicere est quod enim sibi filium generare domino nou-

non scdm qd te eo natus: sed scdm qd te patre fuit semper.

Donec ponam. Quod a patre subiectum inimici nō infirmitatem fit: sed unitate nature: qua in altero alter opatur significat. Nam et filius subiectum inimicos patri: qd patres clarificat super terram.

Attendite a scribis. Duplicatio intermixta attendere a vanglorie cupidis. Ne vel eoz simulacione decipiamur. vel eoz exemplo ad a'morem temporalium inflamemur.

Et amat saluta

tōnes in foro. Nō salutari in foro: nec pri
mas sedes vetat eis qd
bus debet ex ordine of
fici: sed eis qui inde
bita amant. Animum
enim: nō gradū redar
guit. Nec vero caret
culpa: si is fori libit in
teresse velit: qui reside
rat sedere in cathedra
moyisti.

Qui deuorant

domos. Marcus. Sub obtentu prolixo
orationis: qui vt religio
siores appareat: plie
ius orant: ubi ab infir
mis quibuslibet: et pec
catorum suo p' conscientia
turbatis: quasi patro
ni laudes et pecunias
accipiant: quoq' orato
rit in peccatu: vt nō so
li pro alijs nō possint
intercedere: b' nec sibi
ad salutem proficere.
immo pro ipsis oratio
nibus mag' dannabū'

Maiorem dā
nationem. In hoc
insinuat illos etiā qui
in angulis stātes orāt
vt videant ab homini
bus dānationē quidē
mereri: b' istos maiore

Respiciens aut
vidit: Qui appetito
res primatus: et vanglorie
cauēdos esse mon
uerat: etiā dona ferē
tes in domū dñi certo
examine discernit: vt
retribuat singul scdm
intentione cordis:

In gazophila
cio r̄. Gaza dūnit.
phylax seruare. In
gazophylaciū: archa
batens forāne desup
in qd mittebat sacerdo
tes donaria p' qd con
gregabātur ad necessarios vissū tēpli. Porticus etiā in qd archa seruabat
gazophylaciū dicebat. Unde. Hec locutus est Ihesus in gazophylacio
tōns in templo.

Allego. Divites qui in gazophylaciū munera mittunt: sunt inde i le
gis elati. Vidua: ecclesia: pro qua vir ip̄s⁹ morte pertulit: et in celi penetra
lib⁹ ab oculis eius occul⁹. Qd in parte alteri⁹ regionis viuit. Hec pauper
qd supbiaz et cōcupiscētias mudi abiecit: que in gazophylaciū minuta duo
mittit: qd in p'spectu diuinæ maiestatis vbi nostri operis oblationes qd certo
numero cōsignat: seruāt: vel dilectionē dei et proximi: vel fidei et operatio
nis sui munera defert: que cōsideratione sui fragilitatis minuta: sed merito
p' intentionis magis accepta qd cūta supbientū indeq' opera.

Er habundantia. Iudex ex habundantia mitit: qui te iusticia

presumens: ita orat apud se. Deus grās ago tibi: quis non sum sicut cete
ri homines. Omne victū ecclesia in munera dei mittit: que omne qd innuit: nō
sumerit: b' divini mūris intelligit dices. Deus propici⁹ esto michi p'cōi.

Et quibusdā. r̄. Post oblationē viduę in qua ecclesia tē gētib⁹ si
gnat: destruc̄ō tēpli supponit: vt velamēto littere occultatis recondita sa
cramēta ecclesiæ incipiāt patescere. Curavit ei deus civitē et tēpli et oīa figu
ralia subuertere: ne quis post aduentū christi ad illa recurreret.

Interrogau
runt. Quia laudanti
bus edificationes tem
pli p' dīcēterat omnia
destruenda: discipuli:
(sicut marc⁹) ait. De
tins Jacobus Joban
nes: et Andreas sepa
ratim quigrunt temp⁹.
et signa p' dīcē
tionis

Multi enīveni
ent in noīe meo.
Imminente bierosoli
mōrū exadi multū fu
ere p'cipes qui se chri
stos esse: et tempus li
bertatis apropinquā
re dicerent. Tempori
bus quoq' apostolox
b'resiarche multū pro
dierunt: qui inter cete
ras falsitates diem do
mini instare p' dīcē
bant: quos et apostol⁹
redarguit

Prelia et sedi
tōnes r̄. Hec a pas
sione domini in iudea
babundauerunt qui
bus ne terribili apostoli
bierusalem et iudeam
deserāt ammonentur:
quia non statim finis:
sed post quadragētū
mūnsecundū annūm.

Lunc dicebat
illis. r̄. Horū: aliae
celo: alia et'ra: alia ab
elementis: alia ab ho
minib⁹. Surget gens

Ecce perturbatio ho
minū: terremotus. Ec
ce respectus ire desup:
pestilentie. Inequali
tas corpor' fames. Ec
ce sterilitas terra: terro
res de celo. Ecce ineq
litas aeris. Qui ergo
in omnib⁹ deliquerūt:
in omnib⁹ feriuntur.

Mysti. Regnū
aduersus regnū: et pe
stilentia eoz quoq' fer
mo ut cancer serpit: et fames audiendi verbum dei: cōmotio terre: a vera
fide separatio in hereticis intelligi debet qui contra sciuice dimicantes: ec
clesie victoriam faciunt.

Et signa magna erunt. Hec etiam eo tempore impleta: apud iose
phum inuenit: qui narrat stellam gladio silē per annū supra bierosolimā
p'pendisse: et currus equitesq' armatos quadraginta dieb⁹ in aere tēbellas
se: et vitulam inter manus immolantū agnam p'perisse. Quo autē merito
hec contigerint: subinfertur. Sed ante hec omnia. r̄.

Continget aut yobis r̄. In testimonii eorū qui vel persequuntur
vel viuendo nō mutant. Mors enī iustox bonis est in adiutoriū malis in
testimonii damnatōis: vt inde pueri sine excusātō peat: vñ electi exēpli
capitū vt viuāt. Quia vñ tot terrorib⁹ audī turbati poterant consolatōis

supponit. "Ponite ergo in cor."

Ca paretib⁹ et fra. Māius formētum. cū aliquis ab illis patitur de
quib⁹ p̄sumeb⁹ at. qz cū dāmno corpori mala cruciant amissę charitati. Et qz
dura sunt q̄ p̄dicūtur de afflictōe morti. subdit⁹ p̄ solo de gaudio resurrōnis
Et capil. Q.d. Cur timet⁹ ne peat qđ incisū dolet. qn̄quidē nec illud
pōt perire in nob⁹ qđ incisū nō dolet. Caro enī incisa dolet capill⁹ nō dolet
Et capill⁹. Por.

CEt capillus. Non
soluz ossa via. i. fortis
gesta. vel dicta renue-
rabuntur. Etiam capilli. i.
cogitationes. q[uod] de corde
q[uod] si de cerebro erent. a
pud iusti indicem iusta
mercede donabuntur.
Vn. pp[ro]ha. Reliq[ue] co-
gitationum diem festum
agent tibi

In paciētā vrā
Patia radix et custos
est oīm virtutū. In hac
gārias q̄ corp⁹ possi-
dēt possidem⁹. cū ipas
anias ad paciendū ra-
tōne regim⁹. Vera au-
tem patia ē. aliena ma-
la et quāmī perpeti s̄ eū
q̄ mala irrogat. nullo
dolore moneri.

Et qui in medio
Ecclæstica hystoria
narrat · christianos quod
in indea erat · imminē
te excidio ab angelo
monitos fuisse ⁊ trans
iordanē in cinitate pel
la: donec desolatio in
deę impleretur habi
tasse.

Erat enim pres-
sura. **H**ec pressura. z
ira usq; hodie pplo il
li poes getes dispso
durat. **N**on tñ in eter-
nõ durabit. **X**ix 12 02

nn̄ durabit. **V**n p̄ or
dinē p̄ssurę d̄ miscdia
subd̄r. donec ip̄le. t. n.
Donec impleā
etur Id ē. donec pleni
tudo ḡetiū intrauerit.
et sit oī isrl̄ salu⁹ ⁊ q̄si
ad soliu⁹ ppri⁹ nativit
atis ganisur⁹ redeat.
Quid c̄ impleat p̄ib⁹
nationū. ⁊ oī isrl̄ salua
to seq̄tur: d̄ns ex ordi
ne ponit. **N**ā ⁊ h̄ sc̄d̄
matth̄m apl̄ q̄sierunt
non solū tps eūtēdi tē
pli⁹ ⁊ signū aduētus
ei⁹. ⁊ p̄summatōis scl̄
Et erūt siq̄ in so. ⁊ lu
Et erūt. **H**ec de
ipso aduentu. **C**ū oē
virgines prudentes e
fatu⁹. insolito clamor
fusitate. lampades o
nant. id est. opera se

cum numerant pro quibus maximo cum timore iam instantem eterni di-
scriminis expectat euentum. Nam hactenus uniusversus orbis absq; timore in-
dictus acturus est. Unde apostol. Cum dixerint pax et securitas supueniet
et repentinus interitus. Nec miru si in expectatio diuini examinis qui in mū-
do flomerūt exarescēt. si fides q; sine opib; irruerat emarcescet. na; vntates
celo; mouebūtur. angelicæ ptates tremūt. aduentū iudicis. Unde iob. Co-

¶ 5 Nolite terrii. vos ad certamen acceditis sed
ego prelior. vos verba editis; sed ego sum qui lo-
testimonium. ¶ Ponite ergo in cordi-
quoz.

bus vestris non p̄meditari quē
admodū respōdeatis. **E**go enī da-
bo vobis os et sapiētiā: cui nō po-
terunt resistere ⁊ tradicere om̄es
aduersarij vestri. **T**rademini autē
a parētib⁹ et fratribus ⁊ cognatis
et amicis: ⁊ morte afficiēt ex vobis
Et eritis odio omnib⁹ ppter nomē
meū. **E**t capillus de capite vestro

non peribit. In pacientia vero pos-
t huncusque que per quadraginta annos non
dum fine adueniente futura erant. hic finis desola-
tio debitis anias vestras. Cum au-
tionis que a romanis facta est.
tem videritis circundari ab exerci-

tu hierusalē:tunc scitote q̄ appro
† s̄ id est tempore proximo ante obsidionē dum
ad huc fugere licebit dum miles roman⁹ per galī
pinquauit desolatio eius. † **Tunc**
leam et samariā se diffundere cuperit. † s̄ Qui
extra sunt non fugiat in hierusalem.
qui in iudea sunt fugiant ad mon-
tes et qui in medio eius discedat.

**z qui in regionib^z. nō intrent in eā
qz dies vltionis hzi sunt. vt imple
antur omnia que scripta sunt. Vle**

SQuaz vteri vel manus filiorum sarcina pre-
grauatae fuge necessitate impedirent
aut pregnatibus et nutritibus in-
victis tibique. **F**rit qui necessaria me-

illis diebus. Erit enim prælura magna super terrā; et ira populo huic. Et cadent in ore gladii. et captiui ducent in omnes gentes. Et hieri

salem calcabit a gentib⁹ donec im-

pleatur tempora nationū. Et erū

: marimo cura timore iam instantem eterni 'di

sumne celi tremiscunt. et patient aduentū eius.

Sonitus maris. Appropinquate extremo iudicio sonitus maris est fluctuū profunditur. terrarūq; orbis prementib; vndiq; colonis inficitur. maxima celi luminaria nono horrore percussis radj;s turbatā faciem velant; q; appropinquante termino suo elemēta q;si pauētia nutant et tremunt.

Et tunc videbūt. Quē in humilitate positus audire nos uērunt. vē
virtutē eius tanto tūc

virtutē eius tanto tūc
districti sentiant. quā
to nunc corda ad eins
patiām n̄ inclinat: **Q**uero
vero contra reprobos
h̄ dicta sūt. mox a p̄so
lationē electorū suppo
nit. **H**is anteʒ fieri. id
est. **C**um plage crebre
scunt. cū terror iudicij
commotis virtutibus
ostenditur. **E**lenate ca
pita vestra. **E**xhilara
te corda vestra: qz dū
finitur mundus cui a
mici nō estis. prope est
redemptio quam que
sistis. **Q**uod vero mū
dus despici tebeat. p
uida comparatiōe ma
nifestatur. **V**idete fi
culneam.

Cuidete sicut
neam. Regnum dei
estati comparat: quia
tunc meritis nostri nu-
bila transibunt. et eter-
ni dies vita sub clari-
tate solis fulgebunt.
Sicut enim ex fructu
arborum vicina estas co-
gnoscitur. ita ex ruina
mundi prope esse cog-
noscitur regnum dei.
Ex his verbis ostendi-
tur: quod fructus mundi
ruina est. Ad hoc enim
crescit ut cadat. ad hunc
germinat. ut quemque
germinauerit. cladibus
consumat.

Celum et terra rē
Richil in corporū na-
tura celo et terra dura-
bilius est. Richil tran-
sit velocius q̄s sermo
verba quonsq̄s imper-
fecta sunt. verba non
sunt. si pfecta sint. iam
ōno nō sunt. neq; enī
perfici. nisi transēndo
pnt. Ait ergo. **C**elum
et terra transibunt. q̄si
omne qd apud vos du-
rabile et sine mutatōe
est. ad eternitatē dura-
bile nō est. et omne qd
apud me transire cerni-
tur. fixum et sine transi-
tu tenetur. quia sermo
meus qui transit. sentē

Etias manentes exprimit

Clerba autem mea non trahi. Et cum verba mea ita absq; du
bio sint implenda. videte ne contra ptestationē verboꝝ meorū sitis dediti
crapuleꝝ et ebrietati. et secularibꝝ curis. sicut quidam erunt tempore imminen-
tis iudicij. De quibus dicitur. Cum dixerint. Pax et securitas superueniet re-
pentinus interitus. f 4

LErat autem tempore verbo docuit et ex templo astruit. Qui autem universale iudicium et singulariter incertum exitum voluptatibus et curis seculi renunciare et vigilare monuit et orare ipse immunitate sua passio docet. Vigiliis. Iacobusque instat et eos pro quibus passuris erat verbo provocat et ratione patri predicit. Sic et nos cum inter prospera iuste et pie querimur. inter aduersa te divina misericordia non desperemus. Diebus docemus in templo; quod fidelibus boni operi formam pretem. Noctibus in motu olineti moriamur; qui in tenebris agustias et gaudij spiritualis solitudo re spiramus et ad nos audiendos propria manicata cum vel obscuri opibus te nebrarum vel regni gratia vi etis nebulis pressuram sicut in die honestam bulentes nos filios lucis imitatur.

C XXII. Qui dicitur pascha regnus. Pascha non a passione; sed sed a transitu nostatur quod illa die transiit exterminator per egyptum. dominus liberans populus suum. quo nomine significabat agnum in hac die dominum ad patrem transiit. Inter pascha vero et azima hunc dicitur quod pars pascha vocat sol dies in quo agnus occidebatur ad vesperam iuxta lumen primi mei. Dies azima non erat a. v. lumen usque ad xxi die eiusdem mensis. Sed euangelista indifferenter ponuntur et diem azimorum pro pascha et pascha pro diebus azimorum. Unde hic linea. Dies festus azimorum qui de pascha; et de pasche dies in azimis parvib; celebrari principiebatur. Et nos quis per tria pascha facientes super mundum transire agno ad vesperam sequitur septem dies azimorum; quod Christus in plenitudine temporum semel pro nobis passus totum tempore scilicet quod. viii. diebus agitur in azimis sinceritatis et veritatis. Scepit esse vivendum.

Et querebat. Hec autem biduum pasche congregatis principibus sacerdotibus et scribis in atrio cayphe; mattheus testatur.

Intravit. Dicit Iohannes quod post buccellam a domino traditam intravit satanas in iudam. Sed et ante buccellam inuaserat in satanas et quem prius intraverat ut recipieret. postmodum intravit ut iam sibi traditum plenus possideret.

Clenit autem dies. Licet sequenti die id est quindecima luna sit crucifixus; hac tamē nocte qua agnus immolabatur et carnis sanguinisque suis discipulis sacramenta celebra; haec tradidit et a iudeis tentus et ligatus. ipsius immolacionis id est passionis sue sicut erat exordium.

Ecce introitum regnum. Sicut deus cunctorum precessus cum discipulis loquitur. De his quibus alibi geratur. Et bene paratur pascha amphora aquae portans occurrit; ut ostendatur quod huius paschae mysterium pro ablutione mundi per-

quam baptismi sit celebrandi. ubi vero pasche custodito typum de limine ergo auferitur et ad tollenda peccata viuifici fontis baptisma consecratur. aperto sagittam mensuram expleti tempore quo dignum erat hoc gerit.

Domo amphorae. Hinc nomine designatur. ut pauperrimus nobilis estmetur qui a domino eligitur. cui sanctitas in hunc appetit. quod in strato eius domini et discipulorum cum sublimi virtutis delectatione requiescit.

Sequimini eum. Consulte permittitur nomina. vel banius aquae. vel

vini domini. et omnibus voluntibus in hunc sacra mentis christi. quod est paucula celebrare christum suum in hospicio suscipere genitibus faciliter datus signeur.

Cenaculum magnum. Spiritualis est lex a angustiis litteres et credentes in sublimi loco recipit salvatorem. Qui non habemus rationem. At illi dixerunt. ubi vis per bernaculum. Qui in littera remanebit inimicus paschae. sed qui aquae banius. id est. gratie precionem in domini ecclesie secundum translationes littere sufficiet in mensu solo refectio nem parat christo. dum cuncta vel pasche sacramenta. vel cetera legis decreti. de eo intelligit scripta.

Desiderio. Desiderat primo typum pasche manducare. et sic passionis sue mendo mysteria celebrare. ut tantum pasche probator existat. et bicad sue dispensationis figura pertinuisse testimonium. transiit adueniente viritate umbra cessare tebeat. in cuius refiguratur. defecit manna. postquam comedebit filii Israel de frugibus terre. nec vesti sunt vibrati boillo.

Non manducate nisi ultra modicum pascha celebrato donec in ecclesia quod est regnum dei spiritualiter intellectu compleatur. In horum ergo usq; ho die manducat christus. cum ea que moyses a di populo caravittere obvianda precepit. in membris suis spiritualiter exercet.

Et accepto calice. Hic calix ad regnum pascha cui finem imponebat pertinet. quo accepto gratias agit. ideo scilicet quod vetera transierunt. et noua omnia erant ventura.

Horas egit. Ostendit quid quisque facere debet in flagello culpe. propter

enim ipsum equum flagella tulit alienum.

Dico enim vobis. Sicut typum eius agni. sic et typum pasche potum negat se bibitur. donec ostensa resurrectio gloria regnum dei. fides mundi adueniat. ut per horum mutationem sacramentorum. cetera legis sacramenta vel iussa. ad spiritualem obviam transferenda. Post tamen simpliiter accipi quod ab hora cena usque ad tempus resurrectionis quod in regno dei erat venitus vini non erat bibitur. Post resurrectionem enim cum discipulis manducavit et bibit.

Et accepto. Finitis vteri paschæ solennijs traxit ad nouum qd in sue redemptoris memoria ecclesia frequetare desiderat. ut p carne et sanguine agni. sue carnis et sanguinis sacramentum in panis et vini figura substitutum. frangit et porrigit. ut ostendat sui corporis fractionem non sine sua spote futuram. agit gratias de veteribus terminatis. et nouis incipiebat.

Danne. Quia panis corpus affirmat. vini ogas sanguinem. Mystice hoc ad corp. illud ad sanguinem christi referunt. Verum nec panis sine aqua perficit. nec vini sine aqua offert. Per aquam propositum significatur. quod nec christi passio ne saluat. nec sine eum amore christi passus. Optet ergo ut nos ei via. mur. et ipse in nobis maneat. et nos in eo.

Verutamen ecce sic de passione predixit. sic dixit et de predatore. ut videns se latenter posse peniteat facti. Nec resurgit ex nomine manifeste correxit. in pudenter fuit. Mitterit culpam in numero. ut consciencia punit agat. Predicavit et penitentem quem perdonat. qui quererat. conscientia supplicia coherenceat. **M**anu tradentis. Exemplo inde filium hominem tradidit. quod in uno labore dominici corporis sacramentum violare permisit. Veredit. quod est tunc et amore neglecto. cadauera amare suinatur et criminosa.

Facta est autem cõtentio. Be. Lau sa pectoris nobis inco gitat. sed non est incredibile. quod iuxta hanc quod alibi precipitur. Contendere intrare per angustiam portam honore se invicem pueniendo certarent. Sed quilibet ex eis prederit. non quod adhuc carnales gesserint. sed quod spiritualis magis insisterit videamus.

Ambro. Causa misericordie impedit. i. sed lo ne quod inter nos de habitatione possit esse pectio. Si enim predebat apli. non excusatō ob tendit. sed cantoni populi uitum. Omibz una dat forma sicut. ut non te habitatione iactantia sit. sed te humilitate contentio.

Dixit autem. Domus magis non initus pretorius arguit. sed formam humilitatem quam sequitur describit. Quasi dicit. Vos more sclavorum per platonem puenire vultis ad regni possessionem. Sed ad summa virtutum non potestia venit. humilitate. Ne cesset est autem ut correctiores subditur et matre pietas et patre exhibeat disciplina. aut ne districtio rigida. aut pietas sit remissa.

Nam quis maior est. Ad verba exhortationis expletum est. Ponit. Hinc iobes scribit. Si ego laui pedes v.d. et m. et v.d. et c. Non et in verbo misericordia tua quod dominus in carne gessit. non tamen predicando. vel miraculando nendo. sed etiam quod non accepit ponendo. ut et nos per inuidiam ponemur annas.

Ego autem in medio. Be. Ego misero. vos autem recubis. (discam).

et ponit. quod per misericordiam meam in tempore. Infirmitas mea non turbauit vos.

sed in tempore puerastis. Dic gaudi mihi puerasti usque ad mortem tenuisti

nomem quod est super omnes nomes. sic rego puerates vos mecum duca ad eternum regnum. Intelligendum est inquit iam recessisse. et multos alios iam retro abesse. auctoritas verbis incomprehensibilis sacramenti. quod hec loquatur dominus.

Et sedeatis super thronos. Hec mutatione exterrit exercitus. ut qui humiles nunc gaudent misericordia eius. tunc sublimes super mensas domini perpetuis vasibz alatur. et qui in temptationibus iniuste iudicati cum domino permanebant. illic cum eo super temptationes suos iusti iudices veniant. Quanto enim hic respectiores. tanto illuc maiori culmine potestatis excedent.

Judicantes. xiiii.

Per xij. et duodecim psalmos. multi modo iudicantur. propter duas ptes septenarij. quo vniuersitas significatur. tria et viii. et q. xij. et xl. triplicantur.

Ait autem dominus si. Regnorientur xij. quod soli te tot milibus cum domino in temptationibus per misericordiam dicerentur. amo net eos eadem. pcella potuisse pter. nisi divina gratia sufficeret. Et vero sathanas expertus temptare. et velut qui tritum purgat vestitudo comedere. doctetur nullus a dyabolo nisi deo permittente temptari.

Ecce sathanas. Sathanas bonos ad crebrandum petit. cum ad eos afflictos estibus. an helat malicie. Quo enim inuides eos. temptationes appetit. eo illo qui probat. non te precessas petit.

Ego a. Non ut tempiter. sed ne difficiat fides tua. cum paratus sum et in carcere et in mortem ire. At ille dixit. Dico tibi petre. non cantabit hodie gallus. donec ter abneges nosse me. Et dixit eis. Non misi vos sine sacculo et pera et calciamentis. nunquid aliquod defuit vobis? At illi dixerunt. Nichil. Dixit ergo eis. Si nunc qui habet sacculum tollat. simili et pera.

Qui dixit ei dominus. Quia dominus dixerat se pro petro orasse. sic illus ille per misericordiam auxilium sua defensionis promisit.

Quando misi. Non eadem regula vivendi. persecutoris tempore qua pacis discipulos informat. Missis siquidem discipulis ad praedicandum ne quid tollerent in via præcepit ordinatas scilicet ut qui euangelium nunciat. de euangelio vivat. Instante vero mortis articulo. et tota illa gente pastorem simul et gregem persequentes gruam tempore regulam discernit. permittit neccriae victimam. donec sapientia persecutorum insaniam tempore euangelizandi redeat.

Sed nunc qui. In hoc nobis quoque datur expletus. ut non nunquam causa instantia quedam de nostri ppositi rigore sine culpa possimus intermittere. Verbigratio. Si per in hospitales regiones iter agimus. plura viatici cum litteris portare. quod domini habebamus.

Let qui non habet gladium, vel habitum sumere, vel non habitū inbet emere, ut sciant legentes non facultate resistendi deesse discipulis; sed amorem magistro potius inesse paciendi, ubi et si nulla alia causa esset eua- ginandi gladii, sufficere potest illa, ut amputata servi auricula, tactu domini sanaretur. In quo ammonemur, ne iram percussi sustineamur; sed fidem re- surgentis suscipiamus. Quare vero sacerdūz et peram et gladiū tollere iube at subdit, scz quia ipse passurus, et cum inquis erat deputandus, id est, qd latronibus in quorum medio est crucifixus, vel cum inferis ad quos p̄ mortem erat descendens, ut educeret suos vincitos de lacr., ubi n̄ est aqua.

Mysti. Est gla- dius spiritualis, ut vē das a patrōniū et emas vbi dī, quo nuda mē tis penetralia vestiun tur. Et etiam gladius passionis, ut exas cor pus, et imolat carnis etūm̄, ematur tibi corona martirij. Deniqz ut scias qd de passione locutus est, ne turbaz discipulorū animos, te se exemplum supponit. Quo adhuc hoc qd scriptum est.

Ecce gladii duo. Duo gladii promunt vnuis noui, alter vte- ris testamenti, quibus aduersus dyaboli munimur insidias. Et di- citur, Satis est, quia nichil deest ei, quē utri usqz testamenti doctri na munierit.

Satis est. Duo gladii sufficiunt ad te scimoniū sponte passi saluatoris. Unus qui et apostolis andicātū certandi pro domino, et enīla ietu enīs au- ricula, dñs etiā mori turo pietate virtutēqz medicandi inesse docēt. Alter quinequaqz exēptus vagina ostēteret eos, nō totū qd potuere pro ei defensiōne facere permisso-

Et egressus ibat tradendus a disci- pulo dñi, consuetū lo-

cum adit, ubi facile posset inneniri, ne morte putare timuisse.

Et tene disci- pulos sanguinis et corporis sui mysteriū imbūtos in monte oliveti educit.

Et omnes in morte ipsius baptizatos testigant, altissimo sancti spiritus charismate confirmandos.

Orante ne intretis ic. Impossibile est hominem non temptari, nec ait, ut non temtemini; sed ne intretis in temptationem. Orate, i-ne tem- patio vos superet, et intra casas suos teneat.

In ipse auulsus est. Dato apostolis p̄cepto orandi, et ipse auulsus est ab eis. Solus orat pro omnibz qui solus pro omnibz passurus erat, nuens orationē suam tantū, quantū et passionem a nostra distare.

Gactus est lapidis. In hoc mystice innuit, ut in diplam dirigant

lapide, i. vsg ad ipsum perdūcāt intēsēm legis, qn̄ scripta erat lapide

vsg ad illum enim potest peruenire ille lapis, quoniam finis legis est christus,

omni credenti ad iusticiam.

Orabit. Ora non tam timore patientiū qd miscitā prioris populi, ne ab illo bibat calicem propinatū. Unde et signanter dicit, istum, id ē, po- puli iudeoz, qui non habent excusationē, ignorantie in meam mortem; qd quotidianū annunciorū illis in lege et prophetis. Si ergo fieri potest, ut sine in- teritu iudeoz credat multitudo gentium, recuso passionē. Si vero illi exceca- di sunt ut alii videant, nō mea sed tua fiat voluntas.

Dater, si vis. Ambro. Pro me dolut, cum pro senichil habuit qd tolereret. Suscepit enī tristiciāz meam, ut mi- cibz largretur suam le- ticiam. Confidenter ḡ tristiciam nomino, qui crucem predico.

Cleruntamen non mea. Appropin- quans dñs passioni, infirmantū vocem et timorem, et abstrah- ret in se suscepit, et rur- sis per obedientiā for- titudinē mentis ostendit, ut cum nobis im- minet qd fieri nolum⁹ sic per infirmitatē pē- mis ne fiat, ut tamen per fortitudinē parati simus ad implendam conditoris voluntatē potius qd nostram.

Factus vnuis de duodecim fantece- dedebat eos et appropinquauit ihesu. Hoc sicut dinoſcerent eum quem tenerent, ut oscularetur eum. Ihesus autē instrūctor pacis, mortem interrogas- serunt dominū, discipulus magistrū dixit, dixit ei, Iuda, osculo filii homis

tradis. Videntes autem hi qui cir- ca ipsum erant quod futurū erat. Dixerunt ei, Domine, si percutim⁹ petrus eodem ardore mentis, quo cetera ze- latus sicut phinees, in gladio? Et percutit, vnuis ex il- lis seruum principis sacerdotum, et amputauit auriculam eius der- teram. Respondens autem ihesus

Id est, non moueat vos quod futurū est.

Nunc pietatis obliuiscitur qui nec hostes

suis natūrā vulnerari

sunt. Sinite vsgs huc! Et cū tetigiss

titorem refugere videretur, et plus afficeret proditorē, cui amoris officia n̄ negaret. Unde dicitur, Cum his qui o.p.e.p.

Domine si percutimus gla- do. Odo. Cum interrogassent dices, Domine, si percutimus in gladio, tunc respondit, Sinite vsgs huc, id est non vos moueat qd futurū est. Permitendi sunt hucusqz progedi, ut me apprehendant et implantur que te mēscripta sunt. Sed inter moras verbōz interrogantū et respondētis, Petrus auditate defensionis, maiore comotione pro dño percutit. Sed non potuerūt simul dici que potuerūt simul fieri. Non ergo dicitur, sinite vsgs huc, quasi dño placuerit factū pe- tricum apud mattheum legatur dixisse. Converte gladiū tuum in locum suum, quod post factū apparet virisse ihesum.

Seruum principis sacerdotū. Mystice, Seruus est populus iudeoz, principibz, scz indebitē mancipatus, qui in passione dñi dextraz au- rem, i. dext. spiritualē intelligentiā perdidit, Sinitra, id est, vilitate littere

contentus non petro tollente: sed divino iudicio ablata pandente. Quae auris in his quod credere maluerunt: pietate domini restituit. Vnde auris apertata et sa-
nata: signe auditum ablata restituta innouatum. Et sit in nouitate spissum: et non in
restituta lumen. Quod si inuenitur est prius ad illam restitutam quod generat in seruitute
quod est agar. Sed cum accessit sanitatis figurata est libertas. Unde et nomine servi
malorum: et rex: et regum: qui regnabat cum christo: cui auditus innouatur.

Litterant ad se prius. Iuxta alios cum angelistis: non venerant ad ibi
principes sacerdotum et
magistrorum: sed in atrio cay-
phe expectauerunt. Hoc
quod illi deinceps dñi ita a-
gobat ut quod inoxij vide-
rentur: cum per disci-
pulum traditus: a tri-
buno et turbis compre-
hensus: a preside dam-
natus: a romanis cru-
cifixus: a populis etiam
barbaras est electus.
Voles euangelista eos
maxime esse reos: quo-
rum consilio cuncta ge-
rebantur: dicit eos re-
nisse ad comprehendendem
dum salvatorem qui sue
iussionis prete venerari.

Quasi ad latro-
nem. Tunc est cum
gladiis et fustibus que-
re: qui vltro se eorum
offert manib[us] et in no-
cte quasi latantes et
vestros oculos dedi-
nantes investigare per
proditoris: qui quoti-
die in templo docebat.
Sed ideo aduersum
me in tenebris congre-
gabimini: quia potestas
vestra qua contra lucem
armam intenebris est.
Prinicipis sa-
cerdotum Cayphe
qui pontificatus unius
anni precio sibi eme-
rat a romano principe
propter tamen ad annam
vii iohannes ait.
Sequebatur a
longe Verito a lon-
ge: qui in proximo fue-
rat negatus. Signi-
ficat ecclesiam: imita-
turam christi passionem
longe differenter: quia
ecclesia patitur pro se-
chilium pro ecclesia.
Egne in medio.
Ignis cupiditas: insti-
tu maligni spissus accessus: in atrio cayphe ad negandum et blasphemandum deum.
linguis perfidiorum armabat. Quid enim intus in domo principis sacerdotum
maligna synodus gerebat: hoc ignis inter frigora noctis foecundus ty-
pice demonstrabat: hoc frigore ad horam torpens petrus: quasi prunis mi-
nistri calefieri cupiebat: quia temporalis communis solacium perfidorum
societas quebat. Sed hanc infidelitatem domino respiciente reliquit: et
post resurrectionem in captura pisces: cum prunas positas: et pescem super
positum vidisset: eos suum prunis amoris inflamavit.

Ancilla quedam. Cur prima ancilla prodit: cum viri magis poter-
tant cognoscere: nisi ut iste sexus ostendatur in nece domini peccasse: quod passi-
onem redempturus. Et ideo mulier prima resurrectoris mysterium accepit:
et mandata custodit: ut veterem preparacionis errorem aboleret.

Cum ille negauit. Non in monte: non in templo: non in domo sua petrus ne-
gar: sed in pretorio iudeorum: in domo principis sacerdotum: ubi non est

veritas: ubi christus captus et ligatus. Quid nisi erraret quem intronsit
hostaria iudeorum. Una male induxit adam. Petrus male introduxit feminam
Homo nescio quid dicas: Non solum negat christum: qui dicit illum non esse christum: sed etiam qui cum sit negat se esse christianum: et ita
impletur quod dicit dominus. Tu me negabis.

Galileus est: Hierosolomite et galilei: que sunt hebrei et vires suis
sicut: sed unaqueque provincia habet suas proprietates: vernacula loquendi:
sonum mutare non potest. **E**t continuo

Post tertiaz negationem sequitur galli-
cantus. Sacramenta rerum per statim tem-
porum designatur. Me-
dia nocte negat: galli-
cantu penitent: et post re-
surrectionem quem sub in-
ce tunc negauerat: sic
se gaudiare professus est:
quod qui in tenebris obli-
vionis errant: sperate
iam lucis rememoratio
ne correxit: et eiusdem ipse
re lucis presentia plene
quidquid mutauerat
erexit. **M**ystice. Gallus
aliquis docto est qui
sommolentos increpab-
at. **E**nigilate: i: et n: p:
Quod petrus ante primam
gallicantuz negat eos si-
gnificat qui christum au-
te resurrectionem domini esse
non putauerunt: mor-
te eius turbati. **B**is
ante secundam gallicantuz
negat illos significat:
qui vere in illo secundum
hominem: vel secundum deum
in utrque substancialiter er-
rant: et video veritatem
negant. **P**rimus gal-
licantus est domini resur-
rectio in ipso. Secundus
eiusdem: in corpore ec-
clesie.

Et conuersus dicit:
Intuum puocavit ad
lacrimas: quasi in men-
tem ei reducens: quo-
iens negauerat: quod ei ha-
buerat: nec potuit in te
nebris remanere: que
lux mundi respexit.
Et egressus foras.
Ab impiorum con-
clilio seclusus: culpa la-
uat quod non ob hunc
fus est hesitare: ut in ecclie
princeps aderetur remedii proprie-
tate: et non auctoritate sua virtute confidere.
Illudebant ei cedentes. Impleta est prophetia. In virga pertinet
maxilla iudicis istius. Et item. Pedi maxillam meam alapis. Sed qui tunc ergo
debatur colaphis iudeorum: nunc ceditur blasphemis falsorum christianorum.
Velauerit faciem: non ut eorum sceleram non videret: sed ut a se: sicut quodam moysi
fecerunt: gratia cognitionis eius abscondant. Si enim crederent moysi: cre-
derent et domino. Hoc velamen vscum hodie manet super corda eorum: sed credere
libus est ablatum: cum illo moriente velut templi scissum est.

Prophetiza. Contumelia in eum qui se prophetabat. Sed et he-
retici et iudei qui vscum hodie christum negant: et mali christiani: qui reprobis
actibus exacerbant: dum suas cogitationes et opera tenebrarum ab illo videri
non putant: quasi illudentes aiunt. Prophetiza: quis est qui te percussit.

Si tu es christus. Non veritate desiderant: sed calumniam parat.

Intelligebat christum purum hominem de dñi nascitum. Secundum hoc ergo

querunt. ut si diceret. **Ego sum christus.** calumniarentur q̄ sibi arrogaret regiam potestatem.

C Si vobis dixeris. **Hepe dixerat se esse christum.** Interrogauerat etiam eos q̄o dicerent christū filium dāuid. cum eum dāuid dñm voceret per hoc ad credendū deum pronocaret. **Sed illi nec dicenti credere.** nec interroganti respondere. nec eum qui innocens erat dimittere volebant.

Ex hoc autē z̄.

Qui semen dāuid ca lumniari querebant plus etiā audiunt. q̄ per contentum sit r̄ turus ad gloriam.

C Ilos dicitis. z̄.

Ita temperat respon sionē. vt r̄ verū dicat. & sermo calumnī non pateat. Valuit se chri stum filium dei probare. q̄ dicere. vt condēnandi causa tolleret. his quisatentur quo d obiciunt.

Ipsi enim au diuimus. **Vbi dix it.** Erit filius hominis sedens ad tēxterā vir tutis dei. & v.d. q̄ e.s.

Sua se sentētia dāmant qui eum morti tradunt. quem oris et operis sui testimonio teum esse cognoscunt.

Duxerunt. Tra

diderunt romāns po

stati. vt eo modo iu

dgi ab eius interfictio

ne alienos se esse osten

derent. in quo nō co

innocētia; sed insania

monstratur.

Pylatus autē

lum duo obiecta fue

rint. s. q̄ tributa red

di prohiberet. et se chri

stum diceret. pylatus

potuit audire. quod d

tributis dixerat. Red

dite que sunt cesarē

sari. Et inde hoc quasi

apertum mendacū ni

ebili pendens. solū que

nesciebat. quiescuit.

Tu dicas. **K**odē

verbō quo principib

sacerdotum respondet

& presidi. vt p̄pria sen

tentia ambo condem

nentur.

Nichil inue

nito. Pridie q̄ patet

retrū dominus. q̄ dī

scipulis. Venit pri

ceps m̄ndi huius. et

nō habet in me quicq̄

Sed quia princeps id est. pylatus enim absoluit. in quo nichil damnatio

nisi inuenit. nide quid agant iudici. qui non equitatis amore verum inue

stigant. sed inuidig stimulo iustūz̄ damnare laborant.

C ommouit populū.

Non illū sed se accusant. docuisse. n. populi

& a pristina torporis ignavia docendo commonuisse. taliq̄ actū a galilea

v̄sq̄ ad iudeam. id est. totam promissionis terram. a fine v̄sq̄ ad finem per

transisse. non criminis sed indicium est virtutis. Deniq̄ pylatus. nec inter

rogandū salvatōrē de hoc ratus. sed magis nacta occasione. literū ab eo iu

Si vobis dixeris. non creditis mi chi. Si autem et interrogauero:

non respondebitis michi neq̄ dī s. Ego quem ut hominē despiciō. per suppliciū crucis ero exaltatus. et habens nomen quod est super omne nomen.

mittetis. **E**r hoc autem erit filius

hominis sedens a dextris virtu

tis dei. Dixerunt autem omnes:

Tu ergo es filius dei? Quis ait:

C Ilos dicitis: quia ego sum. At illi dixerūt. Quid adhuc desideram

testimoniu. Ipsi enim audiūmus de ore eius.

C .XXIII.

A T surgens

omnis multitudo eo

rum durerunt illum ad pylatum.

Simp̄ nichil verisimile q̄ obicere possent inueniunt. Et ideo sicut marcus ait. Non erant conuenientia eoz testimonio.

Leperunt autem illum accusare di

centes. **H**unc inuenimus subuer

s. Cum ipse dixerat. Redde que sunt cesaris cesari et que sunt dei deo.

tentem gentem nostram. & probi

bentem tributa dari cesari. et dice

tem se christum regem esse. **P**yla

tus autem interrogauit illū: dices

Tu es rex iudeorū? At ille respō

dens ait. **T**u dicas. Ait autem py

latus ad principes sacerdotum et

turbas. Nichil iuenio causę in hoc

dicando cūp̄ reddere. Unde sequitur. **P**ylatus ait:

C Et vt cognouit z̄. Ne cōtra insontem et quem traditum per iniūdā am nouerat. sententiam dare cogeretur. herodi mittit audiendum. vt a suo tetrarcha. vel absoluere vel damnare. sed ne qua iudicis excusatio re maneret. Herodes quoq̄ natu & religione iudicis erat. quid de chri

sto senserit ostendere permisus est. vt v̄trāq̄ regio. & iudea in qua christū natūl. & galilea in qua nutritus erat. in ei n̄ cem conspirasse mon strerunt.

C At ipse nichil.

Tacuit et nichil fecit. quia et herodis incre

dulitas non mereba tur videre divina & do

minus iactantiam de

clinabat. Significan tur autē in herode om

nes imp̄. qui non cre

dunt legi & prophetis et in evangelio christi

opera videre non pos

sunt. Principibus er

go sacerdotum accusa

tibus. apud pylatum paucā. apud herodem nulla respondet. nec cri

men dñi nullus dimissus a principe crucis vili

tatem differret. Et id

iustum erat vt pylato qui inuitus sententiā

ferebat. ex aliqua par

te responderet. Herod

ei vero & ceteris qui cō

tra legē iūniorū dām

nabant sicut indignis nichil dicit. Vbi vero

tacet. quasi pro grege agnus immolandus pacientis prestat. vbi

respondebat. Stabant autem

principes sacerdotum et scribe cō

s. vel spernit. Spre

uit herodes et exercitus ut omēs in eadem culpa

stanter accusantes eum. Spreuit

pares monstrantur autem illum herodes cuz exercitu

suo: et illasit iudicium veste alba: et remisit ad pylatum. Et facti sunt

amici herodes et pylatus in ipsa

die. nam antea iūnici erant ad in

uicem. **P**ylatus autē conuocatis

principibus sacerdotū & m̄gratib

C Et remisit ad pylatum. Ad herodem mittitur ad

(sas. pylatum remittitur. & si v̄terāz̄ reūm nō pronunciāt. alienē tamen iūnici tis stimulis obsequitur.

C Et facti sunt. Nephāndū sedus q̄ herodes & pylatus in occidendo

christū pepigerunt. successores eo hereditario iure custodiunt. dum iude

et gentiles. sicut genere & religione ita mente quoq̄ dissidentes. in christia

nis tamen persequendis. & fide christi perimenda consentiunt.

C Tu typo herodis & pylati. q̄ per ihesū amici facti sunt. iudeo & gentiū

figura seruatur. ut per passionem christi utriusque populi concordia sit ventura; ita tamen ut gentilis prius capiat regnum dei et ad iudeum fidei sua deuotionem transmutat. ut illi quoque gloria maiestatis suae corpus vestiant christi quem ante vespexerant.

Obtulisti. Quantu studiu dimittendi ihesum pylatus habeat atende. Primo illis accusantibus dicit se nichil cause in eo innenisse. deinde tamen in incepto persistentibus mittit ad herodem. ut exploraret an ille aliquid sceleris in eo inuenire possit. an dimittendu decernat. Denique he rodes agnita uoluntate nec inuenito in ihesu facinore. plebis sententiam querit. cui unum in pascha oportet dimitti. Iterum etiam tercio volens dimittere inter rogat. Sed quanto curiosius dimittere querit. tamen criminiosores ad mortem eius inuenit.

Sed neque he rodes. Ad exprobram duriciam indegos. vel gentiliu. fatetur pylatus nec se. nec herodem aliquid in occidente christo et illudendo inuenisse. sed aliena crudelitatis clamoribus ob temperasse.

Emendatum vo bis. Pylatus absoluuit ihesum quem probat insontem. sed ut implarentur scripture. absoluuit quidem indicio. que tamen crucifigunt mysterio.

Tolle hunc et di. Quia pro ihesu latronem pro saluatori interfectorum. pro datore vite ademptorem elegerunt. merito salutem perdiderunt et vitam et latrociniis et editiobibus intantu se subdiderunt. ut et patrias regnum quod christo pertulerat perderent. et habentem libertatem anime vel corporis quae responderant non recuperent.

Barraban. et. Barrabas qui filius magistri vel patris eorum interpretatur. ipse est antichristus quem illi christo preferent. quibus dicitur. Vos ex patre dyabolo estis. Pylatus os malleatoris interfatur. dyabolum significat. qui est malleus vniuersitatem materie. per quem deus vasa probare permittit. et tandem contentum in extrema damnatione confringit.

Crucifige. et. Magna crudelitas non solum occidere. sed crucifigere querit. ut manibz et pedibus ad lignu confixis. producta morte necaretur. ne dolor citius finiretur. et ut in cruce dñm videretur.

Corripia ergo. Hanc correptionem teridendo et flagellando nefando enim desiderijs exhibuit. ne visus ad crucifigendum senirent. quod et verba iohannis en angelis. et ipsa columna testatur ad quam ligatus fuit dominus. que visus hodie dominici sanguinis cernentibus certa signa demonstrat. Sed licet pylatus hoc agat. insaciabilis tamen sacrilegoy furor non cessat. sed magis in stat. quia accusationes quam contra dñm tetulerant. sollicita pylati interrogacione viderant euacuatam. Tandem impudici ad solas preces se conuer-

tunt. ut quod criminando. vel quasi ratione in dando nequiverant. iam postulando et vocando et perficendo perfricunt.

Dimisit autem illis. Auctor seditionis et homicidiorum indecis dimittitur. id est. dyabolus. qui ob culpam a lucis patria depulsus et in tenebrarum carcere fuerat missus. et in pace hic non punit. quod pacis auctor non elegerunt.

Apprehendunt symon. et. Primo dominus crucem portauit. sed postea imposita est symoni. que exentes obuiam habuerunt. et hoc argue. Christus

enim passus est pro nobis v. s. v. e.

Qui vero eum vult sequi. tollat crucem suam et sequatur.

Quia vero symon non

israelita. sed cyrenus

erat. per eum gentiles

designantur. prius re

regini et hospite testa

mentorum; sed nunc in fi

de ciues et domestici di

et coheredes christi. Unde et symon obediens.

cyrene heres interpre

tatur. Sed symon ve

nit in villa. i. in pago a

quo pagani. qui a ciui

tate dei alieni. vnde

sunt quiescendi igna

ri. Sed symon pago e

grediens. crucez portat

post ihesum. cum pli ge

tium paganis ritibus te

relictis. obediens am

plectuntur vestigia do

minice passionis.

Sequebatur a

Multa turba sed

mete crucem sequitur. et morientem le

ti aspiciunt. Multe. et

qui vivere desidera

bant. morientem. morientem

et mortuum plorarent.

Nec ius inducit sol

mulierum planct. quia et

multi viri dolerent. sed qui

fuerint se qui perceptiblilior

literis poterat patribus

principibus sacerdotibus quod

eos senserit ostendere.

Quia vero nouit dominus

qui sunt ei. et terminus fu

rentis pli turbas. ad am

ates et plagiates se fer

nas. oculos et ora putunt.

Que plange. et.

Tristabantur de vita

mortali quam morte erat si

nienda. non decederunt qui

medicum occidebant.

Unde subditur. Con

uersus autem.

Filię hierusalem. Nota. cu filios hierusalē vocat. quod non sole quis

cum eo venerat a galilea. sed etiam eiusdem viibus ciues ei mulieres adheserant.

Nolite flere. Ne lamentemini me mortuorum. cuius citia resurrectio

morte solvere potest. cuius mox morte. et ipsum mortis auctorem destruet.

Vos potius vestrum progenie. dignis lacrimis fontibus abluite. ne cu per

fidi dampnemini in ultione meę crucis.

Ecce venient dies. Dies romanę obsidionis et captiuitatis. Naturale

est inimicte captiuitate hostiliumque agros vobisq clade ferente. cunctos

qui evadere queat alta queat. vel abdita refugia quibus abscondatur require

re. Refert iosephus. insisteribz sibi romanis. indeos cauernas montium col

liqz certati petuisse speluncas. ita ut seipm testetur munitione quadam destru

cte vobis iota pete. in speleo. cum xl. comitibz prodita inueniuntur. atque ab ho

stibz captum.

Ladite super nos. Potest hoc ex superfluo intelligi de his qui in

Vtrōlibet seū sc̄ip̄os castratūrū. ppter regnū celorū. qui dicunt mōtib⁹ c-s-n. r. c-o-n. cum sūc fragilitatis memores. ingruente temptationū articulo sublimiū viroꝝ vel ipsa virginitate. vel martirio. vel quacūq; alia virtute. queſit exempl̄ monitis. p̄cib⁹s defendi.

Quia si in viridi ligno. Viride lignum christus r̄ sui electi. aridū impī r̄ peccatoꝝ. Unde ait. Si ergo ego qui peccatū non feci. qui lignū vite merito appellatus. duodenos fructus gratiæ per singulos menses affe ro. sine igne passionis. Dicit hoc mundo non ex eo. que tormenta mo uent illos qui fructib⁹ sunt vacui. insuper et lignum nūc flamis da re non timet. Et si nūc est tempus ut incipiat iudicium de domo dei r̄ omnes qui volunt pie vivere in christo perse cutionē patiuntur. q̄s finis eom⁹ qui non cre dunt enāglio?

Ducebantur aut̄. Impletur quod dictum est. Et cum ini quis deputat⁹ est. In morte deputatur cum ini quis. vt in resurre ctiōe vniſſit iniquos qui propter homines homo factus. homini bus dedit potestate filios dei fieri.

Caluarie locus Extra portam iherusalem erā loca in quib⁹ truncabantur capita damnatorꝝ. r̄ diceban tur loca caluarie. id ē decollatorꝝ. ibi crucifi gitur. vt vbi erat area damnatorꝝ. erigantur verilla martyriꝝ.

Et latrones. Et Excrabilis in facto iniquitas iudeorꝝ. que quasi latronem crucifi git omnī redemptore bonis tamē in myste rio latro. qui insidiat⁹ est dyabolo. vt vasa eius auferret.

Per illuz qui a de xtris significatur mor tificatio carnis pro ce lesti gloria. Per illuz qui a sinistris mortifi catio carnis pro aliqua mundi causa.

Ihesus aut̄. Quia lucas christi sacerdotiuꝝ scribere dispo suit. recte dominus apud deum pro persecutorib⁹ iure sacerdotis intercedit. r̄ latroni confitenti paradiſum pandit. nec frusta orat. b̄ pro eis qui post p̄ passionem eius crediderunt imperat.

Non pro eis orat qui per inuidiam r̄ superbiam filium dei intellecerūt. negant r̄ crucifigunt. b̄ pro eis qui zelum dei habentes. sed non scđm sci entiam. nescierant quid fecerunt.

Piuidentes. De his iobes latins. quadripertita vestis significat ecclasiā toto orbe. que quattuoꝝ partib⁹ constat diffusam omnib⁹ partibus equaliter. id est. concorditer distributā. Lunica sortita. omnī partib⁹ signifat unitatē. que charitatē vinculo continetur.

Sortes. In sorte dei gratia commendata est. Sic quippe in uno ad omnes peruenit. cuꝝ sors omnib⁹ placuit. quia r̄ dei gratia in unitate ad omnes peruenit. r̄ cuꝝ sors mittitur. non personę cuiusq; vel meritis. sed oc culto dei iudicio creditur.

Alios saluos fecit. Sicut se sententia dicitur. qui etiam noen-

tes q̄ alios saluos fecerat confitent. Poterat quidem se salvare. sed quia ipse christus dei elect⁹. de cruce descendere noluit. Nam qui ideo venit ut pro nobis crucifigeretur. ideo se de cruce salvare neglexit. q̄ cū ceteri peccatoꝝ. etiā crucifixores moriendo curauit salvare.

Illudebat. Nota q̄ iudei vocabulum christi. r̄ filij dei. auctoritate scripture sibi traditū irrident. Milites vero scripturarꝝ insci. non christo dei electo. sed regi iudeorū insultant.

Et acutum offe rentes. Acutum erat iudici. a vino patriarcharum degenerates. Hoc acuto milites potat dñm quē illoꝝ sug gestōe morti tradant.

Erat aut̄ r̄. Iudei lingue p̄ ceteris eminebant. Hebrei p̄ pter iudeos in legē glo riantes. Greca. prop̄ gentilium sapientia. Latina. p̄ p̄ romanos im perantes. Ergo velint nolint indegi. oē regnū mundi. omnis mun dana sapientia. omnia diuina legis sacramenta testant. q̄ ihs est im perator. credentia. r̄ cō fitentium.

Hic est rex iudeorum. Titulus q̄ ipm reges te statut. n̄ infra b̄ supra cruce ponitur. q̄ liceat cruce hoīs infirmitate dolebat. sup̄ crucez tū regis maiestate fulge bat. r̄ id imolato titu lus ē supraposuit. vt cū cr̄is lege. i. credere vo lentib⁹ pateat. q̄ p̄ crū cem nō p̄didi. b̄ coro boauit imperium.

Increpabat e sp̄sa ierepatio futur⁹ crucis dñi etiā circa credentes renelat. q̄ a lij a dext̄i alij a sinist̄i die mecum eris in paradiso. Erat tenebre effuse sunt oculis perfidoꝝ. vt fides summa resurgeret. autem fere hora sexta. Et tenebre facie sunt in vniuersa terra usq; in horam nonam. Et obscuratus est sol. et velum templi scissum est me dium. Et clamās voce magna ihesus ait. Pater. in manus tuas cō mendo spirituꝝ meū. Et hec dicens

strulanit. charitatē firmi tenuit. q̄ latronez r̄ te iniqtate sua arguit. r̄ vita quā p̄querat ei p̄dicauit. Magis h̄i. p̄fitet quē videt humana infirmitate mortis. quē negabat apli quē viderant miracula diuina virtute facienteꝝ.

Amen d-t. Pulcherrimā affectādē p̄fisiōis exēplū. q̄ tā cito latroni re nia relaxat. r̄ vbiꝝ grā p̄ficatio. Sp̄. u. dñs pl̄ tribuit q̄s rogat. Ille ro gabat. De m. c. r̄. Dñs ait. Ho. m. e. r̄. Lito iſgl̄scit dñs. q̄ ille cito p̄fit.

Et tenebre. Sol retraxit radios. ne aut p̄dente videret. Et tuō q̄. vi. hō. i. sole recessuro a cetro mudi crucifigit. diluculo. i. oriēte sole resurgit. q̄ mortu⁹ est. p̄ p̄cā nr̄. r̄ resur. p. i. n. Adā peccatē. i. iclīmata luce fidei iux dñi audit. So dē iſgl̄spis articulo q̄ tē peccatē ad obclūfāt. u. c. latroni p̄cītē dñs p̄adūs

Clelum tē. s. Hoc exprāte deo gestū ē. b̄ lucas p̄occupat. reserat. volens miraculū sol p̄iūgere miraclo veli. Scinditū aut̄ velū. vt archa te stamēti zoia sacramēta legi q̄ tegebātur appareat. r̄ ad gētes trāscēat. Jose phus ait. Virtutes angelicas presides quondam templi tunc pariter cōclā massē. Fugiam⁹ ab his sedib⁹.

Pater in manus. r̄. Patrē innocans. se filiū dei tedarat. Sp̄m

pendans non defecit virtutis; sed pridem eiā eiusdem cum patre potestatis insinuat. Avat enim dare gloriā patri, in quo nos informat, ut gloriā dēm creatori. Comendat autē iuxta qd̄ alibi legitur. Letatū est cor meū et exultauit lingua mea in sp̄. et ca. m. re. in sp̄. Quoniam non derelinques animā meā in inferno, nec dabis sc̄m tuū videre corruptionem.

Cvidens autē centurio. Videns q̄ ita haberet potestatē mittendi ipm. qd̄ nō habet nisi conditor animaz. ipse qui cruciferat in ipso passionis scandalō cōfiteretur de filiū. quē in dī post tot miracula credere rēnuerūt. Un de per centurionē fides ecclēsī designat, que velo misteriorū celestū per mortē dñi reserato morū iustū et dei filium tacente synagoga confirmat.

Percutientes pectora. Q̄ p̄cutiunt pectora in signū p̄nē et luce duplē p̄t intel ligi. Sine enī cui⁹ vitam dilecerant iniuste occisū dolebant. sive cui⁹ morte se impetrass̄e meminerant. h̄ic in morte amplius glorificatū tremebant. Sed quēcunq; cā pect⁹ tun dñe coegerit. videam⁹ distantiā gētis et gētis Gētiles; moriētē dño deum timentes. aperte confessionis voce glorificant. Judgei percutientes solūm pectora. silentes domū redēunt. **N**ōs̄ ioseph. Joseph per nobilitatem potestis sc̄laris corporis accipere; per iusticiā merito⁹ dign⁹ est sepe lire. **D**ic accessit r̄. Non apli: b̄ ioseph iustus et p̄stās. et nicode mns in quo erat volus sepelirent. Talis ē etiā sepultura christi. que fraudē iniqtatēq; non h̄et in quo obstruit tergiuersatio indeorū. Nam si apli sepellisset. diceret n̄ sepultū. que dixerunt r̄ptū.

Sindone. Ex simplici sepultura dñi ambitio divitii p̄demnat. q̄ nec moriui carere p̄t divitii. **D**ystice. In sindone mūda ibm involuit. q̄ pura mente eā suscipit. Hinc etiā mos ecclesie habet. ut sacrificia altari non serico. non panno tincto. b̄ puro lineaō celebratur.

In monumento exciso. Solus dñs tumulo includit. ut sepulta illius et resurrectione a nostris fragilitate nature dissimil monstret. Sepultus est b̄ qd̄ in voluit. resurrectus. sed quando voluit.

In quo nō. Si in monumento ubi aliis posse⁹ fuisset ponetur. ali⁹ resurrexisse fingeretur. In petra exciso. ne si ex multis lapidib⁹ edificatiū cēt fossis tumuli fundamētis. furto ablatus diceretur.

Et posuit cū in mo. Bñ gr̄ps in monumento iusti pd̄dit. ut h̄eat fili⁹ bois ubi reclinet caput. et iusticē habitatō q̄scat. bñ novo. ut in nouitate vītē q̄ xp̄m suscipit ambulet. nō sepelit christus. nisi q̄ credit in xp̄m. Et dies erat per asce. Sexta die fact⁹ bō sabbo q̄uenit dñs. Sexta ḡ crucifix⁹. p̄ patōnis iplet archanū. Sabbo supulcro q̄scēs. resurrectis ex

pectat euentū. Sic nos in sexta mūdi estate telemus pati. p̄ dñ. In septiā i. qn̄ morimur. corpus in tumulo. anīa cū dñ post opera manet in quiete. Donec in octava resurgent corpora.

Mulieres. Alijs notis. ibi p̄ depositū corp⁹ recedētib⁹. sole m̄bres q̄ art⁹ amabant. officiū funeris inspiciebāt. vt agnu tpe vīn⁹ teuotōis luḡ offerrent. expectantes qd̄ ibs. priserat. et ideo prīmū viderunt.

Et reuertētes.

Inspecta dñi sepulta ra. reuertētes parat a romata. et v. qui lecta audita. recordata. passione dñi ad opa vītu tū quib⁹ xp̄c electe se quertūt. et sabbo silēt. Post sabbū cū m̄tērib⁹ vēturi ad dñm. cū finita p̄ntis vītē pasce u. in brā q̄tē gaudētes expectat tps resur rectōis q̄ xp̄o occurrat cum redolentib⁹ actio num aromatib⁹.

Et sabbato r̄. Mādatū erat. vt sab batū silētū a vespa vīq ad vespaz būaretur. Jo m̄bres sepulco dñs qd̄ diu licebat opari in vnguētis h̄pandis oculūt. pasceue vīq ad solis occasū. et trās acto sabbo occidētē sole. vt mane venientes vngērēt eūz. q̄r vespē sabbi h̄occupātē iam. noch articulo. monumētū adire nō poterant.

Tuna autē sab. r̄. Una sabbi. id ē q̄ p̄ ma sabbi. i. una dies. a die sabbi ul' sabbor. q̄ nū dñica dī. Q̄ valde mane m̄bres ad monumentū venerant. magn⁹ feruor charitatis q̄dē. et iuueniēdī dñz osidit. **M**ysti. exēplū datur. vt illūnata fide. decus silq; vīcōx tenebris ad sacrū corp⁹ dñi acceda m̄. **N**ā sepulcrū figura ē altari in q̄ celebra tur mysteriū corporis et sanguinis dñi. Arōata q̄ deferunt. odoz̄ vītūtē. et suavitatē orōnā eūz quibus altari p̄ponētē. significat.

Lapidēre. Renolutio lapidis. sīḡt refationē sacrōx xp̄i. q̄ velo līgē tegēbāt. Lēt in lapide sc̄pta ē cō ablato tegmē dñi corp⁹ mortuū n̄ inuenitur. b̄ viuū euāgelizatur. q̄r si p̄guim⁹ christū sc̄d̄z carnē. b̄ iā n̄ nouim⁹. Potuit autē clauso exire sepulcro. qui clauso exiuit vtero.

Mete cōster. Mēte p̄stemātūr. q̄r z lapidē imēle magnitudis reuelū st̄pēbāt. et corp⁹ tā venerabile n̄ inueniētē dolebat. Sic tēptato i solitu die dñi. expleta victoria āgeli misstrabat ei. ita mō p̄ teuictā mortē vēritatē āgeli. q̄ n̄ solū vībo. b̄ ecē fulgēti hītu. glazānūciāt triūphans. Et sic corpi in sepulcro astiterūt. sic etiā corpori plecto in altari quotidie assūtūt.

Decli. vul. Nō q̄ nec sc̄e m̄bres i trā cecidisse. nec aliq̄s sc̄p̄ i resurrō dñi p̄strat. i trā adorare legūt. **N**ā mos cepit i ecclā. pascalī tpe n̄ flecti ge

Exēplo m̄lērū. cū apppīnq̄. **N**ā in oxō. b̄ vītū i trā declinato orare m̄ mysteriū celestib⁹. cū gaudia supnoz ciūm̄ p̄plamur. ad p̄spectū āge lor. vītē vītū in terrā būlit. declinare nos terrā. et puluerē esse recolētes.

Recordamini qua. Die tercia sic ex hoc loco hēm̄ inter disciplos

etiam feminis quæ eum sequebantur resurrexit se predixit. Paraclete hora nona expiravit. Mane prima sabbati resurrexit. Merito autem una die et duabus noctibus in sepulcro iacuit: quod lucis simile mortis quæ tamen in carne erat. tenebris duplo nostro mortis quæ in corpore erat et anima opposuit et utramque nostram curauit. Si enim utramque suscepisset nos a neutra libertate raffasset.

Let recordate. Sicut mulieres in monumento domini stantes recordantur verborum que de sua dispensatione per fatum erat. sic nos inter dominum passionis mysteria celebranda non solus passionis sed et resurrectionis temere tebemus recordari.

Nunciauerunt. Sicut in principio mulier auctor culpæ viro fuit. vir executor fuit erroris. ita nunc quod mortem prior gustauerat. resurrectione vidit. et ne perpetui reatus operis probriorum apud viros sustineret. quæ culpam viro traxerat. transfudit et gratiam. Et quia constantias predicandi non habet inferior sexus et ad exequendum in firmiori mandatur viris officium euangelizandi.

Crediderunt. Ne discipuli tarde credunt. non tam illorum infirmitas quam nr̄a futura firmitas fuit. Nam illos dubitabilius. resurrectione multis argumentis monstrabantur. quod duces legentes agnoscimus. quid aliud quod de eorum dubitatib⁹ solidamur.

Petrus autem surges cōmemorat. quod ipse et petrus simul currerent. et quod petrus intus introeunte in monumentum. et videbant lintheamina sola posita. et ab eo secum mirans quod factum fuit. Et ecce duo ex illis ibant ipsa die in castellum quod erat in spacio stadiorum seraginta ab hierusalem nomine emaus. Et ipsi loquebantur ad inuicem. de his omnibus quæ acciderant. Et factum est dum fabularentur et secum quererent. et ipse ihesus appropinquans ibat cum illis. Oculi autem illorum tenebantur: ne eum agnoscerent. Et ait ad illos. Qui sunt hi sermo

Stadiorum seraginta. Stadium est octana pars miliarium. et ideo sexaginta stadij. viij. milia passuum. et quingentos fīgū. quod spacium eis prorogavit. qui in morte et sepultura domini certi gradiebantur. de resurrectione dubij. Nam resurrectione quæ post septimam sabbati facta est octavo numero continere nullus ambigit. Discipuli ergo qui de teo loquentes incedunt. sextum miliarium certi itineris compleuerant: quod illi sine querela vincentē rūs ad mortem quam servata sabbati subiit peruenisse dolebant. Compleuerant et septimā: quod hunc in sepulcro quiueille non dubitabant. Sed de octavo dimidiū tamen peregerunt: quod gloriam iam celebante resurrectis perfecte non credebant.

Nomine emaus. Emaus ipsa est metropolis civitas insignis palestinae. quæ post expugnationem iudeæ sub marco aurelio antonio principe restaurata. cum statu mutauit et nomen.

Dum fabularentur. Loquentes de se dominis appropinquans comitatur. ut et fidem resurrectionis eorum mentibus incendat. et quod se promiserat factum impleat. Abi sunt duo vel tres congregati in nomine meo ibi sum in medio eorum.

Appropinquas autem et. Apparuit quidem in specie propria: sed speciem quaz recognoscerent non ostendit. Sicut et ipsi et intus amabant et tam dubitabant sic ipse soror et p̄sens adest. et quis sit non ostendit. De ergo loquenti bus p̄ficiens exhibet sed de se dubitabili speciem cognitiōis auferit.

Peregrinus es. et. Peregrinum putant. quæ non agnoscant. Et vere peregrinus erat eis: a quorum fragilitate per gloria resurrectionis iam longe stabat. a quorum fidie resurrectionis ne scia extraneus manebat.

Cur propheta. Propheta et magnum fatentur. filium dei tacet. vel quia non dum perfecte credunt. vel si credunt. timent tradiri in manus indeorum. nescientes cu quo loquuntur.

Nos autem sperabamus quia ipse esset redemptor israel. Et nunc super hec oīa resurrectionem facient timentes eum cui loquebantur tercia dies ē hodie. quod hec facta sunt. Sed et mulieres quedam ex nostris terruerunt nos. quod ante lucem fuerunt ad monumentum. et non inueniēt corpos eius venerunt dicentes se etiam visione vidisse angelorum qui dicunt eum vivere. Et abierunt quodam ex nostris ad monumentum et ita inueniērunt sicut mulieres dixerunt. ipsorum vero non inuenierunt. Et ipse dixit ad eos. O stulti et tardi corde ad credidū in oīib⁹ quod locuti sunt. p̄p̄ebet.

Et de nunciata resurrectione gaudium. quo recrearentur afferunt.

Abierunt quidam et. Cum supra dicerit petrum cucurisse ad monumentum. et modo dicat cleophas. Quidam ex nostris abierunt ad monumentum et. intelligendum est quod duo simul erunt. Sed petrum solum prius commemorauit: quia primus illi nunciavit maria.

Ostulti et tardi corde. Hic gemina humiliandi necessitas invenit: qui nec in scripturis quantum oportet edocti. nec adimplēda quoniam nūmis quantū decet sumus intenti. Nam si moyses et prophete de christo locuti sunt. et eum per passionem et gloriam intratrū p̄dixerant. quoniam gloriat se esse christum. quod neque in scripturis quiter ad christum p̄tinēt investigat. neque ad gloriam quā cum christo habet cupit. per passiones attingere desiderat.

Et ipse se finit. Talem se exhibuit in corpore. qualis apud illo se erat in mente. Probandi erant si hunc quem nondum ut deum diligebant. saltem ut peregrini diligenter. Sed quia extranei a charitate esse non possunt cum quibus veritas gradiebat. ad hospitium vocant. immo cogunt. Quo exemplo colligitur: quia peregrini non solum ad hospitium sunt vocandi sed etiam trahendi.

Fregit et porrigebat. Quem in expositione scripture non cognoverunt in fratre ne panis nouerunt: quod non auditores legis: sed factores iustificabatur et veritas melius operando quam audiendo intelligitur.

Aperti sunt oculi. Subtrahit carnalib[us] oculis species in firmitatis: ut mentib[us] incipiat apparere gloria resurrectio[nis]. Unde subditur. Et dixerunt ad inuicem. Non nec cor nostrum ardens erat in nobis.

Mystice. Ideo in christo illis ostensa est alia effigies: ne enim nisi in fractione panis cognoscerent. ut omnes intelligent se christum non agnoscere. nisi fiant participes corporis eius. id est eccl[esi]e cuius unitatem commendat apostolus in sacramento panis dicens. Unde panis. vnu corpus multi sumus. Cum ergo panem benedictum porrigit. aperiunt oculi ut eum cognoscant. et remouentur impedimenta: qd[am] sabbatana in oculis erat: ne agnosceretur ihesus. Et hoc impedimentum permittit inesse dominus: donec ad sacramentum panis veniatur. Sed participata unitate corporis. auferitur impedimentum inimici: ut post sit christus agnoscitur.

Ardens erat. Exaudito sermone. cor prius torpore incredulitatis et timoris frigidum. igne sancti spiritus est accensum: ut iam superno desiderio ardeat. et ad credendam veritatem se extendat. Quot preceptis instruitur homo. quasi tot facibus inflamat.

Surrexit dominus vere. Iam fama erat quod surrexerat ihesus ab aliis mulieribus facta. et a symone petro cui apparuerat. hec loquentes innuerant isti duo: sed et ipsi prius audierant quod resurrexerat: sed timuerunt dicere in via: quoniam tantummodo angelos dixerunt visos mulieribus. Ignorantes enim eum cum quo loquebatur. poterat timere ne incederet in manus iudeorum. si quid passim diceret de christi resurrectione.

Hestetit ihesus in medio. Hec ostensio est illa: de qua iohannes ait. Cum sero esset die. i. v. ihesus. et stetit in medio eorum. et dixit eis. Pax vobis. Qd[am] vero dicit iohannes thomam non fuisse cum illis. cum lucas dicat istos duos inuenisse yndeicum congregatos. et eos qui cum eis erant. intellegendum est quod thomas inde exisset. antequam dominus eis hoc loquenter appareret.

Spiritum videre. et nauerant discipuli fuisse verum hominem: sed postquam mortuus est. non credunt tertio die potuisse veram carnem de sepulcro resurgere. Nutant ergo se videre spiritum. quem emisit in passione: sed hunc errorem auferunt dominus.

Quid turbati estis. Credebant apostoli: sed tamen turbantur. Primum quia paucorum opinionem sententia maioris partis excludit. Denique quia petrus et si crederet re suscitatum. turbari potuit quod clavis iannis dominus cum corpore suo se impronsus infuderet.

modo cognoverunt eum in fratre ne panis. Dum autem hec loqueretur: stetit ihesus in medio eorum et dixit eis. Pax vobis. Ego sum: nolite timere. Conturbati vero et conterriti existimabant se spiritum videre. Et dixit eis. Quid turbati estis: et cogitationes ascendunt in in corda vestra. Videntem manum meam et pedes: quia spuma carne et ossa non habet sicut me videtis habere. Et cum hoc dixisset: ostendit eis manus et pedes. Adhuc autem illis non creditibus et mirantibus per gaudio: dixit. Habetis hic aliquid quod manducet. At illi obtulerunt ei partem pisces assi et fauum mellis. Et cum manducasset coram eis. sumens reliquias dedit eis. Et dixit ad eos. Hec sunt verba quae locutus sum ad vos cum adhuc in eadem mortali carne essem vobiscum quoniam necesse est impleri omnia quae scripta sunt in lege moysi et prophetis et psalmis.

Cogitationes ascendunt. False non tamen per descendentes: sed sicut mala herba in corde ascendentes fidem quam in vobis platanum exigo quod ex uestib[us] ortum est perdemnon si non est veritas resurrectionis. perditus est fructus passionis.

Palpate et videte. Multo documentis persuaderet resurrectionem per ostendendo se et oculis vindicandum et manib[us] correctandum. Qui dum palpando ossa carnem monstrat statu sua vel nostrae resurrectionis signum in qua corpore nunc. et subtile erit perfecta spiritualiter poterit. et palpabile per veritatem naturae.

Prodest resurrectio[nis] dominus in corpe suo domino gratia ostendit. et palpabile est eius de natura ut infermet ad fidem. et incorpore alterius glorie ut invitet ad premium.

Ostendit eis: Ut osa vulnera cicatrice infidelitatis vulnera sanaret. quod cicatrices et tamen fruantur. et in indicio seruatur. Proinde ad fidem resurrectionis instruenda. Domini ut prius nobis supplicatus. quod genus mortis per hoc penitentia ostendat. Lercio. ut sua morte redemptis. quod misericordie sint adiutorii. propositi eiusdem mortis insinuat indicij. Sed postremo. ut in indicio quod in iste damnatur ipsi

Tenunciet ostela quod ab illis accepta cicatrice. Non haec impotentia curandi cicatrices seruavit: sed ut perpetua victorie sue circuferat triumphum.

Habetis hic aliquid. Ad insinuandam veritatem resurrectionis. non solum tangi: sed pasci volunt: non quod vel ipse vel nos per resurrectionem cibo debemus indigere: sed ut corpore non spiritu esse manifestaretur. manducavit potest ate non necessitate. Alter absorbet aquam terza sitiens: ali solis radis calles. Illa indigentia. iste potentia.

Piscis assi. Piscis assis. ipse mediator passus in auctoritate humani generis capitulo laqueo mortis. assatus tamen passio[nis]. Ipse et fons mellis nobis est in resurrectione. Fons mellis in cera. in divinitate. in humanitate. in huic mellis promissione significatur quod illos in corpe suo ad eternam quietem suscipit. quod cum tribulaciones per teo sentiuntur. ab amore interiore dulcedinis non recessunt. Qui hic assitantur. illuc vera dulcedine satiabitur.

Et cum manducassent. Omnes ambages auferunt.

visus est tactus est manducavit et ne in aliquo sensus humanos lucidificasse videretur mittit manus ad scripturas ut si magicis artibus videatur potuisse quod volunt sicut dicunt pagani saltem videant prophetare non potuisse anteq̄ natus fuit

Tunc aperuit. Post visum post contactum post commemorata legem aperuit sensum ut quod vident et legunt intelligent. Deinde p̄ sui corporis commendatā veritatē commendat ecclesię unitatem et predicari in nomine eius penitenti

am X.

Oportebat chri
stū pati. Oportebat
ut ministri qui penitē-
tiam et remissionē erāt
predicaturi in omnes
gētes incipent ab hie-
rosolimis. Non soluz
quia illis credita sunt
eloquia tui et quia eo-
rum est adoptio filiorum
et gloria et testamēta-
et legislatio sed iō etiā
ut gentes varijs erro-
ribus et facinoribus im-
plicite hoc maxime in-
dicio diuine pietatis
ad spem venie prouo-
centur q̄ eis qui filii
rei cruciferūt venia
relaxatur.

Vos autem se
Postq̄ discipulos d
virtute predicationis
perfecte instruxit cum
repente si vellet posset
eos robore distulit
dices: Vos autem se-

dete in ciuitate ut exemplum sequentib⁹ daret ne imperfecti predicare ante
tempus presumant. In ciuitate sedet qui intra mentis claustra se constrin-
git ne loquendo exterius enagat ut cū divina virtute perfecte fuerit induit
tunc quasi a seipso foras exeat alios instruēdo.

Eduxit aut eos. Pretermisis omnib⁹ que per quadraginta dies
gesta sunt primo resurrectionis diei tacite coniungit nouissimum quo ascen-
dit in celum. Et pulcre benedicturus discipulos edicit in bethaniam que
domus obedientiē dicitur quia qui propter inobedientiā peruersorū descendit
propter obedientiam puerorum ascendit. Et quia eadem villa in late-
re montis olineti est posita quia obedientis ecclesię domus apostolico di-
gna hospicio nō alibi q̄ in latere summi montis id est christi fundamēta
fidei spei et charitatis locavit de quo latere sacramentū sanguinis et aque

de me. Tunc aperuit illis sensum
ut intelligeret scripturas. Et dixit
eis. Quoniam sic scriptū est et sic
oportebat christum pati et resurge-
re a mortuis die tercia et predicari
in nomine eius penitentiam et re-
tū non in una tantū gente iudeoz vel in aliqua
parte terrarum.

missionem peccatorum in omnes
gentes: incipientibus ab hierolo-
qui uidistis et audistis. q̄ que p̄dicāda sunt
līma. **Vos autem estis testes horū**
sue sufficiatis ad testandō metā uobis auxilium.
Spissanci gratiam

Et ego mittam promissum patris
mei in vos. Vos autem sedete in

qui⁹ nascatur et nutritur gaudet emanasse. De cui⁹ vertice i teitate spi-
ritualisunctionis munera desiderat lucis et pacis promissa expectat. De-
inde quia bethania iuxta hierusalē q̄si stadijs quindecim erat. Ita numer⁹
propter septem et octo quib⁹ p̄stat scriptura p̄ mysterijs accommodus vel vi-
tam que nunc est et futuram vel vetus et nouum testamentū vel sabbatum
animarū in futuro et carnis resurrectionē continet. Et ideo quib⁹ utriusq̄
testamenti scientiā aperuit quos omnē viuedi et sperandi regulā edocue-

eos quindecim stadijs

in locum quo eis bene

diceret et precepta do-

cendi tradiceret eduxit.

Recte quindecim sta-

dij locū ascensionis

a loco passionis secre-

vit ut omes pro se vel

mori vel vivere cupie-

tes et primā quelcēdi

post mortē et in fine a

mortuis resuscitāti te-

siderio pariter et amo-

re firmaret.

In templo. Et

at in loco orationis

inter laudum tenatio-

nes promissum sancti

spiritus aduentum pa-

ratis per omnia cordi

bus expectēt. Sic nos

post celebata in bie-

rosolimis id est visio-

ne pacis passionis et

resurrectōis solemnia.

domino duce petam

bethaniam et mente

quieta corporis et san-

guinis eius sacramentis imbuamur et dominus obediens esse curemus; q̄
fic quotidiana eius benedictione sublimamur quotidie triumphalis ascen-
sionis memores laudantes et benedicentes tecum in hierusalem id est spe-
rita pacis visione quiescimus similes hominib⁹ expectantib⁹ dominū suū.
quando renerratur a nuptijs.

Laudantes et benedicentes Et Lucas qui sacerdotium chri-
sti ceteris amplius exponenduz suscepit et ideo euangelium suum a mini-
sterio templi per sacerdotiū zaccharie cepit pulcre hoc in templi tenuitione
compleuit cum apostolos ibi ministros scilicet noni sacerdotiū futuros
non in victimarum sanguine sed in laude tui et benedictione p̄cludit.